Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai prieinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

►B

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2021/2139

2021 m. birželio 4 d.

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 papildomas nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams

(Tekstas svarbus EEE)

(OL L 442, 2021 12 9, p. 1)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►M1	2022 m. kovo 9 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/1214	L 188	1	2022 7 15
►M2	2023 m. birželio 27 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2023/2485	L 2485	1	2023 11 21
►M3	2024 m. birželio 28 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2024/3215	L 3215	1	2024 12 19

▼B

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2021/2139

2021 m. birželio 4 d.

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 papildomas nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams

(Tekstas svarbus EEE)

1 straipsnis

Techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos jokiam kitam Reglamento (ES) 2020/852 9 straipsnyje nustatytam aplinkos tikslui, nustatomi šio reglamento I priede.

2 straipsnis

Techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia prisitaikant prie klimato kaitos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos jokiam kitam Reglamento (ES) 2020/852 9 straipsnyje nustatytam aplinkos tikslui, nustatomi šio reglamento II priede.

▼M1

2a straipsnis

Peržiūra

Atlikdama Reglamento (ES) 2020/852 19 straipsnio 5 dalyje nurodytą peržiūrą, Komisija taip pat peržiūri ir įvertina būtinybę pakeisti I priedo 4.27 skirsnyje, 4.28 skirsnyje, 4.29 skirsnio 1 punkto b papunktyje, 4.30 skirsnio 1 punkto b papunktyje ir 4.31 skirsnio 1 punkto b papunktyje nurodytas datas.

Peržiūrint I priedo 4.27 skirsnio 2 punkte ir 4.28 skirsnio 2 punkte nurodytą datą atsižvelgiama į avarinėmis sąlygomis atsparaus kuro komercializacijos techninę pažangą Sąjungoje ir visame pasaulyje.

▼B

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2022 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

▼B

I PRIEDAS

Techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams

TURINYS

1. Miškininkystė

1.1. Miško įveisimas

1.2. Miškų rekultivavimas ir atkūrimas, įskaitant atsodinimą ir natūralaus miško regeneravimą po ekstremalaus reiškinio

1.3. Miškotvarka

1.4. Tausojamoji miškininkystė

2. Aplinkos apsaugos ir atkūrimo veikla

2.1. Šlapynių atkūrimas

3. Gamybos pramonė

3.1. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų gamyba

3.2. Vandenilio gamybos ir naudojimo įrangos gamyba

3.3. Mažo anglies dioksido kiekio transporto technologijų gamyba

3.4. Baterijų gamyba

3.5. Pastatų efektyvaus energijos vartojimo įrangos gamyba

3.6. Kitų mažo anglies dioksido kiekio technologijų gamyba

3.7. Cemento gamyba

3.8. Aliuminio gamyba

3.9. Geležies ir plieno gamyba

3.10. Vandenilio gamyba

3.11. Suodžių gamyba

3.12. Natrio karbonato gamyba

3.13. Chloro gamyba

3.14. Pagrindinių organinių cheminių medžiagų gamyba

3.15. Amoniako gamyba

3.16. Azoto rūgšties gamyba

3.17. Pirminių plastikų gamyba

▼B

4. Energetika

4.1. Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją

4.2. Elektros energijos gamyba naudojant saulės energijos koncentravimo technologiją

4.3. Elektros energijos gamyba iš vėjo energijos

4.4. Elektros energijos gamyba naudojant vandenynų energijos technologijas

4.5. Elektros energijos gamyba iš hidroenergijos

4.6. Elektros energijos gamyba iš geoterminės energijos

4.7. Elektros energijos gamyba naudojant atsinaujinantįjį neiškastinį dujinį ir skystąjį kurą

4.8. Elektros energijos gamyba iš bioenergijos

4.9. Elektros energijos perdavimas ir skirstymas

4.10. Elektros energijos kaupimas

4.11. Šiluminės energijos kaupimas

4.12. Vandenilio kaupimas

4.13. Naudoti transporte skirtų biodujų ir biodegalų bei skystųjų bioproduktų gamyba

4.14. Atsinaujinančiųjų ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų perdavimo ir skirstymo tinklai

4.15. Centralizuotas šilumos arba vėsumos skirstymas

4.16. Elektrinių šilumos siurblių įrengimas ir eksploatavimas

4.17. Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant saulės energiją

4.18. Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant geoterminę energiją

4.19. Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant atsinaujinantįjį neiškastinį dujinį ir skystąjį kurą

4.20. Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant bioenergiją

4.21. Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant saulės šiluminę energiją

4.22. Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant geoterminę energiją

4.23. Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant atsinaujinantįjį neiškastinį dujinį ir skystąjį kurą

4.24. Šilumos arba vėsumos gamyba iš bioenergijos

4.25. Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant atliekinę šilumą

▼B

4.26. Pažangiųjų technologijų, naudojamų energijai gaminti taikant branduolinius procesus, kuriems vykstant per branduolinio kuro ciklą susidaro kuo mažesnis atliekų kiekis, ikiprekybiniai etapai

4.27. Naujų branduolinių elektrinių, kuriose elektros energija ar šiluma gaminama (be kita ko, vandenilio gamybos reikmėms) naudojant geriausias turimas technologijas, statyba ir saugus eksploatavimas

4.28. Elektros energijos gamyba iš branduolinės energijos esamuose įrenginiuose

4.29. Elektros energijos gamyba iš iškastinio dujinio kuro

4.30. Didelio naudingumo bendra šilumos ir (arba) vėsumos ir elektros energijos gamyba iš iškastinio dujinio kuro

4.31. Šilumos ir (arba) vėsumos gamyba iš iškastinio dujinio kuro efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemoje

5. Vandentieka, kanalizacija, atliekų tvarkymas ir valymo veikla

5.1. Vandens surinkimo, valymo ir tiekimo sistemų statyba, išplėtimas ir eksploatavimas

5.2. Vandens surinkimo, valymo ir tiekimo sistemų atnaujinimas

5.3. Nuotekų surinkimo ir valymo sistemų statyba, išplėtimas ir eksploatavimas

5.4. Nuotekų surinkimo ir valymo sistemų atnaujinimas

5.5. Susidarymo vietoje atskirtų nepavojingų atliekų rinkimas ir vežimas

5.6. Anaerobinis nuotekų dumblo skaidymas

5.7. Anaerobinis biologinių atliekų skaidymas

5.8. Biologinių atliekų kompostavimas

5.9. Medžiagų atgavimas iš nepavojingų atliekų

5.10. Sąvartyno dujų surinkimas ir naudojimas

5.11. CO_2 transportavimas

5.12. Požeminis nuolatinis geologinis CO_2 saugojimas

6. Transportas

6.1. Keleivinis tarpmiestinis geležinkelių transportas

6.2. Krovininis geležinkelių transportas

6.3. Miesto ir priemiestinis transportas, keleivinis kelių transportas

6.4. Mikromobilumo priemonių eksploatavimas, dviračių transporto logistika

6.5. Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis

▼B

6.6. Krovininio kelių transporto paslaugos

6.7. Keleivinis vidaus vandenų transportas

6.8. Krovininis vidaus vandenų transportas

6.9. Keleivinio ir krovininio vidaus vandenų transporto priemonių modifikavimas

6.10. Krovininis jūrų ir pakrančių vandens transportas, uosto operacijoms ir pagalbinei veiklai skirti laivai

6.11. Keleivinis jūrų ir pakrančių vandens transportas

6.12. Krovininio ir keleivinio jūrų ir pakrančių vandens transporto priemonių modifikavimas

6.13. Mikromobilumo infrastruktūra, dviračių transporto logistika

6.14. Geležinkelių transporto infrastruktūra

6.15. Infrastruktūra, sudaranti sąlygas nedidelį anglies dioksido kiekį išskiriančiam kelių transportui ir viešajam transportui

6.16. Infrastruktūra, sudaranti sąlygas nedidelį anglies dioksido kiekį išskiriančiam vandens transportui

6.17. Nedidelį anglies dioksido kiekį išskirianti oro uostų infrastruktūra

7. Statyba ir nekilnojamojo turto veikla

7.1. Naujų pastatų statyba

7.2. Esamų pastatų renovacija

7.3. Efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas

7.4. Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas

7.5. Pastatų energinio naudingumo matavimo, reguliavimo ir kontrolės prietaisų ir įrenginių įrengimas, techninė priežiūra ir remontas

7.6. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas

7.7. Pastatų įsigijimas ir nuosavybė

8. Informacija ir ryšiai

8.1. Duomenų apdorojimas, priegloba ir susijusi veikla

8.2. Duomenimis grindžiami išmetamo ŠESD kiekio mažinimo sprendimai

9. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla

9.1. Rinkos etapui artimi moksliniai tyrimai, plėtra ir inovacijos

9.2. Su tiesioginiu CO_2 surinkimu iš oro susiję moksliniai tyrimai, technologinė plėtra ir inovacijos

9.3. Su pastatų energiniu naudingumu susijusios profesionalios paslaugos

▼B

A priedėlis. Bendrieji reikšmingos žalos prisitaikymui prie klimato kaitos nedarymo kriterijai

B priedėlis. Bendrieji reikšmingos žalos tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui ir apsaugai nedarymo kriterijai

C priedėlis. Bendrieji su cheminių medžiagų naudojimu ir buvimu susijusios reikšmingos žalos taršos prevencijai ir kontrolei nedarymo kriterijai

D priedėlis. Bendrieji reikšmingos žalos biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugai ir atkūrimui nedarymo kriterijai

E priedėlis. Vandens sistemų techninės specifikacijos

1. MIŠKININKYSTĖ

1.1. **Miško įveisimas**

Veiklos aprašymas

Miško įveisimas jį sodinant, tikslingai sėjant sėklas į žemę ar natūralus jo atkūrimas žemėje, kuri iki tol buvo naudojama kitoms reikmėms arba nenaudojama. Miško įveisimas reiškia, kad pagal Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) pateiktą miško įveisimo apibrėžtį ([1]) žemės paskirtis pakeičiama į miško paskirtį, kai miškas – žemė, atitinkanti nacionalinėje teisėje nustatytą miško apibrėžtį, arba, jei jos nėra, atitinka FAO miško apibrėžtį ([2]). Miško įveisimas gali apimti miško įveisimą praeityje, jei jis vyksta laikotarpiu nuo medžių pasodinimo iki to laiko, kai žemė pripažįstama miško paskirties žeme.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu A2 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių. Šios kategorijos ekonominė veikla apsiriboja NACE II kodais 02.10 (miškininkystė ir kita miškininkystės veikla), 02.20 (medienos ruoša), 02.30, (laukinių augančių ne medienos produktų rinkimas) ir 02.40 (paramos miškininkystei paslaugos).

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. *Miško įveisimo planas ir vėlesnis miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas*

1.1. Plotui, kuriame vykdoma veikla, taikomas bent penkerių metų arba nacionalinėje teisėje nustatyto minimalaus laikotarpio miško įveisimo planas, parengtas iki veiklos pradžios ir nuolat atnaujinamas, kol ši teritorija atitiks nacionalinės teisės aktuose nustatytą miško apibrėžtį arba, jei jos nėra, – FAO miško apibrėžtį.

([1]) Ne miško žemės pavertimas mišku – tai miško įveisimas jį sodinant arba tikslingai sėjant sėklas žemėje, kuri iki tol buvo naudojama kita paskirtimi (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([2]) Didesnio nei 0,5 hektaro ploto žemė, kurioje auga aukštesni kaip 5 metrų aukščio medžiai ir medžių lajos danga užima daugiau kaip 10 proc. arba kurioje medžiai gali pasiekti šias ribas *in situ*. Ji neapima žemės, kuri daugiausia naudojama žemės ūkio ar miesto reikmėms, *FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Miško įveisimo plane yra visi elementai, kurių reikalaujama pagal nacionalinę teisę, susijusią su miško įveisimo poveikio aplinkai vertinimu.

1.2. Nurodoma išsami informacija, pageidautina, pateikiant ją miško įveisimo plane arba, jeigu informacijos nėra, bet kuriame kitame dokumente, apie:

(a) vietovės apibūdinimą pagal žemės kadastre pateiktą klasifikaciją;

(b) teritorijos paruošimą ir jo poveikį jau esančioms anglies sankaupoms, įskaitant dirvožemį ir antžeminę biomasę, siekiant apsaugoti žemę, kurioje yra didelių anglies sankaupų ([3]);

(c) valdymo tikslus, įskaitant didelius suvaržymus;

(d) bendras strategijas ir veiklą, suplanuotą valdymo tikslams pasiekti, įskaitant numatomus veiksmus per visą miško ciklą;

(e) miško buveinių aplinkos apibūdinimą, įskaitant informaciją apie pagrindines esamas ir numatomas miško medžių rūšis, jų mastą ir paplitimą;

(f) komponentus, kelius, teisę važiuoti per žemę ir kitas viešos prieigos teises, fizines savybes, įskaitant vandens kelius, teritorijas, kurioms taikomi teisiniai ir kiti apribojimai;

(g) priemones, taikomas gerai miškų ekosistemų būklei nustatyti ir išlaikyti;

(h) socialinius klausimus (įskaitant kraštovaizdžio išsaugojimą, konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais pagal nacionalinės teisės aktuose nustatytas sąlygas);

(i) su miškais susijusios rizikos, įskaitant miškų gaisrus ir kenkėjų bei ligų protrūkius, vertinimą, siekiant užkirsti kelią tai rizikai, ją sumažinti ir kontroliuoti, taip pat priemones, taikomas siekiant užtikrinti apsaugą nuo liekamosios rizikos ir prisitaikymą prie jos;

(j) poveikio aprūpinimui maistu vertinimą;

(k) visi su miško įveisimu susiję reikšmingos žalos nedarymo kriterijai.

1.3. Kai žemė tampa mišku, miško įveisimo planas pakeičiamas paskesniu miškotvarkos planu arba lygiaverčiu dokumentu pagal nacionalinę teisę, arba, jei nacionalinėje teisėje miškotvarkos planas ar lygiavertis dokumentas nėra apibrėžti – kaip nurodyta FAO „miško ploto su ilgalaikiu miškotvarkos planu“ apibrėžtyje (angl. *forest area with long-term forest management plan*) ([4]). Miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas apima 10 metų ar ilgesnį laikotarpį ir yra nuolat atnaujinamas.

1.4. Pateikiama informacija apie toliau nurodytus dalykus, kurie dar nėra patvirtinti dokumentais miškotvarkos plane arba lygiavertėje sistemoje:

(a) valdymo tikslus, įskaitant didelius suvaržymus ([5]);

(b) bendras strategijas ir veiklą, suplanuotą valdymo tikslams pasiekti, įskaitant numatomus veiksmus per visą miško ciklą;

(c) miško buveinių aplinkos apibūdinimą, įskaitant informaciją apie pagrindines esamas ir numatomas miško medžių rūšis, jų mastą ir paplitimą;

(d) vietovės apibūdinimą pagal žemės kadastre pateiktą klasifikaciją;

(e) komponentus, kelius, teisę važiuoti per žemę ir kitas viešos prieigos teises, fizines savybes, įskaitant vandens kelius, teritorijas, kurioms taikomi teisiniai ir kiti apribojimai;

([3]) Žemė, kurioje yra didelių anglies sankaupų – šlapžemės, įskaitant durpynus, ir ištisai mišku apaugusios vietovės, apibrėžtos Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 4 dalies a, b ir c punktuose.

([4]) Miško plotas, kuriam taikomas ilgalaikis (dešimties metų ar ilgesnio laikotarpio) dokumentais nustatytas miškotvarkos planas, kuriuo siekiama nustatytų tvarkymo tikslų ir kuris yra periodiškai peržiūrimas.
FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([5]) Įskaitant i) ilgalaikio medienos išteklių tvarumo ir ii) poveikio / neigiamų veiksnių buveinių išsaugojimui ir susijusiai buveinių įvairovei, taip pat sąlygos kirsti medžius kuo labiau sumažinant poveikį dirvožemiui analizę.

▼B

(f) priemones, taikomas gerai miškų ekosistemų būklei išlaikyti;

(g) socialinius klausimus (įskaitant kraštovaizdžio išsaugojimą, konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais pagal nacionalinės teisės aktuose nustatytas sąlygas);

(h) su miškais susijusios rizikos, įskaitant miškų gaisrus ir kenkėjų bei ligų protrūkius, vertinimą, siekiant užkirsti kelią tai rizikai, ją sumažinti ir kontroliuoti, taip pat priemones, taikomas siekiant užtikrinti apsaugą nuo liekamosios rizikos ir prisitaikymą prie jos;

(i) visus su miškotvarka susijusius reikšmingos žalos nedarymo kriterijus.

1.5. Vykdant veiklą laikomasi geriausios nacionalinėje teisėje nustatytos miško įveisimo praktikos arba, jei tokia geriausia miško įveisimo praktika nacionalinėje teisėje nenustatyta, ši veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

(a) veikla atitinka Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 ([6]) nuostatas;

(b) veikla vykdoma vadovaujantis Europos gairėmis dėl miško įveisimo ir atsodinimo, ypatingą dėmesį skiriant UNFCCC nuostatoms ([7]);

1.6. Vykdant veiklą, žemės, kurioje yra didelių anglies sankaupų ([8]), būklė neblogėja.

1.7. Su vykdoma veikla susijusios valdymo sistemos atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 995/2010 ([9]) nustatytą išsamaus patikrinimo pareigą ir teisėtumo reikalavimus.

1.8. Miško įveisimo plane ir vėlesniame miškotvarkos plane arba lygiaverčiame dokumente numatyta stebėsena, kuria užtikrinamas plane pateiktos informacijos, visų pirma susijusios teritorijos duomenų, teisingumas.

2. *Naudos klimatui analizė*

2.1. Teritorijų, kurios atitinka miško gavybos teritorijos lygmens reikalavimus, kuriais siekiama užtikrinti, kad anglies sankaupų ir absorbentų lygis miške būtų išlaikytas arba padidintas ilguoju laikotarpiu pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 7 dalies b punktą, atveju veikla atitinka šiuos kriterijus:

(a) naudos klimatui analizė rodo, kad grynasis ŠESD kiekio, išmetamo ir pašalinamo vykdant veiklą per 30 metų nuo veiklos pradžios, balansas yra mažesnis už bazinį lygį, atitinkantį per 30 metų nuo veiklos pradžios išmesto ir pašalinto ŠESD kiekio balansą, susijusį su įprasta praktika, kuri būtų buvusi vykdoma susijusioje vietovėje, jei veikla nebūtų vykdoma;

(b) ilgalaikė nauda klimatui laikoma įrodyta, jei įrodoma, kad laikomasi Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 7 dalies b punkto nuostatų.

2.2. Vietovėse, kurios neatitinka reikalavimų miško gavybos teritorijos lygmeniu, siekiant užtikrinti, kad anglies sankaupų ir absorbentų lygis miške būtų išlaikytas arba padidintas ilguoju laikotarpiu pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 7 dalies b punktą, veikla atitinka šiuos kriterijus:

(a) naudos klimatui analizė rodo, kad grynasis ŠESD kiekio, išmetamo ir pašalinamo vykdant veiklą per 30 metų nuo veiklos pradžios, balansas yra mažesnis už bazinį lygį, atitinkantį per 30 metų nuo veiklos pradžios išmesto ir pašalinto ŠESD kiekio balansą, susijusį su įprasta praktika, kuri būtų buvusi vykdoma susijusioje vietovėje, jei veikla nebūtų vykdoma;

([6]) 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (OL L 227, 2014 7 31, p. 1).

([7]) FOREST EUROPE parengtos Europos gairės dėl miškų įveisimo ir atsodinimo, ypatingą dėmesį skiriant UNFCCC nuostatoms, priimtos 2008 m. lapkričio 12–13 d. įvykusiame MCPFE ekspertų lygio susitikime, o 2008 m. lapkričio 4 d. – PEBLDS tarybos vardu PEBLDS biuro posėdyje ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.foresteurope.org/docs/other_meetings/2008/Geneva/Guidelines_Aff_Ref_ADOPTED.pdf).

([8]) Žemė, kurioje yra didelių anglies sankaupų – šlapžemės, įskaitant durpynus, ir ištisai mišku apaugusios vietovės, apibrėžtos Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 4 dalies a, b ir c punktuose.

([9]) 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 995/2010, kuriuo nustatomos veiklos vykdytojų, pateikiančių rinkai medieną ir medienos produktus, pareigos (OL L 295, 2010 11 12, p. 23).

▼B

(b) prognozuojamas veiklos ilgalaikis vidutinis grynasis ŠESD balansas yra mažesnis už 2.2 punkte nurodytą baziniam laikotarpiui prognozuojamą ilgalaikį vidutinį ŠESD balansą, kai „ilgalaikis“ reiškia ilgesnį laikotarpį nuo 100 metų iki viso miško ciklo trukmės.

2.3. Naudos klimatui skaičiavimas atitinka visus šiuos kriterijus:

(a) analizė atitinka IPCC 2006 m. Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gairių 2019 m. patikslinimą ([10]). Naudos klimatui analizė grindžiama skaidria, tikslia, nuoseklia, išsamia ir palyginama informacija, apima visus anglies absorbentus, kuriems ta veikla daro poveikį, įskaitant antžeminę biomasę, požeminę biomasę, negyvą medieną, miško paklotę ir dirvožemį, atliekant jos skaičiavimus remiamasi konservatyviausiomis prielaidomis ir joje tinkamai atsižvelgiama į anglies dioksido sekvestracijos nepastovumo riziką, į riziką, kad bus išmesta daugiau anglies dioksido nei jo bus absorbuota, ir į soties riziką bei nuotėkio riziką;

(b) įprastinė praktika, įskaitant medyno kirtimo praktiką, gali būti viena iš šių:

i) valdymo praktika, dokumentais pagrįsta naujausios redakcijos miškotvarkos plane arba lygiaverčiame dokumente, taikyta iki veiklos pradžios, jei tokia buvo;

ii) naujausia įprastinė praktika, taikyta iki veiklos pradžios;

iii) praktika, atitinkanti valdymo sistemą, kuria užtikrinama, kad ilguoju laikotarpiu būtų išlaikytas arba padidintas anglies sankaupų ir absorbentų lygis miško teritorijoje, kaip nustatyta Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 7 dalies b punkte;

(c) analizės nuodugnumas yra proporcingas atitinkamos vietovės teritorijos dydžiui ir yra naudojamos tai atitinkamai vietovei būdingos vertės;

(d) dėl natūralių trikdžių, pvz., kenkėjų ir ligų, miškų gaisrų, vėjo, audros padarytos žalos, kurie padaro poveikį vietovei ir lemia prastus veiklos rezultatus, išmetamas ir pašalinamas ŠESD kiekis nelaikomas Reglamento (ES) 2020/852 kriterijų nesilaikymu, jei naudos klimatui analizė atitinka IPCC 2006 m. Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gairių 2019 m. patikslinimo nuostatas, susijusias su ŠESD kiekiu, išmetamu ir pašalinamu dėl natūralių trikdžių.

2.4. Miško valdos, kurių plotas mažesnis nei 13 ha, neprivalo atlikti naudos klimatui analizės.

3. *Pastovumo garantija*

3.1. Pagal nacionalinę teisę teritorijos, kurioje vykdoma veikla, miško statusas užtikrinamas viena iš šių priemonių:

(a) teritorija priskiriama FAO apibrėžtai nuolatinei miško valdai ([11]);

(b) teritorija klasifikuojama kaip saugoma teritorija;

(c) teritorijai taikoma bet kokia teisinė arba sutartinė garantija, kuria užtikrinama, kad ji liks mišku.

3.2. Veiklos vykdytojas pagal nacionalinę teisę įsipareigoja, kad ateityje atnaujinant miško įveisimo planą ir po jo taikomą miškotvarkos planą arba lygiavertį dokumentą toliau bus siekiama 2 punkte nustatytos naudos klimatui, neapsiribojant finansuojama veikla. Be to, veiklos vykdytojas įsipareigoja bet kokį 2 punkte nustatytos naudos klimatui sumažėjimą kompensuoti lygiaverte nauda klimatui, sukuriama vykdant veiklą, atitinkančią vieną iš šiame reglamente apibrėžtų miškininkystės veiklos rūšių.

([10]) IPCC 2006 m. Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gairių 2019 m. patikslinimas, ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

([11]) Miško plotas, laikomas mišku ir negali būti paverčiamas kitos paskirties žemės plotu, *FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

4. *Auditas*

Per dvejus metus nuo veiklos pradžios ir vėliau kas 10 metų tikrinama, ar veikla atitinka svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus. Auditą atlieka:

(a) atitinkamos nacionalinės kompetentingos institucijos arba

(b) nepriklausoma trečiosios šalies sertifikavimo įstaiga nacionalinių valdžios institucijų arba veiklos vykdytojo prašymu.

Siekiant sumažinti išlaidas, auditus galima atlikti kartu su miško sertifikavimu, su klimatu susijusiu sertifikavimu ar kitu auditu.

Nepriklausomas trečiosios šalies sertifikuotojas negali turėti jokio interesų konflikto su savininku ar finansuotoju ir negali dalyvauti plėtojant ar vykdant veiklą.

5. *Grupinis vertinimas*

Patikrinti, ar laikomasi svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijų, galima:

(a) miško gavybos teritorijos ([12]), kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio 30 punkte, lygmeniu;

(b) valdų, kurios yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti miško veiklos tvarumo riziką, grupės lygmeniu, su sąlyga, kad visos šios valdos palaiko ilgalaikius tarpusavio santykius ir dalyvauja veikloje, o valdų grupė išlieka tokia pati atliekant visus vėlesnius auditus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. 1.2 punkto k papunktyje nurodyta išsami informacija apima nuostatas dėl šio priedo B priedėlyje nustatytų kriterijų laikymosi.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Pesticidų naudojimas mažinamas, o pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/128/EB ([13]) pirmenybė teikiama alternatyviems metodams ar priemonėms, kurie gali apimti nechemines pesticidų alternatyvas, išskyrus atvejus, kai pesticidus reikia naudoti kenkėjų ir ligų protrūkiams kontroliuoti. Vykdant veiklą naudojama kuo mažiau trąšų ir nenaudojamas mėšlas. Veikla atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1009 ([14]) arba nacionalines taisykles dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų.

([12]) Gavybos teritorija – geografiškai apibrėžtas plotas, iš kurio gaunama miško biomasės pradinė žaliava, teikiama patikima ir nepriklausoma informacija ir kuriame sąlygos yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti riziką miško biomasės tvarumo ir teisėtumo srityse.

([13]) 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo (OL L 309, 2009 11 24, p. 71).

([14]) 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1009, kuriuo nustatomos ES tręšiamųjų produktų tiekimo rinkai taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1069/2009 ir (EB) Nr. 1107/2009 bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2003/2003 (OL L 170, 2019 6 25, p. 1).

▼B

	Imamasi dokumentais tinkamai pagrįstų ir patikrinamų priemonių, kad nebūtų naudojamos veikliosios medžiagos, išvardytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1021 ([15]) I priedo A dalyje ([16]), Roterdamo konvencijoje dėl sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje ([17]), Minamatos konvencijoje dėl gyvsidabrio ([18]), Monrealio protokole dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų ([19]), ir veikliosios medžiagos, kurioms PSO rekomenduojamoje pesticidų pavojingumo klasifikacijoje ([20]) priskirta Ia (ypač pavojingi) arba Ib (labai pavojingi) klasė. Veikla vykdoma laikantis atitinkamų nacionalinės teisės aktų dėl aktyviųjų sudedamųjų medžiagų. Užkertamas kelias vandens ir dirvožemio taršai, o taršos atveju imamasi valymo priemonių.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Nacionalinės kompetentingos institucijos nustatytose apsaugos teritorijose arba saugomose buveinėse veikla atitinka tų teritorijų apsaugos tikslus. Buveinių, kurioms itin būdinga biologinės įvairovės nykimo rizika arba kurių išsaugojimo vertė didelė, arba teritorijų, skirtų tokioms buveinėms atkurti pagal nacionalinę teisę, paskirtis negali būti keičiama. Išsami informacija, nurodyta 1.2 punkto k papunktyje (Miško įveisimo planas) ir 1.4 punkto i papunktyje (Miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas), apima nuostatas dėl biologinės įvairovės išsaugojimo ir galimo jos didinimo pagal nacionalines ir vietos nuostatas, įskaitant: (a) geros buveinių ir rūšių apsaugos būklės užtikrinimą, tipiškų buveinių rūšių išsaugojimą; (b) galimybės naudoti arba išleisti invazines svetimas rūšis pašalinimą; (c) galimybės naudoti nevietines rūšis pašalinimą, nebent galima įrodyti, kad: i) naudojant miško dauginamąją medžiagą susidaro palankios ir tinkamos ekosistemos sąlygos (pvz., klimatas, dirvožemio kriterijai ir augmenijos zona, atsparumas miškų gaisrams); ii) šiuo metu teritorijoje esančios vietinės rūšys nebėra prisitaikiusios prie numatomų klimato ir pedologinių bei hidrologinių sąlygų; (d) dirvožemio fizinės, cheminės ir biologinės kokybės išlaikymą ir gerinimą;

([15]) Reglamentu Sąjungoje įgyvendinama Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų (OL L 209, 2006 7 31, p. 3).

([16]) 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1021 dėl patvariųjų organinių teršalų (OL L 169, 2011 6 25, p. 45).

([17]) Roterdamo konvencija dėl sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje (OL L 63, 2003 3 6, p. 29).

([18]) Minamatos konvencija dėl gyvsidabrio (OL L 142, 2017 6 2, p. 6).

([19]) Monrealio protokolas dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų (OL L 297, 1988 10 31, p. 21).

([20]) PSO rekomenduojama pesticidų klasifikacija pagal pavojų (2019 m. redakcija), ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	(e) biologinei įvairovei nekenkiančios praktikos, kuria puoselėjami natūralūs miško procesai, skatinimą;
	(f) galimybės pertvarkyti didelės biologinės įvairovės ekosistemas į mažesnės biologinės įvairovės ekosistemas pašalinimą;
	(g) su mišku susijusių buveinių ir rūšių įvairovės užtikrinimą;
	(h) medyno struktūrų įvairovės užtikrinimą ir brandžių medynų bei negyvos medienos priežiūrą ir puoselėjimą.

1.2. **Miškų rekultivavimas ir atkūrimas, įskaitant atsodinimą ir natūralų miško regeneravimą po ekstremalaus reiškinio**

Veiklos aprašymas

Miškų rekultivavimas ir atkūrimas, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje. Jei nacionalinėje teisėje tokios apibrėžties nėra, rekultivavimo ir atkūrimo sąvoka atitinka apibrėžtį, plačiai naudojamą konkrečioms šalims skirtoje recenzuojamoje mokslinėje literatūroje, arba apibrėžtį, atitinkančią FAO miškų atkūrimo sąvoką ([21]), arba apibrėžtį, atitinkančią vieną iš miškams taikomų ekologinio atkūrimo ([22]) ar miškų rekultivavimo (reanimavimo) ([23]) apibrėžčių pagal Biologinės įvairovės konvenciją ([24]). Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys taip pat apima miškų ūkio veiklos rūšis,

([21]) Miškų atkūrimo veikla apima:
— rekultivavimą, t. y. esamai ekosistemai skirtų pageidaujamų rūšių, struktūrų arba procesų atkūrimą;
— atkūrimą, t. y. vietinių augalų atkūrimą žemėje, kuri yra naudojama pagal kitokią paskirtį;
— regeneravimą, t. y. labai prastos būklės žemės, kurioje nėra augmenijos, regeneravimą;
— radikaliausiu atveju pakeitimą, t. y. dėl sparčiai kintančio klimato prastai prie konkrečios vietovės prisitaikiusių ir negalinčių migruoti rūšių pakeitimą į tą vietovę introdukuotomis rūšimis,
Forest restoration module. In Sustainable Forest Management (SFM) Toolbox ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/sustainable forest-management/toolbox/modules/forest-restoration/basic-knowledge/en/).

([22]) Ekologinis atkūrimas (arba ekosistemos atkūrimas) yra:
— procesas, kai atkuriama iki sutrikdymo buvusi ekosistemos natūrali struktūra ir funkcijos;
— procesas, kai padedama atsikurti nualintai, pažeistai ar sunaikintai ekosistemai;
— procesas, kai sąmoningai keičiama vietovė, siekiant sukurti apibrėžtą vietinę ekosistemą. Šio proceso tikslas – imituoti tam tikros ekosistemos struktūrą, funkcijas, įvairovę ir dinamiką;
— žmogaus įsikišimas, siekiant paspartinti pažeistų buveinių atsikūrimą arba atkurti ekosistemų būklę, kad ji būtų kuo artimesnė jų būklei iki sutrikdymo,
Most used definitions/descriptions of key terms related to ecosystem restoration (liet. „Dažniausiai vartojamos su ekosistemų atkūrimu susijusių pagrindinių terminų apibrėžtys arba aprašymai“). 11-oji Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencija. 2012 m. UNEP/CBD/COP/11/INF/19 ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

([23]) Miško rekultivavimas – miško pajėgumo vėl teikti gėrybes ir paslaugas atkūrimas, kai rekultivuoto miško būklė nėra identiška tai, kuri buvo iki nualinimo,
Most used definitions/descriptions of key terms related to ecosystem restoration (liet. „Dažniausiai vartojamos su ekosistemų atkūrimu susijusių pagrindinių terminų apibrėžtys arba aprašymai“). 11-oji Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencija. 2012 m. UNEP/CBD/COP/11/INF/19 ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

([24]) ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.cbd.int/convention/text/).

▼B

atitinkančias FAO apibrėžtą „miško atsodinimą“ ([25]) ir „natūraliai regeneruojantį mišką“ ([26]) po ekstremalaus reiškinio, kurio sąvoka apibrėžta nacionalinėje teisėje arba, jei nacionalinėje teisėje tokios apibrėžties nėra, atitinka IPCC nustatytą ekstremalaus meteorologinio reiškinio sąvokos apibrėžtį ([27]), arba po gamtos gaisro, kurio sąvoka apibrėžta nacionalinėje teisėje, o jei nacionalinėje teisėje tokios apibrėžties nėra – Europos su gamtos ir miškų gaisrais susijusių terminų žodyne ([28]).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys nesusijusios su žemės paskirties keitimu – veikla vykdoma nualintoje žemėje, kuri atitinka nacionalinėje teisėje nustatytą miško apibrėžtį, arba, jei jos nėra – FAO miško apibrėžtį ([29]).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu A2 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių. Šios kategorijos ekonominė veikla apsiriboja NACE II kodais 02.10 (miškininkystė ir kita miškininkystės veikla), 02.20 (medienos ruoša), 02.30, (laukinių augančių ne medienos produktų rinkimas) ir 02.40 (paramos miškininkystei paslaugos).

([25]) Miško atnaujinimas apsodinant ir (arba) tikslingai sėjant sėklas žemėje, kuri klasifikuojama kaip miškas,
FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([26]) Miškas, kurį daugiausia sudaro medžiai, susiformavę natūraliai atsinaujinimo būdu, *FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([27]) Ekstremalus meteorologinis reiškinys – konkrečioje vietoje ir konkrečiu metų laiku retas reiškinys. Yra įvairių sąvokos „retas“ apibrėžčių, bet ekstremalus meteorologinis reiškinys paprastai būtų ne dažnesnis nei 10-asis arba 90-asis remiantis stebėjimu nustatytos tikimybės tankio funkcijos procentilis. To, kas vadinama ekstremaliomis meteorologinėmis sąlygomis, charakteristikos absoliučia prasme gali skirtis priklausomai nuo vietos. Kai ekstremalios meteorologinės sąlygos trunka tam tikrą laiką, pvz., sezoną, jos gali būti klasifikuojamos kaip ekstremalus klimato reiškinys, ypač jeigu jo vidutiniai arba bendri rodikliai yra ekstremalūs (pvz., sezoną trunkanti sausra arba liūtys). Žr. IPCC, 2018 m.: *Annex I: Glossary* (liet. I priedas. Terminų žodynas) ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/glossary/).

([28]) Bet koks nevaldomas augmenijos gaisras, kuriam nuslopinti reikia priimti sprendimą arba imtis veiksmų, 2012 m. Europos su gamtos ir miškų gaisrais susijusių terminų žodynas, parengtas pagal INTERREG IVC programą įgyvendinant Europos miškų gaisrų tinklo (angl. EUFOFINET) projektą ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.ctif.org/index.php/library/european-glossary-wildfires-and-forest-fires).

([29]) Didesnio nei 0,5 hektaro ploto žemė, kurioje auga aukštesni kaip 5 metrų medžiai ir medžių lajos danga užima daugiau kaip 10 proc. arba kurioje medžiai gali pasiekti šias ribas *in situ*. Ji neapima žemės, kuri daugiausia naudojama žemės ūkio ar miesto reikmėms, *FAO Global Resources Assessment 2020*. *Terms and definitions* ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. *Miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas*

1.1. Veikla vykdoma žemės plote, kuriam taikomas nacionalinėje teisėje nustatytas miškotvarkos planas ar lygiavertis dokumentas arba, jei nacionalinėje teisėje miškotvarkos planas ar lygiavertis dokumentas neapibrėžtas, remiamasi FAO „miško ploto, kuriam taikomas ilgalaikis miškotvarkos planas“ apibrėžtimi ([30]).

Miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas apima 10 metų ar ilgesnį laikotarpį ir yra nuolat atnaujinamas.

1.2. Pateikiama informacija apie toliau nurodytus dalykus, kurie dar nėra patvirtinti dokumentais miškotvarkos plane arba lygiavertėje sistemoje:

(a) valdymo tikslus, įskaitant didelius suvaržymus ([31]);

(b) bendras strategijas ir veiklą, suplanuotą valdymo tikslams pasiekti, įskaitant numatomus veiksmus per visą miško ciklą;

(c) miško buveinių aplinkos apibūdinimą, įskaitant informaciją apie pagrindines esamas ir numatomas miško medžių rūšis, jų mastą ir paplitimą;

(d) vietovės apibūdinimą pagal žemės kadastre pateiktą klasifikaciją;

(e) komponentus, kelius, teisę važiuoti per žemę ir kitas viešos prieigos teises, fizines savybes, įskaitant vandens kelius, teritorijas, kurioms taikomi teisiniai ir kiti apribojimai;

(f) priemones, taikomas gerai miškų ekosistemų būklei išlaikyti;

(g) socialinius klausimus (įskaitant kraštovaizdžio išsaugojimą, konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais pagal nacionalinės teisės aktuose nustatytas sąlygas);

(h) su miškais susijusios rizikos, įskaitant miškų gaisrus ir kenkėjų bei ligų protrūkius, vertinimą, siekiant užkirsti kelią tai rizikai, ją sumažinti ir kontroliuoti, taip pat priemones, taikomas siekiant užtikrinti apsaugą nuo liekamosios rizikos ir prisitaikymą prie jos;

(i) visus su miškotvarka susijusius reikšmingos žalos nedarymo kriterijus.

1.3. Miškotvarkos sistemų tvarumas, dokumentais patvirtintas 1.1 punkte minėtame plane, užtikrinamas pasirenkant vieną iš šių principų, kuriuo siekiama plačiausio užmojo tikslų:

(a) miškotvarka atitinka taikytiną nacionalinę tvarios miškotvarkos apibrėžtį;

(b) miškotvarkos veikla atitinka FOREST EUROPE tvarios miškotvarkos apibrėžtį ([32]) ir yra vykdoma laikantis visos Europos veiklos lygmens tvarios miškotvarkos gairių ([33]);

(c) įdiegtos valdymo sistemos atitinka miškų tvarumo kriterijus, nustatytus Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 6 dalyje, o nuo jų taikymo pradžios dienos – įgyvendinimo aktą dėl praktinių gairių, susijusių su energija iš miško biomasės, priimtą pagal tos direktyvos 29 straipsnio 8 dalį.

([30]) Miško plotas, kuriam taikomas ilgalaikis (dešimties metų ar ilgesnio laikotarpio) dokumentais pagrįstas miškotvarkos planas, kuriuo siekiama nustatytų miško tvarkymo tikslų ir kuris yra periodiškai peržiūrimas.
FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([31]) Įskaitant i) ilgalaikio medienos išteklių tvarumo ir ii) poveikio / neigiamų veiksnių buveinių išsaugojimui ir susijusiai buveinių įvairovei, taip pat sąlygos kirsti medžius kuo labiau sumažinant poveikį dirvožemiui analizę.

([32]) Miškų ir miško žemių valdymas ir naudojimas tokiu būdu ir mastu, kad būtų išlaikoma jų biologinė įvairovė, produktyvumas, pajėgumas atsinaujinti, gyvybingumas ir galimybė dabar ir ateityje atlikti svarbias ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas vietos, nacionaliniu ir pasaulio lygmenimis, nedarant žalos kitoms ekosistemoms.
Rezoliucija H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe (liet. „Bendrosios gairės dėl tvarios miškotvarkos Europoje“), Antroji ministrų konferencija dėl Europos miškų apsaugos (FOREST EUROPE), 1993 m. birželio 16–17 d., Helsinkis, Suomija ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([33]) Rezoliucijos L2 2 priedas. Visos Europos veiklos lygmens tvarios miškotvarkos gairės. Trečioji ministrų konferencija dėl Europos miškų apsaugos, 1998 m. birželio 2–4 d., Lisabona, Portugalija ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

▼B

1.4. Vykdant veiklą, žemės, kurioje yra didelių anglies sankaupų ([34]), būklė neblogėja.

1.5. Su vykdoma veikla susijusios valdymo sistemos atitinka Reglamente (ES) Nr. 995/2010 nustatytą išsamaus patikrinimo pareigą ir teisėtumo reikalavimus.

1.6. Miškotvarkos plane arba lygiaverčiame dokumente numatyta stebėsena, kuria užtikrinamas plane pateiktos informacijos, visų pirma susijusios teritorijos duomenų, teisingumas.

2. *Naudos klimatui analizė*

2.1. Teritorijų, kurios atitinka miško gavybos teritorijos lygmens reikalavimus, kuriais siekiama užtikrinti, kad anglies sankaupų ir absorbentų lygis miške būtų išlaikytas arba padidintas ilguoju laikotarpiu pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 7 dalies b punktą, atveju veikla atitinka šiuos kriterijus:

(a) naudos klimatui analizė rodo, kad grynasis ŠESD kiekio, išmetamo ir pašalinamo vykdant veiklą per 30 metų nuo veiklos pradžios, balansas yra mažesnis už bazinį lygį, atitinkantį per 30 metų nuo veiklos pradžios išmesto ir pašalinto ŠESD kiekio balansą, susijusį su įprasta praktika, kuri būtų buvusi vykdoma susijusioje vietovėje, jei veikla nebūtų vykdoma;

(b) ilgalaikė nauda klimatui laikoma įrodyta, jei įrodoma, kad laikomasi Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 7 dalies b punkto nuostatų.

2.2. Vietovėse, kurios neatitinka reikalavimų miško gavybos teritorijos lygmeniu, siekiant užtikrinti, kad anglies sankaupų ir absorbentų lygis miške būtų išlaikytas arba padidintas ilguoju laikotarpiu pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 7 dalies b punktą, veikla atitinka šiuos kriterijus:

(a) naudos klimatui analizė rodo, kad grynasis ŠESD kiekio, išmetamo ir pašalinamo vykdant veiklą per 30 metų nuo veiklos pradžios, balansas yra mažesnis už bazinį lygį, atitinkantį per 30 metų nuo veiklos pradžios išmesto ir pašalinto ŠESD kiekio balansą, susijusį su įprasta praktika, kuri būtų buvusi vykdoma susijusioje vietovėje, jei veikla nebūtų vykdoma;

(b) prognozuojamas veiklos ilgalaikis vidutinis grynasis ŠESD balansas yra mažesnis už 2.2 punkte nurodytą baziniam laikotarpiui prognozuojamą ilgalaikį vidutinį ŠESD balansą, kai „ilgalaikis“ reiškia ilgesnį laikotarpį nuo 100 metų iki viso miško ciklo trukmės.

2.3. Naudos klimatui skaičiavimas atitinka visus šiuos kriterijus:

(a) analizė atitinka IPCC 2006 m. Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gairių 2019 m. patikslinimą ([35]). Naudos klimatui analizė grindžiama skaidria, tikslia, nuoseklia, išsamia ir palyginama informacija, apima visus anglies absorbentus, kuriems ta veikla daro poveikį, įskaitant antžeminę biomasę, požeminę biomasę, negyvą medieną, miško paklotę ir dirvožemį, atliekant jos skaičiavimus remiamasi konservatyviausiomis prielaidomis ir joje tinkamai atsižvelgiama į anglies dioksido sekvestracijos nepastovumo riziką, į riziką, kad bus išmesta daugiau anglies dioksido nei jo bus absorbuota, ir į soties riziką bei nuotėkio riziką;

(b) Įprastinė praktika, įskaitant medyno kirtimo praktiką, gali būti viena iš šių:

i) valdymo praktika, dokumentais pagrįsta naujausios redakcijos miškotvarkos plane arba lygiaverčiame dokumente, taikyta iki veiklos pradžios, jei tokia buvo;

ii) naujausia įprastinės veiklos praktika, taikyta iki veiklos pradžios;

iii) praktika, atitinkanti valdymo sistemą, kuria užtikrinama, kad ilguoju laikotarpiu būtų išlaikytas arba padidintas anglies sankaupų ir absorbentų lygis miško teritorijoje, kaip nustatyta Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 7 dalies b punkte;

([34]) Žemė, kurioje yra didelių anglies sankaupų – šlapžemės, įskaitant durpynus, ir ištisai mišku apaugusios vietovės, suprantamos taip, kaip nurodyta Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 4 dalies a, b ir c punktuose.

([35]) IPCC 2006 m. Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gairių 2019 m. patikslinimas, ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

▼B

(c) analizės nuodugnumas yra proporcingas atitinkamos vietovės teritorijos dydžiui ir yra naudojamos tai atitinkamai vietovei būdingos vertės;

(d) dėl natūralių trikdžių, pvz., kenkėjų ir ligų, miškų gaisrų, vėjo, audros padarytos žalos, kurie padaro poveikį vietovei ir lemia prastus veiklos rezultatus, išmetamas ir pašalinamas ŠESD kiekis nelaikomas Reglamento (ES) 2020/852 kriterijų nesilaikymu, jei naudos klimatui analizė atitinka IPCC 2006 m. Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gairių 2019 m. patikslinimo nuostatas, susijusias su ŠESD kiekiu, išmetamu ir pašalinamu dėl natūralių trikdžių.

2.4. Miško valdos, kurių plotas mažesnis nei 13 ha, neprivalo atlikti naudos klimatui analizės.

3. *Pastovumo garantija*

3.1. Pagal nacionalinę teisę teritorijos, kurioje vykdoma veikla, miško statusas užtikrinamas viena iš šių priemonių:

(a) teritorija priskiriama FAO apibrėžtai nuolatinei miško valdai ([36]);

(b) teritorija klasifikuojama kaip saugoma teritorija;

(c) teritorijai taikoma bet kokia teisinė arba sutartinė garantija, kuria užtikrinama, kad ji liks mišku.

3.2. Veiklos vykdytojas pagal nacionalinę teisę įsipareigoja, kad ateityje atnaujinant miškotvarkos planą arba lygiavertį dokumentą toliau bus siekiama 2 punkte nustatytos naudos klimatui, neapsiribojant finansuojama veikla. Be to, veiklos vykdytojas įsipareigoja bet kokį 2 punkte nustatytos naudos klimatui sumažėjimą kompensuoti lygiaverte nauda klimatui, sukuriama vykdant veiklą, atitinkančią vieną iš šiame reglamente apibrėžtų miškininkystės veiklos rūšių.

4. *Auditas*

Per dvejus metus nuo veiklos pradžios ir vėliau kas 10 metų tikrinama, ar veikla atitinka svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus. Auditą atlieka:

(a) atitinkamos nacionalinės kompetentingos institucijos arba

(b) nepriklausoma trečiosios šalies sertifikavimo įstaiga nacionalinių valdžios institucijų arba veiklos vykdytojo prašymu.

Siekiant sumažinti išlaidas, auditus galima atlikti kartu su miško sertifikavimu, su klimatu susijusiu sertifikavimu ar kitu auditu.

Nepriklausomas trečiosios šalies sertifikuotojas negali turėti jokio interesų konflikto su savininku ar finansuotoju ir negali dalyvauti plėtojant ar vykdant veiklą.

5. *Grupinis vertinimas*

Patikrinti, ar laikomasi svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijų, galima:

(a) miško gavybos teritorijos ([37]), kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio 30 punkte, lygmeniu;

(b) valdų, kurios yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti miško veiklos tvarumo riziką, grupės lygmeniu, su sąlyga, kad visos šios valdos palaiko ilgalaikius tarpusavio santykius ir dalyvauja veikloje, o valdų grupė išlieka tokia pati atliekant visus vėlesnius auditus.

([36]) Miško plotas, laikomas mišku ir negali būti paverčiamas kitos paskirties žemės plotu, (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([37]) Gavybos teritorija – geografiškai apibrėžtas plotas, iš kurio gaunama miško biomasės pradinė žaliava, teikiama patikima ir nepriklausoma informacija ir kuriame sąlygos yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti riziką miško biomasės tvarumo ir teisėtumo srityse.

▼B

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. 1.2 punkto i papunktyje nurodyta išsami informacija apima nuostatas dėl šio priedo B priedėlyje nustatytų kriterijų laikymosi.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Dėl miškininkystės pokyčių, kuriuos lemia veikla, teritorijoje, kurioje veikla vykdoma, tvarus ilgalaikio žiediškumo potencialą turinčių medienos gaminių gamybai tinkamos pirminės miško biomasės tiekimas veikiausiai labai nesumažės. Atitiktis šiam kriterijui gali būti įrodyta atliekant 2 punkte minimą naudos klimatui analizę.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Pesticidų naudojimas sumažinamas, o pagal Direktyvą 2009/128/EB pirmenybė teikiama alternatyviems metodams ar priemonėms, kurie gali apimti nechemines pesticidų alternatyvas, išskyrus atvejus, kai pesticidus reikia naudoti kenkėjų ir ligų protrūkiams kontroliuoti. Vykdant veiklą naudojama kuo mažiau trąšų ir nenaudojamas mėšlas. Veikla atitinka Reglamentą (ES) 2019/1009 arba nacionalines taisykles dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų. Imamasi dokumentais tinkamai pagrįstų ir patikrinamų priemonių, kad nebūtų naudojamos aktyviosios medžiagos, išvardytos Reglamento (ES) 2019/1021 ([38]) I priedo A dalyje, Roterdamo konvencijoje dėl sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje, Minamatos konvencijoje dėl gyvsidabrio, Monrealio protokole dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų, ir aktyviosios medžiagos, kurioms pagal PSO rekomenduojamą pesticidų pavojingumo klasifikaciją priskirta Ia (ypač pavojingi) arba Ib (labai pavojingi) klasė. Veikla vykdoma laikantis atitinkamų nacionalinės teisės aktų dėl aktyviųjų sudedamųjų medžiagų. Užkertamas kelias vandens ir dirvožemio taršai, o taršos atveju imamasi valymo priemonių.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Nacionalinės kompetentingos institucijos nustatytose apsaugos teritorijose arba saugomose buveinėse veikla atitinka tų teritorijų apsaugos tikslus. Buveinių, kurioms itin būdinga biologinės įvairovės nykimo rizika arba kurių išsaugojimo vertė didelė, arba teritorijų, skirtų tokioms buveinėms atkurti pagal nacionalinę teisę, paskirtis negali būti keičiama.

([38]) Reglamentu Sąjungoje įgyvendinama Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų (OL L 209, 2006 7 31, p. 3).

▼B

	1.2 punkto i papunktyje nurodyta išsami informacija apima nuostatas dėl biologinės įvairovės išsaugojimo ir galimo jos didinimo pagal nacionalines ir vietos nuostatas, įskaitant: (a) geros buveinių ir rūšių apsaugos būklės užtikrinimą, tipiškų buveinių rūšių išsaugojimą; (b) galimybės naudoti arba išleisti invazines svetimas rūšis pašalinimą; (c) galimybės naudoti nevietines rūšis pašalinimą, nebent galima įrodyti, kad: i) naudojant miško dauginamąją medžiagą susidaro palankios ir tinkamos ekosistemos sąlygos (pvz., klimatas, dirvožemio kriterijai ir augmenijos zona, atsparumas miškų gaisrams); ii) šiuo metu teritorijoje esančios vietinės rūšys nebėra prisitaikiusios prie numatomų klimato ir pedologinių bei hidrologinių sąlygų; (d) dirvožemio fizinės, cheminės ir biologinės kokybės išlaikymą ir gerinimą; (e) biologinei įvairovei nekenkiančios praktikos, kuria puoselėjami natūralūs miško procesai, skatinimą; (f) galimybės pertvarkyti didelės biologinės įvairovės ekosistemas į mažesnės biologinės įvairovės ekosistemas pašalinimą; (g) su mišku susijusių buveinių ir rūšių įvairovės užtikrinimą; (h) medyno struktūrų įvairovės užtikrinimą ir brandžių medynų bei negyvos medienos priežiūrą ir puoselėjimą.

1.3. **Miškotvarka**

Veiklos aprašymas

Miškotvarka, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje. Jei nacionalinėje teisėje tokios apibrėžties nėra, miškotvarka atitinka bet kokią ekonomikos veiklą, kuri yra miškui taikomos sistemos rezultatas ir kuri daro įtaką miško ekologinėms, ekonominėms ar socialinėms funkcijoms. Vykdant miškotvarkos veiklą joks žemės paskirties pokytis nenumatomas ir veikla vyksta žemėje, atitinkančioje nacionalinėje teisėje nustatytą miško apibrėžtį, arba, jei jos nėra – FAO miško apibrėžtį ([39]).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu A2 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių. Šios kategorijos ekonominė veikla apsiriboja NACE II kodais 02.10 (miškininkystė ir kita miškininkystės veikla), 02.20 (medienos ruoša), 02.30, (laukinių augančių ne medienos produktų rinkimas) ir 02.40 (paramos miškininkystei paslaugos).

([39]) Didesnio nei 0,5 hektaro ploto žemė, kurioje auga aukštesni kaip 5 metrų medžiai ir medžių lajos danga užima daugiau kaip 10 proc. arba kurioje medžiai gali pasiekti šias ribas *in situ*. Ji neapima žemės, kuri daugiausia naudojama žemės ūkio ar miesto reikmėms, *FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. *Miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas*

1.1. Veikla vykdoma žemės plote, kuriam taikomas nacionalinėje teisėje nustatytas miškotvarkos planas ar lygiavertis dokumentas arba, jei nacionalinėje teisėje miškotvarkos planas ar lygiavertis dokumentas neapibrėžtas, remiamasi FAO „miško ploto, kuriam taikomas ilgalaikis miškotvarkos planas“ apibrėžtimi ([40]).

Miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas apima 10 metų ar ilgesnį laikotarpį ir yra nuolat atnaujinamas.

1.2. Pateikiama informacija apie toliau nurodytus dalykus, kurie dar nėra patvirtinti dokumentais miškotvarkos plane arba lygiavertėje sistemoje:

(a) valdymo tikslus, įskaitant didelius suvaržymus ([41]);

(b) bendras strategijas ir veiklą, suplanuotą valdymo tikslams pasiekti, įskaitant numatomus veiksmus per visą miško ciklą;

(c) miško buveinių aplinkos apibūdinimą, įskaitant informaciją apie pagrindines esamas ir numatomas miško medžių rūšis, jų mastą ir paplitimą;

(d) vietovės apibūdinimą pagal žemės kadastre pateiktą klasifikaciją;

(e) komponentus, kelius, teisę važiuoti per žemę ir kitas viešos prieigos teises, fizines savybes, įskaitant vandens kelius, teritorijas, kurioms taikomi teisiniai ir kiti apribojimai;

(f) priemones, taikomas gerai miškų ekosistemų būklei išlaikyti;

(g) socialinius klausimus (įskaitant kraštovaizdžio išsaugojimą, konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais pagal nacionalinės teisės aktuose nustatytas sąlygas);

(h) su miškais susijusios rizikos, įskaitant miškų gaisrus ir kenkėjų bei ligų protrūkius, vertinimą, siekiant užkirsti kelią tai rizikai, ją sumažinti ir kontroliuoti, taip pat priemones, taikomas siekiant užtikrinti apsaugą nuo liekamosios rizikos ir prisitaikymą prie jos;

(i) visus su miškotvarka susijusius reikšmingos žalos nedarymo kriterijus.

1.3. Miškotvarkos sistemų tvarumas, dokumentais patvirtintas 1.1 punkte minėtame plane, užtikrinamas pasirenkant vieną iš šių principų, kuriuo siekiama plačiausio užmojo tikslų:

(a) miškotvarka atitinka taikytiną nacionalinę tvarios miškotvarkos apibrėžtį;

(b) miškotvarkos veikla atitinka FOREST EUROPE tvarios miškotvarkos apibrėžtį ([42]) ir yra vykdoma laikantis visos Europos veiklos lygmens tvarios miškotvarkos gairių ([43]);

([40]) Miško plotas, kuriam taikomas ilgalaikis (dešimties metų ar ilgesnio laikotarpio) dokumentais pagrįstas miškotvarkos planas, kuriuo siekiama nustatytų miško tvarkymo tikslų ir kuris yra periodiškai peržiūrimas.
FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([41]) Įskaitant i) ilgalaikio medienos išteklių tvarumo ir ii) poveikio / neigiamų veiksnių buveinių išsaugojimui ir susijusiai buveinių įvairovei, taip pat sąlygos kirsti medžius kuo labiau sumažinant poveikį dirvožemiui analizę.

([42]) Miškų ir miško žemių valdymas ir naudojimas tokiu būdu ir mastu, kad būtų išlaikoma jų biologinė įvairovė, produktyvumas, pajėgumas atsinaujinti, gyvybingumas ir galimybė dabar ir ateityje atlikti svarbias ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas vietos, nacionaliniu ir pasaulio lygmenimis, nedarant žalos kitoms ekosistemoms.
Rezoliucija H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe (liet. „Bendrosios gairės dėl tvarios miškotvarkos Europoje“), Antroji ministrų konferencija dėl Europos miškų apsaugos (FOREST EUROPE), 1993 m. birželio 16–17 d., Helsinkis, Suomija ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([43]) Rezoliucijos L2 2 priedas. Visos Europos veiklos lygmens tvarios miškotvarkos gairės. Trečioji ministrų konferencija dėl Europos miškų apsaugos, 1998 m. birželio 2–4 d., Lisabona, Portugalija ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

▼B

(c) įdiegtos valdymo sistemos rodo atitiktį miškų tvarumo kriterijams, nustatytiems Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 6 dalyje, o nuo jų taikymo pradžios dienos – įgyvendinimo aktui dėl praktinių gairių, susijusių su energija iš miško biomasės, priimtam pagal tos direktyvos 29 straipsnio 8 dalį.

1.4. Vykdant veiklą, žemės, kurioje yra didelių anglies sankaupų ([44]), būklė neblogėja.

1.5. Su vykdoma veikla susijusios valdymo sistemos atitinka Reglamente (ES) Nr. 995/2010 nustatytą išsamaus patikrinimo pareigą ir teisėtumo reikalavimus.

1.6. Miškotvarkos plane arba lygiaverčiame dokumente numatyta stebėsena, kuria užtikrinamas plane pateiktos informacijos, visų pirma susijusios teritorijos duomenų, teisingumas.

2. *Naudos klimatui analizė*

2.1. Teritorijų, kurios atitinka miško gavybos teritorijos lygmens reikalavimus, kuriais siekiama užtikrinti, kad anglies sankaupų ir absorbentų lygis miške būtų išlaikytas arba padidintas ilguoju laikotarpiu pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 7 dalies b punktą, atveju veikla atitinka šiuos kriterijus:

(a) naudos klimatui analizė rodo, kad grynasis ŠESD kiekio, išmetamo ir pašalinamo vykdant veiklą per 30 metų nuo veiklos pradžios, balansas yra mažesnis už bazinį lygį, atitinkantį per 30 metų nuo veiklos pradžios išmesto ir pašalinto ŠESD kiekio balansą, susijusį su įprasta praktika, kuri būtų buvusi vykdoma susijusioje vietovėje, jei veikla nebūtų vykdoma;

(b) ilgalaikė nauda klimatui laikoma įrodyta, jei įrodoma, kad laikomasi Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 7 dalies b punkto nuostatų.

2.2. Vietovėse, kurios neatitinka reikalavimų miško gavybos teritorijos lygmeniu, siekiant užtikrinti, kad anglies sankaupų ir absorbentų lygis miške būtų išlaikytas arba padidintas ilguoju laikotarpiu pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 7 dalies b punktą, veikla atitinka šiuos kriterijus:

(a) naudos klimatui analizė rodo, kad grynasis ŠESD kiekio, išmetamo ir pašalinamo vykdant veiklą per 30 metų nuo veiklos pradžios, balansas yra mažesnis už bazinį lygį, atitinkantį per 30 metų nuo veiklos pradžios išmesto ir pašalinto ŠESD kiekio balansą, susijusį su įprasta praktika, kuri būtų buvusi vykdoma susijusioje vietovėje, jei veikla nebūtų vykdoma;

(b) prognozuojamas veiklos ilgalaikis vidutinis grynasis ŠESD balansas yra mažesnis už 2.2 punkte nurodytą baziniam laikotarpiui prognozuojamą ilgalaikį vidutinį ŠESD balansą, kai „ilgalaikis“ reiškia ilgesnį laikotarpį nuo 100 metų iki viso miško ciklo trukmės.

2.3. Naudos klimatui skaičiavimas atitinka visus šiuos kriterijus:

(a) analizė atitinka IPCC 2006 m. Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gairių 2019 m. patikslinimą ([45]). Naudos klimatui analizė grindžiama skaidria, tikslia, nuoseklia, išsamia ir palyginama informacija, apima visus anglies absorbentus, kuriems ta veikla daro poveikį, įskaitant antžeminę biomasę, požeminę biomasę, negyvą medieną, miško paklotę ir dirvožemį, atliekant jos skaičiavimus remiamasi konservatyviausiomis prielaidomis ir joje tinkamai atsižvelgiama į anglies dioksido sekvestracijos nepastovumo riziką, į riziką, kad bus išmesta daugiau anglies dioksido nei jo bus absorbuota, ir į soties riziką bei nuotėkio riziką;

(b) Įprastinė praktika, įskaitant medyno kirtimo praktiką, gali būti viena iš šių:

i) valdymo praktika, dokumentais pagrįsta naujausios redakcijos miškotvarkos plane arba lygiaverčiame dokumente, taikyta iki veiklos pradžios, jei tokia buvo;

ii) naujausia įprastinės veiklos praktika, taikyta iki veiklos pradžios;

iii) praktika, atitinkanti valdymo sistemą, kuria užtikrinama, kad ilguoju laikotarpiu būtų išlaikytas arba padidintas anglies sankaupų ir absorbentų lygis miško teritorijoje, kaip nustatyta Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 7 dalies b punkte;

(c) analizės nuodugnumas yra proporcingas atitinkamos vietovės teritorijos dydžiui ir yra naudojamos tai atitinkamai vietovei būdingos vertės;

([44]) Žemė, kurioje yra didelių anglies sankaupų – šlapžemės, įskaitant durpynus, ir ištisai mišku apaugusios vietovės, suprantamos taip, kaip nurodyta Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 4 dalies a, b ir c punktuose.

([45]) IPCC 2006 m. Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gairių 2019 m. patikslinimas, ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

▼B

(d) dėl natūralių trikdžių, pvz., kenkėjų ir ligų, miškų gaisrų, vėjo, audros padarytos žalos, kurie padaro poveikį vietovei ir lemia prastus veiklos rezultatus, išmetamas ir pašalinamas ŠESD kiekis nelaikomas Reglamento (ES) 2020/852 kriterijų nesilaikymu, jei naudos klimatui analizė atitinka IPCC 2006 m. Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gairių 2019 m. patikslinimo nuostatas, susijusias su ŠESD kiekiu, išmetamu ir pašalinamu dėl natūralių trikdžių.

2.4. Miško valdos, kurių plotas mažesnis nei 13 ha, neprivalo atlikti naudos klimatui analizės.

3. *Pastovumo garantija*

3.1. Pagal nacionalinę teisę teritorijos, kurioje vykdoma veikla, miško statusas užtikrinamas viena iš šių priemonių:

(a) teritorija priskiriama FAO apibrėžtai nuolatinei miško valdai ([46]);

(b) teritorija klasifikuojama kaip saugoma teritorija;

(c) teritorijai taikoma bet kokia teisinė arba sutartinė garantija, kuria užtikrinama, kad ji liks mišku.

3.2. Veiklos vykdytojas pagal nacionalinę teisę įsipareigoja, kad ateityje atnaujinant miškotvarkos planą arba lygiavertį dokumentą toliau bus siekiama 2 punkte nustatytos naudos klimatui, neapsiribojant finansuojama veikla. Be to, veiklos vykdytojas įsipareigoja bet kokį 2 punkte nustatytos naudos klimatui sumažėjimą kompensuoti lygiaverte nauda klimatui, sukuriama vykdant veiklą, atitinkančią vieną iš šiame reglamente apibrėžtų miškininkystės veiklos rūšių.

4. *Auditas*

Per dvejus metus nuo veiklos pradžios ir vėliau kas 10 metų tikrinama, ar veikla atitinka svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus. Auditą atlieka:

(a) atitinkamos nacionalinės kompetentingos institucijos arba

(b) nepriklausoma trečiosios šalies sertifikavimo įstaiga nacionalinių valdžios institucijų arba veiklos vykdytojo prašymu.

Siekiant sumažinti išlaidas, auditus galima atlikti kartu su miško sertifikavimu, su klimatu susijusiu sertifikavimu ar kitu auditu.

Nepriklausomas trečiosios šalies sertifikuotojas negali turėti jokio interesų konflikto su savininku ar finansuotoju ir negali dalyvauti plėtojant ar vykdant veiklą.

5. *Grupinis vertinimas*

Patikrinti, ar laikomasi svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijų, galima:

(a) miško gavybos teritorijos ([47]), kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio 30 punkte, lygmeniu;

(b) valdų, kurios yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti miško veiklos tvarumo riziką, grupės lygmeniu, su sąlyga, kad visos šios valdos palaiko ilgalaikius tarpusavio santykius ir dalyvauja veikloje, o valdų grupė išlieka tokia pati atliekant visus vėlesnius auditus.

([46]) Miško plotas, laikomas mišku ir negali būti paverčiamas kitos paskirties žemės plotu, *(FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([47]) Gavybos teritorija – geografiškai apibrėžtas plotas, iš kurio gaunama miško biomasės pradinė žaliava, teikiama patikima ir nepriklausoma informacija ir kuriame sąlygos yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti riziką miško biomasės tvarumo ir teisėtumo srityse.

▼B

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. 1.2 punkto i papunktyje nurodyta išsami informacija apima nuostatas dėl šio priedo B priedėlyje nustatytų kriterijų laikymosi.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Dėl miškininkystės pokyčių, kuriuos lemia veikla, teritorijoje, kurioje veikla vykdoma, tvarus ilgalaikio žiediškumo potencialą turinčių medienos gaminių gamybai tinkamos pirminės miško biomasės tiekimas veikiausiai labai nesumažės. Atitiktis šiam kriterijui gali būti įrodyta atliekant 2 punkte minimą naudos klimatui analizę.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Pesticidų naudojimas sumažinamas, o pagal Direktyvą 2009/128/EB pirmenybė teikiama alternatyviems metodams ar priemonėms, kurie gali apimti nechemines pesticidų alternatyvas, išskyrus atvejus, kai pesticidus reikia naudoti kenkėjų ir ligų protrūkiams kontroliuoti. Vykdant šią veiklą sumažinamas trąšų naudojimas ir nenaudojamas mėšlas. Veikla atitinka Reglamentą (ES) 2019/1009 arba nacionalines taisykles dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų. Imamasi dokumentais tinkamai pagrįstų ir patikrinamų priemonių, kad nebūtų naudojamos veikliosios medžiagos, išvardytos Reglamento (ES) 2019/1021 ([48]) I priedo A dalyje, Roterdamo konvencijoje dėl sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje, Minamatos konvencijoje dėl gyvsidabrio, Monrealio protokole dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų, ir veikliosios medžiagos, kurioms pagal PSO rekomenduojamą pesticidų pavojingumo klasifikaciją priskirta Ia (ypač pavojingi) arba Ib (labai pavojingi) klasė ([49]). Veikla vykdoma laikantis atitinkamų nacionalinės teisės aktų dėl aktyviųjų sudedamųjų medžiagų. Užkertamas kelias vandens ir dirvožemio taršai, o taršos atveju imamasi valymo priemonių.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Nacionalinės kompetentingos institucijos nustatytose apsaugos teritorijose arba saugomose buveinėse veikla atitinka tų teritorijų apsaugos tikslus. Buveinių, kurioms itin būdinga biologinės įvairovės nykimo rizika arba kurių išsaugojimo vertė didelė, arba teritorijų, skirtų tokioms buveinėms atkurti pagal nacionalinę teisę, paskirtis negali būti keičiama.

([48]) Reglamentu Sąjungoje įgyvendinama Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų (OL L 209, 2006 7 31, p. 3).

([49]) PSO rekomenduojama pesticidų klasifikacija pagal pavojų (2019 m. redakcija), ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	1.2 punkto i papunktyje nurodyta išsami informacija apima nuostatas dėl biologinės įvairovės išsaugojimo ir galimo jos didinimo pagal nacionalines ir vietos nuostatas, įskaitant: (a) geros buveinių ir rūšių apsaugos būklės užtikrinimą, tipiškų buveinių rūšių išsaugojimą; (b) galimybės naudoti arba išleisti invazines svetimas rūšis pašalinimą; (c) galimybės naudoti nevietines rūšis pašalinimą, nebent galima įrodyti, kad: i) naudojant miško dauginamąją medžiagą susidaro palankios ir tinkamos ekosistemos sąlygos (pvz., klimatas, dirvožemio kriterijai ir augmenijos zona, atsparumas miškų gaisrams); ii) šiuo metu teritorijoje esančios vietinės rūšys nebėra prisitaikiusios prie numatomų klimato ir pedologinių bei hidrologinių sąlygų; (d) dirvožemio fizinės, cheminės ir biologinės kokybės išlaikymą ir gerinimą; (e) biologinei įvairovei nekenkiančios praktikos, kuria puoselėjami natūralūs miško procesai, skatinimą; (f) galimybės pertvarkyti didelės biologinės įvairovės ekosistemas į mažesnės biologinės įvairovės ekosistemas pašalinimą; (g) su mišku susijusių buveinių ir rūšių įvairovės užtikrinimą; (h) medyno struktūrų įvairovės užtikrinimą ir brandžių medynų bei negyvos medienos priežiūrą ir puoselėjimą.

1.4. **Tausojamoji miškininkystė**

Veiklos aprašymas

Miškotvarkos veikla, kuria siekiama išsaugoti vieną ar daugiau buveinių arba rūšių. Vykdant tausojamosios miškininkystės veiklą joks žemės kategorijos keitimas nenumatomas ir veikla vyksta žemėje, atitinkančioje nacionalinėje teisėje nustatytą miško apibrėžtį, arba, jei jos nėra – FAO miško apibrėžtį ([50]).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu A2 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių. Šios kategorijos ekonominė veikla apsiriboja NACE II kodais 02.10 (miškininkystė ir kita miškininkystės veikla), 02.20 (medienos ruoša), 02.30, (laukinių augančių ne medienos produktų rinkimas) ir 02.40 (paramos miškininkystei paslaugos).

([50]) Didesnio nei 0,5 hektaro ploto žemė, kurioje auga aukštesni kaip 5 metrų aukščio medžiai ir medžių lajos danga užima daugiau kaip 10 proc. arba kurioje medžiai gali pasiekti šias ribas *in situ*. Ji neapima žemės, kuri daugiausia naudojama žemės ūkio ar miesto reikmėms, *FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. *Miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas*

1.1. Veikla vykdoma žemės plote, kuriam taikomas miškotvarkos planas ar lygiavertis dokumentas, kaip nustatyta nacionalinėje teisėje arba, jei nacionalinėje teisėje miškotvarkos planas ar lygiavertis dokumentas nenustatytas, kaip nurodyta FAO apibrėžtyje „miško plotas, kuriam taikomas ilgalaikis miškotvarkos planas“ ([51]).

Miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas apima 10 metų ar ilgesnį laikotarpį ir yra nuolat atnaujinamas.

1.2. Pateikiama informacija apie toliau nurodytus dalykus, kurie dar nėra patvirtinti dokumentais miškotvarkos plane arba lygiavertėje sistemoje:

(a) valdymo tikslus, įskaitant didelius suvaržymus;

(b) bendras strategijas ir veiklą, suplanuotą valdymo tikslams pasiekti, įskaitant numatomus veiksmus per visą miško ciklą;

(c) miško buveinių aplinkos apibūdinimą, įskaitant informaciją apie pagrindines esamas ir numatomas miško medžių rūšis, jų mastą ir paplitimą vietinės miško ekosistemos kontekste;

(d) vietovės apibūdinimą pagal žemės kadastre pateiktą klasifikaciją;

(e) komponentus, kelius, teisę važiuoti per žemę ir kitas viešos prieigos teises, fizines savybes, įskaitant vandens kelius, teritorijas, kurioms taikomi teisiniai ir kiti apribojimai;

(f) priemones, taikomas gerai miškų ekosistemų būklei išlaikyti;

(g) socialinius klausimus (įskaitant kraštovaizdžio išsaugojimą, konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais pagal nacionalinės teisės aktuose nustatytas sąlygas);

(h) su miškais susijusios rizikos, įskaitant miškų gaisrus ir kenkėjų bei ligų protrūkius, vertinimą, siekiant užkirsti kelią tai rizikai, ją sumažinti ir kontroliuoti, taip pat priemones, taikomas siekiant užtikrinti apsaugą nuo liekamosios rizikos ir prisitaikymą prie jos;

(i) visus su miškotvarka susijusius reikšmingos žalos nedarymo kriterijus.

1.3. Miškotvarkos plane arba lygiaverčiame dokumente:

(a) nurodomas pagrindinis nustatytas tvarkymo tikslas ([52]), kurį sudaro dirvožemio ir vandens apsauga ([53]), biologinės įvairovės išsaugojimas ([54]) arba socialinės paslaugos ([55]), remiantis FAO apibrėžtimis;

(b) skatinama biologinei įvairovei nekenkianti praktika, kuria puoselėjami natūralūs miško procesai;

([51]) Miško plotas, kuriam taikomas ilgalaikis (dešimties metų ar ilgesnio laikotarpio) dokumentais pagrįstas miškotvarkos planas, kuriuo siekiama nustatytų miško tvarkymo tikslų ir kuris yra periodiškai peržiūrimas, *FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([52]) Valdymo padaliniui priskirtas pagrindinis nustatytas tvarkymo tikslas (*FAO Global Resources Assessment 2020*. *Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([53]) Miškas, kurio tvarkymo tikslas – dirvožemio ir vandens apsauga. *(FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([54]) Miškas, kurio tvarkymo tikslas – biologinės įvairovės išsaugojimas. Apima saugomas teritorijas, skirtas biologinei įvairovei išsaugoti, bet jomis neapsiriboja. *(FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([55]) Miškas, kurio tvarkymo tikslas – socialinės paslaugos. *(FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf)

▼B

(c) pateikiama analizė, susijusi su:

i) poveikiu / neigiamais veiksniais buveinių išsaugojimui ir susijusių buveinių įvairovei;

ii) sąlyga kirsti medžius kuo labiau sumažinant poveikį dirvožemiui;

iii) kita veikla, darančia poveikį išsaugojimo tikslams, pavyzdžiui, medžiokle ir žvejyba, žemės ūkio, ganyklinės gyvulininkystės ir miškininkystės veikla, gamybos, kasybos ir komercine veikla.

1.4. Miškotvarkos sistemų tvarumas, dokumentais patvirtintas 1.1 punkte minėtame plane, užtikrinamas pasirenkant vieną iš šių principų, kuriuo siekiama plačiausio užmojo tikslų:

(a) miškotvarka atitinka nacionalinę tvarios miškotvarkos apibrėžtį, jei tokia yra;

(b) miškotvarkos veikla atitinka FOREST EUROPE tvarios miškotvarkos apibrėžtį ([56]) ir yra vykdoma laikantis visos Europos veiklos lygmens tvarios miškotvarkos gairių ([57]);

(c) įdiegtos valdymo sistemos rodo atitiktį miškų tvarumo kriterijams, nustatytiems Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 6 dalyje, o nuo jų taikymo pradžios dienos – įgyvendinimo aktui dėl praktinių gairių, susijusių su energija iš miško biomasės, priimtam pagal tos direktyvos 29 straipsnio 8 dalį.

1.5. Vykdant veiklą, žemės, kurioje yra didelių anglies sankaupų ([58]), būklė neblogėja.

1.6. Su vykdoma veikla susijusios valdymo sistemos atitinka Reglamente (ES) Nr. 995/2010 nustatytą išsamaus patikrinimo pareigą ir teisėtumo reikalavimus.

1.7. Miškotvarkos plane arba lygiaverčiame dokumente numatyta stebėsena, kuria užtikrinamas plane pateiktos informacijos, visų pirma susijusios teritorijos duomenų, teisingumas.

2. *Naudos klimatui analizė*

2.1. Teritorijų, kurios atitinka miško gavybos teritorijos lygmens reikalavimus, kuriais siekiama užtikrinti, kad anglies sankaupų ir absorbentų lygis miške būtų išlaikytas arba padidintas ilguoju laikotarpiu pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 7 dalies b punktą, atveju veikla atitinka šiuos kriterijus:

(a) naudos klimatui analizė rodo, kad grynasis ŠESD kiekio, išmetamo ir pašalinamo vykdant veiklą per 30 metų nuo veiklos pradžios, balansas yra mažesnis už bazinį lygį, atitinkantį per 30 metų nuo veiklos pradžios išmesto ir pašalinto ŠESD kiekio balansą, susijusį su įprasta praktika, kuri būtų buvusi vykdoma susijusioje vietovėje, jei veikla nebūtų vykdoma;

(b) ilgalaikė nauda klimatui laikoma įrodyta, jei įrodoma, kad laikomasi Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 7 dalies b punkto nuostatų.

2.2. Vietovėse, kurios neatitinka reikalavimų miško gavybos teritorijos lygmeniu, siekiant užtikrinti, kad anglies sankaupų ir absorbentų lygis miške būtų išlaikytas arba padidintas ilguoju laikotarpiu pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 7 dalies b punktą, veikla atitinka šiuos kriterijus:

(a) naudos klimatui analizė rodo, kad grynasis ŠESD kiekio, išmetamo ir pašalinamo vykdant veiklą per 30 metų nuo veiklos pradžios, balansas yra mažesnis už bazinį lygį, atitinkantį per 30 metų nuo veiklos pradžios išmesto ir pašalinto ŠESD kiekio balansą, susijusį su įprasta praktika, kuri būtų buvusi vykdoma susijusioje vietovėje, jei veikla nebūtų vykdoma;

([56]) Miškų ir miško žemių valdymas ir naudojimas tokiu būdu ir mastu, kad būtų išlaikoma jų biologinė įvairovė, produktyvumas, pajėgumas atsinaujinti, gyvybingumas ir galimybė dabar ir ateityje atlikti svarbias ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas vietos, nacionaliniu ir pasaulio lygmenimis, nedarant žalos kitoms ekosistemoms.
Rezoliucija H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe (liet. „Bendrosios gairės dėl tvarios miškotvarkos Europoje“), Antroji ministrų konferencija dėl Europos miškų apsaugos (FOREST EUROPE), 1993 m. birželio 16–17 d., Helsinkis, Suomija ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf)

([57]) Rezoliucijos L2 2 priedas. Visos Europos veiklos lygmens tvarios miškotvarkos gairės. Trečioji ministrų konferencija dėl Europos miškų apsaugos, 1998 m. birželio 2–4 d., Lisabona, Portugalija ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

([58]) Žemė, kurioje yra didelių anglies sankaupų – šlapžemės, įskaitant durpynus, ir ištisai mišku apaugusios vietovės, suprantamos taip, kaip nurodyta Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 4 dalies a, b ir c punktuose.

▼B

(b) prognozuojamas veiklos ilgalaikis vidutinis grynasis ŠESD balansas yra mažesnis už 2.2 punkte nurodytą baziniam laikotarpiui prognozuojamą ilgalaikį vidutinį ŠESD balansą, kai „ilgalaikis“ reiškia ilgesnį laikotarpį nuo 100 metų iki viso miško ciklo trukmės.

2.3. Naudos klimatui skaičiavimas atitinka visus šiuos kriterijus:

(a) analizė atitinka IPCC 2006 m. Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gairių 2019 m. patikslinimą ([59]). Naudos klimatui analizė grindžiama skaidria, tikslia, nuoseklia, išsamia ir palyginama informacija, apima visus anglies absorbentus, kuriems ta veikla daro poveikį, įskaitant antžeminę biomasę, požeminę biomasę, negyvą medieną, miško paklotę ir dirvožemį, atliekant jos skaičiavimus remiamasi konservatyviausiomis prielaidomis ir joje tinkamai atsižvelgiama į anglies dioksido sekvestracijos nepastovumo riziką, į riziką, kad bus išmesta daugiau anglies dioksido nei jo bus absorbuota, ir į soties riziką bei nuotėkio riziką;

(b) įprastinė praktika, įskaitant medyno kirtimo praktiką, gali būti viena iš šių:

i) valdymo praktika, dokumentais pagrįsta naujausios redakcijos miškotvarkos plane arba lygiaverčiame dokumente, taikyta iki veiklos pradžios, jei tokia buvo;

ii) naujausia įprastinės veiklos praktika, taikyta iki veiklos pradžios;

iii) praktika, atitinkanti valdymo sistemą, kuria užtikrinama, kad ilguoju laikotarpiu būtų išlaikytas arba padidintas anglies sankaupų ir absorbentų lygis miško teritorijoje, kaip nustatyta Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 7 dalies b punkte;

(c) analizės nuodugnumas yra proporcingas atitinkamos vietovės teritorijos dydžiui ir yra naudojamos tai atitinkamai vietovei būdingos vertės;

(d) dėl natūralių trikdžių, pvz., kenkėjų ir ligų, miškų gaisrų, vėjo, audros padarytos žalos, kurie daro poveikį vietovei ir lemia prastus veiklos rezultatus, išmetamas ir pašalinamas ŠESD kiekis nelaikomas Reglamento (ES) 2020/852 kriterijų nesilaikymu, jei naudos klimatui analizė atitinka IPCC 2006 m. Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gairių 2019 m. patikslinimo nuostatas, susijusias su ŠESD kiekiu, išmetamu ir pašalinamu dėl natūralių trikdžių.

2.4. Miško valdos, kurių plotas mažesnis nei 13 ha, neprivalo atlikti naudos klimatui analizės.

3. *Pastovumo garantija*

3.1. Pagal nacionalinę teisę teritorijos, kurioje vykdoma veikla, miško statusas užtikrinamas viena iš šių priemonių:

(a) teritorija priskiriama FAO apibrėžtai nuolatinei miško valdai ([60]);

(b) teritorija klasifikuojama kaip saugoma teritorija;

(c) teritorijai taikoma bet kokia teisinė arba sutartinė garantija, kuria užtikrinama, kad ji liks mišku.

3.2. Veiklos vykdytojas pagal nacionalinę teisę įsipareigoja, kad ateityje atnaujinant miškotvarkos planą arba lygiavertį dokumentą toliau bus siekiama 2 punkte nustatytos naudos klimatui, neapsiribojant finansuojama veikla. Be to, veiklos vykdytojas įsipareigoja bet kokį 2 punkte nustatytos naudos klimatui sumažėjimą kompensuoti lygiaverte nauda klimatui, sukuriama vykdant veiklą, atitinkančią vieną iš šiame reglamente apibrėžtų miškininkystės veiklos rūšių.

4. *Auditas*

Per dvejus metus nuo veiklos pradžios ir vėliau kas 10 metų tikrinama, ar veikla atitinka svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus. Auditą atlieka:

(a) atitinkamos nacionalinės kompetentingos institucijos arba

(b) nepriklausoma trečiosios šalies sertifikavimo įstaiga nacionalinių valdžios institucijų arba veiklos vykdytojo prašymu.

([59]) IPCC 2006 m. Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gairių 2019 m. patikslinimas, ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

([60]) Miško plotas, laikomas mišku ir negali būti paverčiamas kitos paskirties žemės plotu, (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Siekiant sumažinti išlaidas, auditus galima atlikti kartu su miško sertifikavimu, su klimatu susijusiu sertifikavimu ar kitu auditu.

Nepriklausomas trečiosios šalies sertifikuotojas negali turėti jokio interesų konflikto su savininku ar finansuotoju ir negali dalyvauti plėtojant ar vykdant veiklą.

5. *Grupinis vertinimas*

Patikrinti, ar laikomasi svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijų, galima:

(a) miško gavybos teritorijos ([61]), kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio 30 punkte, lygmeniu;

(b) miško valdų, kurios yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti miško veiklos tvarumo riziką, grupės lygmeniu, su sąlyga, kad visos šios valdos palaiko ilgalaikius tarpusavio santykius ir dalyvauja veikloje, o valdų grupė išlieka tokia pati atliekant visus vėlesnius auditus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. 1.2 punkto i papunktyje nurodyta išsami informacija apima nuostatas dėl šio priedo B priedėlyje nustatytų kriterijų laikymosi.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Dėl miškininkystės pokyčių, kuriuos lemia veikla, teritorijoje, kurioje veikla vykdoma, tvarus ilgalaikio žiediškumo potencialą turinčių medienos gaminių gamybai tinkamos pirminės miško biomasės tiekimas veikiausiai labai nesumažės. Atitiktis šiam kriterijui gali būti įrodyta atliekant 2 punkte minimą naudos klimatui analizę.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Vykdant šią veiklą pesticidai ar trąšos nenaudojami. Imamasi dokumentais tinkamai pagrįstų ir patikrinamų priemonių, kad nebūtų naudojamos veikliosios medžiagos, išvardytos Reglamento (ES) 2019/1021 ([62]) I priedo A dalyje, Roterdamo konvencijoje dėl sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje, Minamatos konvencijoje dėl gyvsidabrio, Monrealio protokole dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų, ir veikliosios medžiagos, kurioms pagal PSO rekomenduojamą pesticidų pavojingumo klasifikaciją priskirta Ia (ypač pavojingi) arba Ib (labai pavojingi) klasė ([63]). Veikla vykdoma laikantis atitinkamų nacionalinės teisės aktų dėl aktyviųjų sudedamųjų medžiagų. Užkertamas kelias vandens ir dirvožemio taršai, o taršos atveju imamasi valymo priemonių.

([61]) Gavybos teritorija – geografiškai apibrėžtas plotas, iš kurio gaunama miško biomasės pradinė žaliava, teikiama patikima ir nepriklausoma informacija ir kuriame sąlygos yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti riziką miško biomasės tvarumo ir teisėtumo srityse.

([62]) Reglamentu Sąjungoje įgyvendinama Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų (OL L 209, 2006 7 31, p. 3).

([63]) PSO rekomenduojama pesticidų klasifikacija pagal pavojų (2019 m. redakcija), ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Nacionalinės kompetentingos institucijos nustatytose apsaugos teritorijose arba saugomose buveinėse veikla atitinka tų teritorijų apsaugos tikslus. Buveinių, kurioms itin būdinga biologinės įvairovės nykimo rizika arba kurių išsaugojimo vertė didelė, arba teritorijų, skirtų tokioms buveinėms atkurti pagal nacionalinę teisę, paskirtis negali būti keičiama. 1.2 skirsnio i punkte nurodyta išsami informacija apima nuostatas dėl biologinės įvairovės išsaugojimo ir galimo jos didinimo pagal nacionalines ir vietos nuostatas, įskaitant: (a) geros buveinių ir rūšių apsaugos būklės užtikrinimą, tipiškų buveinių rūšių išsaugojimą; (b) galimybės naudoti arba išleisti invazines svetimas rūšis pašalinimą; (c) galimybės naudoti nevietines rūšis pašalinimą, nebent galima įrodyti, kad: i) naudojant miško dauginamąją medžiagą susidaro palankios ir tinkamos ekosistemos sąlygos (pvz., klimatas, dirvožemio kriterijai ir augmenijos zona, atsparumas miškų gaisrams); ii) šiuo metu teritorijoje esančios vietinės rūšys nebėra prisitaikiusios prie numatomų klimato ir pedologinių bei hidrologinių sąlygų; (d) dirvožemio fizinės, cheminės ir biologinės kokybės išlaikymą ir gerinimą; (e) biologinei įvairovei nekenkiančios praktikos, kuria puoselėjami natūralūs miško procesai, skatinimą; (f) galimybės pertvarkyti didelės biologinės įvairovės ekosistemas į mažesnės biologinės įvairovės ekosistemas pašalinimą; (g) su mišku susijusių buveinių ir rūšių įvairovės užtikrinimą; (h) medyno struktūrų įvairovės užtikrinimą ir brandžių medynų bei negyvos medienos priežiūrą ir puoselėjimą.

2. APLINKOS APSAUGOS IR ATKŪRIMO VEIKLA

2.1. **Šlapynių atkūrimas**

Veiklos aprašymas

Šlapynių atkūrimas – ekonominė veikla, kuria skatinamas šlapynių grąžinimas į pirminę būklę, ir ekonominė veikla, kuria gerinamos šlapynių funkcijos, nebūtinai skatinant būklės iki sutrikdymo atkūrimą, kai šlapynės

▼B

reiškia žemę, atitinkančią tarptautinę šlapynės ([64]) arba durpyno apibrėžtį ([65]), nustatytą Konvencijoje dėl tarptautinės reikšmės šlapžemių, ypač vandens paukščių buveinių (Ramsaro konvencija) ([66]). Atitinkama teritorija atitinka Sąjungos šlapynių apibrėžtį, pateiktą Komisijos komunikate dėl išmintingo šlapžemių naudojimo ir išsaugojimo ([67]).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšims nepriskirtas joks specialus NACE kodas pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, tačiau jos yra susijusios su Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 691/2011 ([68]) nustatyto aplinkos apsaugos veiklos rūšių statistinio klasifikatoriaus (CEPA) 6 klase.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. *Atkūrimo planas*

1.1. Šiai teritorijai taikomas atkūrimo planas, atitinkantis Ramsaro konvencijos šalių konferencijos priimtus šlapynių atkūrimo principus ir gaires ([69]), kol ši teritorija bus klasifikuojama kaip šlapynė (šlapžemė) ir jai bus taikomas šlapynių valdymo planas, atitinkantis Ramsaro konvencijos šalių konferencijos Ramsaro teritorijų ir kitų šlapynių valdymo planavimo gaires ([70]). Durpynų atkūrimo plane vadovaujamasi rekomendacijomis, pateiktomis atitinkamose pagal Ramsaro konvenciją priimtose rezoliucijose, įskaitant Rezoliuciją XIII/13.

1.2. Atkūrimo plane išsamiai atsižvelgiama į vietos hidrologines ir pedologines sąlygas, įskaitant dirvožemio soties dinamiką ir aerobinių bei anaerobinių sąlygų pokyčius.

1.3. Visi su šlapynių tvarkymu susiję reikšmingos žalos nedarymo kriterijai yra nustatyti atkūrimo plane.

1.4. Atkūrimo plane numatyta stebėsena, kuria užtikrinamas plane pateiktos informacijos, visų pirma susijusios teritorijos duomenų, teisingumas.

([64]) *Šlapžemės apima labai įvairias vidaus buveines, pavyzdžiui, pelkes, drėgnas pievas ir durpynus, salpas, upes ir ežerus, taip pat pakrančių teritorijas, tokias kaip druskingos žemapelkės, mangrovės, jūros užliejamos dumblėtos seklumos ir jūrų žolių sąžalynai, koraliniai rifai ir kitos jūrų teritorijos, ne gilesnės kaip šeši metrai atoslūgio metu, taip pat žmogaus sukurtas šlapžemes, pvz., užtvankas, tvenkinius, ryžių laukus ir nuotekų valymo tvenkinius bei baseinus.* Ramsaro konvencijos dėl šlapžemių įvadas, 7-asis leidimas (ankstesnis Ramsaro konvencijos vadovas). Ramsaro konvencijos sekretoriatas, Glandas, Šveicarija.

([65]) Durpynai – ekosistemos su durpinga dirva. Durpes sudaro ne mažiau kaip 30 proc. iš dalies suirusių augalų liekanų, susikaupusių vietoje esant vandens pertekliui ir dažnai rūgščiai terpei. Rezoliucija XIII.12 *Guidance on identifying peatlands as Wetlands of International Importance (Ramsar Sites) for global climate change regulation as an additional argument to existing Ramsar criteria* (liet. „Rekomendacijos dėl durpynų pripažinimo tarptautinės reikšmės šlapžemėmis (Ramsaro teritorijomis) pasaulio klimato kaitos reguliavimo tikslais, kaip esamus Ramsaro kriterijus papildančio argumento“) pagal Ramsaro konvenciją, priimta 2018 m. spalio 21–29 d.

([66]) Konvencija dėl tarptautinės svarbos šlapžemių, ypač vandens paukščių buveinių ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/library/current_convention_text_e.pdf).

([67]) 1995 m. gegužės 29 d. Komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui dėl išmintingo šlapžemių naudojimo ir išsaugojimo, KOM(95) 189 galutinis.

([68]) 2011 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 691/2011 dėl Europos aplinkos ekonominių sąskaitų (OL L 192, 2011 7 22, p. 1).

([69]) Ramsaro konvencijos šalių konferencijos šlapynių atkūrimo principai ir gairės (2002 m.). Priimta Ramsaro konvencijos šalių konferencijos VIII.16 rezoliucija (2002 m.) ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/pdf/guide/guide-restoration.pdf).

([70]) Ramsaro konvencijos šalių konferencijos VIII.14 rezoliucija (2002 m.) „Naujos Ramsaro ir kitų šlapynių valdymo planavimo gairės“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/pdf/res/key_res_viii_14_ e.pdf).

▼B

2. *Naudos klimatui analizė*

2.1. Veikla atitinka šiuos kriterijus:

(a) naudos klimatui analizė rodo, kad grynasis ŠESD kiekio, išmetamo ir pašalinamo vykdant veiklą per 30 metų nuo veiklos pradžios, balansas yra mažesnis už bazinį lygį, atitinkantį per 30 metų nuo veiklos pradžios išmesto ir pašalinto ŠESD kiekio balansą, susijusį su įprasta praktika, kuri būtų buvusi vykdoma susijusioje vietovėje, jei veikla nebūtų vykdoma;

(b) prognozuojamas su veikla susijęs ilgalaikis vidutinis grynasis ŠESD balansas yra mažesnis už 2.2 punkte nurodytą baziniam laikotarpiui prognozuojamą ilgalaikį vidutinį ŠESD balansą, kai „ilgalaikis“ reiškia 100 metų.

2.2. Naudos klimatui skaičiavimas atitinka visus šiuos kriterijus:

(a) analizė atitinka IPCC 2006 m. Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gairių 2019 m. patikslinimą ([71]). Visų pirma, jei toje analizėje naudojama šlapynių apibrėžtis skiriasi nuo nacionalinėje ŠESD apskaitoje naudojamos šlapynių apibrėžties, analizėje nurodomi susijusioje teritorijoje esantys įvairios kategorijos žemės plotai. Naudos klimatui analizė grindžiama skaidria, tikslia, nuoseklia, išsamia ir palyginama informacija, apima visus anglies absorbentus, kuriems ta veikla daro poveikį, įskaitant antžeminę biomasę, požeminę biomasę, negyvą medieną, miško paklotę ir dirvožemį, atliekant jos skaičiavimus remiamasi konservatyviausiomis prielaidomis ir joje tinkamai atsižvelgiama į anglies dioksido sekvestracijos nepastovumo riziką, į riziką, kad bus išmesta daugiau anglies dioksido nei jo bus absorbuota, ir į soties riziką bei nuotėkio riziką; Pakrančių šlapynių atveju klimato kaitos poveikio analizėje atsižvelgiama į prognozuojamą santykinį jūros lygio kilimą ir šlapynių migracijos potencialą;

(b) Įprastinė praktika, įskaitant medyno kirtimo praktiką, gali būti viena iš šių:

i) dokumentais pagrįsta valdymo praktika, taikyta iki veiklos pradžios, jei tokia buvo;

ii) naujausia įprastinės veiklos praktika iki veiklos pradžios.

(c) analizės nuodugnumas yra proporcingas atitinkamos vietovės teritorijos dydžiui ir yra naudojamos tai atitinkamai vietovei būdingos vertės;

(d) dėl natūralių trikdžių, pvz., kenkėjų ir ligų, gaisrų, vėjo, audros padarytos žalos, kurie daro poveikį vietovei ir lemia prastus veiklos rezultatus, išmetamas ir pašalinamas ŠESD kiekis nelaikomas Reglamento (ES) 2020/852 kriterijų nesilaikymu, jei naudos klimatui analizė atitinka IPCC 2006 m. Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gairių 2019 m. patikslinimo nuostatas, susijusias su ŠESD kiekiu, išmetamu ir pašalinamu dėl natūralių trikdžių.

4. *Pastovumo garantija*

4.1. Pagal nacionalinę teisę teritorijos, kurioje vykdoma veikla, šlapynės statusas užtikrinamas viena iš šių priemonių:

([71]) IPCC 2006 m. Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gairių 2019 m. patikslinimas, ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

▼B

(a) teritorija laikoma šlapyne ir negali būti paverčiama kitos paskirties žemės plotu;

(b) teritorija klasifikuojama kaip saugoma teritorija;

(c) teritorijai taikoma bet kokia teisinė arba sutartinė garantija, kuria užtikrinama, kad ji liks šlapyne.

4.2. Veiklos vykdytojas pagal nacionalinę teisę įsipareigoja, kad ateityje atnaujinant atkūrimo planą toliau bus siekiama 2 punkte nustatytos naudos klimatui, neapsiribojant finansuojama veikla. Be to, veiklos vykdytojas įsipareigoja bet kokį 2 punkte nustatytos naudos klimatui sumažėjimą kompensuoti lygiaverte nauda klimatui, sukuriama vykdant veiklą, atitinkančią vieną iš šiame reglamente apibrėžtų miškininkystės veiklos rūšių.

5. *Auditas*

Per dvejus metus nuo veiklos pradžios ir vėliau kas 10 metų tikrinama, ar veikla atitinka svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus. Auditą atlieka:

(a) atitinkamos nacionalinės kompetentingos institucijos arba

(b) nepriklausoma trečiosios šalies sertifikavimo įstaiga nacionalinių valdžios institucijų arba veiklos vykdytojo prašymu.

Siekiant sumažinti išlaidas, auditus galima atlikti kartu su miško sertifikavimu, su klimatu susijusiu sertifikavimu ar kitu auditu.

Nepriklausomas trečiosios šalies sertifikuotojas negali turėti jokio interesų konflikto su savininku ar finansuotoju ir negali dalyvauti plėtojant ar vykdant veiklą.

6. *Grupinis vertinimas*

Atitiktį svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijams galima patikrinti valdų, kurios yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti miško veiklos tvarumo riziką, grupės lygmeniu, su sąlyga, kad visos šios valdos palaiko ilgalaikius tarpusavio santykius ir dalyvauja veikloje, o valdų grupė išlieka tokia pati atliekant visus vėlesnius auditus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Sumažinama durpių gavyba.

▼B

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Pesticidų naudojimas mažinamas, o pagal Direktyvą 2009/128/EB pirmenybė teikiama alternatyviems metodams ar priemonėms, kurie gali apimti nechemines pesticidų alternatyvas, išskyrus atvejus, kai pesticidus reikia naudoti kenkėjų ir ligų protrūkiams kontroliuoti. Vykdant veiklą naudojama kuo mažiau trąšų ir nenaudojamas mėšlas. Veikla atitinka Reglamentą (ES) 2019/1009 arba nacionalines taisykles dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų. Imamasi dokumentais tinkamai pagrįstų ir patikrinamų priemonių, kad nebūtų naudojamos veikliosios medžiagos, išvardytos Reglamento (ES) 2019/1021 ([72]) I priedo A dalyje, Roterdamo konvencijoje dėl sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje, Minamatos konvencijoje dėl gyvsidabrio, Monrealio protokole dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų, ir veikliosios medžiagos, kurioms pagal PSO rekomenduojamą pesticidų pavojingumo klasifikaciją priskirta Ia (ypač pavojingi) arba Ib (labai pavojingi) klasė ([73]). Veikla atitinka atitinkamus nacionalinius įgyvendinimo teisės aktus dėl veikliųjų sudedamųjų dalių. Užkertamas kelias vandens ir dirvožemio taršai, o taršos atveju imamasi valymo priemonių.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Nacionalinės kompetentingos institucijos nustatytose apsaugos teritorijose arba saugomose buveinėse veikla atitinka tų teritorijų apsaugos tikslus. Buveinių, kurioms itin būdinga biologinės įvairovės nykimo rizika arba kurių išsaugojimo vertė didelė, arba teritorijų, skirtų tokioms buveinėms atkurti pagal nacionalinę teisę, paskirtis negali būti keičiama. Į šio skirsnio 1 punkte nurodytą planą (atkūrimo planas) įtrauktos nuostatos dėl biologinės įvairovės išsaugojimo ir galimo jos didinimo pagal nacionalines ir vietos nuostatas, įskaitant: (a) geros buveinių ir rūšių apsaugos būklės užtikrinimą, tipiškų buveinių rūšių išsaugojimą; (b) galimybės naudoti arba išleisti invazines rūšis pašalinimą.

3. GAMYBOS PRAMONĖ

3.1. **Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų gamyba**

Veiklos aprašymas

Atsinaujinančiųjų išteklių energijos, apibrėžtos Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio 1 punkte, technologijų gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais C25, C27, C28, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([72]) Reglamentu Sąjungoje įgyvendinama Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų (OL L 209, 2006 7 31, p. 3).

([73]) PSO rekomenduojama pesticidų klasifikacija pagal pavojų (2019 m. redakcija), ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

Šios kategorijos veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vykdant šią veiklą gaminamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: (a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; (b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; (c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui; (d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą gaminio gyvavimo ciklą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.2. **Vandenilio gamybos ir naudojimo įrangos gamyba**

Veiklos aprašymas

Vandenilio gamybos ir naudojimo įrangos gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodais, visų pirma kodais C25, C27, C28, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vykdant šią ekonominę veiklą gaminama šio priedo 3.10 skirsnyje nurodytus techninės analizės kriterijus atitinkanti vandenilio gamybos įranga ir vandenilio naudojimo įranga.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: (a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; (b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; (c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui; (d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.3. **Mažo anglies dioksido kiekio transporto technologijų gamyba**

Veiklos aprašymas

Nedidelį anglies dioksido kiekį išmetančių transporto priemonių, riedmenų ir laivų gamyba, remontas, techninė priežiūra, modifikavimas, paskirties keitimas ir modernizavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais C29.1, C30.1, C30.2, C30.9, C33.15 ir C33.17, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vykdant šią ekonominę veiklą gaminamos, remontuojamos, techniškai prižiūrimos, modifikuojamos ([74]), modernizuojamos toliau išvardytos transporto priemonės arba keičiama jų paskirtis:

(a) traukiniai, keleiviniai ir prekiniai vagonai, tiesiogiai (iš variklio) neišmetantys CO_2;

(b) traukiniai, keleiviniai ir prekiniai vagonai, tiesiogiai (iš variklio) neišmetantys CO_2, kai yra eksploatuojami geležinkelyje su būtina infrastruktūra, o jei tokios infrastruktūros nėra, naudoja įprastinį variklį (dvejopas režimas);

(c) miesto, priemiestinio ir keleivinio kelių transporto įrenginiai, tiesiogiai (iš variklio) neišmetantys CO_2;

(d) iki 2025 m. gruodžio 31 d. M2 ir M3 kategorijoms ([75]) priskiriamų transporto priemonių, kurių kėbulo tipas žymimas kodu CA (vienaukštė transporto priemonė), CB (dviaukštė transporto priemonė), CC (vienaukštė sujungtoji transporto priemonė) arba CD (dviaukštė sujungtoji transporto priemonė) ([76]) ir kurios atitinka naujausią Euro 6 standartą, t. y. tiek Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 595/2009 ([77]) reikalavimus, o nuo to reglamento dalinių pakeitimų įsigaliojimo dienos – tų iš dalies reglamentą keičiančių teisės aktų reikalavimus dar net iki jų taikymo pradžios dienos, tiek naujausio Euro 6 standarto etapo reikalavimus, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 582/2011 ([78]) I priedo 9 priedėlio 1 lentelėje, kai nuostatos, kuriomis tas etapas reglamentuojamas, jau yra įsigaliojusius, bet dar nėra taikomos to tipo transporto priemonėms ([79]). Jei tokio standarto nėra, transporto priemonės tiesiogiai neišmeta nė kiek CO_2;

(e) mikromobilumo priemonės, varomos naudotojo fiziniu aktyvumu, netaršiu varikliu arba netaršaus variklio ir fizinio aktyvumo deriniu;

(f) M1 ir N1 kategorijų transporto priemonės, priskiriamos lengvosioms transporto priemonėms ([80]), kurių:

  i) iki 2025 m. gruodžio 31 d.: savitasis išmetamo CO_2 kiekis, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/631 ([81]) 3 straipsnio 1 dalies h punkte, yra mažesnis nei 50 g CO_2/km (mažataršės ir netaršios lengvosios transporto priemonės);

  ii) nuo 2026 m. sausio 1 d.: savitasis išmetamo CO_2 kiekis, apibrėžtas Reglamento (ES) 2019/631 3 straipsnio 1 dalies h punkte, yra lygus nuliui;

(g) L kategorijos transporto priemonių ([82]) atveju variklio išmetamo CO_2 kiekis, apskaičiuotas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 168/2013 ([83]) nustatytą teršalų išmetimo bandymo procedūrą, lygus 0 g CO_2e/km;

([74]) j–m punktų atveju su modifikavimu susiję kriterijai aptariami šio priedo 6.9 ir 6.12 skirsniuose.

([75]) Kaip nurodyta 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/858 dėl motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei tokioms transporto priemonėms skirtų sistemų, komponentų ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo ir rinkos priežiūros, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 715/2007 ir (EB) Nr. 595/2009 bei panaikinama Direktyva 2007/46/EB, 4 straipsnio 1 dalies a punkte (OL L 151, 2018 6 14, p. 1).

([76]) Kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/858 I priedo C dalies 3 punkte.

([77]) 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 595/2009 dėl motorinių transporto priemonių ir variklių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į sunkiųjų transporto priemonių išmetamų teršalų kiekį (Euro 6), iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 715/2007 ir Direktyvą 2007/46/EB, bei panaikinantis direktyvas 80/1269/EEB, 2005/55/EB ir 2005/78/EB (OL L 188, 2009 7 18, p. 1).

([78]) 2011 m. gegužės 25 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 582/2011, kuriuo įgyvendinamos ir iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 595/2009 nuostatos, susijusios su sunkiųjų transporto priemonių išmetamų teršalų kiekiu (Euro 6), bei iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/46/EB I ir III priedai (OL L 167, 2011 6 25, p. 1).

([79]) Iki 2022 m. gruodžio 31 d. – Euro 6, E etapas, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 595/2009.

([80]) Kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose.

([81]) 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/631, kuriuo nustatomos naujų lengvųjų automobilių ir naujų lengvųjų komercinių transporto priemonių išmetamo CO_2 normos, ir kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 443/2009 ir (ES) Nr. 510/2011 (OL L 111, 2019 4 25, p. 13).

([82]) Kaip apibrėžta 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 168/2013 dėl dviračių ir triračių transporto priemonių bei keturračių patvirtinimo ir rinkos priežiūros (OL L 60, 2013 3 2, p. 52) 4 straipsnyje.

([83]) 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 168/2013 dėl dviračių ir triračių transporto priemonių bei keturračių patvirtinimo ir rinkos priežiūros (OL L 60, 2013 3 2, p. 52).

▼B

(h) sunkiosioms transporto priemonėms priskiriamos N2 ir N3 bei N1 kategorijų transporto priemonės, neskirtos iškastiniam kurui vežti, kurių didžiausia techniškai leidžiama pakrautos transporto priemonės masė neviršija 7,5 tonų ir kurios yra Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1242 ([84]) 3 straipsnio 11 punkte apibrėžtos netaršios sunkiosios transporto priemonės;

(i) N2 ir N3 kategorijų transporto priemonės, neskirtos iškastiniam kurui vežti, kurių didžiausia techniškai leidžiama pakrautos transporto priemonės masė yra didesnė nei 7,5 tonos ir kurios yra Reglamento (ES) 2019/1242 3 straipsnio 11 punkte apibrėžtos netaršios sunkiosios transporto priemonės arba to reglamento 3 straipsnio 12 punkte apibrėžtos mažataršės sunkiosios transporto priemonės;

(j) keleiviniai vidaus vandenų laivai, kurie:

i) tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2;

ii) iki 2025 m. gruodžio 31 d. yra hibridiniai ir dviejų rūšių degalus naudojantys laivai, kuriuos normaliai eksploatuojant bent 50 proc. energijos suvartojama iš degalų, kuriais varomas laivas tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2, arba iš elektros energijos;

(k) krovininiai vidaus vandenų laivai, neskirti iškastiniam kurui gabenti, kurie:

i) tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2;

ii) iki 2025 m. gruodžio 31 d. tiesiogiai (iš variklio) išmeta CO_2 kiekį tonkilometriui (g CO_2/tkm), apskaičiuotą (arba įvertintą naujų laivų atveju) pagal energijos vartojimo efektyvumo eksploatacijos rodiklį ([85]), kuris yra 50 proc. mažesnis už vidutinę išmetamo CO_2 kiekio pamatinę vertę, nustatytą sunkiosioms transporto priemonėms (5- LH pogrupis) pagal Reglamento (ES) 2019/1242 11 straipsnį;

(l) krovininiai jūrų ir pakrančių vandens transporto laivai, uosto operacijoms ir pagalbinei veiklai atlikti naudojami laivai, neskirti iškastiniam kurui gabenti, kurie:

i) tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2;

ii) iki 2025 m. gruodžio 31 d. yra hibridiniai ir dviejų rūšių degalus naudojantys laivai, kuriuos normaliai eksploatuojant jūroje ir uostuose bent 25 proc. energijos suvartojama iš degalų, kuriais varomas laivas tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2, arba iš elektros energijos;

iii) iki 2025 m. gruodžio 31 d. ir tik tais atvejais, kai galima įrodyti, kad laivai naudojami tik pakrančių ir trumpųjų nuotolių laivybos paslaugoms, kuriomis sudaromos sąlygos pereiti prie kitų transporto rūšių ir šiuo metu sausuma gabenamus krovinius gabenti jūra, teikti, laivai, kurių tiesiogiai (iš variklio) išmetamas CO_2 kiekis, apskaičiuotas pagal Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) energijos vartojimo efektyvumo projektinį rodiklį (EVEPR) ([86]), yra 50 proc. mažesnis už vidutinę pamatinę išmetamo CO_2 kiekio vertę, nustatytą sunkiosioms transporto priemonėms (5-LH pogrupis) pagal Reglamento (ES) 2019/1242 11 straipsnį;

([84]) 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1242, kuriuo nustatomi naujų sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO_2 kiekio standartai ir iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 595/2009 ir (ES) 2018/956 bei Tarybos direktyva 96/53/EB (OL L 198, 2019 7 25, p. 202).

([85]) Energijos vartojimo efektyvumo eksploatacijos rodiklis apibrėžiamas kaip transporto darbo vienetui tenkančio išmetamo CO_2 kiekio masės santykinis dydis. Tai yra reprezentatyvusis laivo eksploatavimo energijos vartojimo efektyvumo per nepertraukiamą laikotarpį dydis, kuris atitinka bendrą laivo naudojimo veiklos pobūdį. Šio rodiklio apskaičiavimo gairės pateiktos IMO dokumente MEPC.1/Circ. 684.

([86]) Energijos vartojimo efektyvumo projektinis rodiklis ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).

▼B

iv) iki 2025 m. gruodžio 31 d. laivai yra pasiekę energijos vartojimo efektyvumo projektinį rodiklį (EVEPR), kurio vertė yra 10 proc. mažesnė nei nuo 2022 m. balandžio 1 d. taikytini EVEPR reikalavimai ([87]), jeigu laivai gali būti varomi degalais, kuriuos naudojant tiesiogiai (iš variklio) neišmetama CO_2, arba degalais, pagamintais iš atsinaujinančiųjų išteklių ([88]);

►M2 v) nuo 2026 m. sausio 1 d. laivų, kurie gali būti varomi degalais, kuriuos naudojant tiesiogiai (iš variklio) neišmetama CO_2, arba degalais, pagamintais iš atsinaujinančiųjų išteklių ([89]), pasiektas energijos vartojimo efektyvumo projektinis rodiklis (EVEPR) yra lygus vertei, gautai EVEPR atskaitos vertę sumažinus ne mažiau kaip 20 procentinių punktų, palyginti su nuo 2022 m. balandžio 1 d. taikomais EVEPR reikalavimais ([90]), ir jie:

a) gali prisišvartavę prisijungti prie elektros tinklo;

b) dujomis varomų laivų atveju – įrodo, kad naudoja pažangiąsias priemones ir technologijas metano nuotėkiui mažinti. ◄

(m) keleiviniai jūrų ir pakrančių vandens transporto laivai, neskirti iškastiniam kurui gabenti, kurie:

i) tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2;

ii) iki 2025 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad normaliai hibridinių ir dviejų rūšių degalus naudojančių laivų eksploatacijai jūroje ir uostuose bent 25 proc. energijos būtų suvartojama iš degalų, kuriais varomas laivas tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2, arba iš elektros energijos;

iii) iki 2025 m. gruodžio 31 d. laivai yra pasiekę energijos vartojimo efektyvumo projektinį rodiklį (EVEPR), kurio vertė yra 10 proc. mažesnė nei nuo 2022 m. balandžio 1 d. taikytini EVEPR reikalavimai, jeigu laivai gali būti varomi degalais, kuriuos naudojant tiesiogiai (iš variklio) neišmetama CO_2, arba degalais, pagamintais iš atsinaujinančiųjų išteklių ([91]);

►M2 iv) nuo 2026 m. sausio 1 d. laivų, kurie gali būti varomi degalais, kuriuos naudojant tiesiogiai (iš variklio) neišmetama CO_2, arba degalais, pagamintais iš atsinaujinančiųjų išteklių ([92]), pasiektas energijos vartojimo efektyvumo projektinis rodiklis (EVEPR) yra lygus vertei, gautai EVEPR atskaitos vertę sumažinus ne mažiau kaip 20 procentinių punktų, palyginti su nuo 2022 m. balandžio 1 d. taikomais EVEPR reikalavimais ([93]), ir jie:

a) gali prisišvartavę prisijungti prie elektros tinklo;

b) dujomis varomų laivų atveju – įrodo, kad naudoja pažangiąsias priemones ir technologijas metano nuotėkiui mažinti. ◄

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.

([87]) Energijos vartojimo efektyvumo projektinio rodiklio reikalavimai, taikytini nuo 2022 m. balandžio 1 d., dėl kurių per savo septyniasdešimt ketvirtąją sesiją susitarė Tarptautinės jūrų organizacijos Jūrų aplinkos apsaugos komitetas.

([88]) Degalai, atitinkantys šio priedo 3.10 ir 4.13 skirsniuose nurodytus techninės analizės kriterijus.

([89]) EVEPR reikalavimai apibrėžti kaip procentinis sumažinimo koeficientas, taikytinas EVEPR atskaitos vertei, kaip susitarta Tarptautinės jūrų organizacijos Jūrų aplinkos apsaugos komiteto septyniasdešimt penktojoje sesijoje. Techninės analizės kriterijuose EVEPR nustatyti procentiniai punktai pridedami prie EVEPR procentinio sumažinimo koeficiento.

([90]) EVEPR reikalavimai apibrėžti kaip procentinis sumažinimo koeficientas, taikytinas EVEPR atskaitos vertei, kaip susitarta Tarptautinės jūrų organizacijos Jūrų aplinkos apsaugos komiteto septyniasdešimt penktojoje sesijoje. Techninės analizės kriterijuose EVEPR nustatyti procentiniai punktai pridedami prie EVEPR procentinio sumažinimo koeficiento.

([91]) Degalai, atitinkantys šio priedo 3.10 ir 4.13 skirsniuose nurodytus techninės analizės kriterijus.

([92]) Degalai, atitinkantys šio priedo 3.10 ir 4.13 skirsniuose nurodytus techninės analizės kriterijus.

([93]) EVEPR reikalavimai apibrėžti kaip procentinis sumažinimo koeficientas, taikytinas EVEPR atskaitos vertei, kaip susitarta Tarptautinės jūrų organizacijos Jūrų aplinkos apsaugos komiteto septyniasdešimt penktojoje sesijoje. Techninės analizės kriterijuose EVEPR nustatyti procentiniai punktai pridedami prie EVEPR procentinio sumažinimo koeficiento.

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: (a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; (b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; (c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui; (d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą.

▼M2

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Kai taikytina, transporto priemonėse nėra švino, gyvsidabrio, šešiavalenčio chromo ir kadmio.

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.4. **Baterijų gamyba**

Veiklos aprašymas

Naudoti transporte, stacionariam ir nuo tinklo nepriklausomam energijos kaupimui skirtų ir kitos pramoninės paskirties įkraunamųjų baterijų, baterijų blokų ir akumuliatorių gamyba. Atitinkamų komponentų (baterijose esančių aktyviųjų medžiagų, baterijos elementų, korpusų ir elektroninių komponentų) gamyba.

Gyvavimo ciklą baigusių baterijų perdirbimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodais C27.2 ir E38.32 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo
Vykdant šią ekonomikos veiklą gaminamos įkraunamosios baterijos, baterijų blokai ir akumuliatoriai (ir atitinkami jų komponentai), be kita ko, iš perdirbtų žaliavų, kuriuos naudojant transporte, stacionariose ir nuo tinklo nepriklausomose energijos kaupimo priemonėse ir pagal kitokią pramoninę paskirtį gerokai sumažėja išmetamų ŠESD kiekis. Vykdant šią ekonominę veiklą perdirbamos gyvavimą ciklą baigusios baterijos.

▼B

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant naujų baterijų, komponentų ir medžiagų gamybos veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: (a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; (b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; (c) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą. Perdirbimo procesai atitinka sąlygas, nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/66/EB ([94]) 12 straipsnyje ir tos direktyvos III priedo B dalyje, įskaitant atitinkamų naujausių geriausių prieinamų gamybos būdų taikymą, švino rūgštinėms baterijoms, nikelio ir kadmio baterijoms ir kitoms cheminėms medžiagoms taikomo perdirbimo veiksmingumo pasiekimą. Šiais procesais užtikrinama, kad metalo būtų perdirbama kiek tik techniškai įmanoma nepatiriant pernelyg didelių išlaidų. Kai taikytina, įrenginiai, kuriuose vykdomi perdirbimo procesai, atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2010/75/ES ([95]) nustatytus reikalavimus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Baterijos atitinka taikomas baterijų pateikimo Sąjungos rinkai tvarumo taisykles, įskaitant pavojingųjų medžiagų naudojimo baterijose apribojimus, taip pat Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 ([96]) ir Direktyvą 2006/66/EB.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

([94]) 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2006/66/EB dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų ir Direktyvos 91/157/EEB panaikinimo (OL L 266, 2006 9 26, p. 1).

([95]) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).

([96]) 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

▼B

3.5. **Pastatų efektyvaus energijos vartojimo įrangos gamyba**

Veiklos aprašymas

Pastatų efektyvaus energijos vartojimo įrangos gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodais, visų pirma kodais C16.23, C23.11, C23.20, C23.31, C23.32, C23.43, C.23.61, C25.11, C25.12, C25.21, C25.29, C25.93, C27.31, C27.32, C27.33, C27.40, C27.51, C28.11, C28.12, C28.13, C28.14, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vykdant ekonominę veiklą gaminamas vienas ar keli toliau nurodyti energijos vartojimo efektyvumo įrenginiai ir jų pagrindiniai komponentai ([97]):

(a) langai, kurių U vertė yra ne didesnė kaip 1,0 W/m^2K;

(b) durys, kurių U vertė yra ne didesnė kaip 1,2 W/m^2K;

(c) išorės sienų sistemos, kurių U vertė yra ne didesnė kaip 0,5 W/m^2K;

(d) stogo dengimo sistemos, kurių U vertė yra ne didesnė kaip 0,3 W/m^2K;

(e) izoliaciniai produktai, kurių lambda vertė yra ne didesnė kaip 0,06 W/m^2K;

►M3 (f) buitiniai prietaisai, kurie pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1369 ([98]) ir pagal tą reglamentą priimtus deleguotuosius aktus priskiriami prie dviejų aukščiausių netuščių energijos vartojimo efektyvumo klasių; ◄

►M3 (g) šviesos šaltiniai, pagal Reglamentą (ES) 2017/1369 ir pagal tą reglamentą priimtus deleguotuosius aktus priskiriami prie dviejų aukščiausių netuščių energijos vartojimo efektyvumo klasių; ◄

►M3 (h) patalpų šildymo ir buitinio karšto vandens sistemos, pagal Reglamentą (ES) 2017/1369 ir pagal tą reglamentą priimtus deleguotuosius aktus priskiriamos prie dviejų aukščiausių netuščių energijos vartojimo efektyvumo klasių; ◄

►M3 (i) vėsinimo ir ventiliacijos sistemos, pagal Reglamentą (ES) 2017/1369 ir pagal tą reglamentą priimtus deleguotuosius aktus priskiriamos prie dviejų aukščiausių netuščių energijos vartojimo efektyvumo klasių; ◄

(j) apšvietimo sistemoms skirti judesio ir šviesos jutikliai;

(k) šilumos siurbliai, kurie atitinka šio priedo 4.16 skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus;

(l) fasado ir stogo dengimo elementai, turintys saulės šviesos laidumo sistemą arba saulės energijos reguliavimo funkciją, įskaitant elementus, kurie palaiko augmenijos augimą;

(m) gyvenamiesiems ir negyvenamiesiems pastatams skirtos efektyviai energiją naudojančių pastatų automatizavimo ir valdymo sistemos;

(n) zoniniai termostatai ir prietaisai, skirti gyvenamųjų pastatų pagrindinėms elektros arba šilumos apkrovoms išmaniai stebėti, ir jutiklių įranga;

(o) gaminiai, skirti apskaityti šilumą ir kontroliuoti temperatūrą individualiuose būstuose, prijungtuose prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemų, ir atskiruose butuose, prijungtuose prie centralizuotos visam pastatui šilumą tiekiančios sistemos, taip pat skirti centralizuoto šilumos tiekimo sistemoms;

([97]) Kai tinka, U vertė apskaičiuojama pagal taikytinus standartus, pvz., EN ISO 10077-1:2017 (langai ir durys), EN ISO 12631:2017 (pertvaros) ir EN ISO 6946:2017 (kiti pastato komponentai ir elementai).

([98]) 2017 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1369, kuriuo nustatoma energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo sistema ir panaikinama Direktyva 2010/30/ES (OL L 198, 2017 7 28, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1369/oj).

▼B

(p) centralizuoto šilumos tiekimo sistemos šilumokaičiai ir pastotės, atitinkantys centralizuoto šilumos arba vėsumos skirstymo veiklą, nurodytą šio priedo 4.15 skirsnyje;

(q) gaminiai, skirti šildymo sistemoms išmaniai stebėti ir reguliuoti, ir jutiklių įranga.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: (a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; (b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; (c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui; (d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.6. **Kitų mažo anglies dioksido kiekio technologijų gamyba**

Veiklos aprašymas

Technologijų, kuriomis siekiama gerokai sumažinti kituose ekonomikos sektoriuose išmetamą ŠESD kiekį ir kurios nėra įtrauktos į šio priedo 3.1–3.5 skirsnius, gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodais, visų pirma kodais C22, C25, C26, C27 ir C28, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vykdant šią ekonominę veiklą gaminamos technologijos, kuriomis siekiama sumažinti išmetamą ŠESD kiekį ir kurias taikant per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis sumažėja gerokai daugiau, palyginti su rinkoje esančiomis geriausiomis alternatyviomis technologijomis, produktais arba sprendimais.

▼B

Išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimas per gyvavimo ciklą apskaičiuojamas pagal Komisijos rekomendaciją 2013/179/ES ([99]) arba pagal ISO 14067:2018 ([100]) arba ISO 14064-1:2018 ([101]) standartą.

Nustatytą išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimą per visą gyvavimo ciklą tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: (a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; (b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; (c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui; (d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.7. **Cemento gamyba**

Veiklos aprašymas

Cemento klinkerio, cemento arba alternatyvaus rišiklio gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C23.51 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

([99]) 2013 m. balandžio 9 d. Komisijos rekomendacija 2013/179/ES dėl produktų ir organizacijų gyvavimo ciklo aplinkosauginio veiksmingumo matavimo ir pranešimo apie jį bendrų metodų taikymo (OL L 124, 2013 5 4, p. 1).

([100]) ISO standartas 14067:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([101]) ISO standartas 14064-1:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vykdant veiklą gaminama viena iš šių medžiagų:

(a) pilkasis cemento klinkeris, kai jį gaminant išmetamas savitasis išmetamas ŠESD kiekis ([102]) yra mažesnis nei 0,722 ([103]) tCO_2 vienai pilkojo cemento klinkerio tonai;

(b) cementas, pagamintas iš pilkojo klinkerio, arba alternatyvus hidraulinis rišiklis, kai savitasis ŠESD kiekis ([104]), išmetamas gaminant klinkerį ir cementą arba alternatyvų rišiklį, yra mažesnis nei 0,469 ([105]) tCO_2e vienai pagaminto cemento arba alternatyvaus rišiklio tonai.

Jei vykdant gamybos procesą CO_2 ne išmetamas į atmosferą, o surenkamas siekiant jį saugoti po žeme, jis transportuojamas ir suleidžiamas į požemines saugyklas atitinkamai pagal šio priedo 5.11 ir 5.12 skirsniuose nustatytus techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant cemento, kalkių ir magnio oksido gamybos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas ([106]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra ([107]). Cemento gamybai, kurioje pavojingosios atliekos naudojamos kaip alternatyvus kuras, taikomos saugaus atliekų tvarkymo užtikrinimo priemonės.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

([102]) Apskaičiuojamas pagal 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2019/331, kuriuo nustatomos suderinto nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį pereinamojo laikotarpio Sąjungos taisyklės (OL L 59, 2019 2 27, p. 8).

([103]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą 2021 m. kovo 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 2 dalį nustatomos patikslintos santykinių taršos rodiklių vertės, taikomos 2021–2025 m. laikotarpiu suteikiant nemokamus apyvartinius taršos leidimus (OL L 87, 2021 3 15, p. 29), priede.

([104]) Apskaičiuojamas pagal Reglamentą (ES) 2019/331.

([105]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. pilkajam cemento klinkeriui taikomą vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede, padaugintą iš 0,65 klinkerio ir cemento santykio.

([106]) 2013 m. kovo 26 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2013/163, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų pateikiamos cemento, kalkių ir magnio oksido gamybos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados (OL L 100, 2013 4 9, p. 1).

([107]) Žr. geriausių prieinamų gamybos būdų informacinį dokumentą (GPGB informacinis dokumentas) „Ekonominiai klausimai ir poveikis aplinkos terpėms“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/ecm_bref_0706.pdf).

▼B

3.8. **Aliuminio gamyba**

Veiklos aprašymas

Aliuminio gamyba taikant pirminio aliuminio oksido (boksito) procesą arba antrinis aliuminio perdirbimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodais C24.42, C24.53 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vykdant veiklą gaminama viena iš šių medžiagų:

(a) pirminis aliuminis, kai ekonominė veikla atitinka du iš toliau nurodytų kriterijų iki 2025 m. ir visus toliau nurodytus kriterijus ([108]) po 2025 m.:

i) išmetamas ŠESD kiekis ([109]) neviršija 1,484 ([110]) tCO_2e vienai pagaminto aliuminio tonai ([111]):

ii) netiesioginio ŠESD išmetimo vidutinis taršos anglies dioksidu intensyvumas ([112]) neviršija 100g CO_2e/kWh;

iii) vykstant gamybos procesui suvartojamos elektros energijos kiekis neviršija 15,5 MWh/t Al;

(b) antrinis aliuminis.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma

([108]) Sujungti į vieną ribinę vertę, kurios rezultatas yra: 1) tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio suma, atitinkanti 10 proc. veiksmingiausių įrenginių vidutinę vertę, apskaičiuotą remiantis duomenimis, surinktais nustatant 2021–2026 m. ES ATLPS pramonės santykinius taršos rodiklius pagal Direktyvoje 2003/87/EB nustatytą santykinių rodiklių nustatymo metodą, ir 2) svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus, taikomas elektros gamybai (100g CO_2e/kWh), padaugintas iš vidutinės aliuminio gamybos energijos vartojimo efektyvumo vertės (15,5 MWh/t Al).

([109]) Apskaičiuojamas pagal Reglamentą (ES) 2019/331.

([110]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede.

([111]) Pagamintas aliuminis yra neapdorotas skystas nelegiruotas aliuminis, pagamintas elektrolizės būdu.

([112]) Netiesiogiai išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis – tai šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, per visą gyvavimo ciklą išmetamas gaminant elektros energiją, naudojamą pirminiam aliuminiui gaminti.

▼B

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant spalvotųjų metalų pramonės šakų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas ([113]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.9. **Geležies ir plieno gamyba**

Veiklos aprašymas

Geležies ir plieno gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodais, visų pirma kodais C24.10, C24.20, C24.31, C24.32, C24.33, C24.34, C24.51 ir C24.52, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vykdant veiklą gaminamas vienas iš šių dalykų:

(a) geležis ir plienas, kai išmetamas ŠESD kiekis ([114]), iš jo atėmus išmetamųjų teršalų kiekį, priskiriamą išmetamųjų dujų gamybai pagal Reglamento (ES) 2019/331 VII priedo 10.1.5 punkto a papunktį, neviršija šių skirtingiems gamybos proceso etapams taikomų verčių:

i) išlydytas metalas = 1,331 ([115]) tCO_2e/t produkto;

ii) sukepintoji rūda = 0,163 ([116]) tCO_2e/t produkto;

iii) koksas (išskyrus lignito koksą) = 0,144 ([117]) tCO_2e/t produkto;

iv) ketaus liejinys = 0,299 ([118]) tCO_2e/t produkto;

v) elektrinio lanko krosnies (ELK) gausiai legiruotas plienas = 0,266 ([119]) tCO_2e/t produkto;

vi) elektrinio lanko krosnies (ELK) nelegiruotasis plienas = 0,209 ([120]) tCO_2e/t produkto;

([113]) 2016 m. birželio 13 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/1032, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES nustatomos spalvotųjų metalų pramonės šakų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados (OL L 174, 2016 6 30, p. 32).

([114]) Apskaičiuojamas pagal Reglamentą (ES) 2019/331.

([115]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede.

([116]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede.

([117]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede.

([118]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede.

([119]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede.

([120]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede.

▼B

(b) plienas elektrinio lanko krosnyse (ELK), kuriose gaminamas ELK nelegiruotasis plienas arba ELK gausiai legiruotas plienas, kaip apibrėžta Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2019/331, kai plieno laužo sąnaudos, palyginti su produkto išeiga, nėra mažesnės nei:

i) 70 proc. gausiai legiruoto plieno gamybos atveju;

ii) 90 proc. nelegiruotojo plieno gamybos atveju.

Jei vykdant gamybos procesą CO_2 ne išmetamas į atmosferą, o surenkamas siekiant jį saugoti po žeme, jis transportuojamas ir suleidžiamas į požemines saugyklas atitinkamai pagal šio priedo 5.11 ir 5.12 skirsniuose nustatytus techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl geležies ir plieno gamybos ([121]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.10. **Vandenilio gamyba**

Veiklos aprašymas

Vandenilio ir vandenilinių sintetinių degalų gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C20.11 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Veikla atitinka reikalavimą, kad per gyvavimo ciklą išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimas vandenilio atveju būtų 73,4 proc. [t. y. viso gyvavimo ciklo išmetimas būtų mažesnis kaip 3 $tCO_2e/tH2$], o vandenilinių sintetinių degalų atveju – 70 proc., palyginti su lyginamąja 94g CO_2e/MJ iškastinio kuro verte, pagal analogiją su Direktyvos (ES) 2018/2001 25 straipsnio 2 dalyje ir V priede nurodytu metodu.

([121]) 2012 m. vasario 28 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2012/135/ES, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl geležies ir plieno gamybos (OL L 70, 2012 3 8, p. 63).

▼B

Per gyvavimo ciklą sumažėjęs išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 28 straipsnio 5 dalyje nurodytą metodiką arba pagal ISO 14067:2018 ([122]) arba ISO 14064-1:2018 ([123]) standartą.

Nustatytas per gyvavimo ciklą išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimas tikrinamas, kai taikoma, pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 30 straipsnį arba jį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

Jei vykdant gamybos procesą CO_2 ne išmetamas į atmosferą, o surenkamas siekiant jį saugoti po žeme, jis transportuojamas ir suleidžiamas į požemines saugyklas atitinkamai pagal šio priedo 5.11 ir 5.12 skirsniuose nustatytus techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant: (a) geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl chloro ir šarmų gamybos ([124]) ir geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje ([125]); (b) išvadas dėl naftos ir dujų perdirbimo geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) ([126]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.11. **Suodžių gamyba**

Veiklos aprašymas

Suodžių gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C20.13 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([122]) ISO standartas 14067:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([123]) ISO standartas 14064-1:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([124]) 2013 m. gruodžio 9 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2013/732/ES, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl chloro ir šarmų gamybos (OL L 332, 2013 12 11, p. 34).

([125]) 2016 m. gegužės 30 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje (OL L 152, 2016 6 9, p. 23).

([126]) 2014 m. spalio 9 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2014/738/ES, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų pateikiamos išvados dėl naftos ir dujų perdirbimo geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) (OL L 307, 2014 10 28, p. 38).

▼B

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vykstant suodžių gamybos procesui išmetamas ŠESD kiekis ([127]) yra mažesnis nei 1,141 ([128]) t CO_2e vienai produkto tonai.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant: (a) geriausių prieinamų gamybos būdų informacinį dokumentą (GPGB informacinis dokumentas), skirtą kietų ir kt. neorganinių medžiagų gamybos dideliais kiekiais pramonei ([129]); (b) geriausių prieinamų gamybos būdų GPGB išvadas dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje ([130]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.12. **Natrio karbonato gamyba**

Veiklos aprašymas

Natrio karbonato (kalcinuotosios sodos, anglies rūgšties, dinatrio druskos) gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C20.13 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

([127]) Apskaičiuojamas pagal Reglamentą (ES) 2019/331.
([128]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede.
([129]) Geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) informacinis dokumentas, skirtas kietų ir kt. neorganinių medžiagų gamybos dideliais kiekiais pramonei, ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).
([130]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vykstant natrio karbonato gamybos procesui išmetamas ŠESD kiekis ([131]) yra mažesnis nei 0,789 ([132]) t CO_2e vienai produkto tonai.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant: (a) geriausių prieinamų gamybos būdų informacinį dokumentą (GPGB informacinis dokumentas), skirtą kietų ir kt. neorganinių medžiagų gamybos dideliais kiekiais pramonei ([133]); (b) geriausių prieinamų gamybos būdų GPGB išvadas dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje ([134]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.13. **Chloro gamyba**

Veiklos aprašymas

Chloro gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C20.13 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

([131]) Apskaičiuojamas pagal Reglamentą (ES) 2019/331.
([132]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede.
([133]) Geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) informacinis dokumentas, skirtas kietų ir kt. neorganinių medžiagų gamybos dideliais kiekiais pramonei, ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).
([134]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Elektros energijos suvartojimas elektrolizės ir chloro apdorojimo tikslais yra ne didesnis kaip 2,45 MWh vienai chloro tonai.

Gaminant chloro gamybai naudojamą elektros energiją per visą gyvavimo ciklą išmetamas vidutinis ŠESD kiekis yra ne didesnis kaip 100 g CO_2e/kWh.

Per visą gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal Rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ISO 14067:2018 ([135]) arba ISO 14064-1:2018 ([136]) standartą.

Apskaičiuotą per visą gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant: (a) geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl chloro ir šarmų gamybos ([137]); (b) geriausių prieinamų gamybos būdų GPGB išvadas dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje ([138]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.14. **Pagrindinių organinių cheminių medžiagų gamyba**

Veiklos aprašymas

Šių medžiagų gamyba:

a) didelės vertės cheminių medžiagų (DVChM):

i) acetileno;

ii) etileno;

iii) propileno;

iv) butadieno;

([135]) ISO standartas 14067:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([136]) ISO standartas 14064-1:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([137]) Įgyvendinimo sprendimas 2013/732/ES.

([138]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902.

▼B

b) aromatinių angliavandenilių:

i) alkilbenzenų mišinių, alkilnaftalenų mišinių, išskyrus priskiriamus suderintosios klasifikacijos (HS)2707 arba 2902 pozicijoms;

ii) cikloheksano;

iii) benzeno

iv) tolueno;

v) o-ksileno;

vi) p-ksileno;

vii) m-ksileno ir ksileno izomerų mišinių;

viii) etilbenzeno;

ix) kumeno;

x) bifenilo, terfenilų, viniltoluenų, kitų ciklinių angliavandenilių, išskyrus ciklanus, ciklenus, cikloterpenus, benzeną, tolueną, ksilenus, stireną, etilbenzeną, kumeną, naftaleną, antraceną;

xi) benzolo (benzeno), toluolo (tolueno) ir ksilolo (ksilenų);

xii) naftaleno ir kitų aromatinių angliavandenilių mišinių (išskyrus benzolą, toluolą, ksilolą);

c) vinilchlorido;

d) stireno;

e) etileno oksido;

f) monoetilenglikolio;

g) adipo rūgšties.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C20.14 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Per pagrindinių organinių cheminių medžiagų gamybos procesus išmetamas ŠESD kiekis ([139]) yra mažesnis nei:

(a) dideliais kiekiais gaminamų cheminių medžiagų atveju: 0,693 ([140]) tCO_2e/t DVChM;

(b) aromatinių angliavandenilių atveju: 0,0072 ([141]) tCO_2e sudėtinės svertinės išeigos vertės;

(c) vinilchlorido atveju: 0,171 ([142]) tCO_2e/t vinilchlorido;

(d) stireno atveju: 0,419 ([143]) tCO_2e/t stireno;

([139]) Apskaičiuojamas pagal Reglamentą (ES) 2019/331.

([140]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede.

([141]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede.

([142]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede.

([143]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede.

▼B

(e) etileno oksido arba etileno glikolių atveju: 0,314 ([144]) tCO_2e/t etileno oksido arba etileno glikolio;

(f) adipo rūgšties atveju: 0,32 ([145]) tCO_2e/t adipo rūgšties.Jei į taikymo sritį patenkančios organinės cheminės medžiagos visiškai arba iš dalies gaminamos iš atsinaujinančiųjų žaliavų, su tokiomis visiškai arba iš dalies iš atsinaujinančiųjų žaliavų pagamintomis cheminėmis medžiagomis siejamas per visą gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei iš iškastinio kuro žaliavų pagamintų lygiaverčių cheminių medžiagų.

Per visą gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal Rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ISO 14067:2018 ([146]) arba ISO 14064-1:2018 ([147]) standartą.

Apskaičiuotą per visą gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

Vykdant pagrindinių organinių cheminių medžiagų gamybos veiklą naudojama biomasė iš žemės ūkio išteklių atitinka Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus kriterijus. Vykdant pagrindinių organinių cheminių medžiagų gamybos veiklą naudojama miško biomasė atitinka tos direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant: (a) geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl organinių cheminių medžiagų gamybos dideliais kiekiais ([148]); (b) geriausių prieinamų gamybos būdų GPGB išvadas dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje ([149]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

([144]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede.

([145]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede.

([146]) ISO standartas 14067:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([147]) ISO standartas 14064-1:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([148]) 2017 m. lapkričio 21 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/2117, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl organinių cheminių medžiagų gamybos dideliais kiekiais (OL L 323, 2017 12 7, p. 1).

([149]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902.

▼B

3.15. **Amoniako gamyba**

Veiklos aprašymas

Amoniako gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C20.15 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

(a) amoniakas yra pagamintas iš vandenilio, atitinkančio šio priedo 3.10 skirsnyje (Vandenilio gamyba) nurodytus techninės analizės kriterijus;

(b) amoniakas atgaunamas iš nuotekų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant: (a) dideliais kiekiais gaminamų neorganinių medžiagų – amoniako, rūgščių ir trąšų – geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniame dokumente ([150]); (b) geriausių prieinamų gamybos būdų GPGB išvadas dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje ([151]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.16. **Azoto rūgšties gamyba**

Veiklos aprašymas

Azoto rūgšties gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C20.15 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([150]) Dideliais kiekiais gaminamų neorganinių medžiagų – amoniako, rūgščių ir trąšų – geriausių prieinamų gamybos būdų informacinis dokumentas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).

([151]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902.

▼B

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Gaminant azoto rūgštį išmetamas ŠESD kiekis ([152]) yra mažesnis nei 0,038 ([153]) t CO_2e vienai azoto rūgšties tonai.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant: (a) dideliais kiekiais gaminamų neorganinių medžiagų – amoniako, rūgščių ir trąšų – geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniame dokumente ([154]); (b) geriausių prieinamų gamybos būdų GPGB išvadas dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje ([155]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.17. **Pirminių plastikų gamyba**

Veiklos aprašymas

Dervų, plastikų medžiagų, nevulkanizuojamų termoplastinių elastomerų gamyba, maišymas ir dervos mišinių ruošimas pagal užsakymą, taip pat ne pagal užsakymą gaminamų sintetinių dervų gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C20.16 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([152]) Apskaičiuojamas pagal Reglamentą (ES) 2019/331.
([153]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede.
([154]) Dideliais kiekiais gaminamų neorganinių medžiagų – amoniako, rūgščių ir trąšų – geriausių prieinamų gamybos būdų informacinis dokumentas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).
([155]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902.

▼B

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

(a) pirminis plastikas gaminamas vien tik mechaniškai perdirbant plastiko atliekas;

(b) kai mechaninis perdirbimas nėra techniškai įmanomas ar ekonomiškai perspektyvus, pirminis plastikas gaminamas vien tik chemiškai perdirbant plastiko atliekas, o per pagaminto plastiko gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis, atskaičiavus visą naudą iš pagaminto kuro, yra mažesnis už ŠESD kiekį, išmetamą per lygiaverčio pirminio plastiko, pagaminto iš iškastinio kuro žaliavų, gyvavimo ciklą. Per visą gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal Rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ISO 14067:2018 ([156]) arba ISO 14064-1:2018 ([157]) standartą. Apskaičiuotą per visą gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

(c) plastikas, visiškai arba iš dalies pagamintas iš atsinaujinančiųjų žaliavų ([158]) ir per visą jo gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei ŠESD kiekis, kuris per visą gyvavimo ciklą išmetamas gaminant lygiavertį pirminį plastiką iš iškastinio kuro žaliavų. Per visą gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal Rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ISO 14067:2018 arba ISO 14064-1:2018 standartą. Apskaičiuotą per visą gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

Vykdant pirminių plastikų gamybos veiklą naudojama biomasė iš žemės ūkio išteklių atitinka Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus kriterijus. Vykdant pirminių plastikų gamybos veiklą naudojama miško biomasė atitinka tos direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant: (a) geriausių prieinamų gamybos būdų informacinį dokumentą (GPGB informacinis dokumentas), skirtą polimerų gamybai ([159]); (b) geriausių prieinamų gamybos būdų GPGB išvadas dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje ([160]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.

([156]) ISO standartas 14067:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([157]) ISO standartas 14064-1:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([158]) Atsinaujinančiosios žaliavos – tai biomasė, pramoninės biologinės atliekos arba komunalinės biologinės atliekos.

([159]) Geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) informacinis dokumentas, skirtas polimerų gamybai ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/pol_bref_0807.pdf).

([160]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902.

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼M2

3.18. **Automobilinių ir judumo komponentų gamyba**

Veiklos aprašymas

Netaršių mikromobilumo priemonių judumo komponentų ir automobilinių bei judumo sistemų, komponentų, atskirų techninių mazgų, dalių ir atsarginių dalių, apibrėžtų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/858 ([161]) 3 straipsnio 18–21 ir 23 punktuose, kurių tipas patvirtintas ir kurie suprojektuoti, sukonstruoti ir naudojami tik šiame skirsnyje nustatytus kriterijus atitinkančioms M1, M2, M3, N1, N2 ir N3 kategorijų transporto priemonėms ir autobusams, arba apibrėžtų europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 168/2013 ([162]) 3 straipsnio 15–18 ir 21 punktuose, kurių tipas patvirtintas ir kurie suprojektuoti, sukonstruoti ir naudojami tik šiame skirsnyje nustatytus kriterijus atitinkančioms L kategorijos transporto priemonėms, ir kurie yra būtini transporto priemonės aplinkosauginiam veiksmingumui užtikrinti ir gerinti, gamyba, remontas, techninė priežiūra, modifikavimas, paskirties keitimas ir modernizavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys neįtraukiamos į šio priedo 3.3 ir 3.6 skirsnius.

Kai taikomi šio priedo 3.2 ir 3.4 skirsniai, šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys į šį skirsnį neįtraukiamos.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais C22.2, C26.1, C26.2, 26.3, 26.4, C28.14, C28.15, C29.2, C29.3 ir C33.17, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Vykdant šią ekonominę veiklą gaminami, remontuojami, techniškai prižiūrimi, modifikuojami, modernizuojami toliau nurodytų transporto priemonių komponentai, kurie yra būtini aplinkosauginiam veiksmingumui užtikrinti ir gerinti, arba keičiama jų paskirtis:

a) miesto, priemiestinio ir keleivinio kelių transporto įrenginių, tiesiogiai (iš variklio) neišmetančių CO_2;

b) M2 ir M3 ([163]) kategorijoms priskiriamų transporto priemonių, tiesiogiai (iš variklio) neišmetančių CO_2;

c) lengvosioms transporto priemonėms ([164]) priskiriamų M1 ir N1 kategorijų transporto priemonių, kurių savitasis išmetamo CO_2 kiekis, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/631 ([165]) 3 straipsnio 1 dalies h punkte, yra lygus nuliui;

([161]) 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/858 dėl motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei tokioms transporto priemonėms skirtų sistemų, komponentų ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo ir rinkos priežiūros, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 715/2007 ir (EB) Nr. 595/2009 bei panaikinama Direktyva 2007/46/EB (OL L 151, 2018 6 14, p. 1).

([162]) 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 168/2013 dėl dviračių ir triračių transporto priemonių bei keturračių patvirtinimo ir rinkos priežiūros (OL L 60, 2013 3 2, p. 52).

([163]) Kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalies a punkte.

([164]) Kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose.

([165]) 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/631, kuriuo nustatomos naujų lengvųjų automobilių ir naujų lengvųjų komercinių transporto priemonių išmetamo CO_2 normos, ir kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 443/2009 ir (ES) Nr. 510/2011 (nauja redakcija) (OL L 111, 2019 4 25, p. 13).

▼M2

d) L kategorijos ([166]) transporto priemonių, kurių iš variklio išmetamas CO_2 kiekis, apskaičiuotas pagal Reglamente (ES) Nr. 168/2013 nustatytą teršalų išmetimo bandymo procedūrą, lygus 0 g CO_2e/km;

e) N2 ir N3 bei N1 kategorijų transporto priemonėms priskiriamų sunkiųjų transporto priemonių, neskirtų iškastiniam kurui vežti, kurių didžiausia techniškai leidžiama pakrautos transporto priemonės masė neviršija 7,5 tonų ir kurios yra Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1242 ([167]) 3 straipsnio 11 punkte apibrėžtos netaršios sunkiosios transporto priemonės.

2. Vykdant šią ekonominę veiklą gaminami, remontuojami, techniškai prižiūrimi, modifikuojami, modernizuojami mikromobilumo priemonių, kurios varomos naudotojo fiziniu aktyvumu, netaršiu varikliu arba netaršaus variklio ir fizinio aktyvumo deriniu, judumo komponentai arba keičiama jų paskirtis.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui; d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Kai taikytina, komponentuose ir dalyse nėra švino, gyvsidabrio, šešiavalenčio chromo ir kadmio.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.19. **Geležinkelių riedmenų sudedamųjų dalių gamyba**

Veiklos aprašymas

Produktų, įrangos, sistemų ir programinės įrangos, susijusių su Direktyvos (ES) 2016/797 II priedo 2.7 punkte išvardytomis riedmenų sudedamosiomis dalimis, gamyba, įrengimas, modifikavimas, modernizavimas, remontas, techninė priežiūra, paskirties keitimas ir techninis konsultavimas dėl jų.

Šios sudedamosios dalys ir paslaugos yra būtinos šio priedo 3.3 skirsnį atitinkančių geležinkelių riedmenų aplinkosauginiam veiksmingumui, eksploatavimui ir veikimui užtikrinti per visą jų gyvavimo trukmę.

([166]) Kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 168/2013 4 straipsnyje.

([167]) 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1242, kuriuo nustatomi naujų sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO_2 kiekio standartai ir iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 595/2009 ir (ES) 2018/956 bei Tarybos direktyva 96/53/EB (OL L 198, 2019 7 25, p. 202).

▼M2

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais C30.2 C27.1, C27.9, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys neįtraukiamos į šio priedo 3.3 ir 3.6 skirsnius.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vykdant šią ekonominę veiklą gaminami, įrengiami, modifikuojami, remontuojami, techniškai prižiūrimi, modernizuojami produktai, įranga, sistemos ir programinė įranga, susiję su toliau nurodytomis Direktyvos (ES) 2016/797 II priedo 2.7 punkte išvardytomis riedmenų sudedamosiomis dalimis, keičiama jų paskirtis arba teikiamos su jais susijusios techninio konsultavimo paslaugos:

Šios sudedamosios dalys ir paslaugos yra būtinos vienos ar kelių toliau išvardytų technologijų aplinkosauginiam veiksmingumui, eksploatavimui ir veikimui užtikrinti per visą jų gyvavimo trukmę:

a) traukinių ir keleivinių bei prekinių vagonų, kurie tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2 ir atitinka šio reglamento I priedo 3.3 skirsnį;

b) traukinių ir keleivinių bei prekinių vagonų, kurie tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2, kai yra eksploatuojami geležinkelyje su būtina infrastruktūra, o jei tokios infrastruktūros nėra, naudoja įprastinį variklį (dvejopas režimas) ir kurie atitinka šio reglamento I priedo 3.3 skirsnį.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui; d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Kai taikytina, transporto priemonėse nėra švino, gyvsidabrio, šešiavalenčio chromo ir kadmio.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼M2

3.20. **Aukštosios, vidutinės ir žemosios įtampos elektros perdavimo ir skirstymo įrangos, kurią naudojant svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo arba sudaromos sąlygos svariai prie jo prisidėti, gamyba, įrengimas ir techninė priežiūra**

Veiklos aprašymas

Vykdant šią ekonominę veiklą kuriami, gaminami, įrengiami elektros gaminiai, įranga, sistemos arba programinė įranga, kuriais siekiama smarkiai sumažinti dėl aukštosios, vidutinės ir žemosios įtampos elektros perdavimo ir skirstymo sistemų išmetamą ŠESD kiekį pasitelkiant elektrifikaciją, efektyvų energijos vartojimą, atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimą arba veiksmingą galios keitimą, ir palaikomas jų veikimas bei atliekama techninė priežiūra.

Ši ekonominė veikla apima sistemas, kuriomis į elektros energijos tinklą integruojama atsinaujinančiųjų išteklių energija, tinklai jungiami tarpusavyje arba didinamas tinklo automatizavimas, lankstumas ir stabilumas, valdomas paklausos atsakas, plėtojamas mažataršis transportas ar šildymas arba diegiamos pažangiosios matavimo technologijos siekiant smarkiai padidinti energijos vartojimo efektyvumą.

Šios kategorijos ekonominei veiklai nepriskiriama šilumos ir elektros energijos gamybos įranga ir elektriniai prietaisai.

Jei ekonominė veikla patenka į šio skirsnio ir šio priedo 4.9 skirsnio taikymo sritį, taikomas šio priedo 4.9 skirsnis.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais C26.51, C27.1, C27.3, C27.9, C33.13, C33.14 ir C33.2, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Vykdant šią veiklą gaminami, įrengiami viename arba keliuose toliau pateiktuose punktuose nurodyti dalykai, palaikomas jų veikimas arba teikiamos techninės priežiūros, remonto ir techninio konsultavimo paslaugos, būtinos jų veikimui per visą naudojimo trukmę užtikrinti:

   a) elektrinių transporto priemonių įkrovimo stotelės ir transporto elektrifikavimui skirta elektros infrastruktūra, įrengiama visų pirma tam, kad būtų galima įkrauti elektrines transporto priemones.

      Į šį punktą neįtraukiama jokia į 7.4 skirsnį įtraukta veiklos rūšis;

   b) sroviniai perdavimo ir skirstymo instaliacijos įtaisai ir nesroviniai elektros grandinių ir transformatorių instaliacijos įtaisai, atitinkantys Komisijos reglamento (ES) Nr. 548/2014 ([168]) I priede nustatytus 2 pakopos (2021 m. liepos 1 d.) reikalavimus didelės galios transformatoriams, ir vidutinės galios transformatoriai, kurių didžiausia įrangos įtampa neviršija 36 kV ir kurie atitinka EN 50708 serijos standarte nustatytus AA0 lygio reikalavimus dėl nuostolių be apkrovos, su sąlyga, kad tie įtaisai ir transformatoriai padeda didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį sistemoje arba energijos vartojimo efektyvumą;

   c) žemosios įtampos elektros gaminiai, įranga ir sistemos, kurie didina elektros sistemos valdymo galimybes ir padeda didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį arba energijos vartojimo efektyvumą, t. y.:

      i) žemosios įtampos grandinės išjungikliai, skirstytuvai, skirstomieji skydai, valdymo skydai arba valdymo centrai, kurie yra jungiamieji, automatizuoti arba kuriuose įrengti galios ar energijos matavimo prietaisai ir kurie atitinka Tarptautinės elektrotechnikos komisijos techninę ataskaitą 63196 „Žemosios įtampos skirstytuvai ir valdymo įrenginiai bei jų sąrankos. Energijos vartojimo efektyvumas“ (IEC TR 63196: *Low-Voltage Switchgear and Control gear and their assemblies – Energy efficiency*);

([168]) 2014 m. gegužės 21 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 548/2014 dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/125/EB nuostatų, susijusių su mažos, vidutinės ir didelės galios transformatoriais, įgyvendinimo (OL L 152, 2014 5 22, p. 1).

▼M2

ii) būstų ir pastatų elektroninės sistemos, nurodytos EN IEC 63044 serijos standartuose, kai gaminiai ir sistemos yra reikalingi energijos suvartojimui matuoti, kontroliuoti ir mažinti;

iii) technologijos, leidžiančios padidinti žemosios įtampos įrenginių energijos vartojimo efektyvumą, pripažintos pagal standartus HD 60364–8-1 „Žemosios įtampos elektriniai įrenginiai. 8–1 dalis. Funkciniai aspektai. Energinis našumas“ ir HD 60364–8-82 „Žemosios įtampos elektros įranga. 8–82 dalis. Gaminančio vartotojo žemosios įtampos elektriniai įrenginiai“, įskaitant energijos ir galios skaitiklius, vartotojams skirtus išorinius ekranus, galios kompensavimo ir fazės kompensavimo bei filtravimo technologijas ir efektyvias elektros varikliu varomas sistemas;

d) aukštosios ir vidutinės įtampos skirstytuvai ir valdymo įrenginiai, kurie didina elektros sistemos valdymo galimybes ir yra integruoti siekiant padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį arba energijos vartojimo efektyvumą.

Šiame d punkte nurodyta įranga atitinka standartus EN 62271–1 „Aukštosios įtampos perjungimo ir valdymo įrenginiai. 1 dalis. Bendrieji techniniai reikalavimai, keliami kintamosios srovės perjungimo ir valdymo įrenginiams“ ir EN 62271–200 „Aukštosios įtampos perjungimo ir valdymo įrenginiai. 200 dalis. Nuo 1 kV iki 52 kV vardinių įtampų kintamosios srovės perjungimo ir valdymo įrenginiai metaliniame gaubte“ arba EN 62271–203 „Aukštosios įtampos perjungimo ir valdymo įrenginiai. 203 dalis. Didesnės kaip 52 kV vardinės įtampos metaliniame gaubte dujomis izoliuoti perjungimo įrenginiai“;

e) paklausos atsako ir apkrovos perskirstymo įranga, sistemos ir paslaugos, kuriomis didinamas elektros sistemos lankstumas ir palaikomas tinklo stabilumas, įskaitant:

i) sprendimus, kaip perduoti informaciją naudotojams, įskaitant vartotojų duomenų centrus, kad jie galėtų nuotoliniu būdu reguliuoti tiekimą ar vartojimą;

ii) automatinius apkrovos valdymo centrus ir jų pagrindinius komponentus (skirstomuosius skydus, kontaktorius, reles, grandinės išjungiklius, rezervo automatinio įjungimo įtaisus).

Pagrindiniai komponentai įrengiami kaip valdymo centrų dalis;

iii) jei neįtraukta į 8.2 skirsnį, pažangią programinę ir analitinę įrangą, kuria siekiama kuo labiau padidinti elektros tinklų efektyvumą ir automatizavimą arba decentralizuotų energijos išteklių integravimą elektros energijos tinklo ar pramonės lygmeniu, įskaitant:

a) pažangias dispečerines, elektros pastočių automatizavimą, įtampos reguliavimo galimybes;

b) valdymo programinę įrangą, leidžiančią operatoriams modeliuoti tinklų veikimą siekiant užtikrinti tinklo stabilumą, valdyti paskirstytuosius energijos išteklius arba gerinti tinklo veikimą.

Programinė įranga palaiko dinamines tinklo charakteristikas, kurių reikia pereinant prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos. Ji gali apdoroti beveik tikralaikius tinklo matavimų duomenis, kad būtų galima stebėti, kaip iš tikrųjų vyksta energijos perdavimas, paskirstymas ir vartojimas, ir panaudoti šią informaciją modeliavimo tyrimams ir valdymo veiklai gerinti, be kita ko, išvengti atjungimų, tiekimo nutrūkimų ir nuostolių;

iv) jei neįtraukta į 8.2 skirsnį, programinę įrangą, padedančią projektuoti ir planuoti naujus tinklus arba tinklo modernizavimą.

Tokia programinė įranga palaiko dinamines tinklo charakteristikas, kurių reikia pereinant prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos, įskaitant nepastoviąją elektros energijos gamybą paskirstymo lygmeniu (gaminantys vartotojai), energijos srauto krypties keitimą ir tinklo kaupimo įrenginių naudojimą;

v) meteorologinius jutiklius, skirtus atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos gamybai prognozuoti;

vi) atskirus arba įmontuotus jungiamuosius valdiklius ir reles, leidžiančius efektyviai naudoti elektros šaltinius ir apkrovas;

vii) apkrovai valdyti skirtą nukrovimo ir apkrovos perskirstymo įrangą ir šaltinio perjungimo įrangą, jei ji atitinka standartą EN IEC 62962:2019 „Ypatingieji reikalavimai, keliami apkrovos atjungimo įrangai“;

▼M2

f) jei neįtraukta į 8.2 skirsnį, ryšių sistemos, programinė ir valdymo įranga, gaminiai, sistemos ir paslaugos, skirti energijos vartojimo efektyvumui arba atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimui didinti:

i) įranga, suteikianti galimybę vartotojams vykdyti mainus, visų pirma keistis atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija;

ii) baterijų keitimo technologijos ar paslaugos, padedančios elektrifikuoti transportą;

iii) mikrotinklų valdymo sistemos;

iv) energijos arba galios valdymo sistemos, energijos arba galios reguliavimo sistemos ir galios valdymui skirtos priežiūrinės kontrolės ir duomenų gavimo (SCADA) sistemos;

v) sujungiamieji ar automatizuoti kontaktoriai, variklio paleidikliai ir variklio valdikliai, kurie leidžia nuotoliniu būdu arba automatizuotai valdyti elektros vartojimą ir optimizuoti apkrovos kitimą;

vi) tolydžiojo reguliavimo pavaros ir kiti susiję sprendimai, išskyrus sklandžiuosius paleidiklius, kuriomis užtikrinamas elektros variklių prietaikų energijos vartojimo efektyvumas, kai įranga atitinka standartus EN 61800–9-1 „Reguliuojamojo greičio elektrinių galios pavarų sistemos. 9–1 dalis. Galios pavarų sistemų, variklių paleidiklių, galios elektronikos ir jų varomos įrangos ekologinis projektavimas. Bendrieji reikalavimai, keliami variklinės įrangos energinio našumo standartų rengimui naudojant išplėstinio gaminio metodą (EPA) ir pusiau analizinį modelį (SAM)“ ir EN 61800–9-2 „Reguliuojamojo greičio elektrinių galios pavarų sistemos. 9–2 dalis. Galios pavarų sistemų, variklių paleidiklių, galios elektronikos ir jų varomos įrangos ekologinis projektavimas. Galios pavarų sistemų ir variklių paleidiklių energinio našumo rodikliai“;

vii) žemosios įtampos elektros varikliai, kurių energijos vartojimo efektyvumo klasė (pagal standartą EN 60034–30–1 „Sukiosios elektros mašinos. 30–1 dalis. Iš tinklo maitinamų kintamosios srovės variklių našumo klasės (IE kodas)“) viršija Komisijos reglamente (ES) 2019/1781 ([169]) nustatytus reikalavimus, visų pirma:

a) vienfaziai ne mažesnės kaip 0,12 kW vardinės išėjimo galios varikliai, kurių efektyvumo klasė – IE3 arba aukštesnė;

b) 0,12–1 000 kW vardinės išėjimo galios „Ex eb“ didesnės saugos 2, 4, 6 arba 8 polių varikliai, kurių efektyvumo klasė – IE3 arba aukštesnė;

c) trifaziai 0,75–1 000 kW vardinės išėjimo galios 2, 4, 6 arba 8 polių varikliai, kurie nėra „Ex eb“ didesnės saugos varikliai ir kurių efektyvumo klasė yra i) IE5, jei tai 75–200 kW vardinės išėjimo galios varikliai su 2, 4 arba 6 poliais, ii) IE4 arba aukštesnė, jei tai bet kokie kiti varikliai;

d) trifaziai 0,12–0,75 kW vardinės išėjimo galios 2, 4, 6 arba 8 polių varikliai, kurie nėra „Ex eb“ didesnės saugos varikliai ir kurių efektyvumo klasė – IE3 arba aukštesnė;

e) trifaziai 0,75–1 000 kW vardinės išėjimo galios 2, 4, 6 arba 8 polių varikliai, tik su tolydžiojo reguliavimo pavara, klasifikuojami pagal EN IEC TS 60034–30–2, kurių efektyvumo klasė – IE5;

viii) didesnės nei 1 000 kW vardinės galios vidutinės ir aukštosios įtampos varikliai, kurių energijos vartojimo efektyvumo klasė pagal standarto IEC 60034–30–3 projektą – IE4 arba aukštesnė.

2. Reikalavimų neatitinka šie elementai:

a) infrastruktūra, skirta tam, kad būtų sukurta tiesioginė jungtis arba išplėsta esama tiesioginė jungtis tarp pastotės arba tinklo ir elektrinės, kurioje per visą gyvavimo ciklą išmetama daugiau CO_2 nei 100 g CO_2e/kWh. Toks išskyrimas galioja tik įrangai, kuri tiesiogiai naudojama sujungiant arba sustiprinant jungtį su elektrine, kurios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumas, matuojant per visą gyvavimo ciklą, yra didesnis nei 100 g CO_2e/kWh;

b) produktai, įranga, sistemos ir programinė įranga, įdiegti iškastinio kuro gavybos, transportavimo, paskirstymo, saugojimo, gamybos ar transformavimo infrastruktūroje.

([169]) 2019 m. spalio 1 d. Komisijos reglamentas (ES) 2019/1781, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi elektros variklių ir tolydžiojo reguliavimo pavarų ekologinio projektavimo reikalavimai, iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 641/2009, kuriuo nustatomi autonominių beriebokščių apytakinių siurblių ir į gaminius įmontuojamų beriebokščių apytakinių siurblių ekologinio projektavimo reikalavimai, ir panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 640/2009 (OL L 272, 2019 10 25, p. 74).

▼M2

3. Skirstytuvai su izoliavimo ar atskyrimo terpe, kurioje naudojamos dujos arba kurios veikimas priklauso nuo dujų, kurių visuotinio atšilimo potencialas yra 10 arba didesnis, laikomi neatitinkančiais reikalavimų.

   Visų galios intervalų skirstytuvai, kuriuose yra sieros heksafluorido, laikomi neatitinkančiais reikalavimų.

4. Visi produktai, įranga ir sistemos atitinka privalomus energijos ir medžiagų vartojimo efektyvumo reikalavimus, nustatytus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/125/EB ([170]). Gamintojai nurodo naujausius Sąjungoje taikomus efektyvumo reikalavimus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui; d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.21. **Orlaivių gamyba**

Veiklos aprašymas

Orlaivių ir orlaivių dalių bei įrangos gamyba, remontas, techninė priežiūra, kapitalinis remontas, modifikavimas, projektavimas, paskirties keitimas ir modernizavimas ([171]).

([170]) 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą (OL L 285, 2009 10 31, p. 10).

([171]) Ši veikla apima dalių ir įrangos gamybą ir susijusių paslaugų teikimą, taip pat techninės priežiūros, remonto ir kapitalinio remonto paslaugų teikimą tiek, kiek tai gali būti susieta su reikalavimus atitinkančiu orlaivio tipu ir pagerina arba išlaiko orlaivio efektyvumo lygį.

▼M2

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodais, visų pirma kodais C30.3 ir C33.16, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Kai šios kategorijos ekonominė veikla neatitinka šio skirsnio a punkte nurodyto svaraus prisidėjimo kriterijaus, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vykdant šią veiklą gaminami, remontuojami, techniškai prižiūrimi, kapitališkai remontuojami, modifikuojami, projektuojami ar modernizuojami kurie nors iš toliau nurodytų orlaivių arba keičiama jų paskirtis:

a) orlaiviai, tiesiogiai (iš variklio) neišmetantys CO_2;

b) iki 2027 m. gruodžio 31 d. – orlaiviai, išskyrus pagamintus privačiai ar komercinei verslo aviacijai, kurie atitinka toliau nurodytus parametrus ir kurių skaičius ribojamas pakeitimo santykiu siekiant užtikrinti, kad dėl naujo orlaivio nepadidėtų pasaulinio orlaivių parko orlaivių skaičius:

   i) maksimali kilimo masė didesnė nei 5,7 t, bet ne didesnė nei 60 t, o sertifikuotoji išmetamo CO_2 kiekio vertė metriniais vienetais ne mažiau kaip 11 % mažesnė nei naujų tipų orlaiviams nustatyta Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) standarto riba ([172]);

   ii) maksimali kilimo masė didesnė nei 60 t, bet ne didesnė nei 150 t, o sertifikuotoji išmetamo CO_2 kiekio vertė metriniais vienetais ne mažiau kaip 2 % mažesnė nei naujų tipų orlaiviams nustatyta ICAO standarto riba;

   iii) maksimali kilimo masė didesnė nei 150 t, o sertifikuotoji išmetamo CO_2 kiekio vertė metriniais vienetais ne mažiau kaip 1,5 % mažesnė nei naujų tipų orlaiviams nustatyta ICAO standarto riba.

   Reikalavimus atitinkančių orlaivių, kurie atitinka taksonominius kriterijus, dalis turi būti ribojama pakeitimo santykiu. Pakeitimo santykis apskaičiuojamas remiantis orlaivių, kurių naudojimas nutraukiamas visam laikui, ir pasauliniu lygmeniu pagamintų naujų orlaivių proporcijos vidurkiu per 10 praėjusių metų, apskaičiuotu pagal patikrintus nepriklausomų duomenų teikėjų duomenis.

   Jei nėra išmetamo CO_2 kiekio verčių metriniais vienetais sertifikato, kuriuo patvirtinama atitiktis reikiamam ICAO standarto ribos, taikomos naujų tipų orlaiviams, atsargos intervalui, orlaivio gamintojas pateikia deklaraciją, kad orlaivis atitinka reikalaujamą efektyvumo lygį ir gerinimo intervalus, su sąlyga, kad orlaivis bus sertifikuotas ne vėliau kaip 2026 m. gruodžio 11 d.

c) nuo 2028 m. sausio 1 d. iki 2032 m. gruodžio 31 d. šio poskirsnio b punkte nustatytus techninės analizės kriterijus atitinkantys orlaiviai, sertifikuoti naudoti 100 % tvarių aviacinių degalų mišinį.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui;

([172]) Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos aplinkos apsaugos standarto 3 tomas (CO_2 išmetimas), paskelbtas pirmo leidimo Čikagos konvencijos 16 priede.

▼M2

	d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą. Taikomos atliekų tvarkymo ir perdirbimo gyvavimo ciklo pabaigoje priemonės, be kita ko, sudarant eksploatavimo nutraukimo sutartis su perdirbimo paslaugų teikėjais arba įtraukiant jas į finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Šiomis priemonėmis užtikrinama, kad komponentai ir medžiagos būtų atskiriami ir apdorojami siekiant kuo labiau padidinti perdirbimą ir panaudojimą pagal atliekų hierarchiją, ES atliekų reglamentavimo principus ir taikytinus reglamentus, visų pirma pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką bei jose esančias svarbiausiąsias žaliavas. Šios priemonės taip pat apima pavojingųjų medžiagų kontrolę ir valdymą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Orlaiviai atitinka Reglamento (ES) 2018/1139 9 straipsnio 2 dalį. Šio skirsnio b ir c punktuose nurodyti orlaiviai atitinka šiuos standartus: a) Čikagos konvencijos 16 priedo I tomo (triukšmas) 14 skyrių pagal 13 pakeitimą, pagal kurį didžiausių triukšmo lygių ir 14.4.1.1, 14.4.1.2 bei 14.4.1.3 punktuose nurodytų didžiausių leidžiamų triukšmo lygių skirtumų visuose trijuose matavimo taškuose suma turi būti ne mažesnė kaip 22 EPNdB; b) Čikagos konvencijos 16 priedo II tomo (variklių išmetamieji teršalai) 2 ir 4 skyrius pagal 10 pakeitimą.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼B

4. ENERGETIKA

4.1. **Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, gaminančių elektrą naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją, statyba arba eksploatavimas.

Kai veikla yra neatsiejama šio priedo 7.6 skirsnyje nurodytos veiklos „Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas“ dalis, taikomi 7.6 skirsnyje nustatyti techninės analizės kriterijai.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais D35.11 ir F42.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo
Vykdant veiklą gaminama elektra naudojant fotovoltinės saulės energijos technologiją.
Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant šią veiklą įvertinama, ar yra galimybė naudoti itin patvarią ir perdirbamą įrangą bei komponentus, kuriuos lengva išmontuoti ir atnaujinti, ir, kai įmanoma, jie naudojami.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.2. **Elektros energijos gamyba naudojant saulės energijos koncentravimo technologiją**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose elektros energija gaminama naudojant saulės energijos koncentravimo technologiją, statyba arba eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais D35.11 ir F42.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vykdant veiklą gaminama elektra naudojant saulės energijos koncentravimo technologiją.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant šią veiklą įvertinama, ar yra galimybė naudoti itin patvarią ir perdirbamą įrangą bei komponentus, kuriuos lengva išmontuoti ir atnaujinti, ir, kai įmanoma, jie naudojami.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.3. **Elektros energijos gamyba iš vėjo energijos**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose elektros energija gaminama iš vėjo energijos, statyba arba eksploatavimas.

▼B

Kai veikla yra neatsiejama šio priedo 7.6 skirsnyje nurodytos veiklos „Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas“ dalis, taikomi 7.6 skirsnyje nustatyti techninės analizės kriterijai.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais D35.11 ir F42.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vykdant veiklą gaminama elektra iš vėjo energijos.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Jūros vėjo elektrinės statybos atveju veikla netrukdo pasiekti gerą aplinkos būklę, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/56/EB ([173]), pagal kurią reikalaujama imtis tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias su tos direktyvos I priede nustatytu 11 deskriptoriumi (triukšmas/energija) susijusiam poveikiui arba tas poveikis būtų sušvelnintas, laikantis Komisijos sprendime (ES) 2017/848 ([174]) nustatytų tam deskriptoriui taikomų atitinkamų kriterijų ir metodologinių standartų.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant šią veiklą įvertinama, ar yra galimybė naudoti itin patvarią ir perdirbamą įrangą bei komponentus, kuriuos lengva išmontuoti ir atnaujinti, ir, kai įmanoma, jie naudojami.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus ([175]). Jūros vėjo elektrinės atveju veikla netrukdo pasiekti gerą aplinkos būklę, kaip nustatyta Direktyvoje 2008/56/EB, pagal kurią reikalaujama imtis tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias su tos direktyvos I priede nustatytais deskriptoriais Nr. 1 (biologinė įvairovė) ir Nr. 6 (jūros dugno vientisumas) susijusiam poveikiui arba tas poveikis būtų sušvelnintas, laikantis Sprendime (ES) 2017/848 nustatytų tam deskriptoriui taikomų atitinkamų kriterijų ir metodologinių standartų.

([173]) 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva) (OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

([174]) 2017 m. gegužės 17 d. Komisijos sprendimas (ES) 2017/848, kuriuo nustatomi geros jūrų vandenų aplinkos būklės kriterijai ir metodiniai standartai, stebėsenos ir vertinimo specifikacijos ir standartizuoti metodai ir panaikinamas Sprendimas 2010/477/ES (OL L 125, 2017 5 18, p. 43).

([175]) Šio kriterijaus įgyvendinimo praktinės gairės pateiktos Europos Komisijos pranešime C (2020) 7730 *final* „Rekomendacinis dokumentas dėl vėjo energetikos plėtros ir ES gamtos apsaugos teisės aktų“, ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/wind_farms_lt.pdf).

▼B

4.4. **Elektros energijos gamyba naudojant vandenynų energijos technologijas**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose elektros energija gaminama iš vandenynų energijos, statyba arba eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais D35.11 ir F42.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vykdant veiklą gaminama elektra iš vandenynų energijos.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla netrukdo pasiekti gerą aplinkos būklę, kaip nustatyta Direktyvoje 2008/56/EB, pagal kurią reikalaujama imtis tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias su tos direktyvos I priede nustatytu 11 deskriptoriumi (triukšmas/energija) susijusiam poveikiui arba tas poveikis būtų sušvelnintas, laikantis Sprendime (ES) 2017/848 nustatytų tam deskriptoriui taikomų atitinkamų kriterijų ir metodologinių standartų.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant šią veiklą įvertinama, ar yra galimybė naudoti itin patvarią ir perdirbamą įrangą bei komponentus, kuriuos lengva išmontuoti ir atnaujinti, ir, kai įmanoma, jie naudojami.

▼M2

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Taikomos priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti neapaugančiųjų dažų ir biocidų toksinę taršą, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 528/2012 ([176]).

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Veikla netrukdo pasiekti gerą aplinkos būklę, kaip nustatyta direktyvoje 2008/56/EB, pagal kurią reikalaujama imtis tinkamų priemonių, kas būtų užkirstas kelias su tos direktyvos I priede nustatytu 1 deskriptoriumi (biologinė įvairovė) susijusiam poveikiui arba tas poveikis būtų sušvelnintas, laikantis Sprendime (ES) 2017/848 nustatytų tiems deskriptoriams taikomų atitinkamų kriterijų ir metodologinių standartų.

([176]) 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo (OL L 167, 2012 6 27, p. 1).

▼B

4.5. **Elektros energijos gamyba iš hidroenergijos**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose elektros energija gaminama iš hidroenergijos, statyba arba eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais D35.11 ir F42.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

(a) elektros gamybos įrenginys yra natūraliojo nuotėkio elektrinė, neturinti dirbtinio rezervuaro;

(b) elektros energijos gamybos įrenginio galios tankis yra didesnis nei 5 W/m^2;

(c) ŠESD kiekis, per visą gyvavimo ciklą išmetamas gaminant elektros energiją iš hidroenergijos, yra mažesnis nei 100 g CO_2e/kWh. Per visą gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal Rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ISO 14067:2018 ([177]), ISO 14064-1:2018 ([178]) standartą arba naudojantis G-res priemone ([179]). Apskaičiuotą per visą gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	1. Veikla atitinka Direktyvos 2000/60/EB nuostatas, visų pirma tos direktyvos 4 straipsnyje nustatytus reikalavimus. 2. Esamų hidroelektrinių eksploatavimo, įskaitant atnaujinimo veiklą, kuria siekiama padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos arba energijos kaupimo potencialą, atveju veikla atitinka šiuos kriterijus: 2.1. pagal Direktyvą 2000/60/EB, visų pirma tos direktyvos 4 ir 11 straipsnius, siekiant sumažinti neigiamą poveikį vandeniui, taip pat saugomoms buveinėms ir nuo vandens tiesiogiai priklausančioms rūšims, įgyvendintos visos techniškai įmanomos ir ekologiniu atžvilgiu svarbios poveikio švelninimo priemonės; 2.2. atitinkamais atvejais, priklausomai nuo natūraliai paveiktuose vandens telkiniuose esančių ekosistemų, priemonės apima:

([177]) ISO standartas 14067:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([178]) ISO standartas 14064-1:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([179]) Viešai prieinama internetinė priemonė, kurią sukūrė Tarptautinė hidroenergetikos asociacija (angl. IHA), bendradarbiaudama su UNESCO Pasaulinės aplinkos kaitos katedra ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.hydropower.org/gres).

▼B

(a) priemones, kuriomis užtikrinama žuvų migracija pasroviui ir prieš srovę (pvz., žuvims nekenkiančios turbinos, žuvų nukreipimo konstrukcijos, šiuolaikinės visiškai funkcionalios žuvų pralaidos, priemonės, kurias taikant žuvų migracijos arba neršto laikotarpiu sustabdomas turbinų naudojimas ir vandens išleidimas arba sumažinamas jų mastas);

(b) priemones, kuriomis užtikrinamas minimalus ekologinis srautas (įskaitant greitų trumpalaikių srauto svyravimų arba operacijų hidroelektrinės pikinės apkrovos metu mažinimą) ir nuosėdų srautas;

(c) buveinių apsaugos arba gerinimo priemones;

2.3. Šių priemonių veiksmingumo stebėsena siejama su leidimo, kuriame nustatomos sąlygos, kuriomis siekiama užtikrinti gerą paveikto vandens telkinio būklę arba potencialą, išdavimu;

3. Naujų hidroelektrinių statybos atveju veikla atitinka šiuos kriterijus:

3.1. pagal Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnį, visų pirma jo 7 dalį, prieš pradedant statybą atliekamas projekto poveikio vertinimas, kuriuo siekiama įvertinti visą jo galimą poveikį tame pačiame upės baseino rajone esančių vandens telkinių būklei ir galimą poveikį saugomoms buveinėms bei tiesiogiai nuo vandens priklausančioms rūšims, atsižvelgiant į konkrečius migracijos koridorius, laisvai tekančias upes ar ekosistemas arti netrikdomų gamtinių sąlygų.

Vertinimas grindžiamas naujausiais, išsamiais ir tiksliais duomenimis, įskaitant stebėsenos duomenis, susijusius su biologinės kokybės elementais, kurie yra ypač jautrūs hidromorfologiniams pokyčiams, ir numatoma vandens telkinio būkle dėl naujos veiklos, palyginti su dabartine.

Visų pirma įvertinamas šio naujo projekto ir kitos upės baseino rajone esančios arba planuojamos infrastruktūros sudėtinis poveikis;

3.2. Remiantis tuo poveikio vertinimu nustatyta, kad elektrinės projektas parengtas taip, kad jos techninė koncepcija, vietos parinkimu ir poveikio švelninimo priemonėmis užtikrinta elektrinės atitiktis vienam iš šių reikalavimų:

(a) elektrinė nei pablogina su ja susijusio vandens telkinio geros būklės arba potencialo, nei trukdo pasiekti jo gerą būklę arba potencialą;

(b) jei kyla rizika, kad elektrinė gali pabloginti konkretaus su ja susijusio vandens telkinio gerą būklę arba potencialą arba sutrukdyti pasiekti jo gerą būklę arba potencialą, toks pablogėjimas nėra reikšmingas ir yra pagrįstas išsamia sąnaudų ir naudos analize, įrodančia abu iš toliau nurodytų dalykų:

   i) tai, kad yra svarbių viešojo intereso priežasčių arba tai, kad nauda, kurią tikimasi gauti iš planuojamos hidroelektrinės, yra didesnė už žalą, kurią patiria aplinka ir visuomenė dėl prastėjančios vandens telkinio būklės;

▼B

	ii) tai, kad dėl techninių galimybių ar neproporcingų išlaidų svarbaus viešojo intereso arba naudos, kurią tikimasi gauti iš elektrinės, negalima užtikrinti alternatyviomis priemonėmis, kurios padėtų pasiekti geresnį aplinkosauginį rezultatą (pvz., esamų hidroelektrinių atnaujinimas ar upės tęstinumo netrikdančių technologijų naudojimas); 3.3. siekiant sumažinti neigiamą poveikį vandens telkiniui, taip pat saugomoms buveinėms ir nuo vandens tiesiogiai priklausančioms rūšims, įgyvendintos visos techniškai įmanomos ir ekologiniu požiūriu tinkamos poveikio švelninimo priemonės. Atitinkamais atvejais, priklausomai nuo natūraliai paveiktuose vandens telkiniuose esančių ekosistemų, poveikio švelninimo priemonės apima: (a) priemones, kuriomis užtikrinama žuvų migracija pasroviui ir prieš srovę (pvz., žuvims nekenkiančios turbinos, žuvų nukreipimo konstrukcijos, šiuolaikinės visiškai funkcionalios žuvų pralaidos, priemonės, kurias taikant žuvų migracijos arba neršto laikotarpiu sustabdomas turbinų naudojimas ir vandens išleidimas arba sumažinamas jų mastas); (b) priemones, kuriomis užtikrinamas minimalus ekologinis srautas (įskaitant greitų trumpalaikių srauto svyravimų arba operacijų hidroelektrinės pikinės apkrovos metu mažinimą) ir nuosėdų srautas; (c) buveinių apsaugos arba gerinimo priemones; Šių priemonių veiksmingumo stebėsena siejama su leidimo, kuriame nustatomos sąlygos, kuriomis siekiama užtikrinti gerą paveikto vandens telkinio būklę arba potencialą, išdavimu; 3.4. įrenginys nėra nuolatinė kliūtis pasiekti kurio nors tame pačiame upės baseino rajone esančio vandens telkinio gerą būklę ir (arba) potencialą; 3.5. be pirmiau nurodytų poveikio švelninimo priemonių, kai tinkama, taip pat įgyvendinamos kompensacinės priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad dėl projekto tame pačiame upės baseino rajone esantys vandens telkiniai nebūtų dar labiau suskaidyti. Tai pasiekiama atkuriant tęstinumą tame pačiame upės baseino rajone taip, kad būtų kompensuotas tęstinumo sutrikimas, kurį gali sukelti planuojama hidroelektrinė. Kompensavimas pradedamas prieš įgyvendinant projektą.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus ([180]).

4.6. **Elektros energijos gamyba iš geoterminės energijos**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose elektros energija gaminama iš geoterminės energijos, statyba arba eksploatavimas.

([180]) Praktinės gairės pateiktos Komisijos pranešime C/2018/2619 „Rekomendacinis dokumentas dėl hidroenergetikos reikalavimų, susijusių su ES gamtos apsaugos teisės aktais“ (OL C 213, 2018 6 18, p. 1).

▼B

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais D35.11 ir F42.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Gaminant elektros energiją iš geoterminės energijos per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 100 g CO_2e/kWh. Išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimas per gyvavimo ciklą apskaičiuojamas pagal Komisijos rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ISO 14067:2018 arba ISO 14064- 1:2018 standartą. Apskaičiuotą per visą gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Didelės entalpijos geoterminės energijos sistemų eksploatacijos atveju įdiegtos taršos mažinimo sistemos, kuriomis siekiama sumažinti išmetamųjų teršalų kiekio lygį ir taip užtikrinti, kad nebūtų trukdoma pasiekti ribines oro kokybės vertes, nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/107/EB ([181]) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/50/EB ([182]).
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.7. **Elektros energijos gamyba naudojant atsinaujinantįjį neiškastinį dujinį ir skystąjį kurą**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose šiluma arba vėsuma gaminama naudojant atsinaujinantįjį dujinį ir skystąjį kurą, statyba ir eksploatavimas. Ši veikla neapima elektros gamybos, vykdomos naudojant tik biodujas ir skystuosius bioproduktus (žr. šio priedo 4.8 skirsnį).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais D35.11 ir F42.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([181]) 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/107/EB dėl arseno, kadmio, gyvsidabrio, nikelio ir policiklinių aromatinių angliavandenilių aplinkos ore (OL L 23, 2005 1 26, p. 3).

([182]) 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (OL L 152, 2008 6 11, p. 1).

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. ŠESD kiekis, per gyvavimo ciklą išmetamas vykstant elektros energijos gamybos, kuriai naudojamas atsinaujinantysis dujinis ir skystasis kuras, procesui, yra mažesnis nei 100 g CO_2e/kWh.

Per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas remiantis konkretaus projekto duomenimis, jei jų turima, pagal Komisijos rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ISO 14067:2018 ([168]) arba ISO 14064-1:2018 ([169]) standartą.

Apskaičiuotą per visą gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

2. Jei įrenginiuose kokia nors forma mažinama tarša (įskaitant anglies dioksido surinkimą arba dekarbonizuoto kuro naudojimą), ta taršos mažinimo veikla, kai taikoma, atitinka kriterijus, nustatytus atitinkamame šio priedo skirsnyje.

Jei gaminant elektros energiją CO_2 ne išmetamas į atmosferą, o surenkamas siekiant jį saugoti po žeme, jis transportuojamas ir suleidžiamas į požemines saugyklas atitinkamai pagal šio priedo 5.11 ir 5.12 skirsniuose nustatytus techninės analizės kriterijus.

3. Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

(a) statybos metu įrengta matavimo įranga, skirta fiziniam teršalų išmetimui, pvz., metano nuotėkiui, stebėti arba įdiegta nuotėkio aptikimo ir remonto programa;

(b) eksploatavimo metu pranešama apie fizinį išmesto metano kiekio matavimą ir pašalinamas nuotėkis.

4. Jei vykdant veiklą atsinaujinančiųjų išteklių dujinis arba skystasis kuras derinamas su biodujomis arba skystaisiais bioproduktais, biodujų arba skystųjų bioproduktų gamybai naudojama žemės ūkio išteklių biomasė atitinka Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus kriterijus, o miško biomasė atitinka tos direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių ([185]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dideliems kurą deginantiems įrenginiams nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/2193 ([186]) II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.

([168]) ISO standartas 14067:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([169]) ISO standartas 14064-1:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([185]) 2017 m. liepos 31 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1442, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl didelių kurą deginančių įrenginių (OL L 212, 2017 8 17, p. 1).

([186]) 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2193 dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo (OL L 313, 2015 11 28, p. 1).

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.8. **Elektros energijos gamyba iš bioenergijos**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose elektros energija gaminama tik iš biomasės, biodujų arba skystųjų bioproduktų, neįskaitant elektros energijos gamybos, kurią vykdant atsinaujinančių išteklių kuras maišomas su biodujomis arba skystaisiais bioproduktais (žr. šio priedo 4.7 skirsnį), statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu D35.11 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Vykdant veiklą naudojama biomasė iš žemės ūkio išteklių atitinka Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus kriterijus. Vykdant veiklą naudojama miško biomasė atitinka tos direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus kriterijus.

2. Naudojant biomasę išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis sumažinimas bent 80 proc., palyginti su Direktyvos (ES) 2018/2001 VI priede nustatyta išmetamo ŠESD kiekio mažinimo metodika ir santykine lyginamąja iškastinio kuro verte.

3. Jei įrenginiai grindžiami organinių medžiagų anaerobiniu skaidymu, degazuotojo substrato gamyba vyksta laikantis atitinkamai šio priedo 5.6 skirsnio kriterijų ir 5.7 skirsnio 1 ir 2 kriterijų.

4. 1 ir 2 punktai netaikomi elektros energijos gamybos įrenginiams, kurių bendra nominalioji šiluminė galia yra mažesnė kaip 2 MW ir kuriuose naudojamas dujinis biomasės kuras.

5. Elektros energijos gamybos įrenginių, kurių bendra nominalioji šiluminė galia yra 50–100 MW, atveju vykdant veiklą taikoma didelio naudingumo kogeneracijos technologija arba, tik elektros energijos gamybos įrenginių atveju, veikla atitinka energijos vartojimo efektyvumo lygį, siejamą su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nurodytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių ([172]).

6. Elektros energijos gamybos įrenginių, kurių bendra nominalioji šiluminė galia yra didesnė kaip 100 MW, atveju veikla atitinka vieną ar kelis iš šių kriterijų:

(a) pasiektas ne mažesnis kaip 36 proc. elektrinio naudingumo rodiklis;

(b) taikoma labai efektyvi kogeneracijos (bendros šilumos ir elektros energijos gamybos) technologija, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/27/ES ([188]);

(c) taikoma anglies dioksido surinkimo ir saugojimo technologija. Jei gaminant energiją CO_2 ne išmetamas į atmosferą, o surenkamas siekiant jį saugoti po žeme, jis transportuojamas ir suleidžiamas į požemines saugyklas atitinkamai pagal šio priedo 5.11 ir 5.12 skirsniuose nustatytus techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

([172]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1442.

([188]) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1).

▼B

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Įrenginių, kuriems taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES ([189]), išmetamų teršalų kiekis neviršija lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių ([190]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dideliems kurą deginantiems įrenginiams nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes. Jei įrenginiai yra zonose arba zonų dalyse, kurios neatitinka Direktyvoje 2008/50/EB nustatytų oro kokybės ribinių verčių, taikomos priemonės, kuriomis siekiama sumažinti išmetamųjų teršalų kiekio lygį, atsižvelgiant į keitimosi informacija rezultatus ([191]), kuriuos Komisija skelbia pagal Direktyvos (ES) 2015/2193 6 straipsnio 9 ir 10 dalis. Anaerobinio organinių medžiagų skaidymo atveju, kai pagamintas degazuotasis substratas naudojamas kaip trąša arba dirvožemį gerinanti medžiaga tiesiogiai arba po kompostavimo ar bet kokio kitokio apdorojimo, jis atitinka trąšiamųjų medžiagų reikalavimus, nustatytus Reglamento (ES) 2019/1009 II priedo 4 ir 5 sudedamųjų medžiagų kategorijose (SMK), arba nacionalinėse taisyklėse dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų. Anaerobinio skaidymo įrenginiuose, kuriuose per dieną apdorojama daugiau kaip 100 tonų medžiagos, į orą ir vandenį išmetamų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl atliekų apdorojimo ([192]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.9. **Elektros energijos perdavimas ir skirstymas**

Veiklos aprašymas

Perdavimo sistemų, kuriomis elektros energija perduodama sujungta itin aukštos ir aukštos įtampos sistema, statyba ir eksploatavimas.

Skirstymo sistemų, kuriomis elektros energija perduodama aukštos, vidutinės ir žemos įtampos skirstymo sistemomis, statyba ir eksploatavimas.

([189]) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).

([190]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1442.

([191]) Galutinėje technologijų ataskaitoje, parengtoje keičiantis informacija su valstybėmis narėmis, atitinkamomis pramonės šakomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis, pateikiama techninė informacija apie geriausias turimas technologijas, naudojamas vidutinio dydžio kurą deginančiuose įrenginiuose siekiant sumažinti jų poveikį aplinkai, ir apie išmetamų teršalų kiekio lygius, pasiekiamus taikant geriausias turimas ir atsirandančias technologijas, bei susijusias išlaidas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679- 08d929afda59/details).

([192]) 2018 m. rugpjūčio 10 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl atliekų apdorojimo (OL L 208, 2018 8 17, p. 38).

▼B

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais D35.12 ir D35.13, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

1. perdavimo ir skirstymo infrastruktūra arba įranga yra elektros energijos sistemoje, kuri atitinka bent vieną iš šių kriterijų:

(a) sistema yra sujungta Europos sistema, t. y. sujungtos valstybių narių, Norvegijos, Šveicarijos ir Jungtinės Karalystės kontrolės sritys, ir jai pavaldžios sistemos;

(b) daugiau kaip 67 proc. naujai prijungtų gamybos pajėgumų sistemoje išmetamas CO_2 kiekis, išmatuotas per nepertraukiamą penkerių metų laikotarpį pagal elektros energijos gamybos kriterijus taikant gyvavimo ciklo metodą, nesiekia 100 g CO_2e/kWh gamybos ribinės vertės;

(c) vidutinis sistemos tinklo taršos koeficientas, apskaičiuojamas bendrą metinį prie sistemos prijungtų elektros energijos gamybos įrenginių išmetamą teršalų kiekį padalijus iš bendros metinės grynosios elektros energijos gamybos toje sistemoje, yra mažesnis už 100 g CO_2e/kWh ribinę vertę, išmatuotą per nepertraukiamą penkerių metų laikotarpį pagal elektros energijos gamybos kriterijus taikant gyvavimo ciklo metodą;

Infrastruktūra, skirta tam, kad būtų sukurta tiesioginė jungtis arba išplėsta esama tiesioginė jungtis tarp pastotės arba tinklo ir elektrinės, kurioje per visą gyvavimo ciklą išmetama daugiau CO_2 nei 100 g CO_2e/kWh, reikalavimų neatitinka.

Matavimo infrastruktūros, kuri neatitinka Direktyvos (ES) 2019/944 20 straipsnyje nustatytų pažangiųjų matavimo sistemų reikalavimų, įrengimas reikalavimų neatitinka.

2. Veikla yra viena iš šių:

(a) mažai anglies dioksido išskiriančios elektros energijos gamybos, neviršijančios 100 g CO_2e/kWh ribinės vertės, matuojant pagal gyvavimo ciklo metodą, tiesioginės jungties su pastote arba tinklu statyba ir eksploatavimas arba esamos tiesioginės jungties išplėtimas;

(b) elektrinių transporto priemonių įkrovimo stotelių ir transporto elektrifikavimui skirtos elektros tiekimo infrastruktūros statyba ir eksploatavimas, jei veikla atitinka šio priedo skirsnyje „Transportas“ nustatytus techninės analizės kriterijus;

►M2 (c) perdavimo ir skirstymo transformatorių, kurie atitinka Komisijos reglamento (ES) Nr. 548/2014 I priede nustatytus 2 pakopos reikalavimus (2021 m. liepos 1 d.), ir vidutinės galios transformatorių, kurių didžiausia įtampa neviršija 36 kV ir kurie atitinka standarte EN 50588–1 nustatytus AA0 lygio reikalavimus dėl nuostolių be apkrovos, įrengimas ([193]); ◄

(d) įrangos ir infrastruktūros statyba ir (arba) įrengimas ir eksploatavimas, kai pagrindinis tikslas yra didinti atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos gamybą arba naudojimą;

(e) įrangos įrengimas siekiant padidinti elektros energijos sistemos valdymo ir stebėjimo galimybes ir sudaryti sąlygas plėtoti ir integruoti atsinaujinančiuosius energijos išteklius, įskaitant:

(i) jutiklius ir matavimo priemones (įskaitant meteorologinius jutiklius, skirtus atsinaujinančios produkcijos prognozavimui);

(ii) ryšių ir valdymo įrangą (įskaitant pažangiąją programinę įrangą ir valdymo patalpas, pastočių ar maitinimo įrenginių automatizavimą ir įtampos reguliavimo pajėgumus, kad būtų galima prisitaikyti prie labiau decentralizuotų atsinaujinančiosios energijos šaltinių);

([193]) CEI EN 50588- 1 50 Hz dažnio vidutinės galios transformatoriai, skirti įrangai, kurios aukščiausia įtampa neviršija 36 kV.

▼B

(f) įrangos, įskaitant, pvz., ateities pažangiąsias matavimo sistemas arba sistemas, pakeičiančias pažangiąsias matavimo sistemas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944 ([194]) 19 straipsnio 6 dalį, kurios atitinka Direktyvos (ES) 2019/944 20 straipsnio reikalavimus, geba nuotoliniu būdu perduoti informaciją apie vartojimą vartotojams, įskaitant klientų duomenų centrus, bet jomis neapsiribojant, įrengimas;

(g) įrangos, suteikiančios vartotojams galimybę keistis atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija, statyba arba įrengimas;

(h) perdavimo sistemų jungiamosios linijos statyba ir eksploatavimas, jei viena iš sistemų atitinka reikalavimus;

šiame skirsnyje taikomos šios specifikacijos:

(a) nenutrūkstamas penkerių metų laikotarpis, taikomas nustatant, ar laikomasi ribinių verčių, yra pagrįstas istoriniais penkerių iš eilės einančių metų duomenimis, įskaitant tuos metus, kurių turimi naujausi duomenys;

(b) sistema – perdavimo arba skirstomojo tinklo galios valdymo vieta, kurioje įrengta infrastruktūra arba įranga;

(c) perdavimo sistemos gali apimti gamybos pajėgumus, prijungtus prie subordinuotųjų skirstymo sistemų;

(d) skirstymo sistemos, pajungtos (subordinuotos) perdavimo sistemai, kuri laikoma pasiekusia visiško priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo trajektoriją, taip pat gali būti laikomos esančiomis visiško priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo trajektorijoje;

(e) nustatant atitiktį reikalavimams galima svarstyti galimybę taikyti sistemą, apimančią kelis tarpusavyje sujungtus valdymo rajonus, kurie tarpusavyje aktyviai keičiasi energija; tokiu atveju taikomas svertinis vidutinis visų įtrauktų valdymo rajonų taršos koeficientas, o atskiros toje sistemoje esančios subordinuotosios perdavimo ar skirstymo sistemos atitiktį reikalavimams neprivaloma atskirai įrodyti;

(f) anksčiau reikalavimus atitikusi sistema gali reikalavimų nebeatitikti. Jei sistema nebeatitinka reikalavimų, nuo to momento jokia nauja perdavimo ir skirstymo veikla neatitinka reikalavimų tol, kol sistema vėl atitiks ribines vertes (išskyrus tas veiklos rūšis, kurios visada atitinka reikalavimus, žr. pirmiau). Veikla subordinuotosiose sistemose vis tiek gali atitikti reikalavimus, jei tos subordinuotosios sistemos atitinka šio skirsnio kriterijus;

(g) tiesioginės jungties su elektrinėmis sukūrimas arba esamos tiesioginės jungties išplėtimas apima infrastruktūrą, kuri yra būtina susijusiai elektros energijai iš elektros energijos gamybos objekto tiekti į pastotę ar tinklą.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Parengtas atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis naudojimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje pagal atliekų hierarchiją, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus.

([194]) 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (OL L 158/125, 2019 6 14).

▼B

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Antžeminės aukštos įtampos linijos: (a) statybvietėse vykdomai veiklai taikomi TFK bendrųjų aplinkos, sveikatos ir saugos gairių principai ([195]); (b) veikla atitinka taikomas normas ir taisykles, kuriomis siekiama apriboti elektromagnetinės spinduliuotės poveikį žmonių sveikatai, įskaitant Sąjungoje vykdomai veiklai taikomą Tarybos rekomendaciją dėl elektromagnetinių laukų (0 Hz–300 Ghz) poveikio žmonėms apribojimo ([196]) ir trečiosiose šalyse vykdomai veiklai taikomas 1998 m. Tarptautinės apsaugos nuo nejonizuojančiosios spinduliuotės komisijos (ICNIRP) gaires ([197]). Vykdant veiklą polichlorintieji bifenilai (PCB) nenaudojami.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus ([198]).

4.10. **Elektros energijos kaupimas**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, kuriuose elektros energija saugoma ir vėliau elektros energijos pavidalu grąžinama, statyba ir eksploatavimas. Ši veikla apima hidroenergijos akumuliavimą.

Kai veikla yra neatsiejama šio priedo 7.6 skirsnyje nurodytos veiklos „Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas“ dalis, taikomi 7.6 skirsnyje nustatyti techninės analizės kriterijai.

Šios kategorijos ekonominei veiklai nėra suteiktas specialus NACE kodas pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Ši veikla – tai elektros energijos kaupimo sistemos, įskaitant hidroakumuliacinę sistemą, statyba ir eksploatavimas.

Jei veikla apima cheminį energijos kaupimą, kaupimo terpė (pvz., vandenilis arba amoniakas) atitinka atitinkamo produkto gamybai taikomus kriterijus, nurodytus šio priedo 3.7–3.17 skirsniuose. Kai elektrai kaupti naudojamas vandenilis, atitinkantis šio priedo 3.10 skirsnyje nurodytus techninės analizės kriterijus, pakartotinis vandenilio elektrizavimas taip pat laikomas šios veiklos dalimi.

([195]) 2007 m. balandžio 30 d. Aplinkos, sveikatos ir saugos gairės: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/29f5137d-6e17-4660-b1f9-02bf561935e5/Final%2B-%2BGeneral%2BEHS%2BGuidelines.pdf?MOD=AJPERES&CVID=jOWim3p).

([196]) 1999 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendacija dėl elektromagnetinių laukų (0 Hz–300 GHz) poveikio žmonėms apribojimo (1999/519/EB) (OL L 199, 1999 7 30, p. 59).

([197]) 1998 m. ICNIRP gairės dėl laike kintančių elektrinių, magnetinių ir elektromagnetinių laukų (iki 300 ghz) poveikio apribojimo ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.icnirp.org/cms/upload/publications/ICNIRPemfgdl.pdf).

([198]) Šio kriterijaus įgyvendinimo praktinės gairės pateiktos Europos Komisijos pranešime C(2018)2620 „Energijos perdavimo infrastruktūra ir ES gamtos teisės aktai“ (OL C 213, 2018 6 18, p. 62).

▼B

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Tuo atveju, kai hidroakumuliacinė kaupimo sistema nėra sujungta su vandens telkiniu (upe), veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. Tuo atveju, kai hidroakumuliacinė kaupimo sistema yra sujungta su vandens telkiniu (upe), veikla atitinka 4.5 skirsnyje („Elektros gamyba iš hidroenergijos“) nurodytus kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar nedaroma reikšminga žala tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui ir apsaugai.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Parengtas atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis naudojimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje pagal atliekų hierarchiją, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.11. **Šiluminės energijos kaupimas**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, kuriuose šiluminė energija saugoma ir vėliau grąžinama kaip šiluminė energija arba kiti energijos vektoriai, statyba ir eksploatavimas.

Kai veikla yra neatsiejama šio priedo 7.6 skirsnyje nurodytos veiklos „Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas“ dalis, taikomi 7.6 skirsnyje nustatyti techninės analizės kriterijai.

Šios kategorijos ekonominei veiklai nėra suteiktas specialus NACE kodas pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Veikla apima šiluminės energijos kaupimą, įskaitant požeminį šiluminės energijos kaupimą arba šiluminės energijos kaupimą vandeningajame sluoksnyje.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Šiluminės energijos kaupimo vandeningajame sluoksnyje atveju veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼B

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Parengtas atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis naudojimas, atnaujinimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.12. **Vandenilio kaupimas**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, kuriuose vandenilis saugomas ir vėliau grąžinamas, statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominei veiklai nėra suteiktas specialus NACE kodas, nurodomas statistiniame ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriuje, nustatytame Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Veikla yra viena iš šių:

(a) vandenilio kaupyklų statyba;

(b) esamų požeminių dujų saugyklų pavertimas vandeniliui laikyti skirtomis kaupyklomis;

(c) vandenilio kaupyklų statyba ir eksploatavimas, jei kaupykloje laikomas vandenilis atitinka šio reglamento I priedo 3.10 skirsnyje nustatytus kriterijus, taikomus vandenilio gamybai.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Parengtas atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis naudojimas, atnaujinimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Tuo atveju, kai laikoma daugiau kaip penkios tonos, veikla atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/18/ES ([199]).
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

([199]) 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/18/ES dėl didelių, su pavojingomis cheminėmis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės, iš dalies keičianti ir vėliau panaikinanti Tarybos direktyvą 96/82/EB (OL L 197, 2012 7 24, p. 1).

▼B

4.13. **Naudoti transporte skirtų biodujų ir biodegalų bei skystųjų bioproduktų gamyba**

Veiklos aprašymas

Naudoti transporte skirtų biodujų ir biodegalų bei skystųjų bioproduktų gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu D35.21 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Vykdant naudoti transporte skirtų biodujų ir biodegalų gamybą ir skystųjų bioproduktų gamybą naudojama biomasė iš žemės ūkio išteklių atitinka Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus kriterijus. Vykdant naudoti transporte skirtų biodujų ir biodegalų gamybą ir skystųjų bioproduktų gamybą naudojama miško biomasė atitinka tos direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus kriterijus.

Gaminant biodegalus, skirtus naudoti transporte, ir skystuosius bioproduktus maistinės ir pašarinės kultūros nenaudojamos.

2. Išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas gaminant transporto sektoriuje naudoti skirtus biodegalus ir biodujas, taip pat skystuosius bioproduktus yra bent 65 proc., palyginti su Direktyvos (ES) 2018/2001 V priede nustatyta išmetamo ŠESD kiekio mažinimo metodika ir santykine lyginamąja iškastinio kuro verte.

3. Kai biodujų gamyba grindžiama organinių medžiagų anaerobiniu skaidymu, degazuotojo substrato gamyba atitinka šio priedo 5.6 skirsnio kriterijus ir 5.7 skirsnio 1 bei 2 kriterijus, jei taikoma.

4. Saugojimo po žeme tikslais surenkamas CO_2, kuris kitaip būtų išmestas vykstant gamybos procesui, vežamas ir saugomas po žeme pagal šio priedo 5.11 ir 5.12 skirsniuose nustatytus techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Biodujų gamybos atveju degazuotojo substrato saugykla uždengiama dujoms nepralaidžia dangčiu. Anaerobinio skaidymo įrenginiuose, kuriuose per dieną apdorojama daugiau kaip 100 tonų medžiagos, į orą ir vandenį išmetamų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl atliekų apdorojimo ([200]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Anaerobinio organinių medžiagų skaidymo atveju, kai pagamintas degazuotasis substratas naudojamas kaip trąša arba dirvožemį gerinanti medžiaga tiesiogiai arba po kompostavimo ar bet kokio kitokio apdorojimo, jis atitinka trešiamųjų medžiagų reikalavimus, nustatytus Reglamento (ES) 2019/1009 II priedo 4 ir 5 sudedamųjų medžiagų kategorijose (SMK), taikomose degazuotajam substratui, arba atitinkamai 3 SMK, taikomoje kompostui, arba nacionalinėse taisyklėse dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų.

([200]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.14. **Atsinaujinančiųjų ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų perdavimo ir skirstymo tinklai**

Veiklos aprašymas

Dujų tinklų pertvarkymas, jų paskirties keitimas arba modifikavimas atsinaujinančiųjų ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų perdavimo ir skirstymo tikslais.

Vandenilio ar kitų mažo anglies dioksido pėdsako dujų transportavimui skirtų perdavimo ir skirstymo vamzdynų tiesimas arba eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais D35.22, F42.21 ir H49.50, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Tai yra viena iš šių veiklos rūšių:

(a) vandenilio ar kitų mažo anglies dioksido pėdsako dujų transportavimui skirtų perdavimo ir skirstymo tinklų statyba arba eksploatavimas;

(b) esamų gamtinių dujų tinklų ir (arba) jų paskirties keitimas į 100 proc. vandenilio tinklus;

(c) dujų perdavimo ir skirstymo tinklų modifikavimas, kai pagrindinis tikslas yra integruoti vandenilį ir kitas mažo anglies dioksido pėdsako dujas, įskaitant bet kokią dujų perdavimo ar skirstymo tinklo veiklą, kuri suteikia galimybę tinklui padidinti vandenilio arba kitų mažo anglies dioksido pėdsako dujų derinį dujų sistemoje.

2. Ši veikla apima esamų dujotiekių ir kitų tinklo elementų nuotėkio aptikimą ir remontą, siekiant sumažinti metano nuotėkį.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Ventiliatoriai, kompresoriai, siurbliai ir kita naudojama įranga, kuriai taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB ([201]), atitinkamais atvejais atitinka energijos vartojimo efektyvumo etiketės aukščiausios klasės reikalavimus ir toje direktyvoje nustatytas įgyvendinimo taisykles ir yra laikoma geriausia turima technologija.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

([201]) 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą (OL L 285, 2009 10 31, p. 10).

▼B

4.15. **Centralizuotas šildymas ir (arba) vėsinimas**

Veiklos aprašymas

Vamzdynų ir susijusios šildymo ir vėsinimo paskirstymo infrastruktūros tiesimas, rekonstravimas ir eksploatavimas, baigiant prie pastotės arba šilumokaičio.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu D35.30 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

(a) vamzdynų ir susijusios šilumos ir vėsumos paskirstymo infrastruktūros statybai ir eksploatavimui skirta sistema atitinka Direktyvos 2012/27/ES 2 straipsnio 41 punkte pateiktą efektyvių centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemų apibrėžtį;

(b) siekiant atnaujinti vamzdynus ir susijusią šilumos ir vėsumos paskirstymo infrastruktūrą, investicijos, dėl kurių sistema atitiktų Direktyvos 2012/27/ES 2 straipsnio 41 punkte pateiktą efektyvaus centralizuoto šilumos ar vėsumos tiekimo apibrėžtį, pradedamos per trejus metus, remiantis sutartiniu įsipareigojimu arba lygiaverčiu reikalavimu, jei operatoriai yra atsakingi ir už elektros energijos gamybą, ir tinklą;

(c) ši veikla – tai:

i) žemesnės temperatūros režimų pakeitimas;

ii) pažangios bandomosios sistemos (kontrolės ir energijos valdymo sistemos, daiktų internetas).

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Ventiliatoriai, kompresoriai, siurbliai ir kita naudojama įranga, kuriai taikoma Direktyva 2009/125/EB, atitinkamais atvejais atitinka energijos vartojimo efektyvumo etiketės aukščiausios klasės reikalavimus, kitais atžvilgiais atitinka toje direktyvoje nustatytas įgyvendinimo taisykles ir yra laikoma geriausia turima technologija.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.16. **Elektrinių šilumos siurblių įrengimas ir eksploatavimas**

Veiklos aprašymas

Elektrinių šilumos siurblių įrengimas ir eksploatavimas.

Kai ekonominė veikla yra neatsiejama šio priedo 7.6 skirsnyje nurodytos veiklos „Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas“ dalis, taikomi 7.6 skirsnyje nustatyti techninės analizės kriterijai.

▼B

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais D35.30 ir F43.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Elektrinių šilumos tinklų įrengimas ir eksploatavimas atitinka šiuos abu kriterijus:

(a) aušalo slenkstis: visuotinio atšilimo potencialas neviršija 675;

(b) laikomasi pagal Direktyvą 2009/125/EB priimtuose įgyvendinimo reglamentuose ([202]) nustatytų energijos vartojimo efektyvumo reikalavimų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant šią veiklą įvertinama, ar yra galimybė naudoti itin patvarią ir perdirbamą įrangą bei komponentus, kuriuos lengva išmontuoti ir atnaujinti, ir, kai įmanoma, jie naudojami. Parengtas atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis naudojimas, atnaujinimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Šilumos siurblių „oras–oras“, kurių nominalioji galia yra 12 kW arba mažesnė, patalpų ir lauko garso galios lygiai yra mažesni už Komisijos reglamente (ES) Nr. 206/2012 ([203]) nustatytą ribinę vertę.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

4.17. **Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant saulės energiją**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, bendrai gaminančių elektros energiją ir šilumą arba vėsumą iš saulės energijos, statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais D35.11 ir D35.30, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([202]) 2012 m. kovo 6 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 206/2012, kuriuo įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi oro kondicionierių ir patogumo ventiliatorių ekologinio projektavimo reikalavimai (OL L 72, 2012 3 10, p. 7), 2013 m. rugpjūčio 2 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 813/2013, kuriuo įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi patalpų šildytuvų ir kombinuotųjų šildytuvų ekologinio projektavimo reikalavimai (OL L 239, 2013 9 6, p. 136), ir 2016 m. lapkričio 30 d. Komisijos reglamentas (ES) 2016/2281, kuriuo, įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB, nustatančią ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą, nustatomi oro šildymo gaminių, vėsinimo gaminių ir aukštatemperatūrių technologinių aušintuvų ir ventiliatorinių konvektorių ekologinio projektavimo reikalavimai (OL L 346, 2016 12 20, p. 1).

([203]) 2012 m. kovo 6 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 206/2012, kuriuo įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi oro kondicionierių ir patogumo ventiliatorių ekologinio projektavimo reikalavimai (OL L 72, 2012 3 10, p. 7).

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo
Šią veiklą sudaro elektros energijos ir šilumos arba vėsumos kogeneracija ([204]) naudojant saulės energiją.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant šią veiklą įvertinama, ar yra galimybė naudoti itin patvarią ir perdirbamą įrangą bei komponentus, kuriuos lengva išmontuoti ir atnaujinti, ir, kai įmanoma, jie naudojami.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.18. **Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant geoterminę energiją**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, bendrai gaminančių šilumą arba vėsumą ir elektros energiją iš geoterminės energijos, statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais D35.11 ir D35.30, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo
ŠESD kiekis, per gyvavimo ciklą išmetamas bendrai gaminant šilumą arba vėsumą ir elektros energiją ([205]) iš geoterminės energijos, yra mažesnis nei 100 g CO_2e vienai bendrai pagamintos energijos kilovatvalandei. Per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas remiantis konkretaus projekto duomenimis, jei jų turima, pagal Komisijos rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ISO 14067:2018 arba ISO 14064- 1:2018 standartą. Apskaičiuotą per visą gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma

([204]) Kogeneracijos sąvoka apibrėžta Direktyvos 2012/27/ES 2 straipsnio 30 punkte.
([205]) Kogeneracijos sąvoka apibrėžta Direktyvos 2012/27/ES 2 straipsnio 30 punkte.

▼B

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Didelės entalpijos geoterminės energijos sistemų eksploatacijos atveju įdiegtos taršos mažinimo sistemos, kuriomis siekiama sumažinti išmetamųjų teršalų kiekio lygį ir taip užtikrinti, kad nebūtų trukdoma pasiekti ribines oro kokybės vertes, nustatytas Direktyvose 2004/107/EB ir 2008/50/EB.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.19. **Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant atsinaujinantįjį neiškastinį dujinį ir skystąjį kurą**

Veiklos aprašymas

Šilumos gamybos įrenginių, kuriuose šiluma arba vėsuma ir elektros energija bendrai gaminamos naudojant atsinaujinantįjį dujinį ir skystąjį kurą, statyba ir eksploatavimas. Ši veikla neapima bendros šilumos arba vėsumos ir elektros gamybos, vykdomos naudojant tik biodujas ir skystuosius bioproduktus (žr. šio priedo 4.20 skirsnį).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais D35.11 ir D35.30, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. ŠESD kiekis, per gyvavimo ciklą išmetamas bendrai gaminant šilumą arba vėsumą ir elektros energiją ([206]) iš atsinaujinančiųjų išteklių dujinio ir skystojo kuro yra mažesnis nei 100 g CO_2e vienai bendrai pagamintos energijos kilovatvalandei.

Per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas remiantis konkretaus projekto duomenimis, jei jų turima, pagal Komisijos rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ISO 14067:2018 ([207]) arba ISO 14064-1:2018 ([208]) standartą.

Apskaičiuotą per visą gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

2. Jei įrenginiuose kokia nors forma mažinama tarša (įskaitant anglies dioksido surinkimą arba dekarbonizuoto kuro naudojimą), ta taršos mažinimo veikla, kai taikoma, atitinka kriterijus, nustatytus atitinkamame šio priedo skirsnyje.

Jei vykdant kogeneracijos procesą CO_2 ne išmetamas į atmosferą, o surenkamas siekiant jį saugoti po žeme, jis transportuojamas ir suleidžiamas į požemines saugyklas atitinkamai pagal šio priedo 5.11 ir 5.12 skirsniuose nustatytus techninės analizės kriterijus.

3. Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

(a) statybos metu įrengta matavimo įranga, skirta fiziniam teršalų išmetimui, pvz., metano nuotėkiui, stebėti arba įdiegta nuotėkio aptikimo ir remonto programa;

(b) eksploatavimo metu pranešama apie fizinį išmesto metano kiekio matavimą ir pašalinamas nuotėkis.

4. Jei vykdant veiklą atsinaujinančiųjų išteklių dujinis arba skystasis kuras derinamas su biodujomis arba skystaisiais bioproduktais, biodujų arba skystųjų bioproduktų gamybai naudojama žemės ūkio išteklių biomasė atitinka Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus kriterijus, o miško biomasė atitinka tos direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

([206]) Kogeneracijos sąvoka apibrėžta Direktyvos 2012/27/ES 2 straipsnio 30 punkte.

([207]) ISO standartas 14067:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([208]) ISO standartas 14064-1:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių ([209]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dideliems kurą deginantiems įrenginiams nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.20. **Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant bioenergiją**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, kuriuose bendrai gaminama šiluma arba vėsuma ir elektros energija naudojant tik biomasę, biodujas arba skystuosius bioproduktus, neįskaitant kogeneracijos, kurią vykdant atsinaujinančiųjų išteklių kuras maišomas su biodujomis arba skystaisiais bioproduktais (žr. šio priedo 4.19 skirsnį), statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais D35.11 ir D35.30, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Vykdant veiklą naudojama biomasė iš žemės ūkio išteklių atitinka Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus kriterijus. Vykdant veiklą naudojama miško biomasė atitinka tos direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus kriterijus.

2. Naudojant biomasę kogeneracijos įrenginiuose išmetama bent 80 proc. mažiau šiltnamio efektą sukeliančių dujų, palyginti su Direktyvos (ES) 2018/2001 VI priede nustatyta išmetamo ŠESD kiekio mažinimo metodika ir lyginamąja iškastinio kuro verte.

3. Kai kogeneracijos įrenginiai grindžiami organinės medžiagos anaerobiniu skaidymu, degazuotojo substrato gamyba atitinka šio priedo 5.6 skirsnyje nustatytus kriterijus ir 5.7 skirsnyje nustatytus 1 ir 2 kriterijus.

4. 1 ir 2 punktai netaikomi kogeneracijos įrenginiams, kurių bendra nominalioji šiluminė galia yra mažesnė kaip 2 MW ir kuriuose naudojamas dujinis biomasės kuras.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma

([209]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1442.

▼B

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Įrenginių, kuriems taikoma Direktyva 2010/75/ES, išmetamų teršalų kiekis neviršija teršalų išmetimo lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių ([210]), kartu užtikrinant, kad nebūtų reikšmingo poveikio aplinkos terpėms. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dideliems kurą deginantiems įrenginiams nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes. Jei įrenginiai yra zonose arba zonų dalyse, kurios neatitinka Direktyvoje 2008/50/EB nustatytų oro kokybės ribinių verčių, atsižvelgiama į keitimosi informacija rezultatus ([211]), kuriuos Komisija skelbia pagal Direktyvos (ES) 2015/2193 6 straipsnio 9 ir 10 dalis. Anaerobinio organinių medžiagų skaidymo atveju, kai pagamintas degazuotasis substratas naudojamas kaip trąša arba dirvožemį gerinanti medžiaga tiesiogiai arba po kompostavimo ar bet kokio kitokio apdorojimo, jis atitinka tręšiamųjų medžiagų reikalavimus, nustatytus Reglamento (ES) 2019/1009 II priedo 4 ir 5 sudedamųjų medžiagų kategorijose (SMK), arba nacionalinėse taisyklėse dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų. Anaerobinio skaidymo įrenginiuose, kuriuose per dieną apdorojama daugiau kaip 100 tonų medžiagos, į orą ir vandenį išmetamų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl atliekų apdorojimo ([212]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.21. **Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant saulės šiluminę energiją**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, kuriuose šiluma arba vėsuma gaminama naudojant saulės šiluminės energijos technologiją, statyba ir eksploatavimas.

Kai veikla yra neatsiejama šio priedo 7.6 skirsnyje nurodytos veiklos „Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas“ dalis, taikomi 7.6 skirsnyje nustatyti techninės analizės kriterijai.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu D35.30 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([210]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1442.

([211]) Galutinėje technologijų ataskaitoje, parengtoje keičiantis informacija su valstybėmis narėmis, atitinkamomis pramonės šakomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis, pateikiama techninė informacija apie geriausias turimas technologijas, naudojamas vidutinio dydžio kurą deginančiuose įrenginiuose siekiant sumažinti jų poveikį aplinkai, ir apie išmetamų teršalų kiekio lygius, pasiekiamus taikant geriausias turimas ir atsirandančias technologijas, bei susijusias išlaidas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679- 08d929afda59/details).

([212]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo
Vykdant veiklą gaminama šiluma ir (arba) vėsuma naudojant saulės šiluminę energiją.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant šią veiklą įvertinama, ar yra galimybė naudoti itin patvarią ir perdirbamą įrangą bei komponentus, kuriuos lengva išmontuoti ir atnaujinti, ir, kai įmanoma, jie naudojami.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.22. **Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant geoterminę energiją**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, gaminančių šilumą arba vėsumą iš geoterminės energijos, statyba arba eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu D35.30 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo
ŠESD kiekis, per visą gyvavimo ciklą išmetamas gaminant šilumą arba vėsumą iš geoterminės energijos, yra mažesnis nei 100 g CO_2e/kWh. Per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas remiantis konkretaus projekto duomenimis, jei jų turima, pagal Komisijos rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ISO 14067:2018 arba ISO 14064- 1:2018 standartą. Apskaičiuotą per visą gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma

▼B

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Didelės entalpijos geoterminės energijos sistemų eksploatacijos atveju įdiegtos taršos mažinimo sistemos, kuriomis siekiama sumažinti išmetamųjų teršalų kiekio lygį ir taip užtikrinti, kad nebūtų trukdoma pasiekti ribines oro kokybės vertes, nustatytas Direktyvose 2004/107/EB ir 2008/50/EB.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.23. **Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant atsinaujinantįjį neiškastinį dujinį ir skystąjį kurą**

Veiklos aprašymas

Šilumos gamybos įrenginių, kuriuose šiluma arba vėsuma gaminama naudojant atsinaujinantįjį dujinį ir skystąjį kurą, statyba ir eksploatavimas. Ši veikla neapima šilumos arba vėsumos gamybos naudojant tik biodujas ir skystuosius bioproduktus (žr. šio priedo 4.24 skirsnį).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu D35.30 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. ŠESD kiekis, per gyvavimo ciklą išmetamas vykdant šilumos arba vėsumos gamybą, kuriai naudojamas atsinaujinantysis dujinis ir skystasis kuras, yra mažesnis nei 100 g CO_2e/kWh.

Per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas remiantis konkretaus projekto duomenimis, jei jų turima, pagal Komisijos rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ISO 14067:2018 ([213]) arba ISO 14064-1:2018 ([214]) standartą.

Apskaičiuotą per visą gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

2. Jei įrenginiuose kokia nors forma mažinama tarša (įskaitant anglies dioksido surinkimą arba dekarbonizuoto kuro naudojimą), ta taršos mažinimo veikla, kai taikoma, atitinka kriterijus, nustatytus atitinkamame šio priedo skirsnyje.

Jei gaminant elektros energiją CO_2 ne išmetamas į atmosferą, o surenkamas siekiant jį saugoti po žeme, jis transportuojamas ir suleidžiamas į požemines saugyklas atitinkamai pagal šio priedo 5.11 ir 5.12 skirsniuose nustatytus techninės analizės kriterijus.

3. Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

(a) statybos metu įrengta matavimo įranga, skirta fiziniam teršalų išmetimui, pvz., metano nuotėkiui, stebėti arba įdiegta nuotėkio aptikimo ir remonto programa;

(b) eksploatavimo metu pranešama apie fizinį išmesto metano kiekio matavimą ir pašalinamas nuotėkis.

4. Jei vykdant veiklą atsinaujinančiųjų išteklių dujinis arba skystasis kuras derinamas su biodujomis arba skystaisiais bioproduktais, biodujų arba skystųjų bioproduktų gamybai naudojama žemės ūkio išteklių biomasė atitinka Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus kriterijus, o miško biomasė atitinka tos direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

([213]) ISO standartas 14067:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([214]) ISO standartas 14064-1:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių ([215]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dideliems kurą deginantiems įrenginiams nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.24. **Šilumos arba vėsumos gamyba iš bioenergijos**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, kuriuose gaminama šiluma arba vėsuma naudojant tik biomasę, biodujas arba skystuosius bioproduktus, neįskaitant šilumos arba vėsumos gamybos, kurią vykdant atsinaujinančiųjų išteklių kuras maišomas su biodujomis arba skystaisiais bioproduktais (žr. šio priedo 4.23 skirsnį), statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu D35.30 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Vykdant šilumos arba vėsumos gamybos veiklą naudojama biomasė iš žemės ūkio išteklių atitinka Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus kriterijus. Vykdant veiklą naudojama miško biomasė atitinka tos direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus kriterijus.

2. Naudojant biomasę išmetama bent 80 proc. mažiau šiltnamio efektą sukeliančių dujų, palyginti su išmetamo ŠESD kiekio mažinimo metodika ir santykine lyginamąja iškastinio kuro verte, nustatyta Direktyvos (ES) 2018/2001 VI priede.

3. Jei įrenginiai grindžiami organinių medžiagų anaerobiniu skaidymu, degazuotojo substrato gamyba vyksta laikantis atitinkamai šio priedo 5.6 skirsnio kriterijų ir 5.7 skirsnio 1 ir 2 kriterijų.

4. 1 ir 2 punktai netaikomi šilumos gamybos įrenginiams, kurių bendra nominalioji šiluminė galia yra mažesnė kaip 2 MW ir kuriuose naudojamas dujinis biomasės kuras.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma

([215]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1442.

▼B

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Įrenginių, kuriems taikoma Direktyva 2010/75/ES, išmetamų teršalų kiekis neviršija teršalų išmetimo lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių ([216]), kartu užtikrinant, kad nebūtų reikšmingo poveikio aplinkos terpėms. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dideliems kurą deginantiems įrenginiams nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes. Jei įrenginiai yra zonose arba zonų dalyse, kurios neatitinka Direktyvoje 2008/50/EB nustatytų oro kokybės ribinių verčių, atsižvelgiama į keitimosi informacija rezultatus ([217]), kuriuos Komisija skelbia pagal Direktyvos (ES) 2015/2193 6 straipsnio 9 ir 10 dalis. Anaerobinio organinių medžiagų skaidymo atveju, kai pagamintas degazuotasis substratas naudojamas kaip trąša arba dirvožemį gerinanti medžiaga tiesiogiai arba po kompostavimo ar bet kokio kitokio apdorojimo, jis atitinka tręšiamųjų medžiagų reikalavimus, nustatytus Reglamento (ES) 2019/1009 II priedo 4 ir 5 sudedamųjų medžiagų kategorijose (SMK), arba nacionalinėse taisyklėse dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų. Anaerobinio skaidymo įrenginiuose, kuriuose per dieną apdorojama daugiau kaip 100 tonų medžiagos, į orą ir vandenį išmetamų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl atliekų apdorojimo ([218]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.25. **Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant atliekinę šilumą**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, kuriuose šiluma arba vėsuma gaminama naudojant atliekinę šilumą, statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu D35.30 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo
Vykdant veiklą gaminama šiluma ir (arba) vėsa naudojant atliekinę šilumą.
Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

([216]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1442.

([217]) Galutinėje technologijų ataskaitoje, parengtoje keičiantis informacija su valstybėmis narėmis, atitinkamomis pramonės šakomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis, pateikiama techninė informacija apie geriausias turimas technologijas, naudojamas vidutinio dydžio kurą deginančiuose įrenginiuose siekiant sumažinti jų poveikį aplinkai, ir apie išmetamų teršalų kiekio lygius, pasiekiamus taikant geriausias turimas ir atsirandančias technologijas, bei susijusias išlaidas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679- 08d929afda59/details).

([218]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

▼B

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant šią veiklą įvertinama, ar yra galimybė naudoti itin patvarią ir perdirbamą įrangą bei komponentus, kuriuos lengva išmontuoti ir atnaujinti, ir, kai įmanoma, jie naudojami.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Siurbliai ir naudojama įranga, kuriai taikomas ekologinis projektavimas ir energijos vartojimo efektyvumo ženklinimas, atitinkamais atvejais atitinka Reglamente (ES) 2017/1369 nustatytus energijos vartojimo efektyvumo etiketės aukščiausios klasės reikalavimus ir įgyvendinimo reglamentus pagal Direktyvą 2009/125/EB ir yra laikoma geriausia turima technologija.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼M1

4.26. **Pažangiųjų technologijų, naudojamų energijai gaminti taikant branduolinius procesus, kuriems vykstant per branduolinio kuro ciklą susidaro kuo mažesnis atliekų kiekis, ikiprekybiniai etapai**

Veiklos aprašymas

Valstybių narių kompetentingų institucijų pagal taikytiną nacionalinę teisę licencijuotų inovatyvių elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose energija gaminama taikant branduolinius procesus, kuriems vykstant per branduolinio kuro ciklą susidaro kuo mažesnis atliekų kiekis, moksliniai tyrimai, plėtra, demonstravimas ir įrengimas.

Šiai veiklai priskiriami NACE kodai M72 ir M72.1 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta veikla, jei ji atitinka visus šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Bendrieji svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1. Su ekonomine veikla susijęs projektas (toliau – projektas) vykdomas valstybėje narėje, kuri įvykdė visus šiuos reikalavimus:

a) į nacionalinę teisę visa apimtimi perkėlė Tarybos direktyvą 2009/71/Euratomas ([219]) ir Tarybos direktyvą 2011/70/Euratomas ([221]);

([219]) 2009 m. birželio 25 d. Tarybos direktyva 2009/71/Euratomas, kuria nustatoma Bendrijos branduolinių įrenginių branduolinės saugos sistema (OL L 172, 2009 7 2, p. 18).

([221]) 2011 m. liepos 19 d. Tarybos direktyva 2011/70/Euratomas, kuria nustatoma panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų atsakingo ir saugaus tvarkymo Bendrijos sistema (OL L 199, 2011 8 2, p. 48).

▼M1

b) laikosi Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties (toliau – Euratomo sutartis) ir jos pagrindu priimtų teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2009/71/Euratomas, Direktyvos 2011/70/Euratomas ir Tarybos direktyvos 2013/59/Euratomas ([222]), taip pat taikytinų pagal SESV 192 straipsnį priimtų Sąjungos aplinkos teisės aktų, visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/92/ES ([223]) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB ([224]);

c) nuo projekto patvirtinimo dienos turi radioaktyviųjų atliekų tvarkymo fondą ir branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo fondą, kuriuos galima sujungti;

d) įrodė, kad pasibaigus numatytam branduolinės elektrinės eksploatavimo laikui turės išteklių, atitinkančių numatomas radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir branduolinės elektrinės eksploatavimo nutraukimo išlaidas, kaip nustatyta Komisijos rekomendacijoje 2006/851/Euratomas ([225]);

e) joje veikia visų labai mažai, mažai ir vidutiniškai radioaktyvių atliekų galutinio šalinimo atliekynai, apie kuriuos Komisijai pranešta pagal Euratomo sutarties 41 straipsnį arba Tarybos reglamento (Euratomas) Nr. 2587/1999 1 straipsnio 4 dalį ir kurie įtraukti į nacionalinę programą, atnaujintą pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas;

f) turi dokumentais pagrįstą planą, kuriame išsamiai nurodyti veiksmai, kurių bus imamasi, kad iki 2050 m. pradėtų veikti labai radioaktyvių atliekų atliekynas, ir aprašyti visi šie aspektai:

i) visiems panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo etapams nuo susidarymo iki dėjimo į atliekyną skirtos koncepcijos arba planai ir techniniai sprendimai;

ii) laikotarpiui po atliekyno uždarymo, įskaitant laikotarpį, kuriuo vykdoma atitinkama kontrolė, skirtos koncepcijos arba planai, taip pat priemonės, kurių bus imtasi tam, kad žinios apie tą atliekyną būtų išsaugotos ilgesnį laikotarpį;

iii) atsakomybė už plano įgyvendinimą ir pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai jo įgyvendinimo pažangai stebėti;

iv) išlaidų vertinimai ir finansavimo schemos.

Taikydamos f punktą, valstybės narės gali naudotis planais, parengtais pagal nacionalinę programą, kurios reikalaujama pagal Direktyvos 2011/70/Euratomas 11 ir 12 straipsnius.

([222]) 2013 m. gruodžio 5 d. Tarybos direktyva 2013/59/Euratomas, kuria nustatomi pagrindiniai saugos standartai siekiant užtikrinti apsaugą nuo jonizuojančiosios spinduliuotės apšvitos keliamų pavojų ir panaikinamos direktyvos 89/618/Euratomas, 90/641/Euratomas, 96/29/Euratomas, 97/43/Euratomas ir 2003/122/Euratomas (OL L 13, 2014 1 17, p. 1).

([223]) 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).

([224]) 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

([225]) 2006 m. spalio 24 d. Komisijos rekomendacija 2006/851/Euratomas dėl branduolinių įrenginių eksploatavimui nutraukti, panaudotam kurui ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti skirtų finansinių išteklių valdymo (OL L 330, 2006 11 28, p. 31).

▼M1

2. Projektas vykdomas pagal Sąjungos finansuojamą mokslinių tyrimų programą arba apie jį buvo pranešta Komisijai pagal Euratomo sutarties 41 straipsnį arba Tarybos reglamento (Euratomas) Nr. 2587/1999 1 straipsnio 4 dalį (jei taikytina kuri nors iš šių nuostatų), Komisija dėl jo pateikė nuomonę pagal Euratomo sutarties 43 straipsnį ir visi toje nuomonėje iškelti klausimai, svarbūs taikant Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalį bei 17 straipsnį ir šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus, buvo tinkamai išspręsti.

3. Atitinkama valstybė narė įsipareigojo kas penkerius metus pateikti Komisijai ataskaitą, apimančią visus šiuos su kiekvienu projektu susijusius aspektus:

a) 1 punkto c papunktyje nurodytų sukauptų išteklių pakankamumą;

b) faktinę 1 dalies f punkte nurodyto plano įgyvendinimo pažangą.

Remdamasi tomis ataskaitomis, Komisija įvertina 1 punkto c papunktyje nurodytų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo fondo ir branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo fondo sukauptų išteklių pakankamumą bei 1 punkto f papunktyje nurodyto dokumentais pagrįsto plano įgyvendinimo pažangą ir gali atitinkamai valstybei narei pateikti nuomonę.

4. Veikla atitinka nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliami 1 punkto a ir b papunkčiuose nurodyti teisės aktai, be kita ko, kiek tai susiję su Sąjungos teritorijoje esančių branduolinių elektrinių atsparumo ekstremaliems gamtiniams pavojams, įskaitant žemės drebėjimus, vertinimu, visų pirma atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis. Todėl veikla vykdoma teritorijoje valstybės narės, kurioje branduolinio įrenginio eksploatuotojas:

a) pateikė branduolinės saugos įrodymų, kurių apimtis ir išsamumas atitinka galimą branduoliniam įrenginiui ir jo aikštelei aktualaus pavojaus dydį ir pobūdį (Direktyvos 2009/71/Euratomas 6 straipsnio b punktas);

b) ėmėsi pakopinės apsaugos priemonių siekdamas, *inter alia*, užtikrinti, kad būtų kuo labiau sumažintas ekstremalių išorinių gamtinių ir netyčinių žmogaus sukeltų pavojų poveikis (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8b straipsnio 1 dalies a punktas);

c) teikdamas licencijos branduolinei elektrinei statyti arba eksploatuoti paraišką atliko tinkamą branduolinio įrenginio aikštelės ir paties branduolinio įrenginio vertinimą (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8c straipsnio a punktas).

5. Veikla atitinka Direktyvos 2009/71/Euratomas reikalavimus, įgyvendinamus pagal naujausias Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) ir Vakarų Europos branduolinės energetikos reguliavimo institucijų asociacijos (WENRA) tarptautines gaires, kuriomis prisidedama prie naujų ir esamų branduolinių elektrinių atsparumo ir pajėgumo atsilaikyti prieš ekstremalius gamtinius pavojus, įskaitant potvynius ir ekstremalias oro sąlygas, didinimo.

6. 1 punkto e ir f papunkčiuose nurodytos radioaktyviosios atliekos dedamos į atliekyną valstybėje narėje, kurioje jos susidarė, išskyrus tuo atveju, jei atitinkama valstybė narė ir paskirties valstybė narė yra sudariusios susitarimą, kaip nustatyta Direktyvoje 2011/70/Euratomas. Tokiu atveju paskirties valstybė narė turi radioaktyviųjų atliekų tvarkymo bei dėjimo į atliekyną programas ir tinkamą veikiantį atliekyną, atitinkančius Direktyvos 2011/70/Euratomas reikalavimus.

▼M1

Papildomi svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijai	
Vykdant šią veiklą siekiama, kad elektros energija būtų gaminama iš branduolinės energijos, arba ji yra gaminama iš branduolinės energijos. Gaminant elektros energiją iš branduolinės energijos per gyvavimo ciklą išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekis yra mažesnis nei 100 g CO_2e/kWh. Išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimas per gyvavimo ciklą apskaičiuojamas pagal Komisijos rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal standartą ISO 14067:2018 arba ISO 14064–1:2018. Nustatytą per visą gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.	
Papildomi reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus. Veikla atitinka Direktyvos 2009/71/Euratomas 6 straipsnio b punkte, 8b straipsnio 1 dalies a punkte ir 8c straipsnio a punkte nustatytus reikalavimus. Veikla atitinka Direktyvos 2009/71/Euratomas reikalavimus, įgyvendinamus pagal TATENA ir WENRA tarptautines gaires, susijusias su ekstremaliais gamtiniais pavojais, įskaitant potvynius ir ekstremalias oro sąlygas.

▼M2

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. Su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens trūkumo prevencija susijusi aplinkos būklės blogėjimo rizika nustatoma ir šalinama pagal vandens naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Siekdami apriboti šilumines anomalijas, susijusias su atliekinės šilumos išleidimu, toliau nuo jūros esančių branduolinių elektrinių, kuriose vykstant tiesiasrovio šlapiojo aušinimo procesui vanduo imamas iš upės ar ežero, eksploatuotojai reguliuoja: a) didžiausią priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūrą po sumaišymo ir b) didžiausią išleidžiamo aušinimo vandens ir priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūros skirtumą. Temperatūra reguliuojama pagal individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, arba pagal Sąjungos teisėje nustatytas ribines vertes. Veikla atitinka Tarptautinės finansų korporacijos (IFC) standartus. Branduolinė veikla vykdoma laikantis reikalavimų, nustatytų Direktyvoje 2000/60/EB ir Tarybos direktyvoje 2013/51/Euratomas, kuria nustatomi plačiosios visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimai, susiję su žmonėms vartoti skirtame vandenyje esančiomis radioaktyviosiomis medžiagomis.

▼M1

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Parengtas neradioaktyviųjų ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis tokių atliekų naudojimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje pagal atliekų hierarchiją, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Vadovaujantis Direktyva 2011/70/Euratomas ir laikantis Direktyvoje 2013/59/Euratomas nustatytų radiacinės saugos reikalavimų užtikrinama, kad eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapais susidarytų kuo mažiau radioaktyviųjų atliekų ir kuo daugiau nekontroliuojamųjų medžiagų.

▼M1

	Taikoma finansavimo schema, kuria užtikrinamas tinkamas visos eksploatavimo nutraukimo veiklos ir panaudoto branduolinio kuro bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymo finansavimas pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Rekomendaciją 2006/851/Euratomas. Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Atitinkami šio skirsnio elementai įtraukti į valstybių narių ataskaitas, teikiamas Komisijai pagal Direktyvos 2011/70/Euratomas 14 straipsnio 1 dalį.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Neradioaktyvių išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių. Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Branduolinių elektrinių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes. Į orą, vandens telkinius ir gruntą (dirvožemį) išleidžiamas radioaktyviųjų medžiagų kiekis atitinka individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, arba nacionalines ribines vertes pagal Direktyvą 2013/51/Euratomas ([225]) ir Direktyvą 2013/59/Euratomas. Panaudotas branduolinis kuras ir radioaktyviosios atliekos saugiai ir atsakingai tvarkomos pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Direktyvą 2013/59/Euratomas. Turima projektui įgyvendinti tinkamų laikino saugojimo pajėgumų ir parengti nacionaliniai dėjimo į atliekyną planai, kuriais užtikrinama, kad laikino saugojimo trukmė būtų kuo trumpesnė, laikantis Direktyvos 2011/70/Euratomas nuostatos, pagal kurią radioaktyviųjų atliekų saugojimas, įskaitant ilgalaikį saugojimą, laikomas ne dėjimo į atliekyną alternatyva, o laikinu sprendimu.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Kai taikytina, atliktas pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėse arba šalia jų (įskaitant „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės teritorijas, taip pat kitas saugomas teritorijas) esančių aikštelių ir (arba) vykdomų operacijų, kurios, tikėtina, gali daryti didelį poveikį pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėms, atitinkamas vertinimas ir, remiantis jo išvadomis, įgyvendintos būtinos poveikio švelninimo priemonės. Aikštelės ir (arba) operacijos neturi daryti neigiamo poveikio saugomose teritorijose esančių buveinių ar rūšių apsaugos būklei.

([225]) 2013 m. spalio 22 d. Tarybos direktyva 2013/51/Euratomas, kuria nustatomi plačiosios visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimai, susiję su žmonėms vartoti skirtame vandenyje esančiomis radioaktyviosiomis medžiagomis (OL L 296, 2013 11 7, p. 12).

▼M1

4.27. **Naujų branduolinių elektrinių, kuriose elektros energija ar šiluma gaminama (be kita ko, vandenilio gamybos reikmėms) naudojant geriausias turimas technologijas, statyba ir saugus eksploatavimas**

Šiame skirsnyje geriausios turimos technologijos – technologijos, visiškai atitinkančios Direktyvos 2009/71/Euratomas reikalavimus, naujausius TATENA standartų techninius parametrus ir WENRA saugos tikslus bei rekomendacinius lygius.

Veiklos aprašymas

Naujų branduolinių įrenginių, kurių statybos leidimą valstybių narių kompetentingos institucijos pagal taikytiną nacionalinę teisę išdavė iki 2045 m. ir kuriuose elektros energija arba technologinė šiluma gaminama, be kita ko, centralizuoto šilumos tiekimo ar pramoninių procesų, pvz., vandenilio gamybos, reikmėms (toliau – nauji branduoliniai įrenginiai), statyba ir saugus eksploatavimas, taip pat jų saugos didinimas.

Šiai veiklai priskiriami NACE kodai D35.11 ir F42.22 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta veikla, jei ji atitinka visus šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Bendrieji svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1. Su ekonomine veikla susijęs projektas (toliau – projektas) vykdomas valstybėje narėje, kuri įvykdė visus šiuos reikalavimus:

a) į nacionalinę teisę visa apimtimi perkėlė Tarybos direktyvą 2009/71/Euratomas ir Tarybos direktyvą 2011/70/Euratomas;

b) laikosi Euratomo sutarties ir jos pagrindu priimtų teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2009/71/Euratomas, Direktyvos 2011/70/Euratomas ir Direktyvos 2013/59/Euratomas, taip pat taikytinų pagal SESV 192 straipsnį priimtų Sąjungos aplinkos teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2011/92/ES ir Direktyvos 2000/60/EB;

c) nuo projekto patvirtinimo dienos turi radioaktyviųjų atliekų tvarkymo fondą ir branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo fondą, kuriuos galima sujungti;

d) įrodė, kad pasibaigus numatytam branduolinės elektrinės eksploatavimo laikui turės išteklių, atitinkančių numatomas radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir branduolinės elektrinės eksploatavimo nutraukimo išlaidas, kaip nustatyta Rekomendacijoje 2006/851/Euratomas;

e) joje veikia visų labai mažai, mažai ir vidutiniškai radioaktyvių atliekų galutinio šalinimo atliekynai, apie kuriuos Komisijai pranešta pagal Euratomo sutarties 41 straipsnį arba Tarybos reglamento Nr. 2587/1999 1 straipsnio 4 dalį ir kurie įtraukti į nacionalinę programą, atnaujintą pagal Tarybos direktyvą 2011/70/Euratomas;

▼M1

f) turi dokumentais pagrįstą planą, kuriame išsamiai nurodyti veiksmai, kurių bus imamasi, kad iki 2050 m. pradėtų veikti labai radioaktyvių atliekų atliekynas, ir aprašyti visi šie aspektai:

i) visiems panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo etapams nuo susidarymo iki dėjimo į atliekyną skirtos koncepcijos arba planai ir techniniai sprendimai;

ii) laikotarpiui po atliekyno uždarymo, įskaitant laikotarpį, kuriuo vykdoma atitinkama kontrolė, skirtos koncepcijos arba planai, taip pat priemonės, kurių bus imtasi tam, kad žinios apie tą atliekyną būtų išsaugotos ilgesnį laikotarpį;

iii) atsakomybė už plano įgyvendinimą ir pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai jo įgyvendinimo pažangai stebėti;

iv) išlaidų vertinimai ir finansavimo schemos.

Taikydamos f punktą, valstybės narės gali naudotis planais, parengtais pagal nacionalinę programą, kurios reikalaujama pagal Direktyvos 2011/70/Euratomas 11 ir 12 straipsnius.

2. Vykdant projektą visapusiškai taikomos geriausios turimos technologijos, o nuo 2025 m. naudojamas avarinėmis sąlygomis atsparus kuras. Šią technologiją sertifikavo ir patvirtino nacionalinė saugos reguliavimo institucija.

3. Apie projektą buvo pranešta Komisijai pagal Euratomo sutarties 41 straipsnį arba Tarybos reglamento Nr. 2587/1999 1 straipsnio 4 dalį, jei taikoma kuri nors iš šių nuostatų, Komisija dėl jo pateikė nuomonę pagal Euratomo sutarties 43 straipsnį ir visi nuomonėje iškelti klausimai, svarbūs taikant Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalį ir 17 straipsnį ir šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus, buvo tinkamai išspręsti.

4. Atitinkama valstybė narė įsipareigojo kas penkerius metus pateikti Komisijai ataskaitą, apimančią visus šiuos su kiekvienu projektu susijusius aspektus:

a) 1 punkto c papunktyje nurodytų sukauptų išteklių pakankamumą;

b) faktinę 1 dalies f punkte nurodyto plano įgyvendinimo pažangą.

Remdamasi tomis ataskaitomis, Komisija įvertina 1 punkto c papunktyje nurodytų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo fondo ir branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo fondo sukauptų išteklių pakankamumą bei 1 punkto f papunktyje nurodyto dokumentais pagrįsto plano įgyvendinimo pažangą ir gali atitinkamai valstybei narei pateikti nuomonę.

5. Remdamasi Europos branduolinės saugos reguliavimo institucijų grupės (ENSREG) vertinimu, Komisija nuo 2025 m. bent kas 10 metų peržiūri geriausias turimas technologijas atitinkančius techninius parametrus.

6. Veikla atitinka nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliami 1 punkto a ir b papunkčiuose nurodyti teisės aktai, be kita ko, kiek tai susiję su Sąjungos teritorijoje esančių branduolinių elektrinių atsparumo ekstremaliems gamtiniams pavojams, įskaitant žemės drebėjimus, vertinimu, visų pirma atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis. Todėl veikla vykdoma teritorijoje valstybės narės, kurioje branduolinio įrenginio eksploatuotojas:

▼M1

a) pateikė branduolinės saugos įrodymų, kurių apimtis ir išsamumas atitinka galimą branduoliniam įrenginiui ir jo aikštelei aktualaus pavojaus dydį ir pobūdį (Direktyvos 2009/71/Euratomas 6 straipsnio b punktas);

b) ėmėsi pakopinės apsaugos priemonių siekdamas, *inter alia*, užtikrinti, kad būtų kuo labiau sumažintas ekstremalių išorinių gamtinių ir netyčinių žmogaus sukeltų pavojų poveikis (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8b straipsnio 1 dalies a punktas);

c) teikdamas licencijos branduolinei elektrinei statyti arba eksploatuoti paraišką atliko tinkamą branduolinio įrenginio aikštelės ir paties branduolinio įrenginio vertinimą (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8c straipsnio a punktas).

7. Veikla atitinka Direktyvos 2009/71/Euratomas reikalavimus, įgyvendinamus pagal naujausias tarptautines TATENA ir WENRA gaires, kuriomis prisidedama prie naujų ir esamų branduolinių elektrinių atsparumo ir pajėgumo atsilaikyti prieš ekstremalius gamtinius pavojus, įskaitant potvynius ir ekstremalias oro sąlygas, didinimo.

8. 1 punkto e ir f papunkčiuose nurodytos radioaktyviosios atliekos dedamos į atliekyną valstybėje narėje, kurioje jos susidarė, išskyrus tuo atveju, jei atitinkama valstybė narė ir paskirties valstybė narė yra sudariusios susitarimą, kaip nustatyta Direktyvoje 2011/70/Euratomas. Tokiu atveju paskirties valstybė narė turi radioaktyviųjų atliekų tvarkymo bei dėjimo į atliekyną programas ir tinkamą veikiantį atliekyną, atitinkančius Direktyvos 2011/70/Euratomas reikalavimus.

Papildomi svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijai

---

Vykdant šią veiklą elektros energija gaminama iš branduolinės energijos. Gaminant elektros energiją iš branduolinės energijos per gyvavimo ciklą išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekis yra mažesnis nei 100 g CO_2e/kWh.

Išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimas per gyvavimo ciklą apskaičiuojamas pagal Rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal standartą ISO 14067:2018 arba ISO 14064–1:2018.

Nustatytą per visą gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

Papildomi reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

---

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus. Veikla atitinka Direktyvos 2009/71/Euratomas 6 straipsnio b punkte, 8b straipsnio 1 dalies a punkte ir 8c straipsnio a punkte nustatytus reikalavimus. Veikla atitinka Direktyvos 2009/71/Euratomas reikalavimus, įgyvendinamus pagal TATENA ir WENRA tarptautines gaires, susijusias su ekstremaliais gamtiniais pavojais, įskaitant potvynius ir ekstremalias oro sąlygas.

▼M2

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. Su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens trūkumo prevencija susijusi aplinkos būklės blogėjimo rizika nustatoma ir šalinama pagal vandens naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.

▼M2

	Siekdami apriboti šilumines anomalijas, susijusias su atliekinės šilumos išleidimu, toliau nuo jūros esančių branduolinių elektrinių, kuriose vykstant tiesiasrovio šlapiojo aušinimo procesui vanduo imamas iš upės ar ežero, eksploatuotojai reguliuoja: a) didžiausią priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūrą po sumaišymo ir b) didžiausią išleidžiamo aušinimo vandens ir priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūros skirtumą. Temperatūra reguliuojama pagal individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, arba pagal Sąjungos teisėje nustatytas ribines vertes. Veikla atitinka Tarptautinės finansų korporacijos (IFC) standartus. Branduolinė veikla vykdoma laikantis Direktyvos 2000/60/EB nuostatų dėl vandens telkinių, iš kurių imamas geriamasis vanduo, ir Direktyvos 2013/51/Euratomas, kuria nustatomi plačiosios visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimai, susiję su žmonėms vartoti skirtame vandenyje esančiomis radioaktyviosiomis medžiagomis.

▼M1

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Parengtas neradioaktyviųjų ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis tokių atliekų naudojimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje pagal atliekų hierarchiją, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Vadovaujantis Direktyva 2011/70/Euratomas ir laikantis Direktyvoje 2013/59/Euratomas nustatytų radiacinės saugos reikalavimų užtikrinama, kad eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapais susidarytų kuo mažiau radioaktyviųjų atliekų ir kuo daugiau nekontroliuojamųjų medžiagų. Taikoma finansavimo schema, kuria užtikrinamas tinkamas visos eksploatavimo nutraukimo veiklos ir panaudoto branduolinio kuro bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymo finansavimas pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Rekomendaciją 2006/851/Euratomas. Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Atitinkami šio skirsnio elementai įtraukti į valstybių narių ataskaitas, teikiamas Komisijai pagal Direktyvos 2011/70/Euratomas 14 straipsnio 1 dalį.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Neradioaktyvių išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių. Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Branduolinių elektrinių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes. Į orą, vandens telkinius ir gruntą (dirvožemį) išleidžiamas radioaktyviųjų medžiagų kiekis atitinka individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, arba nacionalines ribines vertes, nustatytas pagal Direktyvą 2013/51/Euratomas ir Direktyvą 2013/59/Euratomas.

▼M1

	Panaudotas branduolinis kuras ir radioaktyviosios atliekos saugiai ir atsakingai tvarkomos pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Direktyvą 2013/59/Euratomas. Turima projektui įgyvendinti tinkamų laikino saugojimo pajėgumų ir parengti nacionaliniai dėjimo į atliekyną planai, kuriais užtikrinama, kad laikino saugojimo trukmė būtų kuo trumpesnė, laikantis Direktyvos 2011/70/Euratomas, pagal kurią radioaktyviųjų atliekų saugojimas, įskaitant ilgalaikį saugojimą, laikomas ne dėjimo į atliekyną alternatyva, o laikinu sprendimu.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Kai taikytina, atliktas pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėse arba šalia jų (įskaitant „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės teritorijas, taip pat kitas saugomas teritorijas) esančių aikštelių ir (arba) vykdomų operacijų, kurios, tikėtina, gali daryti didelį poveikį pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėms, atitinkamas vertinimas ir, remiantis jo išvadomis, įgyvendintos būtinos poveikio švelninimo priemonės. Aikštelės ir (arba) operacijos neturi daryti neigiamo poveikio saugomose teritorijose esančių buveinių ar rūšių apsaugos būklei.

4.28. **Elektros energijos gamyba iš branduolinės energijos esamuose įrenginiuose**

Veiklos aprašymas

Esamų branduolinių įrenginių, kuriuose elektros energija arba šiluma gaminama iš branduolinės energijos (toliau – branduolinės elektrinės), modifikacija siekiant pratęsti jų saugaus eksploatavimo laiką, kurios leidimą valstybių narių kompetentingos institucijos pagal taikytiną nacionalinę teisę išdavė iki 2040 m.

Šiai veiklai priskiriami NACE kodai D35.11 ir F42.22 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta veikla, jei ji atitinka visus šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Bendrieji svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1. Su ekonomine veikla susijęs projektas (toliau – projektas) vykdomas valstybėje narėje, kuri įvykdė visus šiuos reikalavimus:

a) į nacionalinę teisę visa apimtimi perkėlė Tarybos direktyvą 2009/71/Euratomas ir Tarybos direktyvą 2011/70/Euratomas;

b) laikosi Euratomo sutarties ir jos pagrindu priimtų teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2009/71/Euratomas, Direktyvos 2011/70/Euratomas ir Direktyvos 2013/59/Euratomas, taip pat taikytinų pagal SESV 192 straipsnį priimtų Sąjungos aplinkos teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2011/92/ES ir Direktyvos 2000/60/EB;

▼M1

c) nuo projekto patvirtinimo dienos turi radioaktyviųjų atliekų tvarkymo fondą ir branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo fondą, kuriuos galima sujungti;

d) įrodė, kad pasibaigus numatytam branduolinės elektrinės eksploatavimo laikui turės išteklių, atitinkančių numatomas radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir branduolinės elektrinės eksploatavimo nutraukimo išlaidas, kaip nustatyta Rekomendacijoje 2006/851/Euratomas;

e) joje veikia visų labai mažai, mažai ir vidutiniškai radioaktyvių atliekų galutinio šalinimo atliekynai, apie kuriuos Komisijai pranešta pagal Euratomo sutarties 41 straipsnį arba Tarybos reglamento Nr. 2587/1999 1 straipsnio 4 dalį ir kurie įtraukti į nacionalinę programą, atnaujintą pagal Tarybos direktyvą 2011/70/Euratomas;

f) jei leidimas vykdyti projektą išduotas po 2025 m., turi dokumentais pagrįstą planą, kuriame nurodyti išsamūs veiksmai, kurių bus imamasi, kad iki 2050 m. pradėtų veikti labai radioaktyvių atliekų atliekynas, ir aprašyti visi šie aspektai:

   i) visiems panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo etapams nuo susidarymo iki dėjimo į atliekyną skirtos koncepcijos arba planai ir techniniai sprendimai;

   ii) laikotarpiui po atliekyno uždarymo, įskaitant laikotarpį, kuriuo vykdoma atitinkama kontrolė, skirtos koncepcijos arba planai, taip pat priemonės, kurių bus imtasi tam, kad žinios apie tą atliekyną būtų išsaugotos ilgesnį laikotarpį;

   iii) atsakomybė už plano įgyvendinimą ir pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai jo įgyvendinimo pažangai stebėti;

   iv) išlaidų vertinimai ir finansavimo schemos.

Taikydamos f punktą, valstybės narės gali naudotis planais, parengtais pagal nacionalinę programą, kurios reikalaujama pagal Direktyvos 2011/70/Euratomas 11 ir 12 straipsnius.

2. Vykdant modernizuotą projektą įgyvendinamas pagrįstai įvykdomas saugos pagerinimas, o nuo 2025 m. naudojamas avarinėmis sąlygomis atsparus kuras. Šią technologiją sertifikavo ir patvirtino nacionalinė saugos reguliavimo institucija.

3. Apie projektą buvo pranešta Komisijai pagal Euratomo sutarties 41 straipsnį arba Tarybos reglamento Nr. 2587/1999 1 straipsnio 4 dalį, jei taikoma kuri nors iš šių nuostatų, Komisija dėl jo pateikė nuomonę pagal Euratomo sutarties 43 straipsnį ir visi nuomonėje iškelti klausimai, svarbūs taikant Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalį ir 17 straipsnį ir šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus, buvo tinkamai išspręsti.

4. Atitinkama valstybė narė įsipareigojo kas penkerius metus pateikti Komisijai ataskaitą, apimančią visus šiuos su kiekvienu projektu susijusius aspektus:

a) 1 punkto c papunktyje nurodytų sukauptų išteklių pakankamumą;

b) faktinę 1 dalies f punkte nurodyto plano įgyvendinimo pažangą.

Remdamasi tomis ataskaitomis, Komisija įvertina 1 punkto c papunktyje nurodytų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo fondo ir branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo fondo sukauptų išteklių pakankamumą bei 1 punkto f papunktyje nurodyto dokumentais pagrįsto plano įgyvendinimo pažangą ir gali atitinkamai valstybei narei pateikti nuomonę.

▼M1

5. Veikla atitinka nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliami 1 punkto a ir b papunkčiuose nurodyti teisės aktai, be kita ko, kiek tai susiję su Sąjungos branduolinių elektrinių atsparumo ekstremaliems gamtiniams pavojams, įskaitant žemės drebėjimus, vertinimu, visų pirma atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis. Todėl veikla vykdoma teritorijoje valstybės narės, kurioje branduolinio įrenginio eksploatuotojas:

a) pateikė branduolinės saugos įrodymų, kurių apimtis ir išsamumas atitinka galimą branduoliniam įrenginiui ir jo aikštelei aktualaus pavojaus dydį ir pobūdį (Direktyvos 2009/71/Euratomas 6 straipsnio b punktas);

b) ėmėsi pakopinės apsaugos priemonių siekdamas, *inter alia*, užtikrinti, kad būtų kuo labiau sumažintas ekstremalių išorinių gamtinių ir netyčinių žmogaus sukeltų pavojų poveikis (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8b straipsnio 1 dalies a punktas);

c) teikdamas licencijos branduolinei elektrinei statyti arba eksploatuoti paraišką atliko tinkamą branduolinio įrenginio aikštelės ir paties branduolinio įrenginio vertinimą (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8c straipsnio a punktas).

6. Veikla atitinka Direktyvos 2009/71/Euratomas reikalavimus, įgyvendinamus pagal naujausias tarptautines TATENA ir WENRA gaires, kuriomis prisidedama prie naujų ir esamų branduolinių elektrinių atsparumo ir pajėgumo atsilaikyti prieš ekstremalius gamtinius pavojus, įskaitant potvynius ir ekstremalias oro sąlygas, didinimo.

7. 1 punkto e ir f papunkčiuose nurodytos radioaktyviosios atliekos dedamos į atliekyną valstybėje narėje, kurioje jos susidarė, išskyrus tuo atveju, jei atitinkama valstybė narė ir paskirties valstybė narė yra sudariusios susitarimą, kaip nustatyta Direktyvoje 2011/70/Euratomas. Tokiu atveju paskirties valstybė narė turi radioaktyviųjų atliekų tvarkymo bei dėjimo į atliekyną programas ir tinkamą veikiantį atliekyną, atitinkančius Direktyvos 2011/70/Euratomas reikalavimus.

Papildomi svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijai

Vykdant šią veiklą elektros energija gaminama iš branduolinės energijos. Gaminant elektros energiją iš branduolinės energijos per gyvavimo ciklą išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekis yra mažesnis nei 100 g CO_2e/kWh.

Išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimas per gyvavimo ciklą apskaičiuojamas pagal Rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal standartą ISO 14067:2018 arba ISO 14064–1:2018.

Nustatytą per visą gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

Papildomi reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus. Veikla atitinka Direktyvos 2009/71/Euratomas 6 straipsnio b punkte, 8b straipsnio 1 dalies a punkte ir 8c straipsnio a punkte nustatytus reikalavimus. Veikla atitinka Direktyvos 2009/71/Euratomas reikalavimus, įgyvendinamus pagal TATENA ir WENRA tarptautines gaires, susijusias su ekstremaliais gamtiniais pavojais, įskaitant potvynius ir ekstremalias oro sąlygas.

▼M2

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. Su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens trūkumo prevencija susijusi aplinkos būklės blogėjimo rizika nustatoma ir šalinama pagal vandens naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Siekdami apriboti šilumines anomalijas, susijusias su atliekinės šilumos išleidimu, toliau nuo jūros esančių branduolinių elektrinių, kuriose vykstant tiesiasrovio šlapiojo aušinimo procesui vanduo imamas iš upės ar ežero, eksploatuotojai reguliuoja: a) didžiausią priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūrą po sumaišymo ir b) didžiausią išleidžiamo aušinimo vandens ir priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūros skirtumą. Temperatūra reguliuojama pagal individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, arba pagal Sąjungos teisėje nustatytas ribines vertes. Veikla atitinka Tarptautinės finansų korporacijos (IFC) standartus. Branduolinė veikla vykdoma laikantis Direktyvos 2000/60/EB reikalavimų dėl vandens telkinių, iš kurių imamas geriamasis vanduo, ir Tarybos direktyvos 2013/51/Euratomas, kuria nustatomi plačiosios visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimai, susiję su žmonėms vartoti skirtame vandenyje esančiomis radioaktyviosiomis medžiagomis.

▼M1

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Parengtas neradioaktyviųjų ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis tokių atliekų naudojimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje pagal atliekų hierarchiją, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Vadovaujantis Direktyva 2011/70/Euratomas ir laikantis Direktyvoje 2013/59/Euratomas nustatytų radiacinės saugos reikalavimų užtikrinama, kad eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapais susidarytų kuo mažiau radioaktyviųjų atliekų ir kuo daugiau nekontroliuojamųjų medžiagų. Taikoma finansavimo schema, kuria užtikrinamas tinkamas visos eksploatavimo nutraukimo veiklos ir panaudoto branduolinio kuro bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymo finansavimas pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Rekomendaciją 2006/851/Euratomas. Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Atitinkami šio skirsnio elementai įtraukti į valstybių narių ataskaitas, teikiamas Komisijai pagal Direktyvos 2011/70/Euratomas 14 straipsnio 1 dalį.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Neradioaktyvių išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių. Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.

▼M1

	Branduolinių elektrinių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes. Į orą, vandens telkinius ir gruntą (dirvožemį) išleidžiamas radioaktyviųjų medžiagų kiekis atitinka individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, arba nacionalines ribines vertes, nustatytas pagal Direktyvą 2013/51/Euratomas ir Direktyvą 2013/59/Euratomas. Panaudotas branduolinis kuras ir radioaktyviosios atliekos saugiai ir atsakingai tvarkomos pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Direktyvą 2013/59/Euratomas. Turima projektui įgyvendinti tinkamų laikino saugojimo pajėgumų ir parengti nacionaliniai dėjimo į atliekyną planai, kuriais užtikrinama, kad laikino saugojimo trukmė būtų kuo trumpesnė, laikantis Direktyvos 2011/70/Euratomas, pagal kurią radioaktyviųjų atliekų saugojimas, įskaitant ilgalaikį saugojimą, laikomas ne dėjimo į atliekyną alternatyva, o laikinu sprendimu.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Kai taikytina, atliktas pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėse arba šalia jų (įskaitant „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės teritorijas, taip pat kitas saugomas teritorijas) esančių aikštelių ir (arba) vykdomų operacijų, kurios, tikėtina, gali daryti didelį poveikį pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėms, atitinkamas vertinimas ir, remiantis jo išvadomis, įgyvendintos būtinos poveikio švelninimo priemonės. Aikštelės ir (arba) operacijos neturi daryti neigiamo poveikio saugomose teritorijose esančių buveinių ar rūšių apsaugos būklei.

4.29. **Elektros energijos gamyba iš iškastinio dujinio kuro**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose elektros energija gaminama iš iškastinio dujinio kuro, statyba arba eksploatavimas. Ši veikla neapima elektros energijos gamybos tik iš atsinaujinančiojo neiškastinio dujinio ir skystojo kuro, nurodyto šio priedo 4.7 skirsnyje, ir biodujų bei skystųjų bioproduktų, nurodytų šio priedo 4.8 skirsnyje.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais D35.11 ir F42.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

▼M1

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

a) gaminant elektros energiją iš iškastinio dujinio kuro per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 100 g CO_2e/kWh.

Per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas remiantis konkretaus projekto duomenimis, jei jų turima, pagal Komisijos rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal standartą ISO 14067:2018 arba ISO 14064–1:2018.

Nustatytą per visą gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

Jei įrenginiuose kokia nors forma mažinama tarša, įskaitant anglies dioksido surinkimą arba atsinaujinančiųjų išteklių ar mažo anglies dioksido pėdsako dujų naudojimą, ta taršos mažinimo veikla, kai taikytina, atitinka kriterijus, nustatytus atitinkamame šio priedo skirsnyje.

Jei gaminant elektros energiją CO_2 ne išmetamas į atmosferą, o surenkamas siekiant jį saugoti po žeme, jis transportuojamas ir suleidžiamas į požemines saugyklas atitinkamai pagal šio priedo 5.11 ir 5.12 skirsniuose nustatytus techninės analizės kriterijus;

b) įrenginiai, kurių statybos leidimas išduotas iki 2030 m. gruodžio 31 d., atitinka visus šiuos reikalavimus:

i) vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO_2e/kWh pagamintos energijos arba vykdant veiklą per metus tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis neviršija vidutiniškai 550 kg CO_2e/kW įrenginio pajėgumo per 20 metų;

ii) pakeistina energija negali būti gaminama iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, remiantis lyginamuoju vertinimu, kuriame lyginama su ekonomiškai efektyviausia ir techniškai įmanoma atsinaujinančia to paties pajėgumo gamybos alternatyva; šio lyginamojo vertinimo rezultatai skelbiami ir dėl jų konsultuojamasi su suinteresuotosiomis šalimis;

iii) veikla pakeičia esamą labai taršią elektros energijos gamybos, kuriai naudojamas kietasis arba skystasis iškastinis kuras, veiklą;

iv) naujas įrengtasis gamybos pajėgumas neviršija pakeisto įrenginio pajėgumo daugiau kaip 15 %;

v) įrenginys suprojektuotas ir pastatytas taip, kad būtų galima naudoti atsinaujinančiųjų išteklių ir (arba) mažo anglies dioksido pėdsako dujinį kurą, ir prie visiško atsinaujinančiųjų išteklių ir (arba) mažo anglies dioksido pėdsako dujinio kuro naudojimo pereinama iki 2035 m. gruodžio 31 d., o atitinkamą įsipareigojimą ir patikrinamą planą patvirtino įmonės valdymo organas;

vi) išmetamas ŠESD kiekis dėl pakeitimo per visą naujo įrengtojo gamybos pajėgumo gyvavimo ciklą sumažinamas bent 55 %;

vii) jei veikla vykdoma valstybės narės, kurioje energijai gaminti naudojamos anglys, teritorijoje, ta valstybė narė įsipareigojo palaipsniui atsisakyti energijos gamybos iš anglių ir apie tai pranešė savo integruotame nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane, nurodytame Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1999 ([226]) 3 straipsnyje, arba kitoje priemonėje.

Atitiktį 1 dalies b punkte nurodytiems kriterijams tikrina nepriklausoma trečioji šalis. Nepriklausomos trečiosios šalies tikrintojas turi reikiamų išteklių ir ekspertinių žinių tokiam tikrinimui atlikti. Nepriklausomos trečiosios šalies tikrintojas neturi jokio interesų konflikto su savininku ar finansuotoju ir nedalyvauja plėtojant ar vykdant veiklą. Nepriklausomos trečiosios šalies tikrintojas išsamiai tikrina atitiktį techninės analizės kriterijams. Visų pirma, nepriklausoma trečioji šalis kiekvienais metais paskelbia ir perduoda Komisijai ataskaitą, kurioje:

a) patvirtinamas tiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio lygis, nurodytas 1 dalies b punkto i papunktyje;

([226]) 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

▼M1

b) kai taikytina, įvertinama, ar vykdant veiklą per metus tiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio trajektorija yra patikima, kad būtų laikomasi 1 dalies b punkto i papunktyje nurodytos 20 metų vidutinės ribinės vertės;

c) įvertinama, ar veiklos trajektorija patikima, kad būtų laikomasi 1 dalies b punkto v papunkčio reikalavimų.

Atlikdamas 1 dalies b punkte nurodytą vertinimą, nepriklausomos trečiosios šalies tikrintojas visų pirma atsižvelgia į per kiekvienus trajektorijos metus planuojamą tiesiogiai išmesti ŠESD kiekį, per metus tiesiogiai išmestą ŠESD kiekį, planuojamą bei faktinį eksploatavimo valandų skaičių ir planuojamą panaudoti bei faktiškai panaudotą atsinaujinančiųjų išteklių arba mažo anglies dioksido pėdsako dujų kiekį.

Komisija, remdamasi jai pateiktomis ataskaitomis, atitinkamiems eksploatuotojams gali pateikti nuomonę. Komisija į tas ataskaitas atsižvelgia atlikdama Reglamento (ES) 2020/852 19 straipsnio 5 dalyje nurodytą peržiūrą.

2. Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

a) statybos metu įrengta matavimo įranga, skirta fiziniam teršalų išmetimui, pvz., dėl metano nuotėkio, stebėti arba įdiegta nuotėkio aptikimo ir remonto programa;

b) eksploatavimo metu pranešama apie fizinį išmetamųjų teršalų kiekio matavimą ir pašalinamas nuotėkis.

3. Jei vykdant veiklą iškastinis dujinis kuras derinamas su dujiniu arba skystuoju biokuru, biokuro gamybai naudojama žemės ūkio išteklių biomasė atitinka Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus kriterijus, o miško biomasė atitinka tos direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių. Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼M1

4.30. **Didelio naudingumo bendra šilumos ir (arba) vėsumos ir elektros energijos gamyba iš iškastinio dujinio kuro**

Veiklos aprašymas

Bendros šilumos ir (arba) vėsumos ir elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose naudojamas iškastinis dujinis kuras, statyba, atnaujinimas ir eksploatavimas. Ši veikla neapima didelio naudingumo bendros šilumos ir (arba) vėsumos ir elektros energijos gamybos tik iš atsinaujinančiojo neiškastinio dujinio ir skystojo kuro, nurodyto šio priedo 4.19 skirsnyje, ir biodujų bei skystųjų bioproduktų, nurodytų šio priedo 4.20 skirsnyje.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys gali būti siejamos su NACE kodais D35.11 ir D35.30 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

a) ŠESD kiekis, per gyvavimo ciklą išmetamas bendrai gaminant šilumą ir (arba) vėsumą ir elektros energiją iš dujinio kuro, yra mažesnis nei 100 g CO_2e vienai bendrai pagamintos energijos kilovatvalandei.

Per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas remiantis konkretaus projekto duomenimis, jei jų turima, pagal Komisijos rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal standartą ISO 14067:2018 arba ISO 14064–1:2018.

Nustatytą per visą gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

Jei įrenginiuose kokia nors forma mažinama tarša, įskaitant anglies dioksido surinkimą arba atsinaujinančiųjų išteklių arba mažo anglies dioksido pėdsako dujų naudojimą, ta taršos mažinimo veikla, kai taikytina, vykdoma laikantis atitinkamų šio priedo skirsnių nuostatų. Jei surenkamas gaminant elektros energiją išmetamas CO_2, jis turi neviršyti šio skirsnio 1 punkte nustatytos išmetamųjų teršalų ribinės vertės ir turi būti transportuojamas bei saugomas po žeme tokiu būdu, kuris atitinka CO_2 transportavimui ir saugojimui taikomus techninės analizės kriterijus, nustatytus atitinkamai šio priedo 5.11 ir 5.12 skirsniuose;

b) įrenginiai, kurių statybos leidimas išduotas iki 2030 m. gruodžio 31 d., atitinka visus šiuos reikalavimus:

i) vykdant veiklą sutaupoma bent 10 % pirminės energijos, palyginti su atskira šilumos ir elektros energijos gamyba; sutaupytas pirminės energijos kiekis apskaičiuojamas pagal Direktyvoje 2012/27/ES pateiktą formulę;

ii) vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO_2e/kWh pagamintos energijos;

iii) pakeistina elektros energija ir (arba) šiluma, ir (arba) vėsuma negali būti gaminama iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, remiantis lyginamuoju vertinimu, kuriame lyginama su ekonomiškai efektyviausia ir techniškai įmanoma atsinaujinančia to paties pajėgumo gamybos alternatyva; šio lyginamojo vertinimo rezultatai skelbiami ir dėl jų konsultuojamasi su suinteresuotosiomis šalimis;

iv) veikla pakeičia esamą labai taršią bendros šilumos ir (arba) vėsumos ir elektros energijos gamybos, atskiros šilumos ir (arba) vėsumos gamybos arba atskiros elektros energijos gamybos, kuriai naudojamas kietasis arba skystasis iškastinis kuras, veiklą;

v) naujas įrengtasis gamybos pajėgumas neviršija pakeisto įrenginio pajėgumo;

vi) įrenginys suprojektuotas ir pastatytas taip, kad būtų galima naudoti atsinaujinančiųjų išteklių ir (arba) mažo anglies dioksido pėdsako dujinį kurą, ir prie visiško atsinaujinančiųjų išteklių ir (arba) mažo anglies dioksido pėdsako dujinio kuro naudojimo pereinama iki 2035 m. gruodžio 31 d., o atitinkamą įsipareigojimą ir patikrinamą planą patvirtino įmonės valdymo organas;

▼M1

vii) išmetamas ŠESD kiekis dėl pakeitimo sumažinamas bent 55 % vienai pagamintos energijos kilovatvalandei;

viii) atnaujinus įrenginį jo gamybos pajėgumai nepadidinami;

ix) jei veikla vykdoma valstybės narės, kurioje energijai gaminti naudojamos anglys, teritorijoje, ta valstybė narė įsipareigojo palaipsniui atsisakyti energijos gamybos iš anglių ir apie tai pranešė savo integruotame nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane, nurodytame Reglamento (ES) 2018/1999 3 straipsnyje, arba kitoje priemonėje.

Atitiktį 1 dalies b punkte nurodytiems kriterijams tikrina nepriklausoma trečioji šalis. Nepriklausomos trečiosios šalies tikrintojas turi reikiamų išteklių ir ekspertinių žinių tokiam tikrinimui atlikti. Nepriklausomos trečiosios šalies tikrintojas neturi jokio interesų konflikto su savininku ar finansuotoju ir nedalyvauja plėtojant ar vykdant veiklą. Nepriklausomos trečiosios šalies tikrintojas išsamiai tikrina atitiktį techninės analizės kriterijams. Visų pirma, nepriklausoma trečioji šalis kiekvienais metais paskelbia ir perduoda Komisijai ataskaitą, kurioje:

a) patvirtinamas tiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio lygis, nurodytas 1 dalies b punkto ii papunktyje;

b) įvertinama, ar veiklos trajektorija patikima, kad būtų laikomasi 1 dalies b punkto vi papunkčio reikalavimų.

Komisija, remdamasi jai pateiktomis ataskaitomis, atitinkamiems eksploatuotojams gali pateikti nuomonę. Komisija į tas ataskaitas atsižvelgia atlikdama Reglamento (ES) 2020/852 19 straipsnio 5 dalyje nurodytą peržiūrą.

2. Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

a) statybos metu įrengta matavimo įranga, skirta fiziniam teršalų, įskaitant dėl metano nuotėkio susidariusius teršalus, išmetimui stebėti arba įdiegta nuotėkio aptikimo ir remonto programa;

b) eksploatavimo metu pranešama apie fizinį išmetamųjų teršalų kiekio matavimą ir pašalinamas nuotėkis.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių. Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼M1

4.31. **Šilumos ir (arba) vėsumos gamyba iš iškastinio dujinio kuro efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemoje**

Veiklos aprašymas

Šilumos gamybos įrenginių, kuriuose šilumai ir (arba) vėsumai gaminti naudojamas iškastinis dujinis kuras ir kurie prijungti prie Direktyvos 2012/27/ES 2 straipsnio 41 punkte apibrėžto efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemos, statyba, atnaujinimas ir eksploatavimas. Ši veikla neapima šilumos ir (arba) vėsumos gamybos efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemoje tik iš atsinaujinančiojo neiškastinio dujinio ir skystojo kuro, nurodyto šio priedo 4.23 skirsnyje, ir biodujų bei skystųjų bioproduktų, nurodytų šio priedo 4.24 skirsnyje.

Šiai veiklai priskiriamas NACE kodas D35.30 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

a) ŠESD kiekis, per visą gyvavimo ciklą išmetamas gaminant šilumą ir (arba) vėsumą iš dujinio kuro, yra mažesnis nei 100 g CO_2e/kWh. Išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimas per gyvavimo ciklą apskaičiuojamas pagal Rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal standartą ISO 14067:2018 arba ISO 14064–1:2018.

Nustatytą per visą gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

Jei įrenginiuose kokia nors forma mažinama tarša, įskaitant anglies dioksido surinkimą arba atsinaujinančiųjų išteklių arba mažo anglies dioksido pėdsako dujų naudojimą, ta taršos mažinimo veikla, kai taikytina, vykdoma laikantis atitinkamų šio priedo skirsnių nuostatų. Jei surenkamas gaminant elektros energiją išmetamas CO_2, jis turi neviršyti šio skirsnio 1 punkte nustatytos išmetamųjų teršalų ribinės vertės ir turi būti transportuojamas bei saugomas po žeme tokiu būdu, kuris atitinka CO_2 transportavimui ir saugojimui taikomus techninės analizės kriterijus, nustatytus atitinkamai šio priedo 5.11 ir 5.12 skirsniuose;

b) įrenginiai, kurių statybos leidimas išduotas iki 2030 m. gruodžio 31 d., atitinka visus šiuos reikalavimus:

i) vykdant veiklą pagaminta šiluminė energija naudojama Direktyvoje 2012/27/ES apibrėžto efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemoje;

ii) vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO_2e/kWh pagamintos energijos;

iii) pakeistina šiluma ir (arba) vėsuma negali būti gaminama iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, remiantis lyginamuoju vertinimu, kuriame lyginama su ekonomiškai efektyviausia ir techniškai įmanoma atsinaujinančia to paties pajėgumo gamybos alternatyva; šio lyginamojo vertinimo rezultatai skelbiami ir dėl jų konsultuojamasi su suinteresuotosiomis šalimis;

iv) veikla pakeičia esamą labai taršią šilumos ir (arba) vėsumos gamybos, kuriai naudojamas kietasis arba skystasis iškastinis kuras, veiklą;

v) naujas įrengtasis gamybos pajėgumas neviršija pakeisto įrenginio pajėgumo;

vi) įrenginys suprojektuotas ir pastatytas taip, kad būtų galima naudoti atsinaujinančiųjų išteklių ir (arba) mažo anglies dioksido pėdsako dujinį kurą, ir prie visiško atsinaujinančiųjų išteklių ir (arba) mažo anglies dioksido pėdsako dujinio kuro naudojimo pereinama iki 2035 m. gruodžio 31 d., o atitinkamą įsipareigojimą ir patikrinamą planą patvirtino įmonės valdymo organas;

vii) išmetamas ŠESD kiekis dėl pakeitimo sumažinamas bent 55 % vienai pagamintos energijos kilovatvalandei;

▼M1

viii) atnaujinus įrenginį jo gamybos pajėgumai nepadidinami;

ix) jei veikla vykdoma valstybės narės, kurioje energijai gaminti naudojamos anglys, teritorijoje, ta valstybė narė įsipareigojo palaipsniui atsisakyti energijos gamybos iš anglių ir apie tai pranešė savo integruotame nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane, nurodytame Reglamento (ES) 2018/1999 3 straipsnyje, arba kitoje priemonėje.

Atitiktį 1 dalies b punkte nurodytiems kriterijams tikrina nepriklausoma trečioji šalis. Nepriklausomos trečiosios šalies tikrintojas turi reikiamų išteklių ir ekspertinių žinių tokiam tikrinimui atlikti. Nepriklausomos trečiosios šalies tikrintojas neturi jokio interesų konflikto su savininku ar finansuotoju ir nedalyvauja plėtojant ar vykdant veiklą. Nepriklausomos trečiosios šalies tikrintojas išsamiai tikrina atitiktį techninės analizės kriterijams. Visų pirma, nepriklausoma trečioji šalis kiekvienais metais paskelbia ir perduoda Komisijai ataskaitą, kurioje:

a) patvirtinamas tiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio lygis, nurodytas 1 dalies b punkto ii papunktyje;

b) įvertinama, ar veiklos trajektorija patikima, kad būtų laikomasi 1 dalies b punkto vi papunkčio reikalavimų.

Komisija, remdamasi jai pateiktomis ataskaitomis, atitinkamiems eksploatuotojams gali pateikti nuomonę. Komisija į tas ataskaitas atsižvelgia atlikdama Reglamento (ES) 2020/852 19 straipsnio 5 dalyje nurodytą peržiūrą.

2. Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

a) statybos metu įrengta matavimo įranga, skirta fiziniam teršalų išmetimui, pvz., dėl metano nuotėkio, stebėti arba įdiegta nuotėkio aptikimo ir remonto programa;

b) eksploatavimo metu pranešama apie fizinį išmetamųjų teršalų kiekio matavimą ir pašalinamas nuotėkis.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių. Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼B

5. VANDENTIEKA, KANALIZACIJA, ATLIEKŲ TVARKYMAS IR VALYMO VEIKLA

5.1. **Vandens surinkimo, valymo ir tiekimo sistemų statyba, išplėtimas ir eksploatavimas**

Veiklos aprašymas

Vandens surinkimo, valymo ir tiekimo sistemų statyba, plėtra ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais E36.00 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vandens tiekimo sistema atitinka vieną iš šių kriterijų:

(a) vidutinis gavybai ir valymui suvartojamos energijos kiekis neviršija 0,5 kWh vienam pagaminto tiekiamo vandens kubiniam metrui. Nustatant bendrą suvartojamos energijos kiekį gali būti atsižvelgiama į energijos vartojimą mažinančias priemones, tokias kaip šaltinio valdymas (teršalų apkrovos šaltiniai) ir atitinkamais atvejais energijos (pvz., hidraulinės, saulės ir vėjo) gamyba;

(b) nuotėkio lygis apskaičiuojamas taikant infrastruktūros nuotėkio rodiklio (INR) ([213]) vertinimo metodą, o ribinė vertė yra ne didesnė kaip 1,5, arba jis apskaičiuojamas taikant kitą tinkamą metodą, o ribinė vertė nustatoma pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2020/2184 ([214]) 4 straipsnį. Tas skaičiavimas turi būti taikomas visai vandens tiekimo (skirstymo) tinklo daliai, kurioje vykdomi darbai, t. y. vandens tiekimo zonos lygmeniu, rajoninėje (-ėse) vartojimo matavimo zonoje (-ose) arba reguliuojamo slėgio zonoje (-ose).

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

5.2. **Vandens surinkimo, valymo ir tiekimo sistemų atnaujinimas**

Veiklos aprašymas

Vandens surinkimo, valymo ir tiekimo sistemų atnaujinimas, įskaitant vandens surinkimo, valymo ir skirstymo infrastruktūros atnaujinimą namų ūkių ir pramonės reikmėms. Vykdant veiklą renkamo, valomo arba tiekiamo vandens srauto dydis iš esmės nepakinta.

([213]) Infrastruktūros nuotėkio rodiklis (INR) apskaičiuojamas kaip esami faktiniai metiniai nuostoliai arba neišvengiami faktiniai metiniai nuostoliai. Esami faktiniai metiniai nuostoliai – faktinis iš skirstymo tinklo dingęs (t. y. galutiniams vartotojams nepatiektas) vandens kiekis. Nustatant neišvengiamus faktinius metinius nuostolius atsižvelgiama į tai, kad iš vandens skirstymo tinklo visada nuteka tam tikras vandens kiekis. Neišvengiami faktiniai metiniai nuostoliai apskaičiuojami pagal tokius parametrus kaip tinklo ilgis, tiekimo jungčių skaičius ir vandens slėgis tinkle.

([214]) 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/2184 dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (OL L 435, 2020 12 23, p. 1).

▼B

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais E36.00 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Atnaujinus vandens tiekimo sistemą, energijos vartojimo efektyvumas padidinamas vienu iš šių būdų:

(a) bent 20 proc. sumažinant vidutinį sistemos suvartojamos energijos kiekį, palyginti su pradiniu trejų metų veiklos rezultatų vidurkiu, įskaitant vandens gavybą ir valymą, matuojant kWh vienam kubiniam metrui pagaminto tiekiamo vandens;

(b) bent 20 proc. sumažinant skirtumą tarp esamo vidutinio trejų metų vandens tiekimo tinklo nuotėkio lygio, apskaičiuoto taikant infrastruktūros nuotėkio rodiklio (INR) vertinimo metodą (pradinis trejų metų veiklos rezultatų vidurkis) ir 1,5 INR ([229]), arba tarp esamo vidutinio trejų metų vandens tiekimo tinklo nuotėkio lygio, apskaičiuoto taikant kitą tinkamą metodą, ir ribinės vertės, nustatytos pagal Direktyvos (ES) 2020/2184 4 straipsnį. Esamo nuotėkio lygio trejų metų vidurkis skaičiuojamas visoje vandens tiekimo (skirstymo) tinklo dalyje, kurioje vykdomi darbai, t. y. atnaujinto vandens tiekimo (skirstymo) tinklo atveju rajoninėje (-ėse) vartojimo matavimo zonoje (-ose) arba reguliuojamo slėgio zonoje (-ose).

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

5.3. **Nuotekų surinkimo ir valymo sistemų statyba, išplėtimas ir eksploatavimas**

Veiklos aprašymas

Centralizuotų nuotekų sistemų, įskaitant surinkimą (kanalizacijos tinklas) ir valymą, statyba, išplėtimas ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais E37.00 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([229]) Infrastruktūros nuotėkio rodiklis (INR) apskaičiuojamas kaip esami faktiniai metiniai nuostoliai arba neišvengiami faktiniai metiniai nuostoliai. Esami faktiniai metiniai nuostoliai – faktinis iš skirstymo tinklo dingęs (t. y. galutiniams vartotojams nepatiektas) vandens kiekis. Nustatant neišvengiamus faktinius metinius nuostolius atsižvelgiama į tai, kad iš vandens skirstymo tinklo visada nuteka tam tikras vandens kiekis. Neišvengiami faktiniai metiniai nuostoliai apskaičiuojami pagal tokius parametrus kaip tinklo ilgis, tiekimo jungčių skaičius ir vandens slėgis tinkle.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Bendras nuotekų valymo įrenginio suvartojamos energijos kiekis neviršija:

(a) 35 kWh ekvivalentiniam gyventojų skaičiui (EGS) per metus mažesnio nei 10 000 EGS galingumo valymo įrenginio atveju;

(b) 25 kWh ekvivalentiniam gyventojų skaičiui (EGS) per metus 10 000–100 000 EGS galingumo valymo įrenginio atveju;

(c) 20 kWh ekvivalentiniam gyventojų skaičiui (EGS) per metus didesnio nei 100 000 EGS galingumo valymo įrenginio atveju.

Nustatant bendrą eksploatuojant nuotekų valymo įrenginį suvartojamos energijos kiekį gali būti atsižvelgta į priemones, kuriomis mažinamas energijos suvartojimas, susijęs su šaltinio valdymu (lietaus vandens ar teršalų apkrovos šaltinių mažinimas) ir atitinkamais atvejais energijos (pvz., hidroenergijos, saulės, šiluminės ir vėjo energijos) gamyba sistemoje.

2. Intensyviau aplinką ŠESD teršiančias valymo sistemas (pvz., septikus, anaerobinius baseinus) pakeičiančio nuotekų valymo įrenginio arba surinkimo sistemą turinčio nuotekų valymo įrenginio statybos ir išplėtimo atveju atliktas tiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio vertinimas ([230]). Pareikalavus rezultatai atskleidžiami investuotojams ir klientams.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. Kai nuotekos valomos tiek, kad jas būtų galima pakartotinai panaudoti drėkinimui žemės ūkyje, apibrėžti ir įgyvendinti būtini rizikos valdymo veiksmai, siekiant išvengti neigiamo poveikio aplinkai ([231]).
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Nuotekų išleidimas į priimančiuosius vandenis atitinka Tarybos direktyvoje 91/271/EEB ([232]) nustatytus reikalavimus arba nacionalines nuostatas, kuriomis nustatomi didžiausi leidžiami su nuotekomis į priimančiuosius vandenis išleidžiamų teršalų kiekiai. Įgyvendintos atitinkamos priemonės, kuriomis siekiama išvengti pernelyg didelio paviršinių nuotekų nutekėjimo iš nuotekų surinkimo sistemos ir jį sumažinti ir kurios gali apimti gamtos procesais pagrįstus sprendimus, atskiras paviršinių nuotekų surinkimo sistemas, sulaikymo rezervuarus ir pirmojo nuplaunamojo vandens valymą. Nuotekų dumblas naudojamas laikantis Tarybos direktyvos 86/278/EEB ([233]) arba taip, kaip reikalaujama nacionalinėje teisėje, susijusioje su dumblo paskleidimu dirvos paviršiuje ar kitokiu naudojimu ant dirvožemio arba dirvožemyje.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

([230]) Pavyzdžiui, pagal IPCC nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gaires, taikomas nuotekų valymo veiklai ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf).

([231]) Kaip nustatyta 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų (OL L 177, 2020 6 5, p. 32) II priede.

([232]) 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 91/271/EEB dėl miesto nuotėkų valymo (OL L 135, 1991 5 30, p. 40).

([233]) 1986 m. birželio 12 d. Tarybos direktyva 86/278/EEB dėl aplinkos, ypač dirvožemio, apsaugos naudojant žemės ūkyje nuotėkų dumblą (OL L 181, 1986 7 4, p. 6).

▼B

5.4. **Nuotekų surinkimo ir valymo sistemų atnaujinimas**

Veiklos aprašymas

Centralizuotų nuotekų sistemų, įskaitant surinkimą (kanalizacijos tinklas) ir valymą, atnaujinimas. Vykdant veiklą nuotekų sistemoje renkamo ar valomo vandens srauto ar apkrovos dydis iš esmės nepakinta.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodais E37.00 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Atnaujinus nuotekų surinkimo sistemą, padidėja energijos vartojimo efektyvumas: vidutinis suvartojamos energijos kiekis sumažėja bent 20 proc., palyginti su pradiniu trejų metų veiklos rezultatų vidurkiu, kuris įrodomas kasmet. Energijos suvartojimo sumažėjimas gali būti apskaičiuotas projekto (pvz., surinkimo sistemos atnaujinimo) lygmeniu arba visoje galutinėje nuotekų aglomeracijos grandyje (t. y. grandyje, apimančioje galutinę surinkimo sistemą, valymo įrenginį arba nuotekų išleidimą).

2. Atnaujinus nuotekų valymo įrenginį, padidėja energijos vartojimo efektyvumas: vidutinis sistemos suvartojamos energijos kiekis sumažėja bent 20 proc., palyginti su pradiniu trejų metų veiklos rezultatų vidurkiu, kuris įrodomas kasmet.

3. 1 ir 2 punktų tikslais grynasis sistemos suvartojamos energijos kiekis apskaičiuojamas kWh per metus surinktų arba išvalytų nuotekų ekvivalentiniam gyventojui skaičiui, atsižvelgiant į priemones, kuriomis mažinamas energijos suvartojimas, susijęs su šaltinio valdymu (lietaus vandens ar teršalų apkrovos šaltinių mažinimu) ir atitinkamais atvejais energijos (pvz., hidroenergijos, saulės, šiluminės ir vėjo energijos) gamyba sistemoje.

4. 1 ir 2 punktų tikslais ekonominės veiklos vykdytojas įrodo, kad nėra jokių esminių pokyčių, susijusių su išorės sąlygomis, įskaitant leidimo (-ų) išleisti nuotekas dalinius pakeitimus ar aglomeracijos apkrovos pokyčius, dėl kurių suvartojamos energijos kiekis sumažėtų nepriklausomai nuo įgyvendinamų efektyvumo priemonių.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. Kai nuotekos valomos tiek, kad jas būtų galima pakartotinai panaudoti drėkinimui žemės ūkyje, apibrėžti ir įgyvendinti būtini rizikos valdymo veiksmai, siekiant išvengti neigiamo poveikio aplinkai ([234]).
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Nuotekų išleidimas į priimančiuosius vandenis atitinka Direktyvoje 91/271/EEB nustatytus reikalavimus, arba nacionalines nuostatas, kuriomis nustatomi didžiausi leidžiami su nuotekomis į priimančiuosius vandenis išleidžiamų teršalų kiekiai. Įgyvendintos atitinkamos priemonės, kuriomis siekiama išvengti pernelyg didelio paviršinių nuotekų nutekėjimo iš nuotekų surinkimo sistemos ir jį sumažinti ir kurios gali apimti gamtos procesais pagrįstus sprendimus, atskiras paviršinių nuotekų surinkimo sistemas, sulaikymo rezervuarus ir pirmojo nuplaunamojo vandens valymą.

([234]) Kaip nurodyta 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų (OL L 177, 2020 6 5, p. 32) II priede.

▼B

	Nuotekų dumblas naudojamas laikantis Direktyvos 86/278/EEB arba taip, kaip reikalaujama nacionalinėje teisėje, susijusioje su dumblo paskleidimu dirvos paviršiuje ar kitokiu naudojimu ant dirvožemio arba dirvožemyje.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

5.5. **Susidarymo vietoje atskirtų nepavojingų atliekų rinkimas ir vežimas**

Veiklos aprašymas

Atskiras vienos rūšies arba į bendrą grupę sujungtų nepavojingų atliekų rinkimas ir vežimas ([235]) siekiant paruošti jas pakartotiniam naudojimui arba perdirbimui.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu E38.11 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Visos atskirai surinktos ir gabenamos nepavojingos atliekos, atskirtos jų susidarymo vietoje, siunčiamos ruošti pakartotiniam naudojimui arba perdirbimui.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Atskirai surinktos atliekų frakcijos atliekų saugojimo ir perdavimo įrenginiuose nemaišomos su kitomis atliekomis ar skirtingas savybes turinčiomis medžiagomis.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

([235]) Sąjungoje veikla atitinka 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3) 10 straipsnio 3 dalį ir nacionalinius teisės aktus bei atliekų tvarkymo planus.

▼B

5.6. **Anaerobinis nuotekų dumblo skaidymas**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, skirtų nuotekų dumblui valyti anaerobinio skaidymo būdu, atitinkamai gaminant ir naudojant biodujas ar chemines medžiagas, statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais E37.00 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Parengtas stebėsenos ir nenumatytų atvejų planas, siekiant kuo labiau sumažinti metano nuotėkį įrenginyje.

2. Pagamintos biodujos tiesiogiai naudojamos elektros energijai ar šilumai gaminti arba patobulinamos iki biometano, skirto įleisti į gamtinių dujų tinklą, arba naudojamos kaip transporto priemonių degalai arba kaip žaliava chemijos pramonėje.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su anaerobiniam atliekų apdorojimui taikomais geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl atliekų apdorojimo ([236]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kai gautąjį degazuotąjį substratą ketinama naudoti kaip trąšas arba dirvožemį gerinančias medžiagas, apie azoto kiekį jame (su ± 25 proc. paklaida) pranešama pirkėjui arba už degazuotojo substrato pašalinimą atsakingam subjektui.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

5.7. **Anaerobinis biologinių atliekų skaidymas**

Veiklos aprašymas

Specialių įrenginių, skirtų atskirai surenkamoms biologinėms atliekoms apdoroti anaerobinio skaidymo būdu ([237]), atitinkamai gaminant ir naudojant biodujas ir degazuotąjį substratą ir (arba) chemines medžiagas, statyba ir eksploatavimas.

([236]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.
([237]) Kaip apibrėžta Direktyvos 2008/98/EB 3 straipsnio 4 punkte.

▼B

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais E38.21 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Parengtas stebėsenos ir nenumatytų atvejų planas, siekiant kuo labiau sumažinti metano nuotėkį įrenginyje.

2. Pagamintos biodujos tiesiogiai naudojamos elektros energijai ar šilumai gaminti arba patobulinamos iki biometano, skirto įleisti į gamtinių dujų tinklą, arba naudojamos kaip transporto priemonių degalai arba kaip žaliava chemijos pramonėje.

3. Anaerobiniam skaidymui naudojamos biologinės atliekos yra atskiriamos jų susidarymo šaltinyje ir surenkamos atskirai.

4. Pagamintas degazuotasis substratas naudojamas kaip trąša arba dirvožemį gerinanti medžiaga tiesiogiai arba po kompostavimo ar bet kokio kitokio apdorojimo.

5. Specialiuosiuose biologinių atliekų apdorojimo įrenginiuose maistinių ir pašarinių augalų ([238]), naudojamų kaip pradinė žaliava, dalis, išmatuota svorio vienetais kaip metinis vidurkis, sudaro ne daugiau kaip 10 proc. pradinės žaliavos.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Anaerobinio skaidymo įrenginiuose, kuriuose per dieną apdorojama daugiau kaip 100 tonų medžiagos, į orą ir vandenį išmetamų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl atliekų apdorojimo ([239]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Pagamintas degazuotasis substratas atitinka trešiamosioms medžiagoms taikomus reikalavimus, nustatytus atitinkamai Reglamento (ES) 2019/1009 II priedo 4 ir 5 sudedamųjų medžiagų kategorijose (SMK), taikomose degazuotajam substratui, arba 3 SMK, taikomoje kompostui, arba nacionalinėse taisyklėse dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų. Apie azoto kiekį (su ± 25 proc. paklaida) degazuotajame substrate, kuris yra naudojamas kaip trąša arba dirvožemį gerinanti medžiaga, pranešama pirkėjui arba už degazuotojo substrato pašalinimą atsakingam subjektui.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

([238]) Kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio 40 punkte.

([239]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

▼B

5.8. **Biologinių atliekų kompostavimas**

Veiklos aprašymas

Specialių įrenginių, skirtų atskirai surenkamoms biologinėms atliekoms apdoroti kompostuojant (aerobinis skaidymas), taip gaminant ir naudojant kompostą, statyba ir eksploatavimas ([240]).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais E38.21 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Kompostuojamos biologinės atliekos yra atskiriamos jų susidarymo šaltinyje ir surenkamos atskirai.

2. Pagamintas kompostas naudojamas kaip trąša arba dirvožemį gerinanti medžiaga ir atitinka trešiamosioms medžiagoms taikomus reikalavimus, nustatytus Reglamento (ES) 2019/1009 II priedo sudedamųjų medžiagų 3 kategorijoje (SMK), arba nacionalines taisykles dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Kompostavimo įrenginiuose, kuriuose per dieną apdorojama daugiau kaip 75 tonų medžiagos, į orą ir vandenį išmetamų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su anaerobiniam atliekų apdorojimui taikomais geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl atliekų apdorojimo ([241]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Statybvietėje įdiegta sistema, neleidžianti filtratui patekti į požeminį vandenį. Pagamintas kompostas atitinka trešiamosioms medžiagoms taikomus reikalavimus, nustatytus Reglamento (ES) 2019/1009 II priedo sudedamųjų medžiagų 3 kategorijoje (SMK), arba nacionalines taisykles dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų arba dirvožemį gerinančių medžiagų.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

5.9. **Medžiagų atgavimas iš nepavojingų atliekų**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, skirtų atskirai surinktų nepavojingų atliekų srautų rūšiavimui ir perdirbimui į antrines žaliavas, susijusiam su mechaniniu pakartotiniu apdorojimu, bet ne užpildymo tikslais, statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais E38.32 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([240]) Kaip apibrėžta Direktyvos 2008/98/EB 3 straipsnio 4 punkte.
([241]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vykdant veiklą ne mažiau kaip 50 proc. atskirai surinktų nepavojingų atliekų pagal svorį paverčiama antrinėmis žaliavomis, kurios yra tinkamos pakeisti gamybos procese naudojamas pirmines medžiagas.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

5.10. **Sąvartyno dujų surinkimas ir naudojimas**

Veiklos aprašymas

Sąvartyno dujų surinkimo ir panaudojimo infrastruktūros ([242]) įrengimas ir eksploatavimas stacionariai uždaruose sąvartynuose ar sąvartyno sekcijose, naudojant naujus arba papildomus specialius techninius įrenginius ir įrangą, sumontuotus vykstant arba pasibaigus sąvartyno sekcijos uždarymui.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu E38.21 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([242]) Sąvartyno sąvoka apibrėžta 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyvos 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų (OL L 182, 1999 7 16, p. 1) 2 straipsnio g punkte.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Sąvartynas nebuvo atidarytas po 2020 m. liepos 8 d.

2. Sąvartynas (arba sąvartyno sekcija), kuriame dujų surinkimo sistema yra naujai įrengta, išplėsta arba modifikuota, yra visam laikui uždarytas ir į jį daugiau nepatenka biologiškai skaidžių atliekų ([243]).

3. Pagamintos sąvartyno dujos naudojamos kaip biodujos ([244]) elektros energijai arba šilumai gaminti arba patobulinamos iki biometano, skirto įleisti į gamtinių dujų tinklą, arba naudojamos kaip transporto priemonių degalai arba kaip žaliava chemijos pramonėje.

4. Iš sąvartyno išmetamam metanui ir iš sąvartyno dujų surinkimo ir naudojimo įrenginių nutekamoms dujoms taikomos Tarybos direktyvos 1999/31/EB III priede nustatytos kontrolės ir stebėsenos procedūros ([245]).

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Seni sąvartynai, kuriuose įrengta sąvartyno dujų surinkimo sistema, visam laikui uždaromi, valomi ir vėliau prižiūrimi laikantis šių taisyklių: (a) Direktyvos 1999/31/EB I priede nustatytų bendrųjų reikalavimų; (b) tos direktyvos III priede nustatytų kontrolės ir stebėsenos procedūrų.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

5.11. **CO_2 transportavimas**

Veiklos aprašymas

CO_2 transportavimas naudojant visų rūšių transportą.

CO_2 vamzdynų tiesimas ir eksploatavimas ir dujų tinklų modifikavimas, kai pagrindinis šios veiklos tikslas – surinkto CO_2 integravimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais F42.21 ir H49.50, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

([243]) Kaip nustatyta Direktyvos 1999/31/EB 5 straipsnio 3 dalyje.
([244]) Biodujų sąvoka apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio 28 punkte.
([245]) 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų (OL L 182, 1999 7 16, p. 1).

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Transportuojant CO_2 iš įrenginio, kuriame jis surenkamas, į įpurškimo vietą nėra didesnio kaip 0,5 proc. transportuojamo CO_2 masės CO_2 nutekėjimo.

2. CO_2 pristatomas į nuolatinę CO_2 saugyklą, atitinkančią CO_2 požeminiam geologiniam saugojimui taikomus kriterijus, nustatytus šio priedo 5.12 skirsnyje, arba kitais transportavimo būdais, kuriais CO_2 pristatomas į tuos kriterijus atitinkančią nuolatinę CO_2 saugyklą.

3. Naudojamos tinkamos nutekėjimo aptikimo sistemos ir parengtas stebėsenos planas, o ataskaitą tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

4. Veikla gali apimti turto, kuriuo padidinamas esamo tinklo lankstumas ir pagerinamas jo valdymas, įrengimą.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

5.12. **Požeminis nuolatinis geologinis CO_2 saugojimas**

Veiklos aprašymas

Nuolatinis surinkto CO_2 saugojimas atitinkamose požeminėse geologinėse formacijose.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu E39.00 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Siekiant nustatyti, ar geologinę formaciją tinka naudoti kaip CO_2 saugyklą, galimos saugyklos kompleksas ir aplinkinė teritorija yra apibūdinti ir įvertinti arba yra atliktas jų žvalgymas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/31/EB ([246]) 3 straipsnio 8 punkte.

2. Požeminių geologinių CO_2 saugyklų eksploatacijos, įskaitant uždarymo ir laikotarpio po uždarymo įpareigojimus, atveju:

(a) įdiegtos tinkamos nuotėkio aptikimo sistemos, siekiant užkirsti kelią išmetimui į aplinką eksploatacijos metu;

(b) parengtas suleidimo įrenginių, saugyklų komplekso ir, tam tikrais atvejais, aplinkinės aplinkos stebėsenos planas, o kompetentingos nacionalinės institucijos reguliariai tikrina ataskaitas.

([246]) 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/31/EB dėl anglies dioksido geologinio saugojimo, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 85/337/EEB, direktyvas 2000/60/EB, 2001/80/EB, 2004/35/EB, 2006/12/EB, 2008/1/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 1013/2006 (OL L 140, 2009 6 5, p. 114).

▼B

3. Vietų saugykloms žvalgymo ir saugyklų eksploatavimo Sąjungoje atveju veikla atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/31/EB. Trečiosiose šalyse esančių saugojimo vietų žvalgymo ir saugyklų eksploatavimo veikla atitinka CO_2 geologinio saugojimo standartą ISO 27914:2017 ([247]).

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka Direktyvą 2009/31/EB.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

6. TRANSPORTAS

6.1. **Keleivinis tarpmiestinis geležinkelių transportas**

Veiklos aprašymas

Keleivinio transporto priemonių, naudojančių geležinkelio riedmenis didelę geografinę teritoriją apimančiuose magistraliniuose tinkluose, pirkimas, finansavimas, nuoma, išperkamoji nuoma ir eksploatavimas, keleivių vežimas tarpmiestinio susisiekimo geležinkeliais ir miegamųjų vagonų arba restorano restoranų eksploatavimas kaip integruota geležinkelio įmonės veikla.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais H49.10, N77.39, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Kai šios kategorijos ekonominė veikla neatitinka šio skirsnio a punkte nurodyto svaraus prisidėjimo kriterijaus, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

(a) traukiniai ir keleiviniai vagonai tiesiogiai (pro išmetimo vamzdį) neišmeta CO_2;

(b) traukiniai ir keleiviniai vagonai tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2, kai yra eksploatuojami geležinkelyje su būtina infrastruktūra, o jei tokios infrastruktūros nėra, naudoja įprastinį variklį (dvejopas režimas).

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.

([247]) ISO standartas 27914:2017, *Carbon dioxide capture, transportation and geological storage — Geological storage* ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/64148.html).

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos priemonės atliekoms tvarkyti pagal atliekų hierarchiją, visų pirma techninės priežiūros metu.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Geležinkelių lokomotyvams varyti skirti varikliai ir varikliniams vagonams varyti skirti varikliai atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1628 ([248]) II priede nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.2. **Krovininis geležinkelių transportas**

Veiklos aprašymas

Krovininio transporto, naudojamo magistralinių geležinkelių tinkluose, taip pat trumpųjų linijų krovininių gabenimui skirtuose geležinkeliuose, pirkimas, finansavimas, išperkamoji nuoma, nuoma ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais H49.20 ir N77.39, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Kai šios kategorijos ekonominė veikla neatitinka šio skirsnio a punkte nurodyto svaraus prisidėjimo kriterijaus, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Veikla atitinka vieną arba abu toliau nurodytus kriterijus:

(a) traukiniai ir vagonai tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2;

(b) traukiniai ir vagonai tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2, kai yra eksploatuojami geležinkelyje su būtina infrastruktūra, o jei tokios infrastruktūros nėra, naudoja įprastinį variklį (dvejopas režimas).

2. Traukiniai ir vagonai nėra skirti iškastiniam kurui gabenti.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos priemonės atliekoms tvarkyti pagal atliekų hierarchiją, visų pirma techninės priežiūros metu.

([248]) 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1628 dėl reikalavimų, susijusių su ne keliais judančių mechanizmų vidaus degimo variklių dujinių ir kietųjų dalelių išmetamųjų teršalų ribinėmis vertėmis ir tipo patvirtinimu, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1024/2012 ir (ES) Nr. 167/2013 ir iš dalies keičiama bei panaikinama Direktyva 97/68/EB (OL L 252, 2016 9 16, p. 53).

▼B

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Geležinkelių lokomotyvams varyti skirti varikliai ir varikliniams vagonams varyti skirti varikliai atitinka Reglamento (ES) 2016/1628 II priede nustatytas išmetamųjų teršalų kiekio ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.3. **Miesto ir priemiestinis transportas, keleivinis kelių transportas**

Veiklos aprašymas

Keleivinio miesto ir priemiestinio transporto priemonių ir keleivinių kelių transporto priemonių pirkimas, finansavimas, išperkamoji nuoma, nuoma ir eksploatavimas.

Motorinių transporto priemonių atveju – M2 arba M3 kategorijos transporto priemonių eksploatavimas pagal Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalį keleivių vežimo tikslu.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys gali apimti vežimą įvairių rūšių sausumos transportu, pvz., autobusu, tramvajumi, troleibusu, metro ir estakadiniais geležinkeliais. Ši veikla taip pat apima iš miesto į oro uostą arba į stotį vedančias linijas, taip pat funikulieriaus geležinkelių bei pakabinamųjų lynų kelių eksploatavimą, kai jie yra miesto ar priemiestinio tranzito sistemų dalis.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšims taip pat priskiriamos reguliarios vežimo tolimojo susisiekimo autobusais paslaugos, užsakomieji reisai, ekskursijos ir kitos nemaršrutinio vežimo tolimojo susisiekimo autobusais paslaugos, oro uosto švytuoklinio maršruto autobusų, mokyklinių autobusų ir darbuotojams vežti skirtų autobusų eksploatavimą.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais H49.31, H49.3.9, N77.39 ir N77.11, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Kai šios kategorijos ekonominė veikla neatitinka šio skirsnio a punkte nurodyto svaraus prisidėjimo kriterijaus, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

(a) vykdant veiklą teikiamos keleivinio miesto ir priemiestinio transporto paslaugos tiesiogiai (iš variklio) neišmetant CO_2 ([249]);

([249]) Vykdant veiklą naudojamos transporto priemonės, kurių kėbulo tipas žymimas kodu CE (žemagrindė vienaukštė transporto priemonė), CF (žemagrindė dviaukštė transporto priemonė), CG (žemagrindė vienaukštė sujungtoji transporto priemonė), CH (žemagrindė dviaukštė sujungtoji transporto priemonė), CI (bestogė vienaukštė transporto priemonė) arba CJ (bestogė dviaukštė transporto priemonė), kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/858 I priedo C dalies 3 punkte.

▼B

(b) iki 2025 m. gruodžio 31 d. vykdant veiklą teikiamos tarpmiestinio keleivių vežimo keliais paslaugos naudojant M2 ir M3 kategorijoms priskiriamas transporto priemones, ([250]) kurių kėbulo tipas žymimas kodu CA (vienaukštė transporto priemonė), CB (dviaukštė transporto priemonė), CC (vienaukštė sujungtoji transporto priemonė) arba CD (dviaukštė sujungtoji transporto priemonė) ([251]) ir kurios atitinka naujausią Euro 6 standartą, t. y. tiek Reglamento (EB) Nr. 595/2009 reikalavimus, o nuo to reglamento dalinių pakeitimų įsigaliojimo dienos – tų iš dalies reglamentą keičiančių teisės aktų reikalavimus dar net iki jų taikymo pradžios dienos, tiek naujausio Euro 6 standarto etapo reikalavimus, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 582/2011 I priedo 9 priedėlio 1 lentelėje, kai nuostatos, kuriomis tas etapas reglamentuojamas, jau yra įsigaliojusius, bet dar nėra taikomos to tipo transporto priemonėms ([252]). Jei tokio standarto nėra, transporto priemonės tiesiogiai neišmeta CO_2.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos priemonės atliekoms tvarkyti pagal atliekų hierarchiją tiek transporto priemonių parko naudojimo etapu (techninė priežiūra), tiek jo gyvavimo ciklo pabaigoje, be kita ko, pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką (visų pirma jų svarbiausias žaliavas).
▼M2 5) Taršos prevencija ir kontrolė	M kategorijos kelių transporto priemonių atveju padangos atitinka aukščiausios netuščios klasės padangoms taikomus išorinio riedėjimo triukšmo reikalavimus ir dviejų aukščiausių netuščių klasių padangoms taikomą riedėjimo varžos koeficientą (darantį įtaką energijos vartojimo efektyvumui), nustatytą Reglamente (ES) 2020/740, kurį taip pat galima patikrinti Europos gaminių energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo duomenų bazėje (EPREL). Kai taikytina, transporto priemonės atitinka naujausio taikomo sunkiųjų transporto priemonių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamų teršalų kiekį etapo (euro 6) reikalavimus, nustatytus pagal Reglamentą (EB) Nr. 595/2009.
▼B 6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.4. **Mikromobilumo priemonių eksploatavimas, dviračių transporto logistika**

Veiklos aprašymas

Mikromobilumo priemonių ar transporto įrenginių, varomų naudotojo fiziniu aktyvumu, netaršiu varikliu arba netaršaus variklio ir fizinio aktyvumo deriniu, pardavimas, pirkimas, finansavimas, išperkamoji nuoma, nuoma ir eksploatavimas. Ši veikla apima krovinių vežimo krovininiais dviračiais paslaugų teikimą.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais N77.11 ir N77.21, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([250]) Kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalies a punkte.
([251]) Kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/858 I priedo C dalies 3 punkte.
([252]) Iki 2021 m. gruodžio 31 d. – Euro 6 E etapas, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 595/2009.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Mikromobilumo priemonės varomos naudotojo fiziniu aktyvumu, netaršiu varikliu arba netaršaus variklio ir fizinio aktyvumo deriniu.

2. Mikromobilumo priemones leidžiama eksploatuoti toje pačioje viešojoje infrastruktūroje, kuria naudojasi dviratininkai ar pėstieji.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos priemonės atliekoms tvarkyti pagal atliekų hierarchiją tiek naudojimo etapu (techninė priežiūra), tiek gyvavimo ciklo pabaigoje, be kita ko, pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką (visų pirma jų svarbiausias žaliavas).
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.5. **Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis**

Veiklos aprašymas

M1 ([253]), N1 ([254]) kategorijų transporto priemonių, kurioms taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 715/2007 ([255]), arba L kategorijos transporto priemonių (dviratės ir triratės transporto priemonės ir keturračiai) ([256]) pirkimas, finansavimas, nuoma, išperkamoji nuoma ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais H49.32, H49.39 ir N77.11, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Kai šios kategorijos ekonominė veikla neatitinka šio skirsnio a punkto ii papunktyje ir b punkte nurodyto svaraus prisidėjimo kriterijaus, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

([253]) Kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktyje.
([254]) Kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktyje.
([255]) 2007 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 715/2007 dėl variklinių transporto priemonių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekį iš lengvųjų keleivinių ir komercinių transporto priemonių (Euro 5 ir Euro 6) (OL L 171, 2007 6 29, p. 1).
([256]) Kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalyje.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo
Veikla atitinka šiuos kriterijus: (a) M1 ir N1 kategorijų transporto priemonių, kurioms taikomas Reglamentas (EB) Nr. 715/2007, atveju: i) iki 2025 m. gruodžio 31 d. savitasis išmetamo CO_2 kiekis, apibrėžtas Reglamento (ES) 2019/631 3 straipsnio 1 dalies h punkte, yra mažesnis nei 50 g CO_2/km (mažataršės ir netaršios lengvosios transporto priemonės); ii) nuo 2026 m. sausio 1 d. savitasis išmetamo CO_2 kiekis, apibrėžtas Reglamento (ES) 2019/631 3 straipsnio 1 dalies h punkte, lygus nuliui; (b) L kategorijos transporto priemonių atveju variklio išmetamo CO_2 kiekis, apskaičiuotas pagal Reglamente (ES) Nr. 168/2013 nustatytą teršalų išmetimo bandymo procedūrą, lygus 0 g CO_2e/km.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	M1 ir N1 kategorijų transporto priemonės pagamintos taip, kad: (a) mažiausiai 85 proc. jų masės tinka pakartotinai naudoti arba perdirbti; (b) mažiausiai 95 proc. jų masės tinka pakartotinai naudoti arba atgauti (atnaujinti ([257])). Taikomos priemonės, skirtos tvarkyti atliekas pagal atliekų hierarchiją tiek transporto priemonių parko naudojimo etapu (techninė priežiūra), tiek jo gyvavimo ciklo pabaigoje, be kita ko, pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką (visų pirma jų svarbiausias žaliavas).
▼M2 5) Taršos prevencija ir kontrolė	Transporto priemonės atitinka naujausio taikomo lengvųjų transporto priemonių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamų teršalų kiekį etapo (euro 6) ([258]) reikalavimus, nustatytus pagal Reglamentą (EB) Nr. 715/2007. Transporto priemonės atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/33/EB ([259]) priedo 2 lentelėje nustatytas netaršių lengvųjų transporto priemonių išmetamų teršalų kiekio ribines vertes. M ir N kategorijų kelių transporto priemonių atveju padangos atitinka aukščiausios netuščios klasės padangoms taikomus išorinio riedėjimo triukšmo reikalavimus ir dviejų aukščiausių netuščių klasių padangoms taikomą riedėjimo varžos koeficientą (darantį įtaką energijos vartojimo efektyvumui), nustatytą Reglamente (ES) 2020/740, kurį taip pat galima patikrinti Europos gaminių energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo duomenų bazėje (EPREL). Transporto priemonės atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 540/2014 ([260]).

([257]) Kaip nustatyta 2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/64/EB dėl motorinių transporto priemonių tipų patvirtinimo, atsižvelgiant į galimybę jas pakartotinai naudoti, perdirbti ir atnaujinti, bei iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 70/156/EEB (OL L 310, 2005 11 25, p. 10) I priede.

([258]) 2018 m. lapkričio 5 d. Komisijos reglamentas (ES) 2018/1832, kuriuo, siekiant patobulinti tipo patvirtinimo atsižvelgiant į lengvųjų keleivinių ir komercinių transporto priemonių išmetamų teršalų kiekį bandymus ir procedūras, įskaitant skirtus eksploatuojamų transporto priemonių atitikčiai patikrinti ir realiomis važiavimo sąlygomis išmetamų teršalų kiekiui nustatyti, ir nustatyti degalų ir elektros energijos sąnaudų stebėsenos įtaisus, iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/46/EB, Komisijos reglamentas (EB) Nr. 692/2008 ir Komisijos reglamentas (ES) 2017/1151 (OL L 301, 2018 11 27, p. 1).

([259]) 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/33/EB dėl skatinimo naudoti netaršias kelių transporto priemones ir taip remti mažataršį judumą (OL L 120, 2009 5 15, p. 5).

([260]) 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 540/2014 dėl variklinių transporto priemonių ir keičiamųjų triukšmo slopinimo sistemų garso lygio, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2007/46/EB bei panaikinama Direktyva 70/157/EEB (OL L 158, 2014 5 27, p. 131).

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.6. **Krovininio kelių transporto paslaugos**

Veiklos aprašymas

N1, N2 ([261]) arba N3 ([262]) kategorijų transporto priemonių, kurioms taikomi EURO 6 ([263]) E etapo arba vėlesnio etapo reikalavimai, pirkimas, finansavimas, išperkamoji nuoma, nuoma ir eksploatavimas krovininio kelių transporto paslaugų teikimo tikslu.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais H49.4.1, H53.10, H53.20 ir N77.12, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Kai šios kategorijos ekonominė veikla neatitinka šio skirsnio 1 dalies a ir b punktuose ir c punkto i papunktyje nurodyto svaraus prisidėjimo kriterijaus, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka likusius šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

(a) N1 kategorijos transporto priemonės tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2;

(b) N2 ir N3 kategorijų transporto priemonės, kurių didžiausia techniškai leidžiama pakrautos transporto priemonės masė neviršija 7,5 tonų, yra netaršios sunkiosios transporto priemonės, apibrėžtos Reglamento (ES) 2019/1242 3 straipsnio 11 punkte.

(c) N2 ir N3 kategorijų transporto priemonės, kurių didžiausia techniškai leidžiama pakrautos transporto priemonės masė yra didesnė nei 7,5 tonos, yra:

i) netaršios sunkiosios transporto priemonės, apibrėžtos Reglamento (ES) 2019/1242 3 straipsnio 11 punkte,

ii) arba mažataršės sunkiosios transporto priemonės, apibrėžtos to reglamento 3 straipsnio 12 punkte, kai technologiškai ir ekonomiškai neįmanoma laikytis i papunktyje nustatyto kriterijaus.

2. Transporto priemonės nėra skirtos iškastiniam kurui gabenti.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma

([261]) Kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktyje.
([262]) Kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalies b punkto iii papunktyje.
([263]) Kaip nustatyta Reglamente (EB) 595/2009.

▼B

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	N1, N2 ir N3 kategorijų transporto priemonės pagamintos taip, kad: (a) mažiausiai 85 proc. jų masės tinka pakartotinai naudoti arba perdirbti; (b) mažiausiai 95 proc. jų masės tinka pakartotinai naudoti arba atgauti (atnaujinti ([264])). Taikomos priemonės, skirtos tvarkyti atliekas pagal atliekų hierarchiją tiek transporto priemonių parko naudojimo etapu (techninė priežiūra), tiek jo gyvavimo ciklo pabaigoje, be kita ko, pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką (visų pirma jų svarbiausias žaliavas).

▼M2

5) Taršos prevencija ir kontrolė	M ir N kategorijų kelių transporto priemonių atveju padangos atitinka aukščiausios netuščios klasės padangoms taikomus išorinio riedėjimo triukšmo reikalavimus ir dviejų aukščiausių netuščių klasių padangoms taikomą riedėjimo varžos koeficientą (darantį įtaką energijos vartojimo efektyvumui), nustatytą Reglamente (ES) 2020/740, kurį taip pat galima patikrinti Europos gaminių energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo duomenų bazėje (EPREL). Transporto priemonės atitinka naujausio taikomo sunkiųjų transporto priemonių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamų teršalų kiekį etapo (euro 6) ([265]) reikalavimus, nustatytus pagal Reglamentą (EB) Nr. 595/2009. Transporto priemonės atitinka Reglamentą (ES) Nr. 540/2014.

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.7. **Keleivinis vidaus vandenų transportas**

Veiklos aprašymas

Keleiviams vežti vidaus vandenyse skirtų laivų, kurie netinka jūrų transportui, pirkimas, finansavimas, išperkamoji nuoma, nuoma ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu H50.30 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Kai šios kategorijos ekonominė veikla neatitinka šio skirsnio a punkte nurodyto svaraus prisidėjimo kriterijaus, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

(a) laivai tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2;

(b) iki 2025 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad normaliai hibridinių ir dviejų rūšių degalus naudojančių laivų eksploatacijai bent 50 proc. energijos būtų suvartojama iš degalų, kuriais varomas laivas tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2, arba iš elektros energijos;

([264]) Kaip nustatyta Direktyvos 2005/64/EB I priede.

([265]) 2011 m. gegužės 25 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 582/2011, kuriuo įgyvendinamos ir iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 595/2009 nuostatos, susijusios su sunkiųjų transporto priemonių išmetamų teršalų kiekiu (Euro 6), bei iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/46/EB I ir III priedai (OL L 167, 2011 6 25, p. 1).

▼B

►M2 c) kai technologiškai ir ekonomiškai neįmanoma laikytis a punkto, nuo 2026 m. sausio 1 d. laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis vidutinis metinis intensyvumas ataskaitiniu laikotarpiu ([266]) neviršija šių ribų:

a) nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2029 m. gruodžio 31 d. – 76,4 g CO_2e/MJ;

b) nuo 2030 m. sausio 1 d. iki 2034 m. gruodžio 31 d. – 61,1 g CO_2e/MJ;

c) nuo 2035 m. sausio 1 d. iki 2039 m. gruodžio 31 d. – 45,8 g CO_2e/MJ;

d) nuo 2040 m. sausio 1 d. iki 2044 m. gruodžio 31 d. – 30,6 g CO_2e/MJ;

e) nuo 2045 m. sausio 1 d. iki 2049 m. gruodžio 31 d. – 15,3 g CO_2e/MJ;

f) nuo 2050 m. sausio 1 d. – 0 g CO_2e/MJ. ◄

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
▼M2 4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos atliekų tvarkymo ir perdirbimo gyvavimo ciklo pabaigoje priemonės, be kita ko, sudarant eksploatavimo nutraukimo sutartis su perdirbimo paslaugų teikėjais arba įtraukiant jas į finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Šiomis priemonėmis užtikrinama, kad komponentai ir medžiagos būtų atskiriami ir apdorojami siekiant kuo labiau padidinti perdirbimą ir panaudojimą pagal atliekų hierarchiją, ES atliekų reglamentavimo principus ir taikytinus reglamentus, visų pirma pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką bei jose esančias svarbiausiąsias žaliavas. Šios priemonės taip pat apima pavojingųjų medžiagų kontrolę ir valdymą. Taikomos priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią atliekų susidarymui naudojimo etape (techninė priežiūra, su viešojo maitinimo atliekomis susijusių transporto paslaugų teikimas) ir tvarkyti visas likusias atliekas pagal atliekų hierarchijos principus.
▼B 5) Taršos prevencija ir kontrolė	Laivuose esantys varikliai atitinka Reglamento (ES) 2016/1628 II priede nustatytas išmetamųjų teršalų kiekio ribines vertes (įskaitant laivus, atitinkančius tas ribines vertes be patvirtinto tipo sprendimų, pvz., taikant papildomą apdorojimą).
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.8. **Krovininis vidaus vandenų transportas**

Veiklos aprašymas

Kroviniams vežti vidaus vandenyse skirtų laivų, kurie netinka jūrų transportui, pirkimas, finansavimas, išperkamoji nuoma, nuoma ir eksploatavimas.

([266]) Laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumą tikrina nepriklausoma trečioji šalis ir jis apskaičiuojamas kaip vienam energijos vienetui tenkantis išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamente dėl atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB, nustatytą metodiką ir numatytąsias vertes.

▼B

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais H50.4 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Kai šios kategorijos ekonominė veikla neatitinka šio skirsnio a punkte nurodyto svaraus prisidėjimo kriterijaus, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Veikla atitinka vieną arba abu toliau nurodytus kriterijus:

(a) laivai tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2;

(b) kai technologiškai ir ekonomiškai neįmanoma laikytis a punktu nurodyto kriterijaus, iki 2025 m. gruodžio 31 d. laivai tiesiogiai (iš variklio) išmeta CO_2 kiekį tonkilometriui (g CO_2/tkm), apskaičiuotą (arba įvertintą naujų laivų atveju) pagal energijos vartojimo efektyvumo eksploatacijos rodiklį ([267]), kuris yra 50 proc. mažesnis už vidutinę išmetamo CO_2 kiekio pamatinę vertę, nustatytą sunkiosioms transporto priemonėms (5-LH pogrupis) pagal Reglamento 2019/1242 11 straipsnį;

►M2 (c) kai technologiškai ir ekonomiškai neįmanoma laikytis a punkto, nuo 2026 m. sausio 1 d. laive arba bendrovės laivyne sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis vidutinis metinis intensyvumas ataskaitiniu laikotarpiu ([268]) neviršija šių ribų:

a) nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2029 m. gruodžio 31 d. – 76,4 g CO_2e/MJ;

b) nuo 2030 m. sausio 1 d. iki 2034 m. gruodžio 31 d. – 61,1 g CO_2e/MJ;

c) nuo 2035 m. sausio 1 d. iki 2039 m. gruodžio 31 d. – 45,8 g CO_2e/MJ;

d) nuo 2040 m. sausio 1 d. iki 2044 m. gruodžio 31 d. – 30,6 g CO_2e/MJ;

e) nuo 2045 m. sausio 1 d. iki 2049 m. gruodžio 31 d. – 15,3 g CO_2e/MJ;

f) nuo 2050 m. sausio 1 d. – 0 g CO_2e/MJ. ◄

2. Laivai nėra skirti iškastiniam kurui gabenti.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.

([267]) Energijos vartojimo efektyvumo eksploatacijos rodiklis apibrėžiamas kaip transporto darbo vienetui tenkančio išmetamo CO_2 kiekio masės santykinis dydis. Tai yra reprezentatyvusis laivo eksploatavimo energijos vartojimo efektyvumo per nepertraukiamą laikotarpį dydis, kuris atitinka bendrą laivo naudojimo veiklos pobūdį. Šio rodiklio apskaičiavimo gairės pateiktos IMO dokumente MEPC.1/Circ. 684.

([268]) Laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumą tikrina nepriklausoma trečioji šalis ir jis apskaičiuojamas kaip vienam energijos vienetui tenkantis išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamente dėl atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB, nustatytą metodiką ir numatytąsias vertes.

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼M2

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos atliekų tvarkymo ir perdirbimo gyvavimo ciklo pabaigoje priemonės, be kita ko, sudarant eksploatavimo nutraukimo sutartis su perdirbimo paslaugų teikėjais arba įtraukiant jas į finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Šiomis priemonėmis užtikrinama, kad komponentai ir medžiagos būtų atskiriami ir apdorojami siekiant kuo labiau padidinti perdirbimą ir panaudojimą pagal atliekų hierarchiją, ES atliekų reglamentavimo principus ir taikytinus reglamentus, visų pirma pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką bei jose esančias svarbiausiąsias žaliavas. Šios priemonės taip pat apima pavojingųjų medžiagų kontrolę ir valdymą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Laivuose esantys varikliai atitinka Reglamento (ES) 2016/1628 II priede nustatytas išmetamųjų teršalų kiekio ribines vertes (įskaitant laivus, atitinkančius tas ribines vertes be patvirtinto tipo sprendimų, pvz., taikant papildomą apdorojimą).

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.9. **Vidaus vandenų keleivinio ir krovininio transporto priemonių modifikavimas**

Veiklos aprašymas

Kroviniams arba keleiviams vežti vidaus vandenyse skirtų laivų, kurie netinka jūrų transportui, modifikavimas ir modernizavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais H50.4, H50.30 ir C33.15, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

►M2 1. Modifikavimo veikla pasiekiamas vienas arba daugiau iš šių tikslų:

a) bent 15 % sumažinamos keleivinio vidaus vandenų laivo kuro sąnaudos, išreiškiant vienam energijos vienetui per vieną visą reisą (visą keleivinį kruizą), kaip įrodoma palyginamuoju skaičiavimu pagal tipines navigacijos zonas (įskaitant tipinius apkrovos profilius ir stovėjimą doke), kuriose laivas vykdys veiklą, arba remiantis modeliavimo arba imitavimo rezultatais;

b) bent 15 % sumažinamos krovininio vidaus vandenų laivo kuro sąnaudos, išreiškiant vienam energijos vienetui per vieną tonkilometrį, kaip įrodoma palyginamuoju skaičiavimu pagal tipines navigacijos zonas (įskaitant tipinius apkrovos profilius), kuriose laivas vykdys veiklą, arba remiantis modeliavimo arba imitavimo rezultatais. ◄

2. Modifikuoti arba modernizuoti laivai nėra skirti iškastiniam kurui gabenti.

▼B

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
▼M2 4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos atliekų tvarkymo ir perdirbimo gyvavimo ciklo pabaigoje priemonės, be kita ko, sudarant eksploatavimo nutraukimo sutartis su perdirbimo paslaugų teikėjais arba įtraukiant jas į finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Šiomis priemonėmis užtikrinama, kad komponentai ir medžiagos būtų atskiriami ir apdorojami siekiant kuo labiau padidinti perdirbimą ir panaudojimą pagal atliekų hierarchiją, ES atliekų reglamentavimo principus ir taikytinus reglamentus, visų pirma pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką bei jose esančias svarbiausiąsias žaliavas. Šios priemonės taip pat apima pavojingųjų medžiagų kontrolę ir valdymą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Laivuose esantys varikliai atitinka Reglamento (ES) 2016/1628 II priede nustatytas išmetamųjų teršalų kiekio ribines vertes (įskaitant laivus, atitinkančius tas ribines vertes be patvirtinto tipo sprendimų, pvz., taikant papildomą apdorojimą).
▼B 6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.10. **Krovininis jūrų ir pakrančių vandens transportas, uosto operacijoms ir pagalbinei veiklai skirti laivai**

Veiklos aprašymas

Laivų, skirtų ir pritaikytų kroviniams arba bendrai kroviniams ir keleiviams vežti jūrų arba pakrančių vandenyse reguliariais ir nereguliariais reisais, pirkimas, finansavimas, frachtavimas (su įgula arba be jos) ir eksploatavimas. Uosto operacijoms ir pagalbinei veiklai vykdyti reikalingų laivų, pvz., vilkikų, švartavimosi, locmanų, gelbėjimo laivų ir ledlaužių, pirkimas, finansavimas, nuoma ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais H50.2, H52.22 ir N77.34, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Kai šios kategorijos ekonominė veikla neatitinka šio skirsnio 1 dalies a punkte nurodyto svaraus prisidėjimo kriterijaus, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka visus kitus šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Veikla atitinka vieną arba kelis toliau nurodytus kriterijus:

(a) laivai tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2;

(b) iki 2025 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad normaliai hibridinių ir dviejų rūšių degalus naudojančių laivų eksploatacijai jūroje ir uostuose bent 25 proc. energijos būtų suvartojama iš degalų, kuriais varomas laivas tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2, arba iš elektros energijos;

(c) kai technologiškai ir ekonomiškai neįmanoma laikytis a punkte nurodyto kriterijaus, iki 2025 m. gruodžio 31 d. ir tik tais atvejais, kai galima įrodyti, kad laivai naudojami tik pakrančių ir trumpųjų nuotolių laivybos paslaugoms, kuriomis sudaromos sąlygos pereiti prie kitų transporto rūšių ir šiuo metu sausuma gabenamus krovinius gabenti jūra, teikti, laivų tiesiogiai (iš variklio) išmetamas CO_2 kiekis, apskaičiuotas pagal Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) energijos vartojimo efektyvumo projektinį rodiklį (EVEPR) ([269]), yra 50 proc. mažesnis už vidutinę pamatinę išmetamo CO_2 kiekio vertę, nustatytą sunkiosioms transporto priemonėms (5-LH pogrupis) pagal Reglamento (ES) 2019/1242 11 straipsnį;

(d) kai technologiškai ir ekonomiškai neįmanoma laikytis a punkte nurodyto kriterijaus, iki 2025 m. gruodžio 31 d. laivai yra pasiekę energijos vartojimo efektyvumo projektinį rodiklį (EVEPR), kurio vertė yra 10 proc. mažesnė nei nuo 2022 m. balandžio 1 d. taikytini EVEPR reikalavimai ([270]), jeigu laivai gali būti varomi degalais, kuriuos naudojant tiesiogiai (iš variklio) neišmetama CO_2, arba degalais, pagamintais iš atsinaujinančiųjų išteklių ([271]);

►M2 e) kai technologiškai ir ekonomiškai neįmanoma laikytis a punkto, nuo 2026 m. sausio 1 d. laivų, kurie gali būti varomi degalais, kuriuos naudojant tiesiogiai (iš variklio) neišmetama CO_2, arba degalais, pagamintais iš atsinaujinančiųjų išteklių ([271]), pasiektas energijos vartojimo efektyvumo projektinis rodiklis (EVEPR) yra lygus vertei, gautai EVEPR atskaitos vertę sumažinus ne mažiau kaip 20 procentinių punktų, palyginti su nuo 2022 m. balandžio 1 d. taikomais EVEPR reikalavimais ([272]), ir jie:

   a) gali prisišvartavę prisijungti prie elektros tinklo;

   b) dujomis varomų laivų atveju – įrodo, kad naudoja pažangiąsias priemones ir technologijas metano nuotėkiui mažinti:

f) kai technologiškai ir ekonomiškai neįmanoma laikytis a punkte nurodyto kriterijaus, nuo 2026 m. sausio 1 d. be to, kad pasiektas laivo energijos vartojimo efektyvumo indeksas (EEXI) yra lygus vertei, gautai EVEPR atskaitos vertę sumažinus ne mažiau kaip 10 procentinių punktų, palyginti su nuo 2023 m. sausio 1 d. taikomais EEXI reikalavimais ([273]), laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis vidutinis metinis intensyvumas ataskaitiniu laikotarpiu ([274]) neviršija šių ribų:

   a) nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2029 m. gruodžio 31 d. – 76,4 g CO_2e/MJ;

   b) nuo 2030 m. sausio 1 d. iki 2034 m. gruodžio 31 d. – 61,1 g CO_2e/MJ;

   c) nuo 2035 m. sausio 1 d. iki 2039 m. gruodžio 31 d. – 45,8 g CO_2e/MJ;

   d) nuo 2040 m. sausio 1 d. iki 2044 m. gruodžio 31 d. – 30,6 g CO_2e/MJ;

   e) nuo 2045 m. sausio 1 d. – 15,3 g CO_2e/MJ. ◄

2. Laivai nėra skirti iškastiniam kurui gabenti.

([269]) Energijos vartojimo efektyvumo projektinis rodiklis ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).

([270]) EVEPR reikalavimai, dėl kurių per savo septyniasdešimt penktąją sesiją susitarė Tarptautinės jūrų organizacijos Jūrų aplinkos apsaugos komitetas. Laivai, priskiriami laivų tipams, nurodytiems MARPOL konvencijos VI priedo 2 taisyklėje, bet pagal tą taisyklę nelaikomi naujais laivais, gali pateikti pasiektą EVEPR vertę, apskaičiuotą savanoriškai pagal MARPOL konvencijos VI priedo 4 skyrių, o tie apskaičiavimai yra patikrinti pagal MARPOL konvencijos VI priedo 2 skyrių.

([271]) Degalai, atitinkantys šio priedo 3.10 ir 4.13 skirsniuose nurodytus techninės analizės kriterijus.

([271]) Degalai, atitinkantys šio priedo 3.10 ir 4.13 skirsniuose nurodytus techninės analizės kriterijus.

([272]) EVEPR reikalavimai apibrėžti kaip procentinis sumažinimo koeficientas, taikytinas EVEPR atskaitos vertei, kaip susitarta Tarptautinės jūrų organizacijos Jūrų aplinkos apsaugos komiteto septyniasdešimt penktojoje sesijoje. Techninės analizės kriterijuose EVEPR nustatyti procentiniai punktai pridedami prie EVEPR procentinio sumažinimo koeficiento.

([273]) EEXI reikalavimai apibrėžti kaip procentinis sumažinimo koeficientas, taikytinas EVEPR atskaitos vertei, kaip susitarta Tarptautinės jūrų organizacijos Jūrų aplinkos apsaugos komiteto septyniasdešimt šeštojoje sesijoje. Taksonomijos techninės analizės kriterijuose EEXI nustatyti procentiniai punktai turi būti pridedami prie EEXI procentinio sumažinimo koeficiento. Pasiektas laivo energijos vartojimo efektyvumo indeksas (EEXI), privalomas nuo 2023 m. sausio 1 d. visiems jūrų krovininiams ir (arba) keleiviniams transporto laivams siekiant įvertinti jų energijos vartojimo efektyvumą ir pradėti rinkti duomenis, kad būtų galima pranešti apie jų metinį taršos anglies dioksidu intensyvumo rodiklį ir reitingą pagal šį rodiklį. (2023 m. birželio 27 d. redakcija: https://www.imo.org/en/MediaCentre/HotTopics/Pages/EEXI-CII-FAQ.aspx).

([274]) Laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumą tikrina nepriklausoma trečioji šalis ir jis apskaičiuojamas kaip vienam energijos vienetui tenkantis išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamente dėl atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB, nustatytą metodiką ir numatytąsias vertes.

▼B

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼M2

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos atliekų tvarkymo ir perdirbimo gyvavimo ciklo pabaigoje priemonės, be kita ko, sudarant eksploatavimo nutraukimo sutartis su perdirbimo paslaugų teikėjais arba įtraukiant jas į finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Šiomis priemonėmis užtikrinama, kad komponentai ir medžiagos būtų atskiriami ir apdorojami siekiant kuo labiau padidinti perdirbimą ir panaudojimą pagal atliekų hierarchiją, ES atliekų reglamentavimo principus ir taikytinus reglamentus, visų pirma pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką bei jose esančias svarbiausiąsias žaliavas. Šios priemonės taip pat apima pavojingųjų medžiagų kontrolę ir valdymą. Esamų laivų, kurių bendroji talpa didesnė nei 500, ir juos pakeičiančių naujai pastatytų laivų atveju veikla atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1257/2013 ([275]) reikalavimus. Laužui skirti laivai perdirbami kompleksuose, įtrauktuose į Laivų perdirbimo kompleksų europinį sąrašą, nustatytą Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2016/2323 ([276]). Veikla atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/883 ([277]) nuostatas dėl jūrų aplinkos apsaugos nuo neigiamo laivų atliekų išmetimo poveikio. Laivas eksploatuojamas laikantis 1973 m. lapkričio 2 d. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos (IMO MARPOL konvencija) V priedo, visų pirma siekiant sumažinti laive susidarančių ir teisėtai išleidžiamų atliekų kiekį, tvariai ir aplinkai tinkamu būdu tvarkant atliekas.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Kalbant apie išmetamo sieros oksidų ir kietųjų dalelių kiekio mažinimą, laivai laikosi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/802 ([278]) ir IMO MARPOL konvencijos VI priedo 14 taisyklės ([279]). Sieros kiekis degaluose neviršija 0,5 % masės (pasaulinė sieros kiekio riba) ir 0,1 % masės sieros oksido išmetimo kontrolės zonoje, kurią IMO nustatė Šiaurės bei Baltijos jūrose ir Vidužemio jūroje (nuo 2025 m.) ([280]).

([275]) 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1257/2013 dėl laivų perdirbimo, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 ir Direktyva 2009/16/EB (OL L 330, 2013 12 10, p. 1).

([276]) Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2016/2323, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1257/2013 dėl laivų perdirbimo sudaromas Laivų perdirbimo kompleksų europinis sąrašas (OL L 345, 2016 12 20, p. 119).

([277]) 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/883 dėl uosto priėmimo įrenginių, į kuriuos pristatomos laivų atliekos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2010/65/ES ir panaikinama Direktyva 2000/59/EB (OL L 151, 2019 6 7, p. 116).

([278]) 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/802 dėl sieros kiekio sumažinimo tam tikrose skystojo kuro rūšyse (OL L 132, 2016 5 21, p. 58).

([279]) Kalbant apie išmetamųjų teršalų kontrolės zonoje taikomų reikalavimų taikymo srities išplėtimą, įtraukiant į ją kitas ES jūras, su Vidužemio jūra besiribojančios šalys svarsto klausimą dėl atitinkamos išmetamųjų teršalų kontrolės zonos steigimo remiantis Barselonos konvencijos teisiniu pagrindu.

([280]) (2023 m. birželio 27 d.redakcija: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Sulphur-oxides- (SOx)-%E2 %80 %93-Regulation-14.aspx).

▼M2

		Išmetamo azoto oksidų (NO_x) kiekio atžvilgiu laivai laikosi IMO MARPOL konvencijos VI priedo 13 taisyklės ([281]). II pakopos NO_x reikalavimas taikomas laivams, pastatytiems po 2011 m. Tik eksploatuojant išmetamųjų NO_x teršalų kontrolės zonose, nustatytose pagal IMO taisykles, laivai, pastatyti po 2016 m. sausio 1 d., atitinka griežtesnius variklių reikalavimus (III pakopa), kuriais mažinamas išmetamas NO_x kiekis ([282]). Išleidžiamos srutinės ir buitinės nuotekos atitinka IMO MARPOL konvencijos IV priedą. Taikomos priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti neapaugančiųjų dažų ir biocidų toksinę taršą, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 528/2012.

▼B

	6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Balastinis vanduo, kuriame yra nevietinių vandens organizmų, nėra išleidžiamas, kaip reikalaujama Tarptautinėje konvencijoje dėl laivuose naudojamų balastinių vandenų ir nuosėdų valdymo ir kontrolės. Įdiegtos priemonės, kuriomis užkertamas kelias nevietinių rūšių introdukcijai dėl laivų korpusų ir nišų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais, atsižvelgiant į IMO gaires dėl laivų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais ([283]). Triukšmas ir vibracija ribojami naudojant triukšmą mažinančius sraigtus, korpuso dizainą ar laivo įrangą, vadovaujantis rekomendacijomis, pateiktomis IMO povandeninio triukšmo mažinimo gairėse ([284]). Sąjungoje veikla netrukdo pasiekti gerą aplinkos būklę, kaip nustatyta Direktyvoje 2008/56/EB, pagal kurią reikalaujama imtis tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias su tos direktyvos I priede nustatytais deskriptoriais Nr. 1 (biologinė įvairovė), 2 (nevietinės rūšys), 6 (jūros dugno vientisumas), 8 (teršalai), 10 (jūrą teršiančios šiukšlės), 11 (triukšmas/energija) susijusiam poveikiui arba tas poveikis būtų sušvelnintas, laikantis Komisijos sprendime (ES) 2017/848 nustatytų tiems deskriptoriams taikomų atitinkamų kriterijų ir metodologinių standartų.

6.11. **Keleivinis jūrų ir pakrančių vandens transportas**

Veiklos aprašymas

Laivų, skirtų ir pritaikytų keleiviams vežti jūrų arba pakrančių vandenyse reguliariais ir nereguliariais reisais, pirkimas, finansavimas, frachtavimas (su įgula arba be jos) ir eksploatavimas. Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšims taip pat priskiriamas keltų eksploatavimas, vandens taksi paslaugų teikimas ir ekskursijų rengimas, kruizinių laivų bei laivų, kuriais rengiamos pažintinės kelionės, eksploatavimas.

Ši veikla galėtų būti siejama su keletu NACE kodų, visų pirma kodais H50.10, N77.21 ir N77.34, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([281]) (2023 m. birželio 27 d.redakcija: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Nitrogen-oxides-(NOx)-–-Regulation-13.aspx).

([282]) Sąjungos jūrose reikalavimas taikomas nuo 2021 m. (Baltijos ir Šiaurės jūrose).

([283]) IMO gairės dėl laivų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais kontrolės ir valdymo siekiant sumažinti invazinių vandens rūšių perdavimą, rezoliucija MEPC.207(62).

([284]) IMO gairės dėl komercinės laivybos sukeliamo povandeninio triukšmo mažinimo siekiant spręsti žalingo poveikio gyviesiems jūros ištekliams klausimą (MEPC.1/Circ.833).

▼B

Kai šios kategorijos ekonominė veikla neatitinka šio skirsnio a punkte nurodyto svaraus prisidėjimo kriterijaus, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.	
Techninės analizės kriterijai	
Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo	
Veikla atitinka vieną arba kelis toliau nurodytus kriterijus: (a) laivai tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2; (b) kai technologiškai ir ekonomiškai neįmanoma laikytis a punkte nurodyto kriterijaus, iki 2025 m. gruodžio 31 d. hibridinių ir dviejų rūšių degalus naudojančių laivų normaliai eksploatacijai jūroje ir uostuose bent 25 proc. energijos būtų suvartojama iš degalų, kuriais varomas laivas tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2, arba iš elektros energijos; (c) kai technologiškai ir ekonomiškai neįmanoma laikytis a punktu nurodyto kriterijaus, iki 2025 m. gruodžio 31 d. laivai yra pasiekę energijos vartojimo efektyvumo projektinį rodiklį (EVEPR) ([285]), kurio vertė yra 10 proc. mažesnė nei nuo 2022 m. balandžio 1 d. taikytini EVEPR reikalavimai ([286]), jeigu laivai gali būti varomi degalais, kuriuos naudojant tiesiogiai (iš variklio) neišmetama teršalų, arba degalais, pagamintais iš atsinaujinančiųjų išteklių ([287]); ►M2 d) kai technologiškai ir ekonomiškai neįmanoma laikytis a punkto, nuo 2026 m. sausio 1 d. laivų, kurie gali būti varomi degalais, kuriuos naudojant tiesiogiai (iš variklio) neišmetama CO_2, arba degalais, pagamintais iš atsinaujinančiųjų išteklių ([288]), pasiektas energijos vartojimo efektyvumo projektinis rodiklis (EVEPR) yra lygus vertei, gautai EVEPR atskaitos vertę sumažinus ne mažiau kaip 20 procentinių punktų, palyginti su nuo 2022 m. balandžio 1 d. taikomais EVEPR reikalavimais ([289]), ir jie: a) gali prisišvartavę prisijungti prie elektros tinklo; b) dujomis varomų laivų atveju – įrodo, kad naudoja pažangiąsias priemones ir technologijas metano nuotėkiui mažinti. e) kai technologiškai ir ekonomiškai neįmanoma laikytis a punkto, nuo 2026 m. sausio 1 d. be to, kad pasiektas laivo energijos vartojimo efektyvumo indeksas (EEXI) yra lygus vertei, gautai EVEPR atskaitos vertę sumažinus ne mažiau kaip 10 procentinių punktų, palyginti su nuo 2023 m. sausio 1 d. taikomais EEXI reikalavimais ([290]), laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis vidutinis metinis intensyvumas ataskaitiniu laikotarpiu ([291]) neviršija šių ribų: a) nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2029 m. gruodžio 31 d. – 76,4 g CO_2e/MJ; b) nuo 2030 m. sausio 1 d. iki 2034 m. gruodžio 31 d. – 61,1 g CO_2e/MJ; c) nuo 2035 m. sausio 1 d. iki 2039 m. gruodžio 31 d. – 45,8 g CO_2e/MJ; d) nuo 2040 m. sausio 1 d. iki 2044 m. gruodžio 31 d. – 30,6 g CO_2e/MJ; e) nuo 2045 m. sausio 1 d. – 15,3 g CO_2e/MJ. ◄	

([285]) Energijos vartojimo efektyvumo projektinis rodiklis ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).

([286]) EVEPR reikalavimai, dėl kurių per savo septyniasdešimt penktąją sesiją susitarė Tarptautinės jūrų organizacijos Jūrų aplinkos apsaugos komitetas. Laivai, priskiriami laivų tipams, nurodytiems MARPOL konvencijos VI priedo 2 taisyklėje, bet pagal tą taisyklę nelaikomi naujais, gali pateikti pasiektą EVEPR vertę, apskaičiuotą savanoriškai pagal MARPOL konvencijos VI priedo 4 skyrių, o tie apskaičiavimai yra patikrinti pagal MARPOL konvencijos VI priedo 2 skyrių.

([287]) Degalai, atitinkantys šio priedo 3.10 ir 4.13 skirsniuose nurodytus techninės analizės kriterijus.

([288]) Degalai, atitinkantys šio priedo 3.10 ir 4.13 skirsniuose nurodytus techninės analizės kriterijus.

([289]) EVEPR reikalavimai apibrėžti kaip procentinis sumažinimo koeficientas, taikytinas EVEPR atskaitos vertei, kaip susitarta Tarptautinės jūrų organizacijos Jūrų aplinkos apsaugos komiteto septyniasdešimt penktojoje sesijoje. Techninės analizės kriterijuose EVEPR nustatyti procentiniai punktai pridedami prie EVEPR procentinio sumažinimo koeficiento.

([290]) EEXI reikalavimai apibrėžti kaip procentinis sumažinimo koeficientas, taikytinas EVEPR atskaitos vertei, kaip susitarta Tarptautinės jūrų organizacijos Jūrų aplinkos apsaugos komiteto septyniasdešimt šeštojoje sesijoje. Taksonomijos techninės analizės kriterijuose EEXI nustatyti procentiniai punktai turi būti pridedami prie EEXI procentinio sumažinimo koeficiento. Pasiektas laivo energijos vartojimo efektyvumo indeksas (EEXI), privalomas nuo 2023 m. sausio 1 d. visiems jūrų krovininiams ir (arba) keleiviniams transporto laivams siekiant įvertinti jų energijos vartojimo efektyvumą ir pradėti rinkti duomenis, kad būtų galima pranešti apie jų metinį taršos anglies dioksidu intensyvumo rodiklį ir reitingą pagal šį rodiklį. (2023 m. birželio 27 d. redakcija: https://www.imo.org/en/MediaCentre/HotTopics/Pages/EEXI-CII-FAQ.aspx).

([291]) Laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumą tikrina nepriklausoma trečioji šalis ir jis apskaičiuojamas kaip vienam energijos vienetui tenkantis išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamente dėl atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB, nustatytą metodiką ir numatytąsias vertes.

▼B

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼M2

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos atliekų tvarkymo ir perdirbimo gyvavimo ciklo pabaigoje priemonės, be kita ko, sudarant eksploatavimo nutraukimo sutartis su perdirbimo paslaugų teikėjais arba įtraukiant jas į finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Šiomis priemonėmis užtikrinama, kad komponentai ir medžiagos būtų atskiriami ir apdorojami siekiant kuo labiau padidinti perdirbimą ir panaudojimą pagal atliekų hierarchiją, ES atliekų reglamentavimo principus ir taikytinus reglamentus, visų pirma pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką bei jose esančias svarbiausiąsias žaliavas. Šios priemonės taip pat apima pavojingųjų medžiagų kontrolę ir valdymą. Taikomos priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią atliekų susidarymui naudojimo etape (techninė priežiūra, su viešojo maitinimo atliekomis susijusių transporto paslaugų teikimas) ir tvarkyti visas likusias atliekas pagal atliekų hierarchijos principus. Esamų laivų, kurių bendroji talpa didesnė nei 500, ir juos pakeičiančių naujai pastatytų laivų atveju veikla atitinka Reglamento (ES) Nr. 1257/2013 reikalavimus. Laužui skirti laivai perdirbami kompleksuose, įtrauktuose į Laivų perdirbimo kompleksų europinį sąrašą, nustatytą Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2016/2323. Veikla atitinka Direktyvos (ES) 2019/883 nuostatas dėl jūrų aplinkos apsaugos nuo neigiamo laivų atliekų išmetimo poveikio. Laivas eksploatuojamas laikantis 1973 m. lapkričio 2 d. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos (IMO MARPOL konvencija) V priedo, visų pirma siekiant sumažinti laive susidarančių ir teisėtai išleidžiamų atliekų kiekį, tvariai ir aplinkai tinkamu būdu tvarkant atliekas.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Kalbant apie išmetamo sieros oksidų ir kietųjų dalelių kiekio mažinimą, laivai laikosi Direktyvos (ES) 2016/802 ir IMO MARPOL konvencijos VI priedo 14 taisyklės. Sieros kiekis degaluose neviršija 0,50 % masės (pasaulinė sieros kiekio riba) ir 0,10 % masės išmetamo sieros oksido kiekio kontrolės zonoje, kurią IMO nustatė Šiaurės bei Baltijos jūrose ir Vidužemio jūroje (nuo 2025 m.) ([292]). Išmetamo azoto oksidų (NO_x) kiekio atžvilgiu laivai laikosi IMO MARPOL konvencijos VI priedo 13 taisyklės. II pakopos NO_x reikalavimas taikomas laivams, pastatytiems po 2011 m. Tik eksploatuojant išmetamųjų NO_x teršalų kontrolės zonose, nustatytose pagal IMO taisykles, laivai, pastatyti po 2016 m. sausio 1 d., atitinka griežtesnius variklių reikalavimus (III pakopa), kuriais mažinamas išmetamas NO_x kiekis ([293]). Išleidžiamos srutinės ir buitinės nuotekos atitinka IMO MARPOL konvencijos IV priedą. Taikomos priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti neapaugančiųjų dažų ir biocidų toksinę taršą, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 528/2012.

([292]) Kalbant apie išmetamųjų teršalų kontrolės zonoje taikomų reikalavimų taikymo srities išplėtimą, įtraukiant į ją kitas ES jūras, su Vidužemio jūra besiribojančios šalys svarsto klausimą dėl atitinkamos išmetamųjų teršalų kontrolės zonos steigimo remiantis Barselonos konvencijos teisiniu pagrindu.

([293]) Sąjungos jūrose reikalavimas taikomas nuo 2021 m. (Baltijos ir Šiaurės jūrose).

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Balastinis vanduo, kuriame yra nevietinių vandens organizmų, nėra išleidžiamas, kaip reikalaujama Tarptautinėje konvencijoje dėl laivuose naudojamų balastinių vandenų ir nuosėdų valdymo ir kontrolės. Įdiegtos priemonės, kuriomis užkertamas kelias nevietinių rūšių introdukcijai dėl laivų korpusų ir nišų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais, atsižvelgiant į IMO gaires dėl laivų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais ([294]). Triukšmas ir vibracija ribojami naudojant triukšmą mažinančius sraigtus, korpuso dizainą ar laivo įrangą, vadovaujantis rekomendacijomis, pateiktomis IMO povandeninio triukšmo mažinimo gairėse ([295]). Sąjungoje veikla netrukdo pasiekti gerą aplinkos būklę, kaip nustatyta Direktyvoje 2008/56/EB, pagal kurią reikalaujama imtis tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias su tos direktyvos I priede nustatytais deskriptoriais Nr. 1 (biologinė įvairovė), 2 (nevietinės rūšys), 6 (jūros dugno vientisumas), 8 (teršalai), 10 (jūrą teršiančios šiukšlės), 11 (triukšmas/energija) susijusiam poveikiui arba tas poveikis būtų sušvelnintas, laikantis Sprendime (ES) 2017/848 nustatytų tiems deskriptoriams taikomų atitinkamų kriterijų ir metodologinių standartų.

6.12. **Krovininio ir keleivinio jūrų ir pakrančių vandens transporto priemonių modifikavimas**

Veiklos aprašymas

Laivų, skirtų ir pritaikytų kroviniams arba keleiviams vežti jūrų arba pakrančių vandenyse, ir uostų operacijoms bei pagalbinei veiklai atlikti reikalingų laivų, pvz., vilkikų, švartavimosi, locmanų, gelbėjimo laivų ir ledlaužių, modifikavimas ir modernizavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodais H50.10, H50.2, H52.22, C33.15, N77.21 ir N.77.34 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo
►M2 1. Veikla atitinka vieną arba kelis toliau nurodytus kriterijus: a) modifikavimo veikla padeda sumažinti laivo kuro sąnaudas bent 15 %, išreiškiant degalų gramais vienai dedveito tonai per vieną jūrmylę krovininių laivų atveju arba bendrosios talpos vienetui per vieną jūrmylę keleivinių laivų atveju, kaip įrodoma apskaičiuotąja skysčių dinamika, bako bandymais arba panašiais inžineriniais skaičiavimais; b) suteikia galimybę laivui pasiekti energijos vartojimo efektyvumo indekso (EEXI) vertę, kuri yra ne mažiau kaip 10 % mažesnė nei nuo 2023 m. sausio 1 d. taikomi EEXI reikalavimai, jei laivai gali būti varomi degalais, kuriuos naudojant tiesiogiai (iš variklio) neišmetama CO_2, arba degalais, pagamintais iš atsinaujinančiųjų išteklių ([296]), ir turi prisijungimo prie elektros tinklo įrangą ir galimybę prisišvartavę prie jo prisijungti. ◄ 2. Laivai nėra skirti iškastiniam kurui gabenti.

([294]) IMO gairės dėl laivų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais kontrolės ir valdymo siekiant sumažinti invazinių vandens rūšių perdavimą, rezoliucija MEPC.207(62).

([295]) IMO gairės dėl komercinės laivybos sukeliamo povandeninio triukšmo mažinimo siekiant spręsti žalingo poveikio gyviesiems jūros ištekliams klausimą (MEPC.1/Circ.833).

([296]) Degalai, atitinkantys šio priedo 3.10 ir 4.13 skirsniuose nurodytus techninės analizės kriterijus.

▼B

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼M2

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos atliekų tvarkymo ir perdirbimo gyvavimo ciklo pabaigoje priemonės, be kita ko, sudarant eksploatavimo nutraukimo sutartis su perdirbimo paslaugų teikėjais arba įtraukiant jas į finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Šiomis priemonėmis užtikrinama, kad komponentai ir medžiagos būtų atskiriami ir apdorojami siekiant kuo labiau padidinti perdirbimą ir panaudojimą pagal atliekų hierarchiją, ES atliekų reglamentavimo principus ir taikytinus reglamentus, visų pirma pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką bei jose esančias svarbiausiąsias žaliavas. Šios priemonės taip pat apima pavojingųjų medžiagų kontrolę ir valdymą. Esamų laivų, kurių bendroji talpa didesnė nei 500, ir juos pakeičiančių naujai pastatytų laivų atveju veikla atitinka Reglamento (ES) Nr. 1257/2013 reikalavimus. Laužui skirti laivai perdirbami kompleksuose, įtrauktuose į Laivų perdirbimo kompleksų europinį sąrašą, nustatytą Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2016/2323. Veikla atitinka Direktyvos (ES) 2019/883 nuostatas dėl jūrų aplinkos apsaugos nuo neigiamo laivų atliekų išmetimo poveikio. Laivas eksploatuojamas laikantis 1973 m. lapkričio 2 d. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos (IMO MARPOL konvencija) V priedo, visų pirma siekiant sumažinti laive susidarančių ir teisėtai išleidžiamų atliekų kiekį, tvariai ir aplinkai tinkamu būdu tvarkant atliekas.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Kalbant apie išmetamo sieros oksidų ir kietųjų dalelių kiekio mažinimą, laivai laikosi Direktyvos (ES) 2016/802 ir IMO MARPOL konvencijos VI priedo 14 taisyklės. Sieros kiekis degaluose neviršija 0,50 % masės (pasaulinė sieros kiekio riba) ir 0,10 % masės išmetamo sieros oksido kiekio kontrolės zonoje, kurią IMO nustatė Šiaurės bei Baltijos jūrose ir Vidužemio jūroje (nuo 2025 m.) ([297]). Išmetamo azoto oksidų (NO_x) kiekio atžvilgiu laivai laikosi IMO MARPOL konvencijos VI priedo 13 taisyklės. II pakopos NO_x reikalavimas taikomas laivams, pastatytiems po 2011 m. Tik eksploatuojant išmetamųjų NO_x teršalų kontrolės zonose, nustatytose pagal IMO taisykles, laivai, pastatyti po 2016 m. sausio 1 d., atitinka griežtesnius variklių reikalavimus (III pakopa), kuriais mažinamas išmetamas NO_x kiekis ([298]). Išleidžiamos srutinės ir buitinės nuotekos atitinka IMO MARPOL konvencijos IV priedą. Taikomos priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti neapaugančiųjų dažų ir biocidų toksinę taršą, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 528/2012.

([297]) Kalbant apie išmetamųjų teršalų kontrolės zonoje taikomų reikalavimų taikymo srities išplėtimą, įtraukiant į ją kitas ES jūras, su Vidužemio jūra besiribojančios šalys svarsto klausimą dėl atitinkamos išmetamųjų teršalų kontrolės zonos steigimo remiantis Barselonos konvencijos teisiniu pagrindu.

([298]) Sąjungos jūrose reikalavimas taikomas nuo 2021 m. (Baltijos ir Šiaurės jūrose).

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Balastinis vanduo, kuriame yra nevietinių vandens organizmų, nėra išleidžiamas, kaip reikalaujama Tarptautinėje konvencijoje dėl laivuose naudojamų balastinių vandenų ir nuosėdų valdymo ir kontrolės. Įdiegtos priemonės, kuriomis užkertamas kelias nevietinių rūšių introdukcijai dėl laivų korpusų ir nišų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais, atsižvelgiant į IMO gaires dėl laivų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais ([299]). Triukšmas ir vibracija ribojami naudojant triukšmą mažinančius sraigtus, korpuso dizainą ar laivo įrangą, vadovaujantis rekomendacijomis, pateiktomis IMO povandeninio triukšmo mažinimo gairėse ([300]). Sąjungoje veikla netrukdo pasiekti gerą aplinkos būklę, kaip nustatyta Direktyvoje 2008/56/EB, pagal kurią reikalaujama imtis tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias su tos direktyvos I priede nustatytais deskriptoriais Nr. 1 (biologinė įvairovė), 2 (nevietinės rūšys), 6 (jūros dugno vientisumas), 8 (teršalai), 10 (jūrą teršiančios šiukšlės), 11 (triukšmas/energija) susijusiam poveikiui arba tas poveikis būtų sušvelnintas, laikantis Sprendime (ES) 2017/848 nustatytų tiems deskriptoriams taikomų atitinkamų kriterijų ir metodologinių standartų.

6.13. **Mikromobilumo infrastruktūra, dviračių transporto logistika**

Veiklos aprašymas

Mikromobilumo priemonių infrastruktūros statyba, modernizavimas, techninė priežiūra ir eksploatavimas, įskaitant kelių, greitkelių tiltų ir tunelių bei kitos infrastruktūros, skirtos pėstiesiems ir dviratininkams judėti su elektrine pagalba arba be jos, statyba.

▼M2

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais F42.11, F42.12, F42.13, F43.21, M71.12 ir M71.20, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

▼B

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo
Statoma ir eksploatuojama infrastruktūra skirta mikromobilumui arba dviračių transporto logistikai: šaligatviai, dviračių takai ir pėsčiųjų zonos, elektros įkrovimo ir vandenilio papildymo įrenginiai, skirti mikromobilumo priemonėms.
Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

([299]) IMO gairės dėl laivų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais kontrolės ir valdymo siekiant sumažinti invazinių vandens rūšių perdavimą, rezoliucija MEPC.207(62).

([300]) IMO gairės dėl komercinės laivybos sukeliamo povandeninio triukšmo mažinimo siekiant spręsti žalingo poveikio gyviesiems jūros ištekliams klausimą (MEPC.1/Circ.833).

▼B

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Ne mažiau kaip 70 proc. (pagal svorį) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus Komisijos sprendimu 2000/532/EB ([301]) nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje nurodytas natūraliai susidarančias medžiagas) paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ([302]). Veiklos vykdytojai riboja atliekų susidarymą su statyba ir griovimu susijusiuose procesuose vadovaudamiesi ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolu ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus gamybos būdus bei griaudami selektyviai, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingąsias medžiagas, taip pat palengvinti pakartotinį naudojimą ir aukštos kokybės perdirbimą selektyviai šalinant medžiagas ir naudojant turimas statybos ir griovimo atliekų rūšiavimo sistemas.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas atliekant statybos ar techninės priežiūros darbus keliamas triukšmas ir susidarantis dulkių bei išmetamųjų teršalų kiekis.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

6.14. **Geležinkelių transporto infrastruktūra**

Veiklos aprašymas

Geležinkelių ir požeminių kelių, taip pat tiltų ir tunelių, stočių, terminalų, geležinkelių infrastruktūros objektų ([303]), saugos ir eismo valdymo sistemų statyba, modernizavimas, eksploatavimas ir techninė priežiūra, įskaitant architektūrinių, inžinerijos, projektavimo, pastatų tikrinimo ir apžiūros, stebėjimo ir kartografavimo bei kitų paslaugų teikimą, taip pat visų rūšių medžiagų ir produktų fizinių, cheminių ir kitų analitinių bandymų atlikimą.

▼M2

Gaminių, įrangos, sistemų ir programinės įrangos, susijusių su kuriais nors iš toliau nurodytų elementų, gamyba, įrengimas, modifikavimas, modernizavimas, remontas, techninė priežiūra, paskirties keitimas ir techninis konsultavimas dėl jų:

a) surinktais geležinkelio bėgių įrenginiais;

b) geležinkelio sudedamosiomis dalimis, išvardytomis Direktyvos (ES) 2016/797 II priedo 2.2–2.6 punktuose.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais C25.99, C27.9, C30.20, F42.12, F42.13, M71.12, M71.20, F43.21 ir H52.21, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

▼B

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

([301]) 2000 m. gegužės 3 d. Komisijos sprendimas 2000/532/EB, keičiantis Sprendimą 94/3/EB, nustatantį atliekų sąrašą pagal Tarybos direktyvos 75/442/EEB dėl atliekų 1 straipsnio a punktą, ir Tarybos sprendimą 94/904/EB, nustatantį pavojingų atliekų sąrašą pagal Tarybos direktyvos 91/689/EEB dėl pavojingų medžiagų 1 straipsnio 4 dalį (OL L 226, 2000 9 6, p. 3).

([302]) ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([303]) Pagal 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 34/2012/ES, kuria sukuriama bendra Europos geležinkelių erdvė (OL L 343, 2012 12 14, p. 32), 3 straipsnio 11 punktą.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo
1. Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:
(a) infrastruktūra (kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/797 ([304]) II priedo 2 punkte) yra:
i) elektrifikuota geležinkelio kelio infrastruktūra ir susiję posistemiai: infrastruktūros, energijos, riedmens kontrolės, valdymo ir signalizacijos, taip pat kelio kontrolės, valdymo ir signalizacijos posistemiai, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2016/797 II priedo 2 punkte;
ii) nauja ir esama geležinkelio kelio infrastruktūra ir susiję posistemiai, jei yra planuojama elektrifikuoti pagrindinius geležinkelio kelius ir, tiek, kiek tai būtina eksploatuojant elektrinius traukinius, manevravimo kelius arba jei per 10 metų nuo veiklos pradžios infrastruktūra bus pritaikyta naudoti traukinius, iš variklio neišmetančius CO_2: infrastruktūros, energijos, riedmens kontrolės, valdymo ir signalizacijos, taip pat kelio kontrolės, valdymo ir signalizacijos posistemiai, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2016/797 II priedo 2 punkte;
iii) iki 2030 m. esama geležinkelio kelio infrastruktūra ir susiję posistemiai, kurie nėra įtraukti nei į TEN-T tinklą ([305]) ir numatomą jo išplėtimą į trečiąsias šalis, nei į jokį nacionaliniu, viršnacionaliniu ar tarptautiniu lygmenimis apibrėžtą pagrindinių geležinkelio linijų tinklą: infrastruktūros, energijos, riedmens kontrolės, valdymo ir signalizacijos, taip pat kelio kontrolės, valdymo ir signalizacijos posistemiai, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2016/797 II priedo 2 punkte;
(b) infrastruktūra ir įrenginiai skirti kroviniams perkrauti iš vienos rūšies transporto į kitą: krovinių pakrovimo, iškrovimo ir perkrovimo terminalų infrastruktūra ir aukštutinės konstrukcijos;
(c) infrastruktūra ir įrenginiai skirti keleivių perėjimui iš kitų transporto rūšių į geležinkelius;
►M2 d) skaitmeninės priemonės suteikia galimybę padidinti efektyvumą, pajėgumą ar energijos taupymą. ◄
2. Infrastruktūra nėra skirta iškastiniam kurui gabenti ar kaupti.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
▼M2 4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Veiklos vykdytojai riboja atliekų susidarymą per procesus, susijusius su statyba ir griovimu, ir atsižvelgia į geriausius prieinamus gamybos būdus. Ne mažiau kaip 70 % (pagal svorį) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje nurodytas natūraliai susidarančias medžiagas) paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ([306]). Veiklos vykdytojai pasitelkia selektyvųjį griovimą, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingąsias medžiagas, taip pat palengvinti panaudojimą ir kokybišką perdirbimą.

([304]) 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/797 dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje (OL L 138, 2016 5 26, p. 44).

([305]) Pagal 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1315/2013 dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 661/2010/ES (OL L 348, 2013 12 20, p. 1).

([306]) ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolas, 2016 m. rugsėjo mėn.: https://ec.europa.eu/docsroom/documents/20509/?locale=lt.

▼M2

	Sudedamųjų dalių gamybos atveju vykdant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui; d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Tam tikrais atvejais, atsižvelgiant į paveiktos teritorijos jautrumą, visų pirma atsižvelgiant į gyventojų, kuriems daromas poveikis, skaičių, naudojant infrastruktūrą sukeliamas triukšmas ir vibracija švelninami atvirais grioviais, sienos užtvaromis ar kitomis priemonėmis ir jie atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/49/EB ([307]). Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas atliekant statybos ar techninės priežiūros darbus keliamas triukšmas ir susidarantis dulkių bei išmetamųjų teršalų kiekis. Sudedamųjų dalių gamybos atveju veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Be to, turi būti užtikrinama: a) Sąjungoje dėl „Natura 2000“ teritorijų – kad veikla neturėtų reikšmingo poveikio „Natura 2000“ teritorijoms, atsižvelgiant į jų išsaugojimo tikslus, remiantis tinkamu vertinimu, atliktu pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalį ([308]); b) Sąjungoje, bet kurioje teritorijoje – kad veikla nekenktų pagal Direktyvą 92/43/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/147/EB ([309]) saugomų rūšių populiacijų palankios apsaugos būklės atkūrimui arba palaikymui. Veikla taip pat turi nekenkti į Direktyvą 92/43/EEB įtrauktų ir pagal ją saugomų buveinių palankios apsaugos būklės atkūrimui arba palaikymui; c) už Sąjungos ribų – kad veikla būtų vykdoma laikantis taikytinos teisės, susijusios su buveinių ir rūšių išsaugojimu.

([307]) 2002 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo – Komisijos deklaracija, pateikta Taikinimo komitete, dėl direktyvos dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo (OL L 189, 2002 7 18, p. 12).

([308]) 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

([309]) 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

▼B

6.15. **Infrastruktūra, sudaranti sąlygas nedidelį anglies dioksido kiekį išskiriančiam kelių transportui ir viešajam transportui**

Veiklos aprašymas

Infrastruktūros, reikalingos iš variklio CO_2 neišmetančioms kelių transporto priemonėms eksploatuoti, taip pat perkrovimui skirtos infrastruktūros bei miesto transporto priemonėms eksploatuoti reikalingos infrastruktūros statyba, modernizavimas, techninė priežiūra ir eksploatavimas.

▼M2

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais F42.11, F42.13, M71.12 ir M71.20, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

▼B

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Veikla atitinka vieną arba kelis toliau nurodytus kriterijus:

(a) infrastruktūra skirta iš variklio CO_2 neišmetančioms transporto priemonėms eksploatuoti: elektros įkrovimo prieigos, modernizuotos elektros tinklo jungtys, vandenilio papildymo stotys arba elektrinių kelių sistemos;

(b) infrastruktūra ir įrenginiai skirti kroviniams perkrauti iš vienos rūšies transporto į kitą: krovinių pakrovimo, iškrovimo ir perkrovimo terminalų infrastruktūra ir aukštutinės konstrukcijos;

(c) infrastruktūra ir įrenginiai skirti viešajam keleiviniam miesto ir priemiestiniam transportui, įskaitant susijusias signalizacijos sistemas, skirtas metro, tramvajų ir geležinkelio sistemoms.

2. Infrastruktūra nėra skirta iškastiniam kurui gabenti ar kaupti.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼B

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Ne mažiau kaip 70 proc. (pagal svorį) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje apibrėžtas natūraliai susidarančias medžiagas) paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ([310]). Veiklos vykdytojai riboja atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu, vadovaudamiesi ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolu ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus gamybos būdus bei griaudami selektyviai, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingąsias medžiagas, taip pat palengvinti pakartotinį naudojimą ir aukštos kokybės perdirbimą selektyviai šalinant medžiagas ir naudojant turimas statybos ir griovimo atliekų rūšiavimo sistemas.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Atitinkamais atvejais triukšmas ir vibracija, susiję su infrastruktūros naudojimu, mažinami įrengiant atvirus griovius, sienų užtvaras ar kitas priemones ir atitinka Direktyvą 2002/49/EB. Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas atliekant statybos ar techninės priežiūros darbus keliamas triukšmas ir susidarantis dulkių bei išmetamųjų teršalų kiekis.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Atitinkamais atvejais prižiūrint augmeniją prie kelių transporto infrastruktūros užtikrinama, kad neišplistų invazinės rūšys. Siekiant išvengti susidūrimų su laukiniais gyvūnais, įgyvendintos poveikio švelninimo priemonės.

6.16. **Infrastruktūra, sudaranti sąlygas nedidelį anglies dioksido kiekį išskiriančiam vandens transportui**

▼M2

Veiklos aprašymas

Infrastruktūros, reikalingos iš variklio CO_2 neišmetantiems laivams eksploatuoti arba paties uosto veiklai vykdyti, taip pat infrastruktūros, skirtos perkrovimo operacijoms, perėjimui prie kitų transporto rūšių, paslaugų įrenginiams, saugos ir eismo valdymo sistemoms, statyba, modernizavimas, eksploatavimas ir techninė priežiūra.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšims nepriskiriamas vandens kelių dugno gilinimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais F42.91, M71.12 ir M71.20, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių. Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Veikla atitinka vieną arba kelis toliau nurodytus kriterijus:

(a) infrastruktūra skirta laivams, iš variklio neišmetantiems CO_2, eksploatuoti: elektros įkrovimas, vandenilio degalų papildymas;

(b) infrastruktūra skirta tiekti elektros energiją krante prišvartuotiems laivams;

(c) infrastruktūra skirta paties uosto operacijoms atlikti tiesiogiai (iš variklio) neišmetant CO_2;

([310]) ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

▼B

(d) infrastruktūra ir įrenginiai skirti kroviniams perkrauti iš vienos rūšies transporto į kitą: krovinių pakrovimo, iškrovimo ir perkrovimo terminalų infrastruktūra ir aukštutinės konstrukcijos;

►M2 e) būtinas esamos infrastruktūros modernizavimas, kuris sudarytų sąlygas pereiti prie kitų transporto rūšių ir pritaikyti infrastruktūrą naudoti laivams, kurie tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2, ir dėl kurio būtų atliktas ir patvirtintas klimatosauginio tinkamumo vertinimas pagal Komisijos pranešimą „2021–2027 m. infrastruktūros klimatosauginio tinkamumo užtikrinimo techninės gairės“ (2021/C 373/01). ◄

2. Infrastruktūra nėra skirta iškastiniam kurui gabenti ar kaupti.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼M2

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnyje nustatytus reikalavimus. pagal Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnį, visų pirma jo 7 dalį, turi būti atliekamas projekto poveikio vertinimas, kuriuo siekiama įvertinti visą jo galimą poveikį tame pačiame upės baseino rajone esančių vandens telkinių būklei ir galimą poveikį saugomoms buveinėms bei tiesiogiai nuo vandens priklausančioms rūšims, atsižvelgiant į konkrečius migracijos koridorius, laisvai tekančias upes ar ekosistemas arti netrikdomų gamtinių sąlygų. Vertinimas grindžiamas naujausiais, išsamiais ir tiksliais duomenimis, įskaitant stebėsenos duomenis, susijusius su biologinės kokybės elementais, kurie yra ypač jautrūs hidromorfologiniams pokyčiams, ir numatoma vandens telkinio būkle dėl naujos veiklos, palyginti su dabartine. Visų pirma įvertinamas naujo projekto ir kitos upės baseino rajone esančios arba planuojamos infrastruktūros sudėtinis poveikis; Remiantis tuo poveikio vertinimu nustatyta, kad projektas parengtas taip, kad jo koncepcija, vietos parinkimu ir poveikio švelninimo priemonėmis užtikrinta jo atitiktis vienam iš šių reikalavimų: a) projektas nei pablogina su juo susijusio vandens telkinio geros būklės arba potencialo, nei trukdo pasiekti jo gerą būklę arba potencialą; b) jei kyla rizika, kad projektas gali pabloginti konkretaus su juo susijusio vandens telkinio gerą būklę arba potencialą arba sutrukdyti pasiekti jo gerą būklę arba potencialą, toks pablogėjimas nėra reikšmingas ir yra pagrįstas išsamia sąnaudų ir naudos analize, įrodančia abu iš toliau nurodytų dalykų: i) tai, kad yra svarbių viešojo intereso priežasčių arba tai, kad su klimato kaitos švelninimu arba prisitaikymu prie klimato kaitos susijusi nauda, kurią tikimasi gauti iš planuojamo laivybos infrastruktūros projekto, yra didesnė už žalą, kurią patirs aplinka ir visuomenė dėl prastėjančios vandens telkinio būklės;

▼M2

	ii) tai, kad dėl techninių galimybių ar neproporcingų išlaidų svarbaus viešojo intereso arba naudos, kurią tikimasi gauti iš veiklos, negalima užtikrinti alternatyviomis priemonėmis, kurios padėtų pasiekti geresnį aplinkosauginį rezultatą (pvz., gamtos procesais pagrįsti sprendimai, alternatyvi įgyvendinimo vieta, esamos infrastruktūros atkūrimas arba rekonstravimas ar upės nepertraukiamumo netrikdančių technologijų naudojimas). siekiant sumažinti neigiamą poveikį vandens telkiniui, taip pat saugomoms buveinėms ir nuo vandens tiesiogiai priklausančioms rūšims, įgyvendintos visos techniškai įmanomos ir ekologiniu atžvilgiu svarbios poveikio švelninimo priemonės. Atitinkamais atvejais, priklausomai nuo natūraliai paveiktuose vandens telkiniuose esančių ekosistemų, poveikio švelninimo priemonės apima: a) priemones, kuriomis užtikrinamos netrikdomam nepertraukiamumui kuo artimesnės sąlygos, įskaitant priemones, kuriomis užtikrinamas išilginis ir skersinis nepertraukiamumas, mažiausias gamtosauginis debitas ir nuosėdų srautas; b) priemones, kuriomis siekiama apsaugoti arba pagerinti vandens gyvūnų rūšių morfologines sąlygas ir buveines; c) priemones, kuriomis siekiama sumažinti neigiamą eutrofikacijos poveikį. Šių priemonių veiksmingumo stebėsena siejama su leidimo, kuriame nustatomos sąlygos, kuriomis siekiama užtikrinti gerą paveikto vandens telkinio būklę arba potencialą, išdavimu. Projektas nėra nuolatinė kliūtis pasiekti kurio nors tame pačiame upės baseino rajone esančio vandens telkinio gerą būklę ir (arba) potencialą. Be poveikio švelninimo priemonių, kai tinkama, taip pat įgyvendinamos kompensacinės priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad dėl projekto bendra tame pačiame upės baseino rajone esančių vandens telkinių būklė nepablogėtų. Toks rezultatas pasiekiamas atkuriant (išilginį arba skersinį) nepertraukiamumą tame pačiame upės baseino rajone taip, kad būtų kompensuotas tęstinumo sutrikimas, kurį gali sukelti planuojamas navigacijos infrastruktūros projektas. Kompensavimas pradedamas prieš įgyvendinant projektą.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Veiklos vykdytojai riboja atliekų susidarymą per procesus, susijusius su statyba ir griovimu, ir atsižvelgia į geriausius prieinamus gamybos būdus. Ne mažiau kaip 70 % (pagal svorį) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje nurodytas natūraliai susidarančias medžiagas) paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo. Veiklos vykdytojai pasitelkia selektyvųjį griovimą, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingąsias medžiagas, taip pat palengvinti panaudojimą ir kokybišką perdirbimą. Vykdant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: a) antrinių žaliavų ir pakartotinai naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminamuose produktuose;

▼M2

	b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui; d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas triukšmas, vibracija, dulkių ir teršalų kiekis atliekant tvarkomuosius statybos darbus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Pagal Direktyvą 2011/92/ES ([311]) atliktas poveikio aplinkai vertinimas (PAV) arba analizė ([312]). Jei buvo atliktas PAV, aplinkos apsaugos tikslais įgyvendintos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensuojamosios priemonės. Veikla nedaro reikšmingo poveikio saugomoms teritorijoms (UNESCO pasaulio paveldo objektams, pagrindinėms biologinės įvairovės teritorijoms, taip pat kitoms saugomoms teritorijoms, kurios nėra „Natura 2000“ teritorijos) ir saugomoms rūšims, remiantis jos poveikio vertinimu, kuriame atsižvelgiama į geriausias turimas žinias ([313]). Be to, turi būti užtikrinama: a) Sąjungoje dėl „Natura 2000“ teritorijų – kad veikla neturėtų reikšmingo poveikio „Natura 2000“ teritorijoms, atsižvelgiant į jų išsaugojimo tikslus, remiantis tinkamu vertinimu, atliktu pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalį; b) Sąjungoje, bet kurioje teritorijoje – kad veikla nekenktų pagal Direktyvą 92/43/EEB ir Direktyvą 2009/147/EB saugomų rūšių populiacijų palankios apsaugos būklės atkūrimui arba palaikymui. Veikla taip pat turi nekenkti į Direktyvą 92/43/EEB įtrauktų ir pagal ją saugomų buveinių palankios apsaugos būklės atkūrimui arba palaikymui; c) Sąjungoje – kad būtų užkertamas kelias invazinių svetimų rūšių introdukcijai arba jų plitimas būtų valdomas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1143/2014 ([314]); d) už Sąjungos ribų – kad veikla būtų vykdoma laikantis taikomos teisės, susijusios su buveinių bei rūšių išsaugojimu ir invazinių svetimų rūšių valdymu.

([311]) Procedūra, pagal kurią kompetentinga institucija nustato, ar turi būti atliekamas Direktyvos 2011/92/ES II priede išvardytų projektų poveikio aplinkai vertinimas (kaip nurodyta tos direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje).

([312]) Trečiosiose šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, pagal kuriuos reikalaujama atlikti poveikio aplinkai vertinimą arba analizę, pvz., pagal TFK veiklos standartą Nr. 1 „Aplinkos ir socialinės rizikos vertinimas ir valdymas“.

([313]) Trečiosiose šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama apsaugoti natūralias buveines, laukinę fauną ir florą ir pagal kuriuos reikalaujama atlikti 1) analizės procedūrą, siekiant nustatyti, ar konkrečios veiklos atveju reikia atlikti jos galimo poveikio saugomoms buveinėms ir rūšims vertinimą; 2) tokį tinkamą vertinimą, kai atlikus analizę nustatoma, kad jį reikia atlikti, pvz., TFK veiklos standartą Nr. 6 „Biologinės įvairovės apsauga ir tvarus gyvųjų gamtos išteklių valdymas“.

([314]) 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1143/2014 dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo (OL L 317, 2014 11 4, p. 35).

▼B

6.17. **Nedidelį anglies dioksido kiekį išskirianti oro uostų infrastruktūra**

Veiklos aprašymas

▼M2

Infrastruktūros, reikalingos iš variklio CO_2 neišmetantiems orlaiviams eksploatuoti arba paties oro uosto veiklai vykdyti, elektros energijai iš stacionarių antžeminių šaltinių ir kondicionuotam orui stovintiems orlaiviams tiekti, taip pat perkrovimui iš geležinkelio ir vandens transporto priemonių ir į jas skirtos infrastruktūros statyba, modernizavimas, techninė priežiūra ir eksploatavimas.;

▼B

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais F41.20 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Veikla atitinka vieną arba kelis toliau nurodytus kriterijus:

(a) infrastruktūra skirta iš variklio CO_2 neišmetantiems orlaiviams eksploatuoti: elektros energijos įkrovimas ir vandenilio degalų papildymas;

(b) infrastruktūra skirta tiekti stovintiems orlaiviams stacionarių antžeminių šaltinių elektros energiją ir kondicionuotą orą;

(c) infrastruktūra skirta paties oro uosto veiklai tiesiogiai neišmetant teršalų: elektros įkrovimo prieigos, modernizuotos elektros tinklo jungtys, vandenilio papildymo stotys;

►M2 d) infrastruktūra ir įrenginiai skirti kroviniams perkrauti iš geležinkelio ir vandens transporto priemonių ir į jas – krovinių pakrovimo, iškrovimo ir perkrovimo terminalų infrastruktūra ir aukštutinės konstrukcijos. ◄

2. Infrastruktūra nėra skirta iškastiniam kurui gabenti ar kaupti.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼B

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Ne mažiau kaip 70 proc. (pagal svorį) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje apibrėžtas natūraliai susidarančias medžiagas) paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ([315]). Veiklos vykdytojai riboja atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu, vadovaudamiesi ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolu ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus gamybos būdus bei griaudami selektyviai, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingąsias medžiagas, taip pat palengvinti pakartotinį naudojimą ir aukštos kokybės perdirbimą selektyviai šalinant medžiagas ir naudojant turimas statybos ir griovimo atliekų rūšiavimo sistemas.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas triukšmas, vibracija, dulkių ir teršalų kiekis atliekant tvarkomuosius statybos darbus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼M2

6.18. **Orlaivių išperkamoji nuoma**

Veiklos aprašymas

Orlaivių ir jų dalių bei įrangos nuoma ir išperkamoji nuoma ([316]).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu, visų pirma kodu N77.35, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Kai šios kategorijos ekonominė veikla neatitinka šio skirsnio a punkte nurodyto svaraus prisidėjimo kriterijaus, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

([315]) ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolas (https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([316]) Veikla apima dalių ir įrangos išperkamąją nuomą tiek, kiek jas galima susieti su reikalavimus atitinkančio tipo orlaiviu ir kiek jos gerina arba palaiko orlaivio efektyvumo lygį.

▼M2

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Veiklą sudaro kurių nors toliau išvardytų objektų nuoma arba išperkamoji nuoma:

a) orlaivių, tiesiogiai (iš variklio) neišmetančių CO_2;

b) iki 2023 m. gruodžio 11 d. pristatytų orlaivių, atitinkančių 3.21 skirsnio poskirsnio „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ b arba c punkte nurodytus techninės analizės kriterijus;

c) po 2023 m. gruodžio 11 d. pristatytų orlaivių, atitinkančių 3.21 skirsnio poskirsnio „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ b arba c punkte nurodytus techninės analizės kriterijus, įsipareigojus dėl tų kriterijų neatitinkančio kito orlaivių parkui priklausančio orlaivio imtis vieno iš šių veiksmų:

   i) per 6 mėnesius nuo kriterijus atitinkančio orlaivio pristatymo jo naudojimą visam laikui nutraukti; tokiu atveju netaikomas pakeitimo santykis, arba

   ii) per 6 mėnesius nuo kriterijus atitinkančio orlaivio pristatymo jį visam laikui pašalinti iš orlaivių parko; tokiu atveju kriterijus atitinkančio orlaivio atitikties taksonominiams kriterijams dalis ribojama pakeitimo santykiu, kaip nustatyta 3.21 skirsnyje,

kai orlaivis, kurio naudojimas visam laikui nutraukiamas arba kuris visam laikui pašalinamas iš orlaivių parko:

i) neatitinka 3.21 skirsnio poskirsnio „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ b punkte nustatytų parametrų;

ii) jo didžiausia kilimo masė sudaro ne mažiau kaip 80 % kriterijus atitinkančio orlaivio didžiausios kilimo masės;

iii) orlaivių parke iki pašalinimo prabuvo ne mažiau kaip 12 mėnesių;

iv) turi tinkamumo skraidyti įrodymą, išduotą ne anksčiau kaip likus 6 mėnesiams iki kriterijus atitinkančio orlaivio pristatymo.

Nuomotojas užtikrina, kad b arba c punkte nurodyti orlaiviai būtų eksploatuojami naudojant tvarius aviacinius degalus, laikantis šio priedo 6.19 skirsnio d punkte ir 2 skiltyje nurodytų kriterijų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią atliekų susidarymui naudojimo etape (techninė priežiūra) ir tvarkyti visas likusias atliekas pagal atliekų hierarchijos principus. Vykdant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi;

▼M2

	c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui; d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą. Taikomos atliekų tvarkymo ir perdirbimo gyvavimo ciklo pabaigoje priemonės, be kita ko, sudarant eksploatavimo nutraukimo sutartis su perdirbimo paslaugų teikėjais arba įtraukiant jas į finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Šiomis priemonėmis užtikrinama, kad komponentai ir medžiagos būtų atskiriami ir apdorojami siekiant kuo labiau padidinti perdirbimą ir panaudojimą pagal atliekų hierarchiją, ES atliekų reglamentavimo principus ir taikytinus reglamentus, visų pirma pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką bei jose esančias svarbiausiąsias žaliavas. Šios priemonės taip pat apima pavojingųjų medžiagų kontrolę ir valdymą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Orlaiviai atitinka atitinkamus Reglamento (ES) 2018/1139 9 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus. Poskirsnio „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ b–c punktuose nurodyti orlaiviai atitinka šiuos standartus: a) jei tai ne krovininiai orlaiviai: Čikagos konvencijos 16 priedo I tomo (triukšmas) 14 skyrių pagal 13 pakeitimą, pagal kurį didžiausių triukšmo lygių ir 14.4.1.1, 14.4.1.2 bei 14.4.1.3 punktuose nurodytų didžiausių leidžiamų triukšmo lygių skirtumų visuose trijuose matavimo taškuose suma turi būti ne mažesnė kaip 22 EPNdB; jei tai krovininiai orlaiviai: Čikagos konvencijos 16 priedo I tomo (triukšmas) 14 skyrių pagal 13 pakeitimą. b) Čikagos konvencijos 16 priedo II tomo (variklių išmetamieji teršalai) 2 ir 4 skyrius pagal 10 pakeitimą.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.19. **Keleivinis ir krovininis oro transportas**

Veiklos aprašymas

Orlaivių pirkimas, finansavimas ir eksploatavimas, įskaitant keleivių ir prekių transportavimą.

Ekonominė veikla neapima 6.18 skirsnyje nurodytos orlaivių išperkamosios nuomos.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais H51.1 ir H51.21, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

▼M2

Kai šios kategorijos ekonominė veikla neatitinka šio skirsnio a punkte nurodyto svaraus prisidėjimo kriterijaus, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Veikla vykdoma naudojant kuriuos nors iš šių orlaivių:

a) orlaivius, tiesiogiai (iš variklio) neišmetančius CO_2;

b) iki 2029 m. gruodžio 31 d. – orlaivius, įsigytus prieš 2023 m. gruodžio 11 d. ir atitinkančius 3.21 skirsnio poskirsnio „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ b arba c punkte nurodytus techninės analizės kriterijus;

c) iki 2029 m. gruodžio 31 d. – orlaivius, įsigytus po 2023 m. gruodžio 11 d. ir atitinkančius 3.21 skirsnio poskirsnio „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ b arba c punkte nurodytus techninės analizės kriterijus, įsipareigojus dėl tų kriterijų neatitinkančio kito orlaivio imtis vieno iš šių veiksmų:

   i) per 6 mėnesius nuo kriterijus atitinkančio orlaivio pristatymo jo naudojimą visam laikui nutraukti; tokiu atveju netaikomas pakeitimo santykis, arba

   ii) per 6 mėnesius nuo kriterijus atitinkančio orlaivio pristatymo jį visam laikui pašalinti iš orlaivių parko; tokiu atveju kriterijus atitinkančio orlaivio atitikties taksonominiams kriterijams dalis ribojama pakeitimo santykiu, kaip nustatyta 3.21 skirsnyje,

   kai orlaivis, kurio naudojimas visam laikui nutraukiamas arba kuris visam laikui pašalinamas iš orlaivių parko:

      i) neatitinka 3.21 skirsnio poskirsnio „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ b punkte nustatytų parametrų;

      ii) jo didžiausia kilimo masė sudaro ne mažiau kaip 80 % kriterijus atitinkančio orlaivio didžiausios kilimo masės;

      iii) orlaivių parke iki pašalinimo prabuvo ne mažiau kaip 12 mėnesių;

      iv) turi tinkamumo skraidyti įrodymą, išduotą ne anksčiau kaip likus 6 mėnesiams iki kriterijus atitinkančio orlaivio pristatymo;

d) nuo 2030 m. sausio 1 d. – orlaivius, atitinkančius b arba c punkte nurodytus techninės analizės kriterijus ir eksploatuojamus naudojant bent minimalią tvarių aviacinių degalų dalį; 2030 m. ta dalis turi būti ne mažesnė kaip 15 %, o vėliau kasmet ji didinama 2 procentiniais punktais;

e) orlaivius, eksploatuojamus naudojant bent minimalią tvarių aviacinių degalų dalį; 2022 m. ta dalis sudarė ne mažiau kaip 5 %, o po to kasmet ji didinama 2 procentiniais punktais.

Pagal d ir e punktus reikalaujamas naudoti tvarių aviacinių degalų kiekis apskaičiuojamas atsižvelgiant į reikalavimus atitinkančio orlaivio naudojamus visus aviacinius degalus ir orlaivių parko lygmeniu naudojamus tvarius aviacinius degalus. Veiklos vykdytojai atitiktį apskaičiuoja parko lygmeniu įsigytą tvarių aviacinių degalų kiekį (tonomis) padaliję iš bendro reikalavimus atitinkančio orlaivio naudojamų aviacinių degalų kiekio ir padauginę iš 100. Tvarūs aviaciniai degalai apibrėžti Reglamente dėl vienodų sąlygų darniajam oro transportui užtikrinimo.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma

▼M2

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią atliekų susidarymui naudojimo etape (techninė priežiūra, su viešojo maitinimo atliekomis susijusių transporto paslaugų teikimas) ir tvarkyti visas likusias atliekas pagal atliekų hierarchijos principus. Taikomos atliekų tvarkymo ir perdirbimo gyvavimo ciklo pabaigoje priemonės, be kita ko, sudarant eksploatavimo nutraukimo sutartis su perdirbimo paslaugų teikėjais arba įtraukiant jas į finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Šiomis priemonėmis užtikrinama, kad komponentai ir medžiagos būtų atskiriami ir apdorojami siekiant kuo labiau padidinti perdirbimą ir panaudojimą pagal atliekų hierarchiją, ES atliekų reglamentavimo principus ir taikytinus reglamentus, visų pirma pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką bei jose esančias svarbiausiąsias žaliavas. Šios priemonės taip pat apima pavojingųjų medžiagų kontrolę ir valdymą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Orlaiviai atitinka atitinkamus Reglamento (ES) 2018/1139 9 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus. b–e punktuose nurodytus techninės analizės kriterijus atitinkantys orlaiviai, atitinka šiuos standartus: a) jei tai ne krovininiai orlaiviai: Čikagos konvencijos 16 priedo I tomo (triukšmas) 14 skyrių pagal 13 pakeitimą, pagal kurį didžiausių triukšmo lygių ir 14.4.1.1, 14.4.1.2 bei 14.4.1.3 punktuose nurodytų didžiausių leidžiamų triukšmo lygių skirtumų visuose trijuose matavimo taškuose suma turi būti ne mažesnė kaip 22 EPNdB; jei tai krovininiai orlaiviai: Čikagos konvencijos 16 priedo I tomo (triukšmas) 14 skyrių pagal 13 pakeitimą; b) Čikagos konvencijos 16 priedo II tomo (variklių išmetamieji teršalai) 2 ir 4 skyrius pagal 10 pakeitimą.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.20. **Oro transporto antžeminių paslaugų teikimas**

Veiklos aprašymas

Su oro transportu (antžeminėmis paslaugomis) susijusios įrangos gamyba, remontas, techninė priežiūra, kapitalinis remontas, modifikavimas, projektavimas, paskirties keitimas ir modernizavimas, taip pat pirkimas, finansavimas, nuoma, išperkamoji nuoma ir naudojimas ir su oro transportu susijusios paslaugos (antžeminės paslaugos), be kita ko, antžeminės paslaugos oro uostuose ir krovinių tvarkymo paslaugos, įskaitant prekių pakrovimą į orlaivius ir iškrovimą iš jų.

Ši ekonominė veikla apima:

a) signalininko paslaugų teikimo orlaiviams ir kitų perone teikiamų paslaugų transporto priemones;

b) keleivių įlaipinimo įrangą, įskaitant švytuoklinio maršruto autobusus keleiviams, judamuosius laiptus;

▼M2

c) bagažo ir krovinių tvarkymo įrangą, įskaitant juostinius krautuvus, bagažo vilkikus, oro uosto padėklų vežimus, apatinio ir pagrindinio denių krautuvus;

d) maitinimo įrangą, įskaitant vėsinamųjų talpyklų vežimus, išskyrus įrangą su vidaus degimo variklio varomais šaldymo įrenginiais;

e) techninės priežiūros įrangą, įskaitant techninės priežiūros stendus ir platformas;

f) stūmikus;

g) antiledodaros priemonių naudojimo orlaiviams ir jų varikliams įrangą;

h) sniego plūgus ir kitą sniego valymo bei antiledodaros priemonių naudojimo paviršiams įrangą;

i) vilkikus.

Ekonominė veikla neapima oro uostuose naudojamų transporto priemonių, skirtų keleiviams ir įgulai vežti arba lėktuvų degalams pildyti, įtrauktų į šio priedo 3.3, 6.3 ir 6.6 skirsnius.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais H52.23, H52.24, H52.29, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Antžeminių paslaugų transporto priemonės tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2.

Visi antžeminių paslaugų įtaisai ir įranga varomi netaršiais varikliais.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. Vykdant antiledodaros veiklą taikomos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti būtiną vandens nuotekų kontrolę oro uosto lygmeniu siekiant sumažinti poveikį vandentakiams, be kita ko, naudojamos aplinkos atžvilgiu tvaresnės cheminės medžiagos, regeneruojamas glikolis ir valomas paviršinis vanduo.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią atliekų susidarymui naudojimo etape (techninė priežiūra, su viešojo maitinimo atliekomis susijusių transporto paslaugų teikimas) ir tvarkyti visas likusias atliekas pagal atliekų hierarchijos principus. Taikomos atliekų tvarkymo ir perdirbimo gyvavimo ciklo pabaigoje priemonės, be kita ko, sudarant eksploatavimo nutraukimo sutartis su perdirbimo paslaugų teikėjais arba įtraukiant jas į finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Šiomis priemonėmis užtikrinama, kad komponentai ir medžiagos būtų atskiriami ir apdorojami siekiant kuo labiau padidinti perdirbimą ir panaudojimą pagal atliekų hierarchiją, ES atliekų reglamentavimo principus ir taikytinus reglamentus, visų pirma pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką bei jose esančias svarbiausiąsias žaliavas. Šios priemonės taip pat apima pavojingųjų medžiagų kontrolę ir valdymą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼M2

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

▼B

7. STATYBA IR NEKILNOJAMOJO TURTO VEIKLA

7.1. **Naujų pastatų statyba**

Veiklos aprašymas

Gyvenamųjų ir negyvenamųjų pastatų statybų plėtra sutelkiant finansines, technines ir fizines priemones vėliau parduoti skirtų pastatų projektams įgyvendinti, taip pat išbaigtų gyvenamųjų arba negyvenamųjų pastatų statyba savo sąskaita siekiant juos parduoti arba jų statyba už atlygį ar pagal sutartį.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodais, visų pirma kodais F41.1 ir F41.2, įskaitant ir veiklos rūšis, kurioms priskirtas kodas F43, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Naujų pastatų statyba, kai:

1. naujo pastato pirminės energijos poreikis ([317]), pagal kurį nustatomas pastato energinis naudingumas po statybos, yra bent 10 proc. mažesnis už energijos beveik nevartojančiam pastatui taikomą reikalavimų ribą, nustatytą nacionalinėse priemonėse, kuriomis įgyvendinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES ([318]); Energinis naudingumas sertifikuojamas naudojant pastato, kaip jis faktiškai pastatytas, energinio naudingumo sertifikatą;

2. didesnių kaip 5 000 m^2 pastatų ([319]) atveju pabaigus statybą atliekamas pastato sandarumo ir šiluminio vientisumo patikrinimo bandymas ([320]), o bet koks projektuojant nustatytų eksploatacinių savybių lygių nuokrypis ar pastato apvalkalo defektai atskleidžiami investuotojams ir klientams, arba, jeigu yra įdiegti statybos laikotarpiu vykdomi patikimi ir atsekami kokybės kontrolės procesai, tai laikoma priimtina šiluminio vientisumo patikrinimo bandymo alternatyva;

3. didesnių kaip 5 000 m^2 pastatų ([321]) atveju pastato gyvavimo ciklo visuotinio atšilimo potencialas (GWP) ([322]) po statybos apskaičiuotas kiekvienam gyvavimo ciklo etapui ir pareikalavus atskleidžiamas investuotojams ir klientams.

([317]) Apskaičiuotas energijos kiekis, reikalingas su įprastu pastato naudojimu susijusiam energijos poreikiui patenkinti, išreikštas bendro pirminės energijos suvartojimo skaitiniu rodikliu (kWh/m^2 per metus), pagrįstas atitinkama nacionaline skaičiavimo metodika ir nurodytas energinio naudingumo sertifikate.

([318]) 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (OL L 153, 2010 6 18, p. 13).

([319]) Gyvenamųjų pastatų atveju tikrinami tipinių rūšių gyvenamieji būstai ir (arba) butai.

([320]) Bandymai atliekami pagal EN 13187 („Šiluminės pastatų charakteristikos. Pastatų atitvarų šiluminio nevienalytiškumo aptikimas. Infraraudonosios spinduliuotės metodas“) ir EN 13829 („Šiluminės statinių charakteristikos. Pastatų pralaidumo orui nustatymas. Slėgių skirtumo metodas“) arba lygiaverčius standartus, kuriuos pripažįsta atitinkama statybos inspekcija, veikianti teritorijoje, kurioje yra pastatas.

([321]) Gyvenamųjų pastatų atveju apskaičiuojamas ir atskleidžiamas tipinių namų ir (arba) butų GWP.

([322]) GWP nurodomas kaip kiekvieno gyvavimo ciklo etapo skaitinis rodiklis, išreikštas kg CO_2e/m^2 (naudingo vidaus grindų ploto), kurio vidurkis nustatomas vieniems 50 metų tiriamojo laikotarpio metams. Duomenų atranka, scenarijų nustatymas ir skaičiavimai atliekami pagal EN 15978 standartą (BS EN 15978:2011. „Statybų tvarumas. Pastatų aplinkosauginio veiksmingumo vertinimas. Skaičiavimo metodas“). Pastato elementų ir techninės įrangos apimtis nustatoma pagal 1.2 rodikliui taikomą bendrą ES lygmens (ų) sistemą. Jei yra nacionalinė skaičiavimo priemonė arba ji reikalinga atskleidžiant informaciją arba norint gauti statybos leidimus, atitinkama priemonė gali būti naudojama reikalaujamai informacijai atskleisti. Gali būti naudojamos kitos skaičiavimo priemonės, jei jos atitinka būtiniausius kriterijus, nustatytus bendroje ES lygmens (-ų) sistemoje ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/product-groups/412/documents), žr. 1.2 rodiklio taikymo vadovą.

▼B

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Pagal šio priedo E priedėlyje nustatytas technines specifikacijas Sąjungos gaminių duomenų lapuose, pastatų sertifikatuose arba esamų gaminių etiketėse patvirtinamas nurodytas toliau išvardytų vandens sistemų, jei jos įrengtos, išskyrus įrenginius gyvenamųjų pastatų vienetuose, vandens suvartojimas: (a) rankoms plauti skirtų čiaupų ir virtuvės čiaupų didžiausias vandens srautas yra 6 litrai/min.; (b) dušų didžiausias vandens srautas yra 8 litrai/min.; (c) klozetų, įskaitant komplektus, dubenis ir nuplaunamojo vandens bakus, didžiausias nuplaunamojo vandens tūris yra 6 litrai, o didžiausias vidutinis nuplaunamojo vandens tūris – 3,5 litro; (d) pisuaruose suvartojama ne daugiau kaip 2 litrai vienam dubeniui per valandą. Nuplaunamuosiuose pisuaruose suvartojama ne daugiau kaip 1 litras nuplaunamojo vandens. Kad būtų išvengta statybos aikštelės poveikio, veikla vykdoma laikantis šio priedo B priedėlyje nustatytų kriterijų.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Ne mažiau kaip 70 proc. (pagal svorį) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje apibrėžtas natūraliai susidarančias medžiagas) paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ([323]). Veiklos vykdytojai riboja atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu, vadovaudamiesi ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolu ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus gamybos būdus bei griaudami selektyviai, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingąsias medžiagas, taip pat palengvinti pakartotinį naudojimą ir aukštos kokybės perdirbimą selektyviai šalinant medžiagas ir naudojant turimas statybos ir griovimo atliekų rūšiavimo sistemas. Pastatų projektavimas ir statybos metodai padeda užtikrinti žiediškumą ir, remiantis ISO 20887 standartu ([324]) arba kitais pastatų ardymo ar pritaikomumo vertinimo standartais, parodyti, kaip jie suprojektuoti taip, kad pastatai efektyviau naudotų išteklius, būtų pritaikomi, lankstūs ir išmontuojami, kad juos būtų galima pakartotinai panaudoti ir perdirbti.

([323]) ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([324]) ISO 20887:2020, *Sustainability in buildings and civil engineering works - Design for disassembly and adaptability - Principles, requirements and guidance* ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/69370.html).

▼M2

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Statyboje naudojami statybos elementai ir medžiagos atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Statyboje naudojami statybos elementai ir medžiagos, su kuriais pastate esantys žmonės gali liestis ([325]), išskiria mažiau kaip 0,06 mg formaldehido vienam bandymų kameros oro m^3, atliekant bandymą Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priede nurodytomis sąlygomis, ir mažiau kaip 0,001 mg kitų 1A ir 1B kategorijų kancerogeninių lakiųjų organinių junginių vienam bandymų kameros oro m^3, atliekant bandymą pagal CEN/EN 16516 ([326]) arba ISO 16000–3:2011 ([327]) standartą arba taikant kitas lygiavertes standartizuotas bandymo sąlygas ir nustatymo metodus ([328]). Jeigu nauja statyba vyksta galimai užterštame sklype (urbanistinėje dykroje), buvo atliktas tyrimas, pvz., taikant ISO 18400 standartą, siekiant nustatyti, ar jame nėra teršalų ([329]). Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas atliekant statybos ar techninės priežiūros darbus keliamas triukšmas ir susidarantis dulkių bei išmetamųjų teršalų kiekis.

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Nauja statyba nėra vykdoma kurioje nors iš šių vietų: (a) ariamojoje ir pasėlių žemėje, pasižyminčioje vidutiniu arba dideliu dirvožemio derlingumo lygiu ir po žeme esančia biologine įvairove, kaip nurodyta ES LUCAS tyrime ([330]); (b) pripažintos didelės biologinės įvairovės vertės plyno lauko žemėje ir žemėje, kuri yra nykstančių rūšių (floros ir faunos), įtrauktų į Europos raudonąją knygą ([331]) arba IUCN raudonąją knygą ([332]), buveinė; (c) žemė atitinka nacionaliniame šiltnamio efektą sukeliančių dujų inventoriuje naudojamą miško apibrėžtį, arba, jei jos nėra – FAO miško apibrėžtį ([333]).

7.2. **Esamų pastatų renovacija**

Veiklos aprašymas

Statybos ir civilinės inžinerijos darbai arba pasiruošimas jiems.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais F41 ir F43, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([325]) Taikoma dažams ir lakams, lubų plytelėms, grindų dangoms, įskaitant susijusius klijus ir sandariklius, vidaus izoliacijai ir vidaus paviršių apdorojimui, pvz., apsaugai nuo drėgmės ir pelėsio, skirtoms medžiagoms.
([326]) CEN/TS 16516: 2013 m., „Statybos produktai. Pavojingų medžiagų išleidimo vertinimas. Išsiskyrimo į patalpų orą nustatymas.“
([327]) ISO 16000-3:2011, *Indoor air – Part 3: Determination of formaldehyde and other carbonyl compounds in indoor air and test chamber air — Active sampling method* ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/51812.html).
([328]) Išmetamo kancerogeninių lakiųjų organinių junginių kiekio ribinės vertės susijusios su 28 dienų bandymo laikotarpiui.
([329]) ISO 18400 serija, skirta dirvožemio kokybei (*Soil quality – Sampling*).
([330]) JRC ESDCA, LUCAS: *Land Use and Coverage Area frame Survey* (liet. žemės dangos ir žemės naudojimo statistinis tyrimas) ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://esdac.jrc.ec.europa.eu/projects/lucas
([331]) IUCN, *IUCN Europos raudonoji nykstančių rūšių knyga ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija):* https://www.iucn.org/regions/europe/our-work/biodiversity-conservation/european-red-list-threatened-species).
([332]) IUCN, *IUCN raudonoji nykstančių rūšių knyga ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija):* https://www.iucnredlist.org).
([333]) Didesnio nei 0,5 hektaro ploto žemė, kurioje auga aukštesni kaip 5 metrų aukščio medžiai ir medžių lajos danga užima daugiau kaip 10 proc. arba kurioje medžiai gali pasiekti šias ribas *in situ*. Ji neapima žemės, kuri daugiausia naudojama žemės ūkio ar miesto reikmėms, *FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.
Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo	
Pastatų renovacija atitinka kapitalinei renovacijai taikomus reikalavimus ([334]). Kitu atveju pirminės energijos poreikis sumažėja bent 30 proc. ([335])	
Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Pagal šio priedo E priedėlyje nustatytas technines specifikacijas Sąjungos gaminių duomenų lapuose, pastatų sertifikatuose arba esamų gaminių etiketėse patvirtinamas nurodytas toliau išvardytų vandens sistemų, jei jos įrengtos atliekant renovacijos darbus, išskyrus gyvenamojo pastato vieneto renovacijos darbus, vandens suvartojimas: (a) rankoms plauti skirtų čiaupų ir virtuvės čiaupų didžiausias vandens srautas yra 6 litrai/min.; (b) dušų didžiausias vandens srautas yra 8 litrai/min.; (c) klozetų, įskaitant komplektus, dubenis ir nuplaunamojo vandens bakus, didžiausias nuplaunamojo vandens tūris yra 6 litrai, o didžiausias vidutinis nuplaunamojo vandens tūris – 3,5 litro; (d) pisuaruose suvartojama ne daugiau kaip 2 litrai vienam dubeniui per valandą. Nuplaunamuosiuose pisuaruose suvartojama ne daugiau kaip 1 litras nuplaunamojo vandens.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Ne mažiau kaip 70 proc. (pagal svorį) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje apibrėžtas natūraliai susidarančias medžiagas) paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ([336]). Veiklos vykdytojai riboja atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu, vadovaudamiesi ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolu ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus gamybos būdus bei griaudami selektyviai, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingąsias medžiagas, taip pat palengvinti pakartotinį naudojimą ir aukštos kokybės perdirbimą selektyviai šalinant medžiagas ir naudojant turimas statybos ir griovimo atliekų rūšiavimo sistemas. Pastatų projektavimas ir statybos metodai padeda užtikrinti žiediškumą ir, remiantis ISO 20887 standartu ([337]) arba kitais pastatų ardymo ar pritaikomumo vertinimo standartais, parodyti, kaip jie suprojektuoti taip, kad pastatai efektyviau naudotų išteklius, būtų pritaikomi, lankstūs ir išmontuojami, kad juos būtų galima pakartotinai panaudoti ir perdirbti.

([334]) Kaip nustatyta taikytinuose kapitalinei renovacijai skirtuose nacionaliniuose ir regioniniuose statybos reglamentuose, kuriais įgyvendinama Direktyva 2010/31/ES. Pastato arba atnaujintos jo dalies energinis naudingumas atitinka sąnaudų atžvilgiu optimalius minimalius energinio naudingumo reikalavimus pagal atitinkamą direktyvą.

([335]) Pradinis pirminės energijos poreikis ir numatomas pagerėjimas grindžiami išsamia pastatų apžiūra, energijos vartojimo auditu, kurį atliko akredituotas nepriklausomas ekspertas, arba bet kuriuo kitu skaidriu ir proporcingu metodu, ir patvirtinti energinio naudingumo sertifikatu. 30 proc. pagerėjimą lemia faktinis pirminės energijos paklausos sumažėjimas (kai neatsižvelgiama į grynosios pirminės energijos poreikio sumažėjimą naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius) ir jį galima pasiekti ne vėliau kaip per trejus metus taikant kelias priemones.

([336]) ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([337]) ISO 20887:2020, *Sustainability in buildings and civil engineering works - Design for disassembly and adaptability - Principles, requirements and guidance* ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/69370.html).

▼M2

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Statyboje naudojami statybos elementai ir medžiagos atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Atliekant pastato renovaciją naudojami statybos elementai ir medžiagos, su kuriais pastate esantys žmonės gali liestis ([338]), išskiria mažiau kaip 0,06 mg formaldehido vienam bandymų kameros oro m^3, atliekant bandymą Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priede nurodytomis sąlygomis, ir mažiau kaip 0,001 mg 1A ir 1B kategorijų kancerogeninių lakiųjų organinių junginių vienam bandymų kameros oro m^3, atliekant bandymą pagal CEN/EN 16516 arba ISO 16000–3:2011 ([339]) standartą arba taikant kitas lygiavertes standartizuotas bandymo sąlygas ir nustatymo metodus ([340]). Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas atliekant statybos ar techninės priežiūros darbus keliamas triukšmas ir susidarantis dulkių bei išmetamųjų teršalų kiekis.

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

7.3. **Efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas**

Veiklos aprašymas

Individualios renovacijos priemonės, apimančios efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimą, techninę priežiūrą arba remontą.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, S95.21, S95.22, C33.12, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

►M3 Veiklą sudaro viena iš toliau nurodytų atskirų priemonių, jei jos atitinka minimalius reikalavimus, nustatytus atskiriems komponentams ir sistemoms taikomose nacionalinėse priemonėse, kuriomis įgyvendinama Direktyva 2010/31/ES, ir, kai taikoma, pasiekia bent dvi aukščiausias netuščias energijos vartojimo efektyvumo klases pagal Reglamentą (ES) 2017/1369 ir deleguotuosius aktus, priimtus pagal tą reglamentą: ◄

([338]) Taikoma dažams ir lakams, lubų plokštėms, grindų dangoms (įskaitant susijusius klijus ir sandariklius), vidaus izoliacijai ir vidaus paviršių apdorojimui, pvz., apsaugai nuo drėgmės ir pelėsio, skirtoms medžiagoms.

([339]) ISO 16000-3:2011, *Indoor air – Part 3: Determination of formaldehyde and other carbonyl compounds in indoor air and test chamber air — Active sampling method* ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/51812.html).

([340]) Išmetamo kancerogeninių lakiųjų organinių junginių kiekio ribinės vertės susijusios su 28 dienų bandymo laikotarpiui.

▼B

(a) esamų apvalkalo komponentų, pvz., išorinių sienų (įskaitant žaliąsias sienas), stogų (įskaitant žaliuosius stogus), pastolių, rūsių ir žemutinių grindų, izoliacijos įdėjimas (įskaitant sandarumo užtikrinimo priemones, priemones šiluminių tiltų ir pastolių poveikiui mažinti) ir pastato apvalkalo izoliacijai įdėti skirti produktai (įskaitant mechanines tvirtinimo detales ir klijus);

(b) esamų langų pakeitimas naujais didesnio energinio naudingumo langais;

(c) esamų išorinių durų pakeitimas naujomis didesnio energinio naudingumo durimis;

(d) energiją taupančių šviesos šaltinių įrengimas ir pakeitimas naujais;

(e) šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo bei vandens šildymo sistemų, įskaitant su centralizuoto šilumos tiekimo paslaugomis susijusią įrangą, įrengimas, pakeitimas naujomis, techninė priežiūra ir remontas naudojant itin našias technologijas;

(f) mažai vandens ir energijos naudojančios virtuvės ir sanitarinių mazgų vandens tiekimo įrangos, atitinkančios šio priedo E priedėlyje nustatytas technines specifikacijas, įrengimas, o dušo sprendimų atveju dušo maišytuvų, išleidimo angų ir čiaupų didžiausias vandens srautas yra ne didesnis kaip 6 l/min. ir tai liudija Sąjungos rinkoje naudojama etiketė.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Statybos elementai ir medžiagos atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Jei į esamą pastato apvalkalą įdedama šiluminė izoliacija, pagal nacionalinę teisę statinio apžiūrą atlieka kompetentingas specialistas, mokantis atlikti asbesto nustatymo tyrimą. Bet kokį apkalos sluoksnio, kuriame yra arba gali būti asbesto, išardymą, sulaužymą arba mechaninį gręžimą ar veržimą arba izoliacinių plokščių, plytelių ir kitų asbesto turinčių medžiagų pašalinimą pagal nacionalinę teisę atlieka tinkamai parengti darbuotojai, kurių sveikata stebima prieš darbus, jų atlikimo laikotarpiu ir po jų.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

7.4. **Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas**

Veiklos aprašymas

Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose, techninė priežiūra ir remontas

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 arba C28, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

▼B

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas, techninė priežiūra ir remontas.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

7.5. **Pastatų energinio naudingumo matavimo, reguliavimo ir kontrolės prietaisų ir įrenginių įrengimas, techninė priežiūra ir remontas**

Veiklos aprašymas

Pastatų energinio naudingumo matavimo, reguliavimo ir kontrolės prietaisų ir įrenginių įrengimas, techninė priežiūra ir remontas

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais F42, F43, M71 ir C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Veikla yra viena iš šių atskirų priemonių:

(a) zoninių termostatų, pažangiųjų termostatų sistemų ir jutiklių įrangos, įskaitant judesio ir dienos šviesos reguliavimą, įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

(b) pastato automatizavimo ir kontrolės sistemų, pastatų energijos valdymo sistemų, apšvietimo kontrolės sistemų ir energijos valdymo sistemų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

▼B

(c) pažangiųjų dujų, šilumos, vėsumos ir elektros energijos skaitiklių įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

(d) fasado ir stogo elementų su saulės šviesos laidumo arba saulės energijos reguliavimo funkcija, įskaitant elementus, kurie palaiko augmenijos augimą, įrengimas, techninė priežiūra ir remontas.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

7.6. **Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas**

Veiklos aprašymas

Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas vietoje.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 arba C28, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Veiklą sudaro viena iš toliau nurodytų atskirų priemonių, jei jos įrengtos vietoje kaip techninės pastato sistemos:

(a) fotovoltinės saulės energijos sistemos ir pagalbinės techninės įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

(b) saulės kolektorių karštam vandeniui ruošti ir pagalbinės techninės įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

(c) šilumos siurblių, kuriais prisidedama prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos šilumos ir vėsumos srityje tikslų įgyvendinimo pagal Direktyvą (ES) 2018/2001, ir pagalbinės techninės įrangos įrengimas, techninė priežiūra, remontas ir modernizavimas;

(d) vėjo jėgainių ir pagalbinės techninės įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

▼B

(e) pratakių saulės energijos kolektorių ir pagalbinės techninės įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

(f) šiluminės arba elektros energijos kaupimo įrenginių ir pagalbinės techninės įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

(g) didelio naudingumo labai mažų kogeneracinių (šilumos ir elektros energijos gamybos) jėgainių įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

(h) šilumokaičių ir (arba) regeneravimo sistemų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

7.7. **Pastatų įsigijimas ir nuosavybė**

Veiklos aprašymas

Nekilnojamojo turto pirkimas ir naudojimasis tuo nekilnojamuoju turtu.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu L68 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Iki 2020 m. gruodžio 31 d. pastatytų pastatų atveju pastatas turi bent A klasės energinio naudingumo sertifikatą. Kaip alternatyva, pastatas priklauso 15 proc. nacionalinio arba regioninio pastatų fondo, kurio funkcinės pirminės energijos poreikio rodiklis yra geriausias, ir tai pagrįsta tinkamais įrodymais, kai atitinkamo turto energinis naudingumas bent jau palyginamas su nacionalinio arba regioninio iki 2020 m. gruodžio 31 d. pastatytų pastatų fondo energiniu naudingumu ir bent jau atskiriami gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai.

2. Po 2020 m. gruodžio 31 d. pastatytų pastatų atveju pastatas atitinka šio priedo 7.1 skirsnyje nustatytus kriterijus, kurie yra aktualūs įsigijimo metu.

3. Kai pastatas yra didelis negyvenamasis pastatas (kurio šildymo sistemų, bendro patalpų šildymo ir vėdinimo sistemų, oro kondicionavimo sistemų arba bendro oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemų vardinė išėjimo galia yra didesnė kaip 290 kW), jis efektyviai eksploatuojamas vykdant energinio naudingumo stebėseną ir vertinimą ([341]).

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.

([341]) Tai galima įrodyti tuo, kad, pavyzdžiui, yra sudaryta energinio naudingumo sutartis arba įdiegta pastato automatizavimo ir kontrolės sistema pagal Direktyvos 2010/31/ES 14 straipsnio 4 dalį ir 15 straipsnio 4 dalį.

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

8. INFORMACIJA IR RYŠIAI

8.1. **Duomenų apdorojimas, priegloba ir susijusi veikla**

Veiklos aprašymas

Duomenų saugojimas, manipuliavimas jais, duomenų valdymas, judėjimas, kontrolė, rodymas ekrane, komutavimas, keitimasis duomenimis, perdavimas ar apdorojimas duomenų centruose ([342]), įskaitant tinklo paribio kompiuteriją.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu J63.11 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta perėjimo veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

([342]) Duomenų centrai apima šią įrangą: IRT įrangą ir paslaugas; vėsinimo įrangą; duomenų centro energijos tiekimo įrangą; duomenų centro energijos skirstymo įrangą; duomenų centro pastatą; stebėsenos sistemas.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Vykdant šią veiklą įdiegta atitinkama praktika, kuri paskutinėje Europos duomenų centro energijos vartojimo efektyvumo elgesio kodekso redakcijoje ([343]) arba CEN-CENELEC dokumente CLC TR50600-99-1 „Duomenų centro įranga ir infrastruktūra. 99-1 dalis. Rekomenduojama energijos valdymo praktika“ ([344]) nurodoma kaip „numatyta praktika“ (angl. *expected practices*).

Šios praktikos įgyvendinimą tikrina nepriklausoma trečioji šalis, o auditas atliekamas ne rečiau kaip kas trejus metus.

2. Kai numatyta praktika dėl fizinių, logistinių, planavimo ar kitų suvaržymų nelaikoma tinkama, pateikiamas paaiškinimas, kodėl numatyta praktika netaikytina arba nenaudinga. Europos energijos vartojimo efektyvumo duomenų centro elgesio kodekse arba kituose lygiaverčiuose šaltiniuose nustatyta alternatyvi geriausia praktika gali būti laikoma tiesioginiu pakaitalu, jei dėl to sutaupoma tiek pat energijos.

3. Duomenų centro aušinimo sistemoje naudojamų aušalų visuotinio atšilimo potencialas (GWP) neviršija 675.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Naudojama įranga atitinka serveriams ir duomenų saugojimo produktams taikomus Direktyvos 2009/125/EB reikalavimus. Naudojamoje įrangoje nėra Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/65/ES ([345]) II priede išvardytų ribojamų medžiagų, išskyrus atvejus, kai homogeninių medžiagų koncentracijos vertės pagal masę neviršija tame priede išvardytų didžiausių verčių. Parengtas atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus elektros ir elektroninės įrangos perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje, be kita ko, sudarant sutartis su perdirbimo partneriais, į tai atsižvelgiant finansinėse prognozėse ar oficialiuose projekto dokumentuose. Pasibaigus įrangos naudojimo laikui, ji parengiama pakartotiniam naudojimui, atliekų naudojimui ar perdirbimui arba tinkamai apdorojama, įskaitant visų skysčių pašalinimą ir atrankinį apdorojimą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/19/ES ([346]) VII priedą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

([343]) Naujausios redakcijos Europos duomenų centro energijos vartojimo efektyvumo elgesio kodeksas yra naujausios redakcijos kodeksas, paskelbtas Jungtinio tyrimų centro Europos energijos vartojimo efektyvumo platformos (E3P) svetainėje, https://e3p.jrc.ec.europa.eu/communities/data-centres-code-conduct, kuriam nustatytas šešių mėnesių pereinamasis laikotarpis, prasidedantis kodekso paskelbimo dieną (2021 m. redakcijos kodeksą galima rasti šiuo adresu: https://e3p.jrc.ec.europa.eu/publications/2021-best-practice-guidelines-eu-code-conduct-data-centre-energy-efficiency).

([344]) Dokumentą 2019 m. liepos 1 d. paskelbė Europos standartizacijos komitetas (CEN) ir Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetas (CENELEC), ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.cenelec.eu/dyn/www/f?p=104:110:508227404055501::::FSP_ORG_ID,FSP_PROJECT,FSP_LANG_ID:1258297,65095,25).

([345]) 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/65/ES dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo (OL L 174, 2011 7 1, p. 88).

([346]) 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų (OL L 197, 2012 7 24, p. 38).

▼B

8.2. **Duomenimis grindžiami išmetamo ŠESD kiekio mažinimo sprendimai**

Veiklos aprašymas

IRT sprendimų, kuriais siekiama rinkti, perduoti, saugoti duomenis ir juos modeliuoti bei naudoti, kūrimas arba naudojimas, kai šia veikla daugiausia siekiama teikti duomenis ir analizę, suteikiančius galimybę mažinti išmetamą ŠESD kiekį. Tokie IRT sprendimai, be kita ko, gali būti decentralizuotų technologijų (t. y. paskirstytojo registro technologijos), daiktų interneto, 5G ir dirbtinio intelekto naudojimas. Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais J61, J62 ir J63.11, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. IRT sprendimai daugiausia naudojami siekiant teikti duomenis ir analizę, suteikiančius galimybę mažinti išmetamą ŠESD kiekį.

2. Kai rinkai jau yra pateiktas alternatyvus sprendimas arba technologija, taikant IRT sprendimą per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis sumažėja gerokai daugiau, palyginti su rinkoje esančiu geriausiu alternatyviu sprendimu arba technologija.

Per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis ir grynasis ŠESD kiekis apskaičiuojami pagal Komisijos rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ETSI ES 203 199 ([347]), ISO 14067:2018 ([348]) arba ISO 14064-2:2019 ([349]) standartą.

Nustatytą per gyvavimo ciklą išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimą patikrina nepriklausoma trečioji šalis, kuri skaidriai įvertina, kaip buvo laikomasi standartinių kriterijų, įskaitant kriterijus, kurių atžvilgiu taikomas kritinis tikrinimas, nustatant vertę.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Naudojama įranga atitinka serveriams ir duomenų saugojimo gaminiams taikomus reikalavimus, nustatytus pagal Direktyvą 2009/125/EB. Naudojamoje įrangoje nėra Direktyvos 2011/65/ES II priede išvardytų ribojamų medžiagų, išskyrus atvejus, kai homogeninių medžiagų koncentracijos vertės pagal masę neviršija tame priede nurodytų verčių.

([347]) ETSI ES 203 199, Environmental Engineering (EE); *Methodology for environmental Life Cycle Assessment (LCA) of Information and Communication Technology (ICT) goods, networks and services* ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: h://www.etsi.org/deliver/etsi_es/203100_203199/203199/01.03.00_50/es_203199v010300m.pdf). The ETSI standartas ETSI ES 203 199 atitinka ITU standartą ITU–T L.1410.

([348]) ISO standartas 14067:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([349]) ISO standartas 14064-2:2019, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 2 dalis. Projektuojant taikomi techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimo arba šalinimo gerinimo kiekybinio įvertinimo, stebėjimo ir ataskaitų teikimo“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/66454.html).

▼B

	Parengtas atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus elektros ir elektroninės įrangos perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje, be kita ko, sudarant sutartis su perdirbimo partneriais, į tai atsižvelgiant finansinėse prognozėse ar oficialiuose projekto dokumentuose. Pasibaigus įrangos naudojimo laikui, ji parengiama pakartotiniam naudojimui, atliekų naudojimui ar perdirbimui arba tinkamai apdorojama, įskaitant visų skysčių pašalinimą ir atrankinį apdorojimą pagal Direktyvos 2012/19/ES VII priedą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

9. PROFESINĖ, MOKSLINĖ IR TECHNINĖ VEIKLA

9.1. **Rinkos etapui artimi moksliniai tyrimai, plėtra ir inovacijos**

Veiklos aprašymas

Sprendimų, procesų, technologijų, veiklos modelių ir kitų produktų, skirtų sumažinti išmetamą ŠESD kiekį, išvengti ŠESD išmetimo arba pašalinti išmetamą ŠESD kiekį, kurių gebėjimas padėti sumažinti išmetamą ŠESD kiekį, išvengti ŠESD išmetimo arba pašalinti išmetamą ŠESD kiekį tikslinės ekonominės veiklos srityje yra įrodytas bent atitinkamoje aplinkoje, atitinkančioje bent 6 technologinės parengties lygį ([350]), mokslinių tyrimų, taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veikla.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais M71.1.2 ir M72.1, o mokslinių tyrimų veikla, kuri yra sudėtinė ekonominės veiklos, kuriai taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, dalis – NACE kodais, nurodytais kituose šio priedo skirsniuose pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Vykdant šią veiklą tiriamos, plėtojamos arba naujinamos technologijos, produktai ar kiti sprendimai, skirti vienos ar kelių rūšių ekonominei veiklai, kuriai taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai.

2. Mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų veiklos rezultatai sudaro sąlygas tai vienos ar kelių rūšių ekonomikos veiklai atitikti atitinkamus svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus, kartu laikantis atitinkamų reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams nedarymo kriterijų.

([350]) Atitinka 2016–2017 m. programos „Horizontas 2020“ darbo programos bendrųjų priedų G priedą, p. 29 ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/wp/2016-2017/annexes/h2020-wp1617-annex-ga_en.pdf).

▼B

3. Ekonominės veiklos tikslas – pateikti rinkai sprendimą, kurio dar nėra rinkoje ir kurio rezultatai, susiję su per gyvavimo ciklą išmetamu ŠESD kiekiu, remiantis vieša arba rinkos informacija, turėtų būti geresni nei geriausių rinkoje prieinamų technologijų rezultatai. Įdiegus tiriamas technologijas, produktus ar kitus sprendimus, sumažėja bendras grynasis per jų gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis.

4. Tais atvejais, kai tiriama, plėtojama arba naujinama technologija, produktas ar kitas sprendimas jau sudaro sąlygas šiame priede nurodytai vienos ar kelių rūšių veiklai atitikti jai taikomame šio priedo skirsnyje nurodytus techninės analizės kriterijus arba kai ta technologija, tas produktas ar kitas sprendimas sąlygas sudarančia arba perėjimo veikla laikomai vienos ar kelių rūšių veiklai jau sudaro sąlygas atitikti reikalavimus, nurodytus atitinkamai 5 ir 6 punktuose, vykdant mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų veiklą daugiausiai dėmesio skiriama tiek mažataršių, tiek mažiau taršių technologijų, produktų ar kitų sprendimų, turinčių naujų reikšmingų pranašumų, pvz., pasižyminčių mažesnėmis sąnaudomis, kūrimui.

5. Kai mokslinių tyrimų veikla skirta vienos ar kelių rūšių ekonominei veiklai, pagal Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punktą laikomai sąlygas sudarančia veikla, kuriai taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, mokslinių tyrimų veiklos rezultatas yra novatoriškos technologijos, procesai ar produktai, leidžiantys vykdyti tą sąlygas sudarančią veiklą ir veiklą, kurią vykdant jie padeda galiausiai išmesti gerokai mažiau ŠESD arba gerokai pagerinti jos technologines ir ekonomines galimybes, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos didinti tos veiklos mastą.

6. Kai mokslinių tyrimų veikla skirta vienos ar kelių rūšių ekonominei veiklai, pagal Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 2 dalį laikomai perėjimo veikla, kuriai taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, tiriamos technologijos, produktai ar kiti sprendimai sudaro sąlygas vykdyti tikslinę veiklą išmetant gerokai mažesnį numatomą teršalų kiekį, palyginti su šiame priede nustatytais svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo techninės analizės kriterijais.

Kai mokslinių tyrimų veikla skirta vienos ar kelių rūšių ekonominei veiklai, nurodytai šio priedo 3.7, 3.8, 3.9, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14 ir 3.16 skirsniuose, technologijos, produktai ar kiti sprendimai sudaro sąlygas vykdyti tikslinę veiklą išmetant gerokai mažesnį ŠESD kiekį, siekiant 30 proc. sumažinimo, palyginti su ES ATLPS santykiniu taršos rodikliu ar rodikliais ([351]), arba yra skirti šiuose sektoriuose taikomoms atitinkamoms plačiu mastu pripažintoms mažo anglies dioksido kiekio technologijoms ar procesams, t. y. elektrifikacijai, visų pirma šildymo ir vėsinimo sistemų, vandeniliui kaip kurui ar žaliavai, CCS, CCU ir biomasei kaip kurui ar žaliavai, kai biomasė atitinka šio priedo 4.8, 4.20, 4.24 skirsniuose nustatytus atitinkamus reikalavimus.

7. Kai tiriama, kuriama ar naujinama technologija, produktas ar kitas sprendimas yra 6 arba 7 technologinės parengties lygio, per gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį supaprastintoje formoje vertina mokslinius tyrimus vykdantis subjektas. Kai taikytina, tas subjektas įrodo, kad turi:

(a) ne senesnį nei 10 metų patentą, susijusį su technologija, produktu ar kitu sprendimu, jei buvo pateikta informacija apie išmetamo ŠESD kiekio mažinimo potencialą,

(b) arba iš kompetentingos institucijos gautą leidimą naudoti parodomąją aikštelę, susijusią su novatoriška technologija, produktu ar kitu sprendimu, parodomojo projekto trukmės laikotarpiu, jei buvo pateikta informacija apie išmetamo ŠESD kiekio mažinimo potencialą.

Kai tiriama, kuriama ar naujinama technologija, produktas ar kitas sprendimas yra 8 ar aukštesnio technologinės parengties lygio, per visą gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal Rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ISO 14067:2018 ([352]) arba ISO 14064-1:2018 ([353]) standartą, o jį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Tiriama technologija, produktas ar kitas sprendimas atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.

([351]) Atspindi 10 proc. veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinę vertę (t CO_2 ekvivalento/t), nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/447 priede.

([352]) ISO standartas 14067:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([353]) ISO standartas 14064-1:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/66453.html.)

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Yra įvertinta ir pašalinta bet kokia galima rizika, kurią tiriama technologija, produktas ar kitas sprendimas gali kelti gerai vandens telkinių, įskaitant paviršinį ir požeminį vandenį, būklei arba geram ekologiniam jų potencialui arba gerai jūrų vandenų aplinkos būklei.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Yra įvertinta ir pašalinta bet kokia galima rizika, kurią tiriama technologija, produktas ar kitas sprendimas gali kelti žiedinės ekonomikos tikslams, atsižvelgiant į galimos reikšmingos žalos rūšis, nurodytas Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnio 1 dalies d punkte.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Yra įvertinta ir pašalinta bet kokia galima rizika, kad labai padidės į orą, vandenį arba žemę išmetamas teršalų kiekis, kurią tiriama technologija, produktas ar kitas sprendimas gali kelti.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Yra įvertinta ir pašalinta bet kokia galima rizika, kurią tiriama technologija, produktas ar kitas sprendimas gali kelti gerai ekosistemų būklei ar jų atsparumui arba buveinių ir rūšių, įskaitant Sąjungos svarbos buveines ir rūšis, išsaugojimo būklei.

9.2. **Su tiesioginiu CO_2 surinkimu iš oro susiję moksliniai tyrimai, technologinė plėtra ir inovacijos**

Veiklos aprašymas

Į atmosferą išmetamam CO_2 tiesiogiai rinkti iš oro skirtų sprendimų, procesų, technologijų, veiklos modelių ir kitų produktų tyrimai, taikomieji tyrimai ir eksperimentinė plėtra.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais M71.1.2 ir M72.1, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

1. Vykdant šią veiklą tiriamos, plėtojamos arba naujinamos technologijos, produktai ar kiti sprendimai, skirti CO_2 rinkti tiesiogiai iš atmosferos.

2. Įdiegus ir komercializavus tiriamas technologijas, produktus ar kitus sprendimus, skirtus CO_2 rinkti tiesiogiai iš atmosferos, gali būti sumažintas bendras grynasis išmetamas ŠESD kiekis.

3. Kai tiriama, kuriama ar naujinama technologija, produktas ar kitas sprendimas yra 1–7 technologinės parengties lygių, per gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį supaprastintai vertina mokslinius tyrimus vykdantis subjektas. Kai taikytina, tas subjektas įrodo, kad turi:

▼B

(a) ne senesnį nei 10 metų patentą, susijusį su technologija, produktu ar kitu sprendimu, jei buvo pateikta informacija apie išmetamo ŠESD kiekio mažinimo potencialą,

(b) arba iš kompetentingos institucijos gautą leidimą naudoti parodomąją aikštelę, susijusią su novatoriška technologija, produktu ar kitu sprendimu, parodomojo projekto trukmės laikotarpiu, jei buvo pateikta informacija apie išmetamo ŠESD kiekio mažinimo potencialą.

Kai tiriama, kuriama ar naujinama technologija, produktas ar kitas sprendimas yra 8 ar aukštesnio technologinės parengties lygio, per visą gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal Rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ISO 14067:2018 ([354]) arba ISO 14064-1:2018 ([355]) standartą, o jį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Tiriama technologija, produktas ar kitas sprendimas atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Yra įvertinta ir pašalinta bet kokia galima rizika, kurią tiriama technologija, produktas ar kitas sprendimas gali kelti gerai vandens telkinių, įskaitant paviršinį ir požeminį vandenį, būklei arba geram ekologiniam jų potencialui arba gerai jūrų vandenų aplinkos būklei.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Yra įvertinta ir pašalinta bet kokia galima rizika, kurią tiriama technologija, produktas ar kitas sprendimas gali kelti žiedinės ekonomikos tikslams, atsižvelgiant į galimos reikšmingos žalos rūšis, nurodytas Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnio 1 dalies d punkte.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Yra įvertinta ir pašalinta bet kokia galima rizika, kad labai padidės į orą, vandenį arba žemę išmetamas teršalų kiekis, kurią tiriama technologija, produktas ar kitas sprendimas gali kelti.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Yra įvertinta ir pašalinta bet kokia galima rizika, kurią tiriama technologija, produktas ar kitas sprendimas gali kelti gerai ekosistemų būklei ar jų atsparumui arba buveinių ir rūšių, įskaitant Sąjungos svarbos buveines ir rūšis, išsaugojimo būklei.

9.3. **Su pastatų energiniu naudingumu susijusios profesionalios paslaugos**

Veiklos aprašymas

Profesionalios paslaugos, susijusios su pastatų energiniu naudingumu.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu M71 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([354]) ISO standartas 14067:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([355]) ISO standartas 14064-1:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo“ ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 10 straipsnio 1 dalies i punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo
Tai yra viena iš šių veiklos rūšių: (a) techninės konsultacijos (konsultacijos energetikos klausimais, energijos modeliavimas, projektų valdymas, energinio naudingumo sutarčių rengimas, specialus mokymas), susijusios su pastatų energinio naudingumo didinimu; (b) akredituoti energijos vartojimo auditai ir pastatų energinio naudingumo vertinimai; (c) energijos valdymo paslaugos; (d) sutartys dėl energijos vartojimo efektyvumo; (e) energetinių paslaugų bendrovių teikiamos energetinės paslaugos.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

▼B

A priedėlis

BENDRIEJI REIKŠMINGOS ŽALOS PRISITAIKYMUI PRIE KLIMATO KAITOS NEDARYMO KRITERIJAI

I. **Kriterijai**

Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedėlio II skirsnio lentelėje nurodytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio A priedėlio II skirsnyje išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio A priedėlio II skirsnyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([1]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([2]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([3]) ar mokėjimo modeliais.

Esamos veiklos ir naujos veiklos, kurią vykdant naudojamas esamas fizinis turtas, atveju ekonominės veiklos vykdytojas per laikotarpį, trunkantį iki penkerių metų, įdiegia fizinius ir nefizinius sprendimus (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai. Atitinkamai parengiamas tų sprendimų įgyvendinimui skirtas prisitaikymo planas.

Naujos veiklos ir esamos veiklos, kurią vykdant naudojamas naujai sukurtas fizinis turtas, atveju ekonominės veiklos vykdytojas projektavimo ir statybos etapu integruoja prisitaikymo sprendimus, kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai, ir yra juos įdiegęs iki veiklos pradžios.

Įdiegti prisitaikymo sprendimai nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui, dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionalinėmis prisitaikymo prie klimato kaitos strategijomis ir planais ir jų atveju numatoma galimybė diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([4]) arba yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji ar žalioji infrastruktūra ([5]).

([1]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([2]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([3]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([4]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/). (2021 m. birželio 4 d. redakcija: https://ec.europa.eu/research/environment/index.cfm?pg=nbs).

([5]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

II. **Su klimatu susijusios rizikos klasifikavimas** ([6])

	Susijusi su temperatūra	Susijusi su vėju	Susijusi su vandeniu	Susijusi su kietąja mase
Nuolatinė	Kintanti temperatūra (oro, gėlo vandens, jūros vandens)	Vyraujančio vėjo pokyčiai	Kritulių pobūdžio ir rūšių (lietaus, krušos, sniego/ledo) pokyčiai	Pakrančių erozija
	Šiluminis stresas		Krituliai arba hidrologinis kintamumas	Dirvožemio degradacija
	Temperatūros nepastovumas		Vandenynų rūgštėjimas	Dirvožemio erozija
	Daugiamečio įšalo sluoksnio tirpimas		Sūraus vandens intruzija	Soliflukcija
			Jūros lygio kilimas	
			Vandens stygius	
Ūmi	Karščio banga	Ciklonas, uraganas, taifūnas	Sausra	Lavina
	Šalčio banga/šalna	Audra (įskaitant pūgas, dulkių ir smėlio audras)	Gausūs krituliai (lietus, kruša, sniegas/ledas)	Nuošliauža
	Gamtos gaisras	Tornadas	Potvynis (pakrančių, upių, lietaus, gruntinio vandens)	Smegduobė
			Prieledyninio ežero prasiveržimas	

([6]) Šioje lentelėje pateiktas su klimatu susijusios rizikos rūšių sąrašas yra nebaigtinis – jis yra tik orientacinis plačiausiai paplitusių rizikos rūšių, bent į kurias turi būti atsižvelgiama atliekant su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, sąrašas.

▼B

B priedėlis

BENDRIEJI REIKŠMINGOS ŽALOS TAUSIAM VANDENS IR JŪRŲ IŠTEKLIŲ NAUDOJIMUI IR APSAUGAI NEDARYMO KRITERIJAI

Siekiant pasiekti gerą vandens išteklių būklę ir gerą ekologinį potencialą, apibrėžtus Reglamento (ES) 2020/852 2 straipsnio 22 ir 23 punktuose, nustatyta ir pašalinta aplinkos būklės blogėjimo rizika, susijusi su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens stygiaus vengimu, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB ([1]) ir galimai paveiktam vandens telkiniui ar telkiniams skirto vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo plano, parengto pagal tą direktyvą, konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.

Kai pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/92/ES ([2]) atliekamas poveikio aplinkai vertinimas, apimantis poveikio vandens ištekliams vertinimą pagal Direktyvą 2000/60/EB, papildomo poveikio vandens ištekliams vertinimo atlikti nereikia, jeigu nustatyta rizika buvo pašalinta.

►M2 Veikla netrukdo pasiekti geros jūrų vandenų aplinkos būklės arba nepablogina padėties jūrų vandenyse, kurių aplinkos būklė jau yra gera, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/56/EB ([3]), ([4]) 3 straipsnio 5 punkte, atsižvelgiant į Komisijos sprendime (ES) 2017/848 ([5]) nustatytus tiems deskriptoriams taikomus atitinkamus kriterijus ir metodologinius standartus. ◄

([1]) 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).
Trečiosiose šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama lygiaverčių tikslų užtikrinti gerą vandens išteklių būklę ir gerą ekologinį potencialą, taikant lygiavertes procedūrines ir esmines taisykles, t. y. pagal vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kuriuo užtikrinama, kad 1) būtų įvertintas veiklos poveikis nustatytai galimai paveikto vandens telkinio ar telkinių būklei arba ekologiniam potencialui ir 2) būtų išvengta geros būklės ir (arba) ekologinio potencialo prastėjimo arba jam būtų užkirstas kelias, o kai tai neįmanoma, 3) jis būtų pagrįstas tuo, kad nėra geresnių aplinkosauginių alternatyvų, kurios nebūtų neproporcingai brangios arba techniškai neįgyvendinamos, ir kad yra imtasi visų praktiškai įgyvendinamų priemonių, kuriomis siekiama sušvelninti neigiamą poveikį vandens telkinio būklei.

([2]) 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).

([3]) 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva), OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

([4]) Direktyvos 2008/56/EB 3 straipsnio 5 punkte pateiktoje apibrėžtyje visų pirma nustatyta, kad gera aplinkos būklė turi būti nustatoma remiantis tos direktyvos I priede nustatytais kokybiniais deskriptoriais.

([5]) 2017 m. gegužės 17 d. Komisijos sprendimas (ES) 2017/848, kuriuo nustatomi geros jūrų vandenų aplinkos būklės kriterijai ir metodiniai standartai, stebėsenos ir vertinimo specifikacijos ir standartizuoti metodai ir panaikinamas Sprendimas 2010/477/ES (OL L 125, 2017 5 18, p. 43).

▼B

C priedėlis

BENDRIEJI SU CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ NAUDOJIMU IR BUVIMU SUSIJUSIOS REIKŠMINGOS ŽALOS TARŠOS PREVENCIJAI IR KONTROLEI NEDARYMO KRITERIJAI

Vykdant veiklą nėra gaminamos, pateikiamos rinkai ar naudojamos:

a) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1021 ([1]) I arba II priede, išskyrus atvejus, kai medžiagos yra kaip netyčia susidaręs teršalų kiekis;

b) gyvsidabris ir gyvsidabrio junginiai, jų mišiniai ir produktai, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/852 ([2]) 2 straipsnyje;

c) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) 1005/2009 ([3]) I arba II priede;

d) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/65/ES ([4]) II priede, išskyrus atvejus, kai yra visapusiškai laikomasi tos direktyvos 4 straipsnio 1 dalies;

e) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) 1907/2006 ([5]) XVII priede, išskyrus atvejus, kai yra visapusiškai laikomasi tame priede nurodytų sąlygų;

►M2 f) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar mišinių arba gaminių sudėtyje esančios medžiagos, kurių koncentracija, išreikšta masės dalimi, viršija 0,1 %, kurios atitinka Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nustatytus kriterijus ir kurios buvo nustatytos pagal to reglamento 59 straipsnio 1 dalį, bent aštuoniolikos mėnesių laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai veiklos vykdytojai įvertina ir dokumentais patvirtina, kad rinkoje nėra kitų tinkamų cheminių medžiagų ar technologijų alternatyvų ir kad jos naudojamos kontroliuojamomis sąlygomis ([6]). ◄

►M2 ———————— ◄

►M2 Be to, dėl šios veiklos vykdymo nepradedama gaminti kitų medžiagų, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar mišinių arba gaminių sudėtyje esančios medžiagos, kurių koncentracija, išreikšta masės dalimi, viršija 0,1 % ir kurios atitinka Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatytus priskyrimo vienai iš Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nurodytų pavojingumo klasių arba pavojingumo kategorijų kriterijus, tokių medžiagų neatsiranda galutiniame produkte arba rezultate ir jų nepateikiama rinkai, išskyrus atvejus, kai veiklos vykdytojai įvertina ir dokumentais patvirtina, kad rinkoje nėra kitų tinkamų cheminių medžiagų ar technologijų alternatyvų ir kad jos naudojamos kontroliuojamomis sąlygomis ([7]). ◄

([1]) 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1021 dėl patvariųjų organinių teršalų (OL L 169, 2019 6 25, p. 45).

([2]) 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/852 dėl gyvsidabrio, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1102/2008 (OL L 137, 2017 5 24, p. 1).

([3]) 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1005/2009 dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų (OL L 286, 2009 10 31, p. 1).

([4]) 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/65/ES dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo, (OL L 174, 2011 7 1, p. 88).

([5]) 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB. (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

([6]) Komisija peržiūrės f punkte nurodytų cheminių medžiagų gamybos, tiekimo rinkai arba naudojimo draudimo išimtis, kai paskelbs horizontaliuosius principus dėl cheminių medžiagų naudojimo būtinosioms reikmėms.

([7]) Komisija peržiūrės šioje pastraipoje nurodytų medžiagų gamybos, jų buvimo galutiniame produkte arba rezultate ir jų pateikimo rinkai draudimo išimtis, kai paskelbs horizontaliuosius principus dėl cheminių medžiagų naudojimo būtinosioms reikmėms.

▼B

D priedėlis

BENDRIEJI REIKŠMINGOS ŽALOS BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS IR EKOSISTEMŲ APSAUGAI IR ATKŪRIMUI NEDARYMO KRITERIJAI

Pagal Direktyvą 2011/92/ES ([1]) atliktas poveikio aplinkai vertinimas (PAV) arba analizė ([2]).

Jei buvo atliktas PAV, aplinkos apsaugos tikslais įgyvendintos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensuojamosios priemonės.

Pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėse arba šalia jų (įskaitant „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės teritorijas, taip pat kitas saugomas teritorijas) esančių vietovių ir (arba) vykdomų operacijų atveju atitinkamais atvejais buvo atliktas atitinkamas vertinimas ([3]) ir, remiantis jo išvadomis, įgyvendintos būtinos poveikio švelninimo priemonės ([4]).

([1]) Trečiosiose šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, pagal kuriuos reikalaujama atlikti poveikio aplinkai vertinimą arba analizę, pvz., pagal TFK veiklos standartą Nr. 1 „Aplinkos ir socialinės rizikos vertinimas ir valdymas“.

([2]) Procedūra, pagal kurią kompetentinga institucija nustato, ar turi būti atliekamas Direktyvos 2011/92/ES II priede išvardytų projektų poveikio aplinkai vertinimas (kaip nurodyta tos direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje).

([3]) Pagal direktyvas 2009/147/EB ir 92/43/EEB. Trečiosiose šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama apsaugoti natūralias buveines, laukinę fauną ir florą ir pagal kuriuos reikalaujama atlikti 1) analizės procedūrą, siekiant nustatyti, ar konkrečios veiklos atveju reikia atlikti jos galimo poveikio saugomoms buveinėms ir rūšims vertinimą; 2) tokį tinkamą vertinimą, kai atlikus analizę nustatoma, kad jį reikia atlikti, pvz., TFK veiklos standartą Nr. 6 „Biologinės įvairovės apsauga ir tvarus gyvųjų gamtos išteklių valdymas“.

([4]) Tos priemonės nustatytos siekiant užtikrinti, kad projektas, planas arba veikla neturėtų reikšmingo poveikio saugomos teritorijos apsaugos tikslams.

▼B

E priedėlis

VANDENS SISTEMŲ TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS ([1])

1. Srautas registruojamas esant standartiniam etaloniniam 3 – 0/+ 0,2 baro slėgiui arba 0,1 – 0/+ 0,02 produktų, tinkamų naudoti tik žemo slėgio sistemose, atveju.
2. Srautas esant mažesniam, 1,5 – 0/+ 0,2 baro, slėgiui yra ≥ 60 proc. didžiausio galimo srauto.
3. Dušo maišytuvų atveju etaloninė temperatūra yra 38 ± 1 °C.
4. Jeigu srautas turi būti mažesnis nei 6 l/min., jis atitinka 2 punkte nustatytą taisyklę.
5. Čiaupams taikoma EN 200 standarto 10.2.3 punkte aprašyta procedūra, išskyrus šias išimtis:
   a) čiaupams, kurie naudojami ne tik žemo slėgio sistemose: tiek karšto, tiek šalto vandens įleidimo angoms taikomas 3 – 0/+ 0,2 baro slėgis;
   b) čiaupams, naudojamiems tik žemo slėgio sistemose: tiek karšto, tiek šalto vandens įleidimo angoms taikomas 0,4 – 0/+ 0,02 baro slėgis ir visiškai atidaromas srauto valdymo įtaisas.

([1]) Nuoroda į ES standartus pateikiama ES lygmeniu, kad būtų galima įvertinti produktų technines specifikacijas: EN 200 „Santechnikos įtaisai. 1-ojo ir 2-ojo tipo vandens tiekimo sistemų paprastieji ir maišymo čiaupai. Bendrieji techniniai reikalavimai“; EN 816 „Santechnikos įtaisai. Užsidarantieji čiaupai (PN 10)“; EN 817 „Santechnikos įtaisai. Mechaniniai maišomieji čiaupai (PN 10). Bendrieji techniniai reikalavimai“; EN 1111 „Santechnikos įtaisai. Termostatiniai maišomieji čiaupai (PN 10). Bendrieji techniniai reikalavimai“; EN 1112 „Santechnikos įtaisai. 1-ojo ir 2-ojo tipo vandens tiekimo sistemų santechnikos įtaisų dušų čiaupai. Bendrieji techniniai reikalavimai“; EN 1113 „1-ojo ir 2-ojo tipo vandens tiekimo sistemų santechnikos įtaisų dušų žarnos. Bendrieji techniniai reikalavimai“, įskaitant žarnos atsparumo lankstymui bandymo metodą; EN 1287 „Santechnikos įtaisai. Mažaslėgiai termostatiniai maišomieji čiaupai. Bendrieji techniniai reikalavimai“, EN 15091 „Santechnikos įtaisai. Elektroniniu būdu atidaromi ir uždaromi santechnikos įtaisai“.

▼B

II PRIEDAS

Techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prisitaikant prie klimato kaitos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams

1. Miškininkystė

1.1. Miško įveisimas

1.2. Miškų rekultivavimas ir atkūrimas, įskaitant atsodinimą ir natūralaus miško regeneravimą po ekstremalaus reiškinio

1.3. Miškotvarka

1.4. Tausojamoji miškininkystė

2. Aplinkos apsaugos ir atkūrimo veikla

2.1. Šlapynių atkūrimas

3. Gamybos pramonė

3.1. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų gamyba

3.2. Vandenilio gamybos ir naudojimo įrangos gamyba

3.3. Mažo anglies dioksido kiekio transporto technologijų gamyba

3.4. Baterijų gamyba

3.5. Pastatų efektyvaus energijos vartojimo įrangos gamyba

3.6. Kitų mažo anglies dioksido kiekio technologijų gamyba

3.7. Cemento gamyba

3.8. Aliuminio gamyba

3.9. Geležies ir plieno gamyba

3.10. Vandenilio gamyba

3.11. Suodžių gamyba

3.12. Natrio karbonato gamyba

3.13. Chloro gamyba

3.14. Pagrindinių organinių cheminių medžiagų gamyba

3.15. Amoniako gamyba

3.16. Azoto rūgšties gamyba

3.17. Pirminių plastikų gamyba

4. Energetika

4.1. Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją

4.2. Elektros energijos gamyba naudojant saulės energijos koncentravimo technologiją

▼B

4.3. Elektros energijos gamyba iš vėjo energijos

4.4. Elektros energijos gamyba naudojant vandenynų energijos technologijas

4.5. Elektros energijos gamyba iš hidroenergijos

4.6. Elektros energijos gamyba iš geoterminės energijos

4.7. Elektros energijos gamyba naudojant atsinaujinantįjį neiškastinį dujinį ir skystąjį kurą

4.8. Elektros energijos gamyba iš bioenergijos

4.9. Elektros energijos perdavimas ir skirstymas

4.10. Elektros energijos kaupimas

4.11. Šiluminės energijos kaupimas

4.12. Vandenilio kaupimas

4.13. Naudoti transporte skirtų biodujų ir biodegalų bei skystųjų bioproduktų gamyba

4.14. Atsinaujinančiųjų ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų perdavimo ir skirstymo tinklai

4.15. Centralizuotas šilumos arba vėsumos skirstymas

4.16. Elektrinių šilumos siurblių įrengimas ir eksploatavimas

4.17. Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant saulės energiją

4.18. Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant geoterminę energiją

4.19. Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant atsinaujinantįjį neiškastinį dujinį ir skystąjį kurą

4.20. Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant bioenergiją

4.21. Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant saulės šiluminę energiją

4.22. Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant geoterminę energiją

4.23. Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant atsinaujinantįjį neiškastinį dujinį ir skystąjį kurą

4.24. Šilumos arba vėsumos gamyba iš bioenergijos

4.25. Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant atliekinę šilumą

4.26. Pažangiųjų technologijų, naudojamų energijai gaminti taikant branduolinius procesus, kuriems vykstant per branduolinio kuro ciklą susidaro kuo mažesnis atliekų kiekis, ikiprekybiniai etapai

4.27. Naujų branduolinių elektrinių, kuriose elektros energija ir (arba) šiluma gaminama (be kita ko, vandenilio gamybos reikmėms) naudojant geriausias turimas technologijas, statyba ir saugus eksploatavimas

4.28. Elektros energijos gamyba iš branduolinės energijos esamuose įrenginiuose

4.29. Elektros energijos gamyba iš iškastinio dujinio kuro

4.30. Didelio naudingumo bendra šilumos ir (arba) vėsumos ir elektros energijos gamyba naudojant iškastinį dujinį kurą

▼B

4.31. Šilumos ir (arba) vėsumos gamyba iš iškastinio dujinio kuro efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemoje

5. Vandentieka, kanalizacija, atliekų tvarkymas, valymo veikla

5.1. Vandens surinkimo, valymo ir tiekimo sistemų statyba, išplėtimas ir eksploatavimas

5.2. Vandens surinkimo, valymo ir tiekimo sistemų atnaujinimas

5.3. Nuotekų surinkimo ir valymo sistemų statyba, išplėtimas ir eksploatavimas

5.4. Nuotekų surinkimo ir valymo sistemų atnaujinimas

5.5. Susidarymo vietoje atskirtų nepavojingų atliekų rinkimas ir vežimas

5.6. Anaerobinis nuotekų dumblo skaidymas

5.7. Anaerobinis biologinių atliekų skaidymas

5.8. Biologinių atliekų kompostavimas

5.9. Medžiagų atgavimas iš nepavojingų atliekų

5.10. Sąvartyno dujų surinkimas ir naudojimas

5.11. CO_2 transportavimas

5.12. Požeminis nuolatinis geologinis CO_2 saugojimas

6. Transportas

6.1. Keleivinis tarpmiestinis geležinkelių transportas

6.2. Krovininis geležinkelių transportas

6.3. Miesto ir priemiestinis transportas, keleivinis kelių transportas

6.4. Mikromobilumo priemonių eksploatavimas, dviračių transporto logistika

6.5. Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis

6.6. Krovininio kelių transporto paslaugos

6.7. Keleivinis vidaus vandenų transportas

6.8. Krovininis vidaus vandenų transportas

6.9. Keleivinio ir krovininio vidaus vandenų transporto priemonių modifikavimas

6.10. Krovininis jūrų ir pakrančių vandens transportas, uosto operacijoms ir pagalbinei veiklai skirti laivai

6.11. Keleivinis jūrų ir pakrančių vandens transportas

6.12. Krovininio ir keleivinio jūrų ir pakrančių vandens transporto priemonių modifikavimas

6.13. Mikromobilumo infrastruktūra, dviračių transporto logistika

6.14. Geležinkelių transporto infrastruktūra

▼B

6.15. Infrastruktūra, sudaranti sąlygas kelių transportui ir viešajam transportui

6.16. Vandenų transporto infrastruktūra

6.17. Oro uostų infrastruktūra

7. Statyba ir nekilnojamasis turtas

7.1. Naujų pastatų statyba

7.2. Esamų pastatų renovacija

7.3. Efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas

7.4. Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas

7.5. Pastatų energinio naudingumo matavimo, reguliavimo ir kontrolės prietaisų ir įrenginių įrengimas, techninė priežiūra ir remontas

7.6. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas

7.7. Pastatų įsigijimas ir nuosavybė

8. Informacija ir ryšiai

8.1. Duomenų apdorojimas, priegloba ir susijusi veikla

8.2. Kompiuterių programavimo, konsultacinė ir susijusi veikla

8.3. Programų rengimo ir transliavimo veikla

9. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla

9.1. Inžinerijos veikla ir su ja susijusios techninės konsultacijos prisitaikymo prie klimato kaitos klausimais

9.2. Rinkos etapui artimi moksliniai tyrimai, plėtra ir inovacijos

10. Finansinė ir draudimo veikla

10.1. Ne gyvybės draudimas: su klimatu susijusios rizikos draudimas

10.2. Perdraudimas

11. Švietimas

12. Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas

12.1. Kita stacionarinė globos veikla

13. Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla

13.1. Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla

13.2. Bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrinė veikla

13.3. Kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų gamyba, garso įrašymo ir muzikos įrašų leidybos veikla

A priedėlis. Su klimatu susijusių pavojų klasifikavimas

B priedėlis. Bendrieji reikšmingos žalos tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui ir apsaugai nedarymo kriterijai

▼B

C priedėlis. Bendrieji su cheminių medžiagų naudojimu ir buvimu susijusios reikšmingos žalos taršos prevencijai ir kontrolei nedarymo kriterijai

D priedėlis. Bendrieji reikšmingos žalos biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugai ir atkūrimui nedarymo kriterijai

1. MIŠKININKYSTĖ

1.1. **Miško įveisimas**

Veiklos aprašymas

Miško įveisimas jį sodinant, tikslingai sėjant sėklas į žemę ar natūralus jo atkūrimas žemėje, kuri iki tol buvo naudojama kitoms reikmėms arba nenaudojama. Miško įveisimas reiškia, kad pagal Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) pateiktą miško įveisimo apibrėžtį ([1]) žemės paskirtis pakeičiama į miško paskirtį, kai miškas – žemė, atitinkanti nacionalinėje teisėje nustatytą miško apibrėžtį, arba, jei jos nėra, atitinka FAO miško apibrėžtį ([2]). Miško įveisimas gali apimti miško įveisimą praeityje, jei jis vyksta laikotarpiu nuo medžių pasodinimo iki to laiko, kai žemė pripažįstama miško paskirties žeme.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu A2 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių. Šios kategorijos ekonominė veikla apsiriboja NACE II kodais 02.10 (miškininkystė ir kita miškininkystės veikla), 02.20 (medienos ruoša), 02.30 (laukinių augančių ne medienos produktų rinkimas) ir 02.40 (paramos miškininkystei paslaugos).

Jei šios kategorijos ekonominė veikla atitinka 5 punkte nustatytą svaraus prisidėjimo kriterijų, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

([1]) Ne miško žemės pavertimas mišku – tai miško įveisimas jį sodinant arba tikslingai sėjant sėklas žemėje, kuri iki tol buvo naudojama kita paskirtimi (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([2]) Didesnio nei 0,5 hektaro ploto žemė, kurioje auga aukštesni kaip 5 metrų aukščio medžiai ir medžių lajos danga užima daugiau kaip 10 proc. arba kurioje medžiai gali pasiekti šias ribas *in situ*. Ji neapima žemės, kuri daugiausia naudojama žemės ūkio ar miesto reikmėms, *FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([3]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([4]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([5]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([6]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([7]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

5. Kad veikla būtų laikoma Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudarančia veikla, ekonominės veiklos vykdytojas esamos ir būsimos su klimatu susijusios rizikos vertinime, apimančiame netikrumą ir grindžiamame patikimais duomenimis, įrodo, kad vykdant veiklą sukuriama technologija, produktas, paslauga, informacija arba praktika arba yra skatinama juos naudoti, siekiant vieno iš toliau išvardytų pagrindinių tikslų:

([3]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([4]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([5]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([6]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([7]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(a) padidinti kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygį;

(b) prisidėti prie kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos prisitaikymo arba pritaikymo pastangų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	1. *Miško įveisimo planas ir vėlesnis miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas* 1.1. Plotui, kuriame vykdoma veikla, taikomas bent penkerių metų arba nacionalinėje teisėje nustatyto minimalaus laikotarpio miško įveisimo planas, parengtas iki veiklos pradžios ir nuolat atnaujinamas, kol ši teritorija atitiks nacionalinės teisės aktuose nustatytą miško apibrėžtį arba, jei jos nėra, – FAO miško apibrėžtį. Miško įveisimo plane yra visi elementai, kurių reikalaujama pagal nacionalinę teisę, susijusią su miško įveisimo poveikio aplinkai vertinimu. 1.2. Nurodoma išsami informacija, pageidautina, pateikiant ją miško įveisimo plane arba, jeigu informacijos nėra, bet kuriame kitame dokumente, apie: (a) vietovės apibūdinimą pagal žemės kadastre pateiktą klasifikaciją; (b) teritorijos paruošimą ir jo poveikį jau esančioms anglies sankaupoms, įskaitant dirvožemį ir antžeminę biomasę, siekiant apsaugoti žemę, kurioje yra didelių anglies sankaupų ([8]); (c) valdymo tikslus, įskaitant didelius suvaržymus; (d) bendras strategijas ir veiklą, suplanuotą valdymo tikslams pasiekti, įskaitant numatomus veiksmus per visą miško ciklą; (e) miško buveinių aplinkos apibūdinimą, įskaitant informaciją apie pagrindines esamas ir numatomas miško medžių rūšis, jų mastą ir paplitimą; (f) komponentus, kelius, teisę važiuoti per žemę ir kitas viešos prieigos teises, fizines savybes, įskaitant vandens kelius, teritorijas, kurioms taikomi teisiniai ir kiti apribojimai; (g) priemones, taikomas gerai miškų ekosistemų būklei nustatyti ir išlaikyti; (h) socialinius klausimus (įskaitant kraštovaizdžio išsaugojimą, konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais pagal nacionalinės teisės aktuose nustatytas sąlygas);

([8]) Žemė, kurioje yra didelių anglies sankaupų – šlapžemės, įskaitant durpynus, ir ištisai mišku apaugusios vietovės, apibrėžtos Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 4 dalies a, b ir c punktuose.

▼B

(i) su miškais susijusios rizikos, įskaitant miškų gaisrus ir kenkėjų bei ligų protrūkius, vertinimą, siekiant užkirsti kelią tai rizikai, ją sumažinti ir kontroliuoti, taip pat priemones, taikomas siekiant užtikrinti apsaugą nuo liekamosios rizikos ir prisitaikymą prie jos;

(j) poveikio aprūpinimui maistu vertinimą;

(k) visi su miško įveisimu susiję reikšmingos žalos nedarymo kriterijai.

1.3. Kai žemė tampa mišku, miško įveisimo planas pakeičiamas paskesniu miškotvarkos planu arba lygiaverčiu dokumentu pagal nacionalinę teisę, arba, jei nacionalinėje teisėje miškotvarkos planas ar lygiavertis dokumentas nėra apibrėžti – kaip nurodyta FAO „miško ploto su ilgalaikiu miškotvarkos planu“ apibrėžtyje (angl. *forest area with long-term forest management plan*) ([9]). Miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas apima 10 metų ar ilgesnį laikotarpį ir yra nuolat atnaujinamas.

1.4. Pateikiama informacija apie toliau nurodytus dalykus, kurie dar nėra patvirtinti dokumentais miškotvarkos plane arba lygiavertėje sistemoje:

(a) valdymo tikslus, įskaitant didelius suvaržymus ([10]);

(b) bendras strategijas ir veiklą, suplanuotą valdymo tikslams pasiekti, įskaitant numatomus veiksmus per visą miško ciklą;

(c) miško buveinių aplinkos apibūdinimą, įskaitant informaciją apie pagrindines esamas ir numatomas miško medžių rūšis, jų mastą ir paplitimą;

(d) vietovės apibūdinimą pagal žemės kadastre pateiktą klasifikaciją;

(e) komponentus, kelius, teisę važiuoti per žemę ir kitas viešos prieigos teises, fizines savybes, įskaitant vandens kelius, teritorijas, kurioms taikomi teisiniai ir kiti apribojimai;

(f) priemones, taikomas gerai miškų ekosistemų būklei išlaikyti;

(g) socialinius klausimus (įskaitant kraštovaizdžio išsaugojimą, konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais pagal nacionalinės teisės aktuose nustatytas sąlygas);

(h) su miškais susijusios rizikos, įskaitant miškų gaisrus ir kenkėjų bei ligų protrūkius, vertinimą, siekiant užkirsti kelią tai rizikai, ją sumažinti ir kontroliuoti, taip pat priemones, taikomas siekiant užtikrinti apsaugą nuo liekamosios rizikos ir prisitaikymą prie jos;

(i) visus su miškotvarka susijusius reikšmingos žalos nedarymo kriterijus.

([9]) Miško plotas, kuriam taikomas ilgalaikis (dešimties metų ar ilgesnio laikotarpio) dokumentais pagrįstas miškotvarkos planas, kuriuo siekiama nustatytų miško tvarkymo tikslų ir kuris yra periodiškai peržiūrimas, *FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([10]) Įskaitant i) ilgalaikio medienos išteklių tvarumo ir ii) poveikio / neigiamų veiksnių buveinių išsaugojimui ir susijusiai buveinių įvairovei, taip pat sąlygos kirsti medžius kuo labiau sumažinant poveikį dirvožemiui analizę.

▼B

	1.5. Vykdant veiklą laikomasi geriausios nacionalinėje teisėje nustatytos miško įveisimo praktikos arba, jei tokia geriausia miško įveisimo praktika nacionalinėje teisėje nenustatyta, ši veikla atitinka vieną iš šių kriterijų: (a) veikla atitinka Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 nuostatas; (b) veikla vykdoma vadovaujantis Europos gairėmis dėl miško įveisimo ir atsodinimo, ypatingą dėmesį skiriant UNFCCC nuostatoms ([11]). 1.6. Vykdant veiklą, žemės, kurioje yra didelių anglies sankaupų ([12]), būklė neblogėja. 1.7. Taikomos su vykdoma veikla susijusios valdymo sistemos atitinka Reglamente (ES) Nr. 995/2010 nustatytą išsamaus patikrinimo pareigą ir teisėtumo reikalavimus. 1.8. Miško įveisimo plane ir vėlesniame miškotvarkos plane arba lygiaverčiame dokumente numatyta stebėsena, kuria užtikrinamas plane pateiktos informacijos, visų pirma susijusios teritorijos duomenų, teisingumas. 2. *Auditas* Per dvejus metus nuo veiklos pradžios ir vėliau kas 10 metų tikrinama, ar veikla atitinka svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus. Auditą atlieka: (a) atitinkamos nacionalinės kompetentingos institucijos arba (b) nepriklausoma trečiosios šalies sertifikavimo įstaiga nacionalinių valdžios institucijų arba veiklos vykdytojo prašymu. Siekiant sumažinti išlaidas, auditus galima atlikti kartu su miško sertifikavimu, su klimatu susijusiu sertifikavimu ar kitu auditu. Nepriklausomas trečiosios šalies sertifikuotojas negali turėti jokio interesų konflikto su savininku ar finansuotoju ir negali dalyvauti plėtojant ar vykdant veiklą. 3. *Grupinis vertinimas* Atitiktį reikšmingos žalos nedarymo kriterijams galima patikrinti: (a) miško gavybos teritorijos ([13]), kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2018/2001, lygmeniu; (b) miško valdų, kurios yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti miško veiklos tvarumo riziką, grupės lygmeniu, su sąlyga, kad visos šios valdos palaiko ilgalaikius tarpusavio santykius ir dalyvauja veikloje, o valdų grupė išlieka tokia pati atliekant visus vėlesnius auditus.

([11]) FOREST EUROPE parengtos Europos gairės dėl miškų įveisimo ir atsodinimo, ypatingą dėmesį skiriant UNFCCC nuostatoms (angl. *Pan-European Guidelines for Afforestation and Reforestation with a special focus on the provisions of the UNFCCC*), priimtos 2008 m. lapkričio 12–13 d. įvykusiame MCPFE ekspertų lygio susitikime, o 2008 m. lapkričio 4 d. – PEBLDS tarybos vardu PEBLDS biuro posėdyje (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.foresteurope.org/docs/other_meetings/2008/Geneva/Guidelines_Aff_Ref_ADOPTED.pdf).

([12]) Žemė, kurioje yra didelių anglies sankaupų – šlapžemės, įskaitant durpynus, ir ištisai mišku apaugusios vietovės, apibrėžtos Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 4 dalies a, b ir c punktuose.

([13]) Gavybos teritorija – geografiškai apibrėžtas plotas, iš kurio gaunama miško biomasės pradinė žaliava, teikiama patikima ir nepriklausoma informacija ir kuriame sąlygos yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti riziką miško biomasės tvarumo ir teisėtumo srityse.

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. 1.2 punkto i papunktyje nurodyta išsami informacija apima nuostatas dėl šio priedo B priedėlyje nustatytų kriterijų laikymosi.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Pesticidų naudojimas sumažinamas, o pagal Direktyvą 2009/128/EB pirmenybė teikiama alternatyviems metodams ar priemonėms, kurie gali apimti nechemines pesticidų alternatyvas, išskyrus atvejus, kai pesticidus reikia naudoti kenkėjų ir ligų protrūkiams kontroliuoti. Vykdant veiklą naudojama kuo mažiau trąšų ir nenaudojama mėšlo. Veikla atitinka Reglamentą (ES) 2019/1009 arba nacionalines taisykles dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų. Imamasi dokumentais tinkamai pagrįstų ir patikrinamų priemonių, kad nebūtų naudojamos veikliosios medžiagos, išvardytos Reglamento (ES) 2019/1021 ([14]) I priedo A dalyje, Roterdamo konvencijoje dėl sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje, Minamatos konvencijoje dėl gyvsidabrio, Monrealio protokole dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų, ir veikliosios medžiagos, kurioms pagal PSO rekomenduojamą pesticidų pavojingumo klasifikaciją priskirta Ia (ypač pavojingi) arba Ib (labai pavojingi) klasė ([15]). Veikla vykdoma laikantis atitinkamų nacionalinės teisės aktų dėl aktyviųjų sudedamųjų medžiagų. Užkertamas kelias vandens ir dirvožemio taršai, o taršos atveju imamasi valymo priemonių.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Nacionalinės kompetentingos institucijos nustatytose apsaugos teritorijose arba saugomose buveinėse veikla atitinka tų teritorijų apsaugos tikslus. Buveinių, kurioms itin būdinga biologinės įvairovės nykimo rizika arba kurių išsaugojimo vertė didelė, arba teritorijų, skirtų tokioms buveinėms atkurti pagal nacionalinę teisę, paskirtis negali būti keičiama. Išsami informacija, nurodyta 1.2 punkto k papunktyje (Miško įveisimo planas) ir 1.4 punkto i papunktyje (Miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas), apima nuostatas dėl biologinės įvairovės išsaugojimo ir galimo jos didinimo pagal nacionalines ir vietos nuostatas, įskaitant: (a) geros buveinių ir rūšių apsaugos būklės užtikrinimą, tipiškų buveinių rūšių išsaugojimą; (b) galimybės naudoti arba išleisti invazines rūšis pašalinimą; (c) galimybės naudoti nevietines rūšis pašalinimą, nebent galima įrodyti, kad:

([14]) Reglamentu Sąjungoje įgyvendinama Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų (OL L 209, 2006 7 31, p. 3).

([15]) PSO rekomenduojama pesticidų klasifikacija pagal pavojų (2019 m. redakcija), (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	i) naudojant miško dauginamąją medžiagą susidaro palankios ir tinkamos ekosistemos sąlygos (pvz., klimatas, dirvožemio kriterijai ir augmenijos zona, atsparumas miškų gaisrams);
	ii) šiuo metu teritorijoje esančios vietinės rūšys nebėra prisitaikiusios prie numatomų klimato ir pedologinių bei hidrologinių sąlygų;
	(d) dirvožemio fizinės, cheminės ir biologinės kokybės išlaikymą ir gerinimą;
	(e) biologinei įvairovei nekenkiančios praktikos, kuria puoselėjami natūralūs miško procesai, skatinimą;
	(f) galimybės pertvarkyti didelės biologinės įvairovės ekosistemas į mažesnės biologinės įvairovės ekosistemas pašalinimą;
	(g) su mišku susijusių buveinių ir rūšių įvairovės užtikrinimą;
	(h) medyno struktūrų įvairovės užtikrinimą ir brandžių medynų bei negyvos medienos priežiūrą ir puoselėjimą.

1.2. **Miškų rekultivavimas ir atkūrimas, įskaitant atsodinimą ir natūralų miško regeneravimą po ekstremalaus reiškinio**

Veiklos aprašymas

Miškų rekultivavimas ir atkūrimas, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje. Jei nacionalinėje teisėje tokios apibrėžties nėra, rekultivavimo ir atkūrimo sąvoka atitinka apibrėžtį, plačiai naudojamą konkrečioms šalims skirtoje recenzuojamoje mokslinėje literatūroje, arba apibrėžtį, atitinkančią FAO miškų atkūrimo sąvoką ([16]), arba apibrėžtį, atitinkančią vieną iš miškams taikomų ekologinio atkūrimo ([17]) ar miškų rekultivavimo

([16]) Miškų atkūrimo veikla apima:
— rekultivavimą, t. y. esamai ekosistemai skirtų pageidaujamų rūšių, struktūrų arba procesų atkūrimą;
— atkūrimą, t. y. vietinių augalų atkūrimą žemėje, kuri yra naudojama pagal kitokią paskirtį;
— regeneravimą, t. y. labai prastos būklės žemės, kurioje nėra augmenijos, regeneravimą;
— radikaliausiu atveju pakeitimą, t. y. dėl sparčiai kintančio klimato prastai prie konkrečios vietovės prisitaikiusių ir negalinčių migruoti rūšių pakeitimą į tą vietovę introdukuotomis rūšimis,
Forest restoration module. In Sustainable Forest Management (SFM) Toolbox (version of 4.6.2021: http://www.fao.org/sustainable-forest-management/toolbox/modules/forest-restoration/basic-knowledge/en/).

([17]) Ekologinis atkūrimas (arba ekosistemos atkūrimas) yra:
— procesas, kai atkuriama iki sutrikdymo buvusi ekosistemos natūrali struktūra ir funkcijos;
— procesas, kai padedama atsikurti nualintai, pažeistai ar sunaikintai ekosistemai;
— procesas, kai sąmoningai keičiama vietovė, siekiant sukurti apibrėžtą vietinę ekosistemą. Šio proceso tikslas – imituoti tam tikros ekosistemos struktūrą, funkcijas, įvairovę ir dinamiką;
— žmogaus įsikišimas, siekiant paspartinti pažeistų buveinių atsikūrimą arba atkurti ekosistemų būklę, kad ji būtų kuo artimesnė jų būklei iki sutrikdymo,
Most used definitions/descriptions of key terms related to ecosystem restoration (liet. „Dažniausiai vartojamos su ekosistemų atkūrimu susijusių pagrindinių terminų apibrėžtys arba aprašymai“). 11-oji Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencija. 2012 m. UNEP/CBD/COP/11/INF/19 (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

▼B

(reanimavimo) ([18]) apibrėžčių pagal Biologinės įvairovės konvenciją. Ši ekonominė veikla taip pat apima miškų ūkio veiklos rūšis, atitinkančias FAO apibrėžtą miško atsodinimą ([19]) ir natūraliai regeneruojantį mišką ([20]) po ekstremalaus reiškinio, kurio sąvoka apibrėžta nacionalinėje teisėje arba, jei nacionalinėje teisėje tokios apibrėžties nėra, atitinka IPCC nustatytą ekstremalaus meteorologinio reiškinio sąvokos apibrėžtį ([21]), arba po gamtos gaisro, kurio sąvoka apibrėžta nacionalinėje teisėje, o jei nacionalinėje teisėje tokios apibrėžties nėra – Europos su gamtos ir miškų gaisrais susijusių terminų žodyne ([22]).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys nesusijusios su žemės paskirties keitimu – veikla vykdoma nualintoje žemėje, kuri atitinka nacionalinėje teisėje nustatytą miško apibrėžtį, arba, jei jos nėra – FAO miško apibrėžtį ([23]).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu A2 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių. Šios kategorijos ekonominė veikla apsiriboja NACE II kodais 02.10 (miškininkystė ir kita miškininkystės veikla), 02.20 (medienos ruoša), 02.30 (laukinių augančių ne medienos produktų rinkimas) ir 02.40 (paramos miškininkystei paslaugos).

Jei šios kategorijos ekonominė veikla atitinka 5 punkte nustatytą svaraus prisidėjimo kriterijų, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

([18]) Miško rekultivavimas – miško pajėgumo vėl teikti gėrybes ir paslaugas atkūrimas, kai rekultivuoto miško būklė nėra identiška tai, kuri buvo iki nualinimo,
Most used definitions/descriptions of key terms related to ecosystem restoration (liet. „Dažniausiai vartojamos su ekosistemų atkūrimu susijusių pagrindinių terminų apibrėžtys arba aprašymai“). 11-oji Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencija. 2012 m. UNEP/CBD/COP/11/INF/19 (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

([19]) Miško atnaujinimas apsodinant ir (arba) tikslingai sėjant sėklas žemėje, kuri klasifikuojama kaip miškas,
FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([20]) Miškas, kurį daugiausia sudaro medžiai, susiformavę natūralaus atsinaujinimo būdu, *FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([21]) Ekstremalus meteorologinis reiškinys – konkrečioje vietoje ir konkrečiu metų laiku retas reiškinys. Yra įvairių sąvokos „retas“ apibrėžčių, bet ekstremalus meteorologinis reiškinys paprastai būtų ne dažnesnis nei 10-asis arba 90-asis remiantis stebėjimu nustatytos tikimybės tankio funkcijos procentilis. To, kas vadinama ekstremaliomis meteorologinėmis sąlygomis, charakteristikos absoliučia prasme gali skirtis priklausomai nuo vietos. Kai ekstremalios meteorologinės sąlygos trunka tam tikrą laiką, pvz., sezoną, jos gali būti klasifikuojamos kaip ekstremalus klimato reiškinys, ypač jeigu jo vidutiniai arba bendri rodikliai yra ekstremalūs (pvz., sezoną trunkanti sausra arba liūtys). Žr. IPCC, 2018 m.: *Annex I: Glossary* (liet. I priedas. Terminų žodynas) (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/glossary/).

([22]) Bet koks nevaldomas augmenijos gaisras, kuriam nuslopinti reikia priimti sprendimą arba imtis veiksmų, 2012 m. Europos su gamtos ir miškų gaisrais susijusių terminų žodynas, parengtas pagal INTERREG IVC programą įgyvendinant Europos miškų gaisrų tinklo (angl. EUFOFINET) projektą (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.ctif.org/index.php/library/european-glossary-wildfires-and-forest-fires).

([23]) Didesnio nei 0,5 hektaro ploto žemė, kurioje auga aukštesni kaip 5 metrų aukščio medžiai ir medžių lajos danga užima daugiau kaip 10 proc. arba kurioje medžiai gali pasiekti šias ribas *in situ*. Ji neapima žemės, kuri daugiausia naudojama žemės ūkio ar miesto reikmėms, *FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([24]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([25]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([26]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([27]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([28]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

([24]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([25]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([26]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([27]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([28]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

5. Kad veikla būtų laikoma Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudarančia veikla, ekonominės veiklos vykdytojas esamos ir būsimos su klimatu susijusios rizikos vertinime, apimančiame netikrumą ir grindžiamame patikimais duomenimis, įrodo, kad vykdant veiklą sukuriama technologija, produktas, paslauga, informacija arba praktika arba yra skatinama juos naudoti, siekiant vieno iš toliau išvardytų pagrindinių tikslų:

(a) padidinti kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygį;

(b) prisidėti prie kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos prisitaikymo arba pritaikymo pastangų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	1. *Miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas* 1.1. Veikla vykdoma žemės plote, kuriam taikomas nacionalinėje teisėje nustatytas miškotvarkos planas ar lygiavertis dokumentas arba, jei nacionalinėje teisėje miškotvarkos planas ar lygiavertis dokumentas neapibrėžtas, remiamasi FAO „miško ploto, kuriam taikomas ilgalaikis miškotvarkos planas“ apibrėžtimi ([29]). Miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas apima 10 metų ar ilgesnį laikotarpį ir yra nuolat atnaujinamas. 1.2. Pateikiama informacija apie toliau nurodytus dalykus, kurie dar nėra patvirtinti dokumentais miškotvarkos plane arba lygiavertėje sistemoje: (a) valdymo tikslus, įskaitant didelius suvaržymus ([30]); (b) bendras strategijas ir veiklą, suplanuotą valdymo tikslams pasiekti, įskaitant numatomus veiksmus per visą miško ciklą; (c) miško buveinių aplinkos apibūdinimą, įskaitant informaciją apie pagrindines esamas ir numatomas miško medžių rūšis, jų mastą ir paplitimą; (d) vietovės apibūdinimą pagal žemės kadastre pateiktą klasifikaciją; (e) komponentus, kelius, teisę važiuoti per žemę ir kitas viešos prieigos teises, fizines savybes, įskaitant vandens kelius, teritorijas, kurioms taikomi teisiniai ir kiti apribojimai; (f) priemones, taikomas gerai miškų ekosistemų būklei išlaikyti;

([29]) Miško plotas, kuriam taikomas ilgalaikis (dešimties metų ar ilgesnio laikotarpio) dokumentais pagrįstas miškotvarkos planas, kuriuo siekiama nustatytų miško tvarkymo tikslų ir kuris yra periodiškai peržiūrimas.
FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([30]) Įskaitant i) ilgalaikio medienos išteklių tvarumo ir ii) poveikio / neigiamų veiksnių buveinių išsaugojimui ir susijusiai buveinių įvairovei, taip pat sąlygos kirsti medžius kuo labiau sumažinant poveikį dirvožemiui analizę.

▼B

(g) socialinius klausimus (įskaitant kraštovaizdžio išsaugojimą, konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais pagal nacionalinės teisės aktuose nustatytas sąlygas);

(h) su miškais susijusios rizikos, įskaitant miškų gaisrus ir kenkėjų bei ligų protrūkius, vertinimą, siekiant užkirsti kelią tai rizikai, ją sumažinti ir kontroliuoti, taip pat priemones, taikomas siekiant užtikrinti apsaugą nuo liekamosios rizikos ir prisitaikymą prie jos;

(i) visus su miškotvarka susijusius reikšmingos žalos nedarymo kriterijus.

1.3. Miškotvarkos sistemų tvarumas, dokumentais patvirtintas 1.1 punkte minėtame plane, užtikrinamas pasirenkant vieną iš šių principų, kuriuo siekiama plačiausio užmojo tikslų:

(a) miškotvarka atitinka taikytiną nacionalinę tvarios miškotvarkos apibrėžtį;

(b) miškotvarkos veikla atitinka FOREST EUROPE tvarios miškotvarkos apibrėžtį ([31]) ir yra vykdoma laikantis Visos Europos veiklos lygmens tvarios miškotvarkos gairių ([32]);

(c) įdiegtos valdymo sistemos atitinka miškų tvarumo kriterijus, nustatytus Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 6 dalyje, o nuo jų taikymo pradžios dienos – įgyvendinimo aktą dėl praktinių gairių, susijusių su energija iš miško biomasės, priimtą pagal tos direktyvos 29 straipsnio 8 dalį.

1.4. Vykdant veiklą, žemės, kurioje yra didelių anglies sankaupų ([33]), būklė neblogėja.

1.5. Taikomos su vykdoma veikla susijusios valdymo sistemos atitinka Reglamente (ES) Nr. 995/2010 nustatytą išsamaus patikrinimo pareigą ir teisėtumo reikalavimus.

1.6. Miškotvarkos plane arba lygiaverčiame dokumente numatyta stebėsena, kuria užtikrinamas plane pateiktos informacijos, visų pirma susijusios teritorijos duomenų, teisingumas.

2. *Auditas*

Per dvejus metus nuo veiklos pradžios ir vėliau kas 10 metų tikrinama, ar veikla atitinka svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus. Auditą atlieka:

([31]) Miškų ir miško žemių valdymas ir naudojimas tokiu būdu ir mastu, kad būtų išlaikoma jų biologinė įvairovė, produktyvumas, pajėgumas atsinaujinti, gyvybingumas ir galimybė dabar ir ateityje atlikti svarbias ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas vietos, nacionaliniu ir pasaulio lygmenimis, nedarant žalos kitoms ekosistemoms.
Rezoliucija H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe (liet. „Bendrosios gairės dėl tvarios miškotvarkos Europoje“), Antroji ministrų konferencija dėl Europos miškų apsaugos (FOREST EUROPE), 1993 m. birželio 16–17 d., Helsinkis, Suomija (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf.

([32]) Rezoliucijos L2 2 priedas. Visos Europos veiklos lygmens tvarios miškotvarkos gairės. Trečioji ministrų konferencija dėl Europos miškų apsaugos, 1998 m. birželio 2–4 d., Lisabona, Portugalija (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

([33]) Žemė, kurioje yra didelių anglies sankaupų – šlapžemės, įskaitant durpynus, ir ištisai mišku apaugusios vietovės, apibrėžtos Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 4 dalies a, b ir c punktuose.

▼B

	(a) atitinkamos nacionalinės kompetentingos institucijos arba (b) nepriklausoma trečiosios šalies sertifikavimo įstaiga nacionalinių valdžios institucijų arba veiklos vykdytojo prašymu. Siekiant sumažinti išlaidas, auditus galima atlikti kartu su miško sertifikavimu, su klimatu susijusiu sertifikavimu ar kitu auditu. Nepriklausomas trečiosios šalies sertifikuotojas negali turėti jokio interesų konflikto su savininku ar finansuotoju ir negali dalyvauti plėtojant ar vykdant veiklą. 3. *Grupinis vertinimas* Atitiktį reikšmingos žalos nedarymo kriterijams galima patikrinti: (a) miško gavybos teritorijos ([34]), kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2018/2001, lygmeniu; (b) valdų, kurios yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti miško veiklos tvarumo riziką, grupės lygmeniu, su sąlyga, kad visos šios valdos palaiko ilgalaikius tarpusavio santykius ir dalyvauja veikloje, o valdų grupė išlieka tokia pati atliekant visus vėlesnius auditus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. 1.2 punkto i papunktyje nurodyta išsami informacija apima nuostatas dėl šio priedo B priedėlyje nustatytų kriterijų laikymosi.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Dėl miškininkystės pokyčių, kuriuos lemia veikla, teritorijoje, kurioje veikla vykdoma, tvarus ilgalaikio žiediškumo potencialą turinčių medienos gaminių gamybai tinkamos pirminės miško biomasės tiekimas veikiausiai labai nesumažės. Atitiktis šiam kriterijui gali būti įrodyta atliekant 2 punkte minimą naudos klimatui analizę.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Pesticidų naudojimas sumažinamas, o pagal Direktyvą 2009/128/EB pirmenybė teikiama alternatyviems metodams ar priemonėms, kurie gali apimti nechemines pesticidų alternatyvas, išskyrus atvejus, kai pesticidus reikia naudoti kenkėjų ir ligų protrūkiams kontroliuoti. Vykdant veiklą naudojama kuo mažiau trąšų ir nenaudojama mėšlo. Veikla atitinka Reglamentą (ES) 2019/1009 arba nacionalines taisykles dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų.

([34]) Gavybos teritorija – geografiškai apibrėžtas plotas, iš kurio gaunama miško biomasės pradinė žaliava, teikiama patikima ir nepriklausoma informacija ir kuriame sąlygos yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti riziką miško biomasės tvarumo ir teisėtumo srityse.

▼B

	Imamasi dokumentais tinkamai pagrįstų ir patikrinamų priemonių, kad nebūtų naudojamos aktyviosios medžiagos, išvardytos Reglamento (ES) 2019/1021 ([35]) I priedo A dalyje, Roterdamo konvencijoje dėl sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje, Minamatos konvencijoje dėl gyvsidabrio, Monrealio protokole dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų, ir aktyviosios medžiagos, kurioms pagal PSO rekomenduojamą pesticidų pavojingumo klasifikaciją priskirta Ia (ypač pavojingi) arba Ib (labai pavojingi) klasė. Veikla vykdoma laikantis atitinkamų nacionalinės teisės aktų dėl aktyviųjų sudedamųjų medžiagų. Užkertamas kelias vandens ir dirvožemio taršai, o taršos atveju imamasi valymo priemonių.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Nacionalinės kompetentingos institucijos nustatytose apsaugos teritorijose arba saugomose buveinėse veikla atitinka tų teritorijų apsaugos tikslus. Buveinių, kurioms itin būdinga biologinės įvairovės nykimo rizika arba kurių išsaugojimo vertė didelė, arba teritorijų, skirtų tokioms buveinėms atkurti pagal nacionalinę teisę, paskirtis negali būti keičiama. 1.2 punkto i papunktyje nurodyta išsami informacija apima nuostatas dėl biologinės įvairovės išsaugojimo ir galimo jos didinimo pagal nacionalines ir vietos nuostatas, įskaitant: (a) geros buveinių ir rūšių apsaugos būklės užtikrinimą, tipiškų buveinių rūšių išsaugojimą; (b) galimybės naudoti arba išleisti invazines svetimas rūšis pašalinimą; (c) galimybės naudoti nevietines rūšis pašalinimą, nebent galima įrodyti, kad: i) naudojant miško dauginamąją medžiagą susidaro palankios ir tinkamos ekosistemos sąlygos (pvz., klimatas, dirvožemio kriterijai ir augmenijos zona, atsparumas miškų gaisrams); ii) šiuo metu teritorijoje esančios vietinės rūšys nebėra prisitaikiusios prie numatomų klimato ir pedologinių bei hidrologinių sąlygų; (d) dirvožemio fizinės, cheminės ir biologinės kokybės išlaikymą ir gerinimą; (e) biologinei įvairovei nekenkiančios praktikos, kuria puoselėjami natūralūs miško procesai, skatinimą; (f) galimybės pertvarkyti didelės biologinės įvairovės ekosistemas į mažesnės biologinės įvairovės ekosistemas pašalinimą; (g) su mišku susijusių buveinių ir rūšių įvairovės užtikrinimą; (h) medyno struktūrų įvairovės užtikrinimą ir brandžių medynų bei negyvos medienos priežiūrą ir puoselėjimą.

([35]) Reglamentu Sąjungoje įgyvendinama Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų (OL L 209, 2006 7 31, p. 3).

▼B

1.3. **Miškotvarka**

Veiklos aprašymas

Miškotvarka, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje. Jei nacionalinėje teisėje tokios apibrėžties nėra, miškotvarkos sąvoka reiškia bet kokią ekonomikos veiklą, kuri yra miškui taikomos sistemos rezultatas ir kuri daro įtaką miško ekologinėms, ekonominėms ar socialinėms funkcijoms. Vykdant miškotvarkos veiklą joks žemės paskirties pokytis nenumatomas ir veikla vyksta žemėje, atitinkančioje nacionalinėje teisėje nustatytą miško apibrėžtį, arba, jei jos nėra – FAO miško apibrėžtį ([36]).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu A2 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių. Šios kategorijos ekonominė veikla apsiriboja NACE II kodais 02.10 (miškininkystė ir kita miškininkystės veikla), 02.20 (medienos ruoša), 02.30, (laukinių augančių ne medienos produktų rinkimas) ir 02.40 (paramos miškininkystei paslaugos).

Jei šios kategorijos ekonominė veikla atitinka 5 punkte nustatytą svaraus prisidėjimo kriterijų, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

([36]) Didesnio nei 0,5 hektaro ploto žemė, kurioje auga aukštesni kaip 5 metrų aukščio medžiai ir medžių lajos danga užima daugiau kaip 10 proc. arba kurioje medžiai gali pasiekti šias ribas *in situ*. Ji neapima žemės, kuri daugiausia naudojama žemės ūkio ar miesto reikmėms, *FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([37]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([38]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([39]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([40]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([41]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

5. Kad veikla būtų laikoma Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudarančia veikla, ekonominės veiklos vykdytojas esamos ir būsimos su klimatu susijusios rizikos vertinime, apimančiame netikrumą ir grindžiamame patikimais duomenimis, įrodo, kad vykdant veiklą sukuriama technologija, produktas, paslauga, informacija arba praktika arba yra skatinama juos naudoti, siekiant vieno iš toliau išvardytų pagrindinių tikslų:

(a) padidinti kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygį;

(b) prisidėti prie kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos prisitaikymo arba pritaikymo pastangų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	1. *Miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas* 1.1. Veikla vykdoma žemės plote, kuriam taikomas nacionalinėje teisėje nustatytas miškotvarkos planas ar lygiavertis dokumentas arba, jei nacionalinėje teisėje miškotvarkos planas ar lygiavertis dokumentas neapibrėžtas, remiamasi FAO „miško ploto, kuriam taikomas ilgalaikis miškotvarkos planas“ apibrėžtimi ([42]).

([37]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([38]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([39]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([40]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([41]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([42]) Miško plotas, kuriam taikomas ilgalaikis (dešimties metų ar ilgesnio laikotarpio) dokumentais pagrįstas miškotvarkos planas, kuriuo siekiama nustatytų miško tvarkymo tikslų ir kuris yra periodiškai peržiūrimas.
FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas apima 10 metų ar ilgesnį laikotarpį ir yra nuolat atnaujinamas.

1.2. Pateikiama informacija apie toliau nurodytus dalykus, kurie dar nėra patvirtinti dokumentais miškotvarkos plane arba lygiavertėje sistemoje:

(a) valdymo tikslus, įskaitant didelius suvaržymus ([43]);

(b) bendras strategijas ir veiklą, suplanuotą valdymo tikslams pasiekti, įskaitant numatomus veiksmus per visą miško ciklą;

(c) miško buveinių aplinkos apibūdinimą, įskaitant informaciją apie pagrindines esamas ir numatomas miško medžių rūšis, jų mastą ir paplitimą;

(d) vietovės apibūdinimą pagal žemės kadastre pateiktą klasifikaciją;

(e) komponentus, kelius, teisę važiuoti per žemę ir kitas viešos prieigos teises, fizines savybes, įskaitant vandens kelius, teritorijas, kurioms taikomi teisiniai ir kiti apribojimai;

(f) priemones, taikomas gerai miškų ekosistemų būklei nustatyti ir išlaikyti;

(g) socialinius klausimus (įskaitant kraštovaizdžio išsaugojimą, konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais pagal nacionalinės teisės aktuose nustatytas sąlygas);

(h) su miškais susijusios rizikos, įskaitant miškų gaisrus ir kenkėjų bei ligų protrūkius, vertinimą, siekiant užkirsti kelią tai rizikai, ją sumažinti ir kontroliuoti, taip pat priemones, taikomas siekiant užtikrinti apsaugą nuo liekamosios rizikos ir prisitaikymą prie jos;

(i) visus su miškotvarka susijusius reikšmingos žalos nedarymo kriterijus.

1.3. Miškotvarkos sistemos tvarumas, dokumentais patvirtintas 1.1 punkte minėtame plane, užtikrinamas pasirenkant vieną iš šių principų, kuriuo siekiama plačiausio užmojo tikslų:

(a) miškotvarka atitinka taikytiną nacionalinę tvarios miškotvarkos apibrėžtį;

(b) miškotvarkos veikla atitinka FOREST EUROPE tvarios miškotvarkos apibrėžtį ([44]) ir yra vykdoma laikantis Visos Europos veiklos lygmens tvarios miškotvarkos gairių ([45]);

([43]) Įskaitant i) ilgalaikio medienos išteklių tvarumo ir ii) poveikio / neigiamų veiksnių buveinių išsaugojimui ir susijusiai buveinių įvairovei, taip pat sąlygos kirsti medžius kuo labiau sumažinant poveikį dirvožemiui analizę.

([44]) Miškų ir miško žemių valdymas ir naudojimas tokiu būdu ir mastu, kad būtų išlaikoma jų biologinė įvairovė, produktyvumas, pajėgumas atsinaujinti, gyvybingumas ir galimybė dabar ir ateityje atlikti svarbias ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas vietos, nacionaliniu ir pasaulio lygmenimis, nedarant žalos kitoms ekosistemoms.
Rezoliucija H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe (liet. „Bendrosios gairės dėl tvarios miškotvarkos Europoje“), Antroji ministrų konferencija dėl Europos miškų apsaugos (FOREST EUROPE), 1993 m. birželio 16–17 d., Helsinkis, Suomija (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([45]) Rezoliucijos L2 2 priedas. Visos Europos veiklos lygmens tvarios miškotvarkos gairės. Trečioji ministrų konferencija dėl Europos miškų apsaugos, 1998 m. birželio 2–4 d., Lisabona, Portugalija (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page =18).

▼B

	(c) įdiegtos valdymo sistemos rodo atitiktį miškų tvarumo kriterijams, nustatytiems Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 6 dalyje, o nuo jų taikymo pradžios dienos – įgyvendinimo aktui dėl praktinių gairių, susijusių su energija iš miško biomasės, priimtam pagal tos direktyvos 29 straipsnio 8 dalį.
	1.4. Vykdant veiklą, žemės, kurioje yra didelių anglies sankaupų ([46]), būklė neblogėja.
	1.5. Taikomos su vykdoma veikla susijusios valdymo sistemos atitinka Reglamente (ES) Nr. 995/2010 nustatytą išsamaus patikrinimo pareigą ir teisėtumo reikalavimus.
	1.6. Miškotvarkos plane arba lygiaverčiame dokumente numatyta stebėsena, kuria užtikrinamas plane pateiktos informacijos, visų pirma susijusios teritorijos duomenų, teisingumas.
	2. *Auditas*
	Per dvejus metus nuo veiklos pradžios ir vėliau kas 10 metų tikrinama, ar veikla atitinka svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus. Auditą atlieka:
	(a) atitinkamos nacionalinės kompetentingos institucijos arba
	(b) nepriklausoma trečiosios šalies sertifikavimo įstaiga nacionalinių valdžios institucijų arba veiklos vykdytojo prašymu.
	Siekiant sumažinti išlaidas, auditus galima atlikti kartu su miško sertifikavimu, su klimatu susijusiu sertifikavimu ar kitu auditu.
	Nepriklausomas trečiosios šalies sertifikuotojas negali turėti jokio interesų konflikto su savininku ar finansuotoju ir negali dalyvauti plėtojant ar vykdant veiklą.
	3. *Grupinis vertinimas*
	Atitiktį reikšmingos žalos nedarymo kriterijams galima patikrinti:
	(a) miško gavybos teritorijos ([47]), kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2018/2001, lygmeniu;
	(b) valdų, kurios yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti miško veiklos tvarumo riziką, grupės lygmeniu, su sąlyga, kad visos šios valdos palaiko ilgalaikius tarpusavio santykius ir dalyvauja veikloje, o valdų grupė išlieka tokia pati atliekant visus vėlesnius auditus.

([46]) Žemė, kurioje yra didelių anglies sankaupų – šlapžemės, įskaitant durpynus, ir ištisai mišku apaugusios vietovės, apibrėžtos Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 4 dalies a, b ir c punktuose.

([47]) Gavybos teritorija – geografiškai apibrėžtas plotas, iš kurio gaunama miško biomasės pradinė žaliava, teikiama patikima ir nepriklausoma informacija ir kuriame sąlygos yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti riziką miško biomasės tvarumo ir teisėtumo srityse.

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. 1.2 punkto i papunktyje nurodyta išsami informacija apima nuostatas dėl šio priedo B priedėlyje nustatytų kriterijų laikymosi.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Dėl miškininkystės pokyčių, kuriuos lemia veikla, teritorijoje, kurioje veikla vykdoma, tvarus ilgalaikio žiediškumo potencialą turinčių medienos gaminių gamybai tinkamos pirminės miško biomasės tiekimas veikiausiai labai nesumažės. Atitiktis šiam kriterijui gali būti įrodyta atliekant 2 punkte minimą naudos klimatui analizę.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Pesticidų naudojimas sumažinamas, o pagal Direktyvą 2009/128/EB pirmenybė teikiama alternatyviems metodams ar priemonėms, kurie gali apimti nechemines pesticidų alternatyvas, išskyrus atvejus, kai pesticidus reikia naudoti kenkėjų ir ligų protrūkiams kontroliuoti. Vykdant šią veiklą sumažinamas trąšų naudojimas ir nenaudojamas mėšlas. Veikla atitinka Reglamentą (ES) 2019/1009 arba nacionalines taisykles dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų. Imamasi dokumentais tinkamai pagrįstų ir patikrinamų priemonių, kad nebūtų naudojamos veikliosios medžiagos, išvardytos Reglamento (ES) 2019/1021 ([48]) I priedo A dalyje, Roterdamo konvencijoje dėl sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje, Minamatos konvencijoje dėl gyvsidabrio, Monrealio protokole dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų, ir veikliosios medžiagos, kurioms pagal PSO rekomenduojamą pesticidų pavojingumo klasifikaciją priskirta Ia (ypač pavojingi) arba Ib (labai pavojingi) klasė ([49]). Veikla vykdoma laikantis atitinkamų nacionalinės teisės aktų dėl aktyviųjų sudedamųjų medžiagų. Užkertamas kelias vandens ir dirvožemio taršai, o taršos atveju imamasi valymo priemonių.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Nacionalinės kompetentingos institucijos nustatytose apsaugos teritorijose arba saugomose buveinėse veikla atitinka tų teritorijų apsaugos tikslus. Buveinių, kurioms itin būdinga biologinės įvairovės nykimo rizika arba kurių išsaugojimo vertė didelė, arba teritorijų, skirtų tokioms buveinėms atkurti pagal nacionalinę teisę, paskirtis negali būti keičiama. 1.2 skirsnio i punkte nurodyta išsami informacija apima nuostatas dėl biologinės įvairovės išsaugojimo ir galimo jos didinimo pagal nacionalines ir vietos nuostatas, įskaitant: (a) geros buveinių ir rūšių apsaugos būklės užtikrinimą, tipiškų buveinių rūšių išsaugojimą;

([48]) Reglamentu Sąjungoje įgyvendinama Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų (OL L 209, 2006 7 31, p. 3).

([49]) PSO rekomenduojama pesticidų klasifikacija pagal pavojų (2019 m. redakcija), (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	(b) galimybės naudoti arba išleisti invazines svetimas rūšis pašalinimą; (c) galimybės naudoti nevietines rūšis pašalinimą, nebent galima įrodyti, kad: i) naudojant miško dauginamąją medžiagą susidaro palankios ir tinkamos ekosistemos sąlygos (pvz., klimatas, dirvožemio kriterijai ir augmenijos zona, atsparumas miškų gaisrams); ii) šiuo metu teritorijoje esančios vietinės rūšys nebėra prisitaikiusios prie numatomų klimato ir pedologinių bei hidrologinių sąlygų; (d) dirvožemio fizinės, cheminės ir biologinės kokybės išlaikymą ir gerinimą; (e) biologinei įvairovei nekenkiančios praktikos, kuria puoselėjami natūralūs miško procesai, skatinimą; (f) galimybės pertvarkyti didelės biologinės įvairovės ekosistemas į mažesnės biologinės įvairovės ekosistemas pašalinimą; (g) su mišku susijusių buveinių ir rūšių įvairovės užtikrinimą; (h) medyno struktūrų įvairovės užtikrinimą ir brandžių medynų bei negyvos medienos priežiūrą ir puoselėjimą.

1.4. **Tausojamoji miškininkystė**

Veiklos aprašymas

Miškotvarkos veikla, kuria siekiama išsaugoti vieną ar daugiau buveinių arba rūšių. Vykdant tausojamosios miškininkystės veiklą joks žemės kategorijos keitimas nenumatomas ir veikla vyksta žemėje, atitinkančioje nacionalinėje teisėje nustatytą miško apibrėžtį, arba, jei jos nėra – FAO miško apibrėžtį ([50]).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu A2 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių. Šios kategorijos ekonominė veikla apsiriboja NACE II kodais 02.10 (miškininkystė ir kita miškininkystės veikla), 02.20 (medienos ruoša), 02.30, (laukinių augančių ne medienos produktų rinkimas) ir 02.40 (paramos miškininkystei paslaugos).

Jei šios kategorijos ekonominė veikla atitinka 5 punkte nustatytą svaraus prisidėjimo kriterijų, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

([50]) Didesnio nei 0,5 hektaro ploto žemė, kurioje auga aukštesni kaip 5 metrų aukščio medžiai ir medžių lajos danga užima daugiau kaip 10 proc. arba kurioje medžiai gali pasiekti šias ribas *in situ*. Ji neapima žemės, kuri daugiausia naudojama žemės ūkio ar miesto reikmėms, *FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([51]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([52]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([53]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([54]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([55]);

([51]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([52]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([53]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([54]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([55]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

5. Kad veikla būtų laikoma Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudarančia veikla, ekonominės veiklos vykdytojas esamos ir būsimos su klimatu susijusios rizikos vertinime, apimančiame netikrumą ir grindžiamame patikimais duomenimis, įrodo, kad vykdant veiklą sukuriama technologija, produktas, paslauga, informacija arba praktika arba yra skatinama juos naudoti, siekiant vieno iš toliau išvardytų pagrindinių tikslų:

(a) padidinti kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygį; arba

(b) prisidėti prie kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos prisitaikymo arba pritaikymo pastangų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	1. *Miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas* 1.1. Veikla vykdoma žemės plote, kuriam taikomas nacionalinėje teisėje nustatytas miškotvarkos planas ar lygiavertis dokumentas arba, jei nacionalinėje teisėje miškotvarkos planas ar lygiavertis dokumentas neapibrėžtas, remiamasi FAO „miško ploto, kuriam taikomas ilgalaikis miškotvarkos planas“ apibrėžtimi ([56]). Miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas apima 10 metų ar ilgesnį laikotarpį ir yra nuolat atnaujinamas. 1.2. Pateikiama informacija apie toliau nurodytus dalykus, kurie dar nėra patvirtinti dokumentais miškotvarkos plane arba lygiavertėje sistemoje: (a) valdymo tikslus, įskaitant didelius suvaržymus; (b) bendras strategijas ir veiklą, suplanuotą valdymo tikslams pasiekti, įskaitant numatomus veiksmus per visą miško ciklą; (c) miško buveinių aplinkos apibūdinimą, įskaitant informaciją apie pagrindines esamas ir numatomas miško medžių rūšis, jų mastą ir paplitimą vietinės miško ekosistemos kontekste; (d) vietovės apibūdinimą pagal žemės kadastre pateiktą klasifikaciją; (e) komponentus, kelius, teisę važiuoti per žemę ir kitas viešos prieigos teises, fizines savybes, įskaitant vandens kelius, teritorijas, kurioms taikomi teisiniai ir kiti apribojimai;

([56]) Miško plotas, kuriam taikomas ilgalaikis (dešimties metų ar ilgesnio laikotarpio) dokumentais pagrįstas miškotvarkos planas, kuriuo siekiama nustatytų miško tvarkymo tikslų ir kuris yra periodiškai peržiūrimas, *FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

(f) priemones, taikomas gerai miškų ekosistemų būklei išlaikyti;

(g) socialinius klausimus (įskaitant kraštovaizdžio išsaugojimą, konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais pagal nacionalinės teisės aktuose nustatytas sąlygas);

(h) su miškais susijusios rizikos, įskaitant miškų gaisrus ir kenkėjų bei ligų protrūkius, vertinimą, siekiant užkirsti kelią tai rizikai, ją sumažinti ir kontroliuoti, taip pat priemones, taikomas siekiant užtikrinti apsaugą nuo liekamosios rizikos ir prisitaikymą prie jos;

(i) visus su miškotvarka susijusius reikšmingos žalos nedarymo kriterijus.

1.3. Miškotvarkos plane arba lygiaverčiame dokumente:

(a) nurodomas pagrindinis nustatytas tvarkymo tikslas ([57]), kurį sudaro dirvožemio ir vandens apsauga ([58]), biologinės įvairovės išsaugojimas ([59]) arba socialinės paslaugos ([60]), remiantis FAO apibrėžtimis;

(b) skatinama biologinei įvairovei nekenkianti praktika, kuria puoselėjami natūralūs miško procesai;

(c) pateikiama analizė, susijusi su:

i) poveikiu / neigiamais veiksniais buveinių išsaugojimui ir susijusių buveinių įvairovei;

ii) sąlyga kirsti medžius kuo labiau sumažinant poveikį dirvožemiui;

iii) kita veikla, darančia poveikį išsaugojimo tikslams, pavyzdžiui, medžiokle ir žvejyba, žemės ūkio, ganyklinės gyvulininkystės ir miškininkystės veikla, gamybos, kasybos ir komercine veikla.

1.4. Miškotvarkos sistemos tvarumas, dokumentais patvirtintas 1.1 punkte minėtame plane, užtikrinamas pasirenkant vieną iš šių principų, kuriuo siekiama plačiausio užmojo tikslų:

(a) miškotvarka atitinka nacionalinę tvarios miškotvarkos apibrėžtį, jei tokia yra;

([57]) Valdymo padaliniui priskirtas pagrindinis nustatytas tvarkymo tikslas (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([58]) Miškas, kurio tvarkymo tikslas – dirvožemio ir vandens apsauga. (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([59]) Miškas, kurio tvarkymo tikslas – biologinės įvairovės išsaugojimas. Apima saugomas teritorijas, skirtas biologinei įvairovei išsaugoti, bet jomis neapsiriboja. (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([60]) Miškas, kurio tvarkymo tikslas – socialinės paslaugos. (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

(b) miškotvarkos veikla atitinka FOREST EUROPE tvarios miškotvarkos apibrėžtį ([61]) ir yra vykdoma laikantis visos Europos veiklos lygmens tvarios miškotvarkos gairių ([62]);

(c) įdiegtos valdymo sistemos rodo atitiktį miškų tvarumo kriterijams, nustatytiems Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 6 dalyje, o nuo jų taikymo pradžios dienos – įgyvendinimo aktui dėl praktinių gairių, susijusių su energija iš miško biomasės, priimtam pagal tos direktyvos 29 straipsnio 8 dalį.

1.5. Vykdant veiklą, žemės, kurioje yra didelių anglies sankaupų ([63]), būklė neblogėja.

1.6. Taikomos su vykdoma veikla susijusios valdymo sistemos atitinka Reglamente (ES) Nr. 995/2010 nustatytą išsamaus patikrinimo pareigą ir teisėtumo reikalavimus. Miškotvarkos plane arba lygiaverčiame dokumente numatyta stebėsena, kuria užtikrinamas plane pateiktos informacijos, visų pirma susijusios teritorijos duomenų, teisingumas.

1.6. Taikomos su vykdoma veikla susijusios valdymo sistemos atitinka Reglamente (ES) Nr. 995/2010 nustatytą išsamaus patikrinimo pareigą ir teisėtumo reikalavimus. Miškotvarkos plane arba lygiaverčiame dokumente numatyta stebėsena, kuria užtikrinamas plane pateiktos informacijos, visų pirma susijusios teritorijos duomenų, teisingumas.

2. *Auditas*

Per dvejus metus nuo veiklos pradžios ir vėliau kas 10 metų tikrinama, ar veikla atitinka svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus. Auditą atlieka:

(a) atitinkamos nacionalinės kompetentingos institucijos arba

(b) nepriklausoma trečiosios šalies sertifikavimo įstaiga nacionalinių valdžios institucijų arba veiklos vykdytojo prašymu.

Siekiant sumažinti išlaidas, auditus galima atlikti kartu su miško sertifikavimu, su klimatu susijusiu sertifikavimu ar kitu auditu.

Nepriklausomas trečiosios šalies sertifikuotojas negali turėti jokio interesų konflikto su savininku ar finansuotoju ir negali dalyvauti plėtojant ar vykdant veiklą.

3. *Grupinis vertinimas*

Atitiktį reikšmingos žalos nedarymo kriterijams galima patikrinti:

(a) miško gavybos teritorijos ([64]), kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2018/2001, lygmeniu;

([61]) Miškų ir miško žemių valdymas ir naudojimas tokiu būdu ir mastu, kad būtų išlaikoma jų biologinė įvairovė, produktyvumas, pajėgumas atsinaujinti, gyvybingumas ir galimybė dabar ir ateityje atlikti svarbias ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas vietos, nacionaliniu ir pasaulio lygmenimis, nedarant žalos kitoms ekosistemoms.
Rezoliucija H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe (liet. „Bendrosios gairės dėl tvarios miškotvarkos Europoje“), Antroji ministrų konferencija dėl Europos miškų apsaugos (FOREST EUROPE), 1993 m. birželio 16–17 d., Helsinkis, Suomija (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([62]) Rezoliucijos L2 2 priedas. Visos Europos veiklos lygmens tvarios miškotvarkos gairės. Trečioji ministrų konferencija dėl Europos miškų apsaugos, 1998 m. birželio 2–4 d., Lisabona, Portugalija (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

([63]) Žemė, kurioje yra didelių anglies sankaupų – šlapžemės, įskaitant durpynus, ir ištisai mišku apaugusios vietovės, apibrėžtos Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 4 dalies a, b ir c punktuose.

([64]) Gavybos teritorija – geografiškai apibrėžtas plotas, iš kurio gaunama miško biomasės pradinė žaliava, teikiama patikima ir nepriklausoma informacija ir kuriame sąlygos yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti riziką miško biomasės tvarumo ir teisėtumo srityse.

▼B

	(b) valdų, kurios yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti miško veiklos tvarumo riziką, grupės lygmeniu, su sąlyga, kad visos šios valdos palaiko ilgalaikius tarpusavio santykius ir dalyvauja veikloje, o valdų grupė išlieka tokia pati atliekant visus vėlesnius auditus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. 1.2 punkto i papunktyje nurodyta išsami informacija apima nuostatas dėl šio priedo B priedėlyje nustatytų kriterijų laikymosi.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Dėl miškininkystės pokyčių, kuriuos lemia veikla, teritorijoje, kurioje veikla vykdoma, tvarus ilgalaikio žiediškumo potencialą turinčių medienos gaminių gamybai tinkamos pirminės miško biomasės tiekimas veikiausiai labai nesumažės. Atitiktis šiam kriterijui gali būti įrodyta atliekant 2 punkte minimą naudos klimatui analizę.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Vykdant šią veiklą pesticidai ar trąšos nenaudojami. Imamasi dokumentais tinkamai pagrįstų ir patikrinamų priemonių, kad nebūtų naudojamos veikliosios medžiagos, išvardytos Reglamento (ES) 2019/1021 ([65]) I priedo A dalyje, Roterdamo konvencijoje dėl sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje, Minamatos konvencijoje dėl gyvsidabrio, Monrealio protokole dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų, ir veikliosios medžiagos, kurioms pagal PSO rekomenduojamą pesticidų pavojingumo klasifikaciją priskirta Ia (ypač pavojingi) arba Ib (labai pavojingi) klasė ([66]). Veikla vykdoma laikantis atitinkamų nacionalinės teisės aktų dėl aktyviųjų sudedamųjų medžiagų. Užkertamas kelias vandens ir dirvožemio taršai, o taršos atveju imamasi valymo priemonių.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Nacionalinės kompetentingos institucijos nustatytose apsaugos teritorijose arba saugomose buveinėse veikla atitinka tų teritorijų apsaugos tikslus. Buveinių, kurioms itin būdinga biologinės įvairovės nykimo rizika arba kurių išsaugojimo vertė didelė, arba teritorijų, skirtų tokioms buveinėms atkurti pagal nacionalinę teisę, paskirtis negali būti keičiama. 1.2 skirsnio i punkte nurodyta išsami informacija apima nuostatas dėl biologinės įvairovės išsaugojimo ir galimo jos didinimo pagal nacionalines ir vietos nuostatas, įskaitant: (a) geros buveinių ir rūšių apsaugos būklės užtikrinimą, tipiškų buveinių rūšių išsaugojimą; (b) galimybės naudoti arba išleisti invazines svetimas rūšis pašalinimą;

([65]) Reglamentu Sąjungoje įgyvendinama Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų (OL L 209, 2006 7 31, p. 3).

([66]) PSO rekomenduojama pesticidų klasifikacija pagal pavojų (2019 m. redakcija), (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	(c) galimybės naudoti nevietines rūšis pašalinimą, nebent galima įrodyti, kad:
	i) naudojant miško dauginamąją medžiagą susidaro palankios ir tinkamos ekosistemos sąlygos (pvz., klimatas, dirvožemio kriterijai ir augmenijos zona, atsparumas miškų gaisrams);
	ii) šiuo metu teritorijoje esančios vietinės rūšys nebėra prisitaikiusios prie numatomų klimato ir pedologinių bei hidrologinių sąlygų;
	(d) dirvožemio fizinės, cheminės ir biologinės kokybės išlaikymą ir gerinimą;
	(e) biologinei įvairovei nekenkiančios praktikos, kuria puoselėjami natūralūs miško procesai, skatinimą;
	(f) galimybės pertvarkyti didelės biologinės įvairovės ekosistemas į mažesnės biologinės įvairovės ekosistemas pašalinimą;
	(g) su mišku susijusių buveinių ir rūšių įvairovės užtikrinimą;
	(h) medyno struktūrų įvairovės užtikrinimą ir brandžių medynų bei negyvos medienos priežiūrą ir puoselėjimą.

2. APLINKOS APSAUGOS IR ATKŪRIMO VEIKLA

2.1. **Šlapynių atkūrimas**

Veiklos aprašymas

Šlapynių atkūrimas – ekonominė veikla, kuria skatinamas šlapynių grąžinimas į pirminę būklę, ir ekonominė veikla, kuria gerinamos šlapynių funkcijos, nebūtinai skatinant būklės iki sutrikdymo atkūrimą, kai šlapynės reiškia žemę, atitinkančią tarptautinę šlapynės ([67]) arba durpyno apibrėžtį ([68]), nustatytą Konvencijoje dėl tarptautinės reikšmės šlapžemių, ypač vandens paukščių buveinių (Ramsaro konvencija) ([69]). Atitinkama teritorija atitinka Sąjungos šlapynių apibrėžtį, pateiktą Komisijos komunikate dėl išmintingo šlapžemių naudojimo ir išsaugojimo ([70]).

([67]) *Šlapžemės apima labai įvairias vidaus buveines, pavyzdžiui, pelkes, drėgnas pievas ir durpynus, salpas, upes ir ežerus, taip pat pakrančių teritorijas, tokias kaip druskingos žemapelkės, mangrovės, jūros užliejamos dumblėtos seklumos ir jūrų žolių sąžalynai, koraliniai rifai ir kitos jūrų teritorijos, ne gilesnės kaip šeši metrai atoslūgio metu, taip pat žmogaus sukurtas šlapžemes, pvz., užtvankas, tvenkinius, ryžių laukus ir nuotekų valymo tvenkinius bei baseinus.* Ramsaro konvencijos dėl šlapžemių įvadas, 7-asis leidimas (ankstesnis Ramsaro konvencijos vadovas). Ramsaro konvencijos sekretoriatas, Glandas, Šveicarija.

([68]) Durpynai – ekosistemos su durpinga dirva. Durpes sudaro ne mažiau kaip 30 proc. iš dalies suirusių augalų liekanų, susikaupusių vietoje esant vandens pertekliui ir dažnai rūgščiai terpei. Rezoliucija XIII.12 *Guidance on identifying peatlands as Wetlands of International Importance (Ramsar Sites) for global climate change regulation as an additional argument to existing Ramsar criteria* (liet. „Rekomendacijos dėl durpynų pripažinimo tarptautinės reikšmės šlapžemėmis (Ramsaro teritorijomis) pasaulio klimato kaitos reguliavimo tikslais, kaip esamus Ramsaro kriterijus papildančio argumento“) pagal Ramsaro konvenciją, priimta 2018 m. spalio 21–29 d.

([69]) Konvencija dėl tarptautinės svarbos šlapžemių, ypač vandens paukščių buveinių (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/library/current_convention_text_e.pdf).

([70]) 1995 m. gegužės 29 d. Komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui dėl išmintingo šlapžemių naudojimo ir išsaugojimo, KOM(95) 189 galutinis.

▼B

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšims nepriskirtas joks specialus NACE kodas, nurodytas Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytame statistiniame ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriuje, tačiau jos yra susijusios su Reglamentu (ES) Nr. 691/2011 nustatyto aplinkos apsaugos veiklos rūšių statistinio klasifikatoriaus (CEPA) 6 klase.

Jei šios kategorijos ekonominė veikla atitinka 5 punkte nustatytą svaraus prisidėjimo kriterijų, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([71]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([72]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([73]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

([71]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([72]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([73]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([74]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([75]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

5. Kad veikla būtų laikoma Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudarančia veikla, ekonominės veiklos vykdytojas esamos ir būsimos su klimatu susijusios rizikos vertinime, apimančiame netikrumą ir grindžiamame patikimais duomenimis, įrodo, kad vykdant veiklą sukuriama technologija, produktas, paslauga, informacija arba praktika arba yra skatinama juos naudoti, siekiant vieno iš toliau išvardytų pagrindinių tikslų:

(a) padidinti kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygį;

(b) prisidėti prie kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos prisitaikymo arba pritaikymo pastangų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	1. *Atkūrimo planas* 1.1. Šiai teritorijai taikomas atkūrimo planas, atitinkantis Ramsaro konvencijos principus ir gaires dėl šlapžemių atkūrimo, kol ši teritorija bus klasifikuojama kaip šlapynė (šlapžemė) ir jai bus taikomas šlapynių valdymo planas, atitinkantis Ramsaro konvencijos Ramsaro ir kitų šlapynių valdymo planavimo gaires. Durpynų atkūrimo plane vadovaujamasi rekomendacijomis, pateiktomis atitinkamose pagal Ramsaro konvenciją priimtose rezoliucijose, įskaitant Rezoliuciją XIII/13. 1.2. Atkūrimo plane išsamiai atsižvelgiama į vietos hidrologines ir pedologines sąlygas, įskaitant dirvožemio soties dinamiką ir aerobinių bei anaerobinių sąlygų pokyčius. 1.3. Visi su šlapynių tvarkymu susiję reikšmingos žalos nedarymo kriterijai yra nustatyti atkūrimo plane. 1.4. Atkūrimo plane numatyta stebėsena, kuria užtikrinamas plane pateiktos informacijos, visų pirma susijusios teritorijos duomenų, teisingumas. 2. *Auditas* Per dvejus metus nuo veiklos pradžios ir vėliau kas 10 metų tikrinama, ar veikla atitinka svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus. Auditą atlieka:

([74]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([75]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

	(a) atitinkamos nacionalinės kompetentingos institucijos arba (b) nepriklausoma trečiosios šalies sertifikavimo įstaiga nacionalinių valdžios institucijų arba veiklos vykdytojo prašymu. Siekiant sumažinti išlaidas, auditus galima atlikti kartu su miško sertifikavimu, su klimatu susijusiu sertifikavimu ar kitu auditu. Nepriklausomas trečiosios šalies sertifikuotojas negali turėti jokio interesų konflikto su savininku ar finansuotoju ir negali dalyvauti plėtojant ar vykdant veiklą. *Grupinis vertinimas* Atitiktį reikšmingos žalos nedarymo kriterijams galima patikrinti valdų, kurios yra pakankamai vienodos, kad būtų galima įvertinti miško veiklos tvarumo riziką, grupės lygmeniu, su sąlyga, kad visos šios valdos palaiko ilgalaikius tarpusavio santykius ir dalyvauja veikloje, o valdų grupė išlieka tokia pati atliekant visus vėlesnius auditus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Sumažinama durpių gavyba.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Pesticidų naudojimas mažinamas, o pagal Direktyvą 2009/128/EB pirmenybė teikiama alternatyviems metodams ar priemonėms, kurie gali apimti nechemines alternatyvas pesticidams, išskyrus atvejus, kai pesticidus reikia naudoti kenkėjų ir ligų protrūkiams kontroliuoti. Vykdant veiklą naudojama kuo mažiau trąšų ir nenaudojama mėšlo. Veikla atitinka Reglamentą (ES) 2019/1009 arba nacionalines taisykles dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų. Imamasi dokumentais tinkamai pagrįstų ir patikrinamų priemonių, kad nebūtų naudojamos veikliosios medžiagos, išvardytos Reglamento (ES) 2019/1021 ([76]) I priedo A dalyje, Roterdamo konvencijoje dėl sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje, Minamatos konvencijoje dėl gyvsidabrio, Monrealio protokole dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų, ir veikliosios medžiagos, kurioms pagal PSO rekomenduojamą pesticidų pavojingumo klasifikaciją priskirta Ia (ypač pavojingi) arba Ib (labai pavojingi) klasė ([77]). Veikla vykdoma laikantis atitinkamų nacionalinės teisės aktų dėl aktyviųjų sudedamųjų medžiagų. Užkertamas kelias vandens ir dirvožemio taršai, o taršos atveju imamasi valymo priemonių.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Nacionalinės kompetentingos institucijos nustatytose apsaugos teritorijose arba saugomose buveinėse veikla atitinka tų teritorijų apsaugos tikslus.

([76]) Reglamentu Sąjungoje įgyvendinama Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų (OL L 209, 2006 7 31, p. 3).

([77]) PSO rekomenduojama pesticidų klasifikacija pagal pavojų (2019 m. redakcija), (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	Buveinių, kurioms itin būdinga biologinės įvairovės nykimo rizika arba kurių išsaugojimo vertė didelė, arba teritorijų, skirtų tokioms buveinėms atkurti pagal nacionalinę teisę, paskirtis negali būti keičiama. Į šio skirsnio 1 punkte nurodytą planą (atkūrimo planas) įtrauktos nuostatos dėl biologinės įvairovės išsaugojimo ir galimo jos didinimo pagal nacionalines ir vietos nuostatas, įskaitant: (a) geros buveinių ir rūšių apsaugos būklės užtikrinimą, tipiškų buveinių rūšių išsaugojimą; (b) galimybės naudoti arba išleisti invazines rūšis pašalinimą.

3. GAMYBOS PRAMONĖ

3.1. **Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų gamyba**

Veiklos aprašymas

Atsinaujinančiųjų išteklių energijos, apibrėžtos Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio 1 punkte, technologijų gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais C25, C27, C28, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([78]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

([78]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

▼B

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([79]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([80]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([81]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([82]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: (a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; (b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; (c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui; (d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

([79]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([80]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([81]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([82]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

3.2. **Vandenilio gamybos ir naudojimo įrangos gamyba**

Veiklos aprašymas

Vandenilio gamybos ir naudojimo įrangos gamyba, kai vandenilis, kuriam gaminti įranga yra skirta, atitinka reikalavimą, kad per gyvavimo ciklą išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimas vandenilio atveju būtų 73,4 proc. [t. y. viso gyvavimo ciklo išmetimas būtų mažesnis kaip 3 $tCO_2e/tH2$], o vandenilinių sintetinių degalų atveju – 70 proc., palyginti su lyginamąja 94g CO_2e/MJ iškastinio kuro verte, pagal analogiją su Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 25 straipsnio 2 dalyje ir V priede nurodytu metodu.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais C25, C27, C28, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([83]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([84]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([85]) ar mokėjimo modeliais.

([83]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([84]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([85]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([86]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([87]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: (a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; (b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; (c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui; (d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

([86]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([87]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

3.3. **Mažo anglies dioksido kiekio transporto technologijų gamyba**

Veiklos aprašymas

Mažo anglies dioksido kiekio toliau išvardytų technologijų transporto priemonių, riedmenų ir laivų gamyba, remontas, techninė priežiūra, modifikavimas ([88]), paskirties keitimas ir modernizavimas:

a) traukinių, keleivinių ir prekinių vagonų, tiesiogiai (iš variklio) neišmetančių CO_2;

b) traukinių, keleivinių ir prekinių vagonų, tiesiogiai (iš variklio) neišmetančių CO_2, kai yra eksploatuojami geležinkelyje su būtina infrastruktūra, o jei tokios infrastruktūros nėra, naudoja įprastinį variklį (dvejopas režimas);

c) miesto, priemiestinio ir keleivinio kelių transporto įrenginių, tiesiogiai (iš variklio) neišmetančių CO_2;

d) iki 2025 m. gruodžio 31 d. M2 ir M3 kategorijoms priskiriamų transporto priemonių, ([89]) kurių kėbulo tipas žymimas kodu CA (vienaukštė transporto priemonė), CB (dviaukštė transporto priemonė), CC (vienaukštė sujungtoji transporto priemonė) arba CD (dviaukštė sujungtoji transporto priemonė) ([90]) ir kurios atitinka naujausią Euro 6 standartą, t. y. tiek Reglamento (EB) Nr. 595/2009 reikalavimus, o nuo to reglamento dalinių pakeitimų įsigaliojimo dienos – tų iš dalies reglamentą keičiančių teisės aktų reikalavimus dar net iki jų taikymo pradžios dienos, tiek naujausio Euro 6 standarto etapo reikalavimus, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 582/2011 I priedo 9 priedėlio 1 lentelėje, kai nuostatos, kuriomis tas etapas reglamentuojamas, jau yra įsigaliojusius, bet dar nėra taikomos to tipo transporto priemonėms ([91]). Jei tokio standarto nėra, transporto priemonės tiesiogiai neišmeta nė kiek CO_2;

e) mikromobilumo priemonių, kurios varomos naudotojo fiziniu aktyvumu, netaršiu varikliu arba netaršaus variklio ir fizinio aktyvumo deriniu;

f) lengvosioms transporto priemonėms ([92]) priskiriamų M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonių, kurių:

   i) iki 2025 m. gruodžio 31 d.: savitasis išmetamo CO_2 kiekis, apibrėžtas Reglamento (ES) 2019/631 3 straipsnio 1 dalies h punkte, yra mažesnis nei 50 g CO_2/km (mažataršės ir netaršios lengvosios transporto priemonės);

   ii) nuo 2026 m. sausio 1 d.: savitasis išmetamo CO_2 kiekis, apibrėžtas Reglamento (ES) 2019/631 3 straipsnio 1 dalies h punkte, yra lygus nuliui;

g) L kategorijos ([93]) transporto priemonių, kurių variklio išmetamas CO_2 kiekis, apskaičiuotas pagal Reglamente (ES) Nr. 168/2013 nustatytą teršalų išmetimo bandymo procedūrą, lygus 0 g CO_2e/km;

([88]) j–m punktų atveju su modifikavimu susiję kriterijai aptariami šio priedo 6.9 ir 6.12 skirsniuose.
([89]) Kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalies a punkte.
([90]) Kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/858 I priedo C dalies 3 punkte.
([91]) Iki 2022 m. gruodžio 31 d. – Euro 6, E etapas, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 595/2009.
([92]) Kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose.
([93]) Apibrėžtos Reglamento (ES) Nr. 168/2013 4 straipsnyje.

▼B

h) sunkiosioms transporto priemonėms priskiriamos N2 ir N3 bei N1 kategorijų transporto priemonės, neskirtos iškastiniam kurui vežti, kurių didžiausia techniškai leidžiama pakrautos transporto priemonės masė yra ne didesnė nei 7,5 tonos ir kurios yra netaršios sunkiosios transporto priemonės, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2019/1242;

i) N2 ir N3 kategorijų transporto priemonių, kurios neskirtos iškastiniam kurui vežti ir kurių didžiausia techniškai leidžiama pakrautos transporto priemonės masė yra didesnė nei 7,5 tonos ir kurios yra Reglamento (ES) 2019/1242 3 straipsnio 11 punkte apibrėžtos netaršios sunkiosios transporto priemonės arba to reglamento 3 straipsnio 12 punkte apibrėžtos mažataršės sunkiosios transporto priemonės;

j) keleivinių vidaus vandenų laivų, kurie:

   i) tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2;

   ii) iki 2025 m. gruodžio 31 d. yra hibridiniai ar dviejų rūšių degalus naudojantys laivai, kuriuos normaliai eksploatuojant bent 50 proc. energijos suvartojama iš degalų, kuriais varomas laivas tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2, arba iš elektros energijos;

k) krovininių vidaus vandenų laivų, kurie neskirti iškastiniam kurui gabenti ir kurie:

   i) tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2;

   ii) iki 2025 m. gruodžio 31 d. tiesiogiai (iš variklio) išmeta tokį pagal energijos vartojimo efektyvumo eksploatacijos rodiklį ([94]) apskaičiuotą (arba įvertintą naujų laivų atveju) CO_2 kiekį tonkilometriui (g CO_2/tkm), kuris yra 50 proc. mažesnis už vidutinę išmetamo CO_2 kiekio pamatinę vertę, nustatytą sunkiosioms transporto priemonėms (5–LH pogrupis) pagal Reglamento (ES) 2019/1242 11 straipsnį;

l) krovininiai jūrų ir pakrančių vandens transporto laivai, uosto operacijoms ir pagalbinei veiklai atlikti naudojami laivai, neskirti iškastiniam kurui gabenti, kurie:

   i) tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2;

   ii) iki 2025 m. gruodžio 31 d. yra hibridiniai ir dviejų rūšių degalus naudojantys laivai, kuriuos normaliai eksploatuojant jūroje ir uostuose bent 25 proc. energijos suvartojama iš degalų, kuriais varomas laivas tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2, arba iš elektros energijos;

   iii) iki 2025 m. gruodžio 31 d. ir tik tais atvejais, kai galima įrodyti, kad laivai naudojami tik pakrančių ir trumpųjų nuotolių laivybos paslaugoms, kuriomis sudaromos sąlygos pereiti prie kitų transporto rūšių ir šiuo metu sausuma gabenamus krovinius gabenti jūra, teikti, yra

([94]) Energijos vartojimo efektyvumo eksploatacijos rodiklis apibrėžiamas kaip transporto darbo vienetui tenkančio išmetamo CO_2 kiekio masės santykinis dydis. Tai yra reprezentatyvusis laivo eksploatavimo energijos vartojimo efektyvumo per nepertraukiamą laikotarpį dydis, kuris atitinka bendrą laivo naudojimo veiklos pobūdį. Šio rodiklio apskaičiavimo gairės pateiktos IMO dokumente MEPC.1/Circ. 684.

▼B

laivai, kurių tiesiogiai (iš variklio) išmetamas CO_2 kiekis, apskaičiuotas pagal Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) energijos vartojimo efektyvumo projektinį rodiklį (EVEPR) ([95]), yra 50 proc. mažesnis už vidutinę pamatinę išmetamo CO_2 kiekio vertę, nustatytą sunkiosioms transporto priemonėms (5–LH pogrupis) pagal Reglamento (ES) 2019/1242 11 straipsnį;

iv) iki 2025 m. gruodžio 31 d. yra pasiekę energijos vartojimo efektyvumo projektinį rodiklį (EVEPR), kurio vertė yra 10 proc. mažesnė nei nuo 2022 m. balandžio 1 d. taikytini EVEPR reikalavimai ([96]), jeigu laivai gali būti varomi degalais, kuriuos naudojant tiesiogiai (iš variklio) neišmetama CO_2, arba degalais, pagamintais iš atsinaujinančiųjų išteklių ([97]);

m) keleiviniai jūrų ir pakrančių vandens transporto laivai, neskirti iškastiniam kurui gabenti, kurie:

i) tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2;

ii) iki 2025 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad normaliai hibridinių ir dviejų rūšių degalus naudojančių laivų eksploatacijai jūroje ir uostuose bent 25 proc. energijos būtų suvartojama iš degalų, kuriais varomas laivas tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO_2, arba iš elektros energijos;

iii) iki 2025 m. gruodžio 31 d. yra pasiekę energijos vartojimo efektyvumo projektinį rodiklį (EVEPR), kurio vertė yra 10 proc. mažesnė nei nuo 2022 m. balandžio 1 d. taikytini EVEPR reikalavimai, jeigu laivai gali būti varomi degalais, kuriuos naudojant tiesiogiai (iš variklio) neišmetama CO_2, arba degalais, pagamintais iš atsinaujinančiųjų išteklių ([98]).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais C29.1, C30.1, C30.2, C30.9, C33.15 ir C33.17, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

([95]) Energijos vartojimo efektyvumo projektinis rodiklis (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).

([96]) Reikalavimai, dėl kurių per savo septyniasdešimt ketvirtąją sesiją susitarė Tarptautinės jūrų organizacijos Jūrų aplinkos apsaugos komitetas.

([97]) Degalai, atitinkantys šio priedo 3.10 ir 4.13 skirsniuose nurodytus techninės analizės kriterijus.

([98]) Degalai, atitinkantys šio priedo 3.10 ir 4.13 skirsniuose nurodytus techninės analizės kriterijus.

▼B

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([99]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([100]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([101]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([102]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([103]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas:

([99]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([100]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([101]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([102]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([103]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

	(a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; (b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; (c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui; (d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Kai taikytina, transporto priemonėse nėra švino, gyvsidabrio, šešiavalenčio chromo ir kadmio, kaip reikalaujama Direktyvoje 2000/53/EB.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.4. **Baterijų gamyba**

Veiklos aprašymas

Naudoti transporte, stacionariam ir nuo tinklo nepriklausomam energijos kaupimui skirtų ir kitos pramoninės paskirties įkraunamųjų baterijų, baterijų blokų ir akumuliatorių, taip pat atitinkamų jų komponentų (baterijose esančių aktyviųjų medžiagų, baterijos elementų, korpusų ir elektroninių komponentų), kuriuos naudojant transporte, stacionariose ir nuo tinklo nepriklausomose energijos kaupimo priemonėse ir pagal kitokią pramoninę paskirtį gerokai sumažėja išmetamų ŠESD kiekis, gamyba.

Gyvavimo ciklą baigusių baterijų perdirbimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodais C27.2 ir E38.3.2 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

▼B

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([104]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([105]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([106]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([107]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([108]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

([104]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([105]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([106]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([107]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([108]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant naujų baterijų, komponentų ir medžiagų gamybos veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: (a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; (b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; (c) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą. Perdirbimo procesai atitinka sąlygas, nustatytas Direktyvos 2006/66/EB 12 straipsnyje ir tos direktyvos III priedo B dalyje, įskaitant atitinkamų naujausių geriausių prieinamų gamybos būdų taikymą, švino rūgštinėms baterijoms, nikelio ir kadmio baterijoms ir kitoms cheminėms medžiagoms nurodytų našumo rodiklių pasiekimą. Šiais procesais užtikrinama, kad metalo būtų perdirbama kiek tik techniškai įmanoma nepatiriant pernelyg didelių išlaidų. Kai taikytina, įrenginiai, kuriuose vyksta perdirbimo procesai, atitinka reikalavimus, nustatytus Direktyvoje 2010/75/ES.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Baterijos atitinka taikytinas tvarumo taisykles dėl baterijų pateikimo Sąjungos rinkai, įskaitant pavojingų medžiagų naudojimo baterijose apribojimus, taip pat Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 ir Direktyvą 2006/66/EB.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.5. **Pastatų efektyvaus energijos vartojimo įrangos gamyba**

Veiklos aprašymas

Vykdant veiklą gaminamas vienas ar keli toliau nurodyti pastatuose naudoti skirti energijos vartojimo efektyvumo įrangos gaminiai ir jų pagrindiniai komponentai ([109]):

(a) langai, kurių U vertė yra ne didesnė kaip 1,0 W/m^2K;

(b) durys, kurių U vertė yra ne didesnė kaip 1,2 W/m^2K;

(c) išorės sienų sistemos, kurių U vertė yra ne didesnė kaip 0,5 W/m^2K;

(d) stogo dengimo sistemos, kurių U vertė yra ne didesnė kaip 0,3 W/m^2K;

([109]) Kai tinka, U vertė apskaičiuojama pagal taikytinus standartus, pvz., EN ISO 10077-1:2017 (langai ir durys), EN ISO 12631:2017 (pertvaros) ir EN ISO 6946:2017 (kiti pastato komponentai ir elementai).

▼B

(e) izoliaciniai produktai, kurių lambda vertė yra ne didesnė kaip 0,06 W/m^2K;

▼M3

(f) buitiniai prietaisai, pagal Reglamentą (ES) 2017/1369 ir deleguotuosius aktus, priimtus pagal tą reglamentą, priskiriami prie dviejų aukščiausių netuščių energijos vartojimo efektyvumo klasių;

(g) šviesos šaltiniai, pagal Reglamentą (ES) 2017/1369 ir pagal tą reglamentą priimtus deleguotuosius aktus priskiriami prie dviejų aukščiausių netuščių energijos vartojimo efektyvumo klasių;

(h) patalpų šildymo ir buitinio karšto vandens sistemos, pagal Reglamentą (ES) 2017/1369 ir pagal tą reglamentą priimtus deleguotuosius aktus priskiriamos prie dviejų aukščiausių netuščių energijos vartojimo efektyvumo klasių;

(i) vėsinimo ir ventiliacijos sistemos, pagal Reglamentą (ES) 2017/1369 ir pagal tą reglamentą priimtus deleguotuosius aktus priskiriamos prie dviejų aukščiausių netuščių energijos vartojimo efektyvumo klasių;

▼B

(j) apšvietimo sistemoms skirti judesio ir šviesos jutikliai;

(k) šilumos siurbliai, kurie atitinka šio priedo 4.16 skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus;

(l) fasado ir stogo dengimo elementai, turintys saulės šviesos laidumo sistemą arba saulės energijos reguliavimo funkciją, įskaitant elementus, kurie palaiko augmenijos augimą;

(m) gyvenamiesiems ir negyvenamiesiems pastatams skirtos efektyviai energiją naudojančių pastatų automatizavimo ir valdymo sistemos;

(n) zoniniai termostatai ir prietaisai, skirti gyvenamųjų pastatų pagrindinėms elektros arba šilumos apkrovoms išmaniai stebėti, ir jutiklių įranga;

(o) gaminiai, skirti apskaityti šilumą ir kontroliuoti temperatūrą individualiuose būstuose, prijungtuose prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemų, ir atskiruose butuose, prijungtuose prie centralizuotos visam pastatui šilumą tiekiančios sistemos, taip pat skirti centralizuoto šilumos tiekimo sistemoms;

(p) centralizuoto šilumos tiekimo sistemos šilumokaičiai ir pastotės, atitinkantys centralizuoto šilumos arba vėsumos skirstymo veiklą, nurodytą šio priedo 4.15 skirsnyje;

(q) gaminiai, skirti šildymo sistemoms išmaniai stebėti ir reguliuoti, ir jutiklių įranga.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais C16.23, C23.11, C23.20, C23.31, C23.32, C23.43, C.23.61, C25.11, C25.12, C25.21, C25.29, C25.93, C27.31, C27.32, C27.33, C27.40, C27.51, C28.11, C28.12, C28.13, C28.14, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

▼B

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([110]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([111]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([112]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([113]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([114]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

([110]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([111]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([112]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([113]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([114]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: (a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; (b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; (c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui; (d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.6. **Kitų mažo anglies dioksido kiekio technologijų gamyba**

Veiklos aprašymas

Technologijų, kuriomis siekiama gerokai sumažinti kituose ekonomikos sektoriuose išmetamą ŠESD kiekį, gamyba, jei tos technologijos nėra įtrauktos į šio priedo 3.1–3.5 skirsnius, jei taikant jas matomas didelis per gyvavimo ciklą išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimas, palyginti su geriausia rinkoje turima alternatyvia technologija, produktu arba sprendimu, apskaičiuojamas pagal Komisijos rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ISO 14067:2018 ([115]) arba ISO 14064-1:2018 ([116]) standartą, ir jei nustatytą per gyvavimo ciklą išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimą tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais C22, C25, C26, C27 ir C28, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([115]) ISO standartas 14067:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ (https://www.iso.org/standard/71206.html).

([116]) ISO standartas 14064-1:2018, Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([117]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([118]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([119]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([120]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([121]);

([117]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([118]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([119]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([120]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([121]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: (a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose; (b) projektavimas, kuriuo užtikrinama, kad gaminiai būtų labai patvarūs, perdirbami, lengvai išardomi ir pritaikomi; (c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui; (d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.7. **Cemento gamyba**

Veiklos aprašymas

Cemento klinkerio, cemento arba alternatyvaus rišiklio gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C23.51 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

▼B

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([122]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([123]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([124]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([125]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([126]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

([122]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([123]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([124]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([125]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([126]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant cemento gamybos procesus išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis ([127]): (a) pilkojo cemento klinkerio atveju yra mažesnis nei 0,816 ([128]) t CO_2e vieno pilkojo cemento klinkerio tonai; (b) iš pilkojo klinkerio pagaminto cemento arba alternatyvaus hidraulinio rišiklio atveju yra mažesnis nei 0,530 ([129]) t CO_2e vienai pagaminto cemento arba alternatyvaus rišiklio tonai.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant cemento, kalkių ir magnio oksido gamybos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas ([130]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra ([131]). Cemento gamybai, kurioje pavojingosios atliekos naudojamos kaip alternatyvus kuras, taikomos saugaus atliekų tvarkymo užtikrinimo priemonės.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.8. **Aliuminio gamyba**

Veiklos aprašymas

Aliuminio gamyba taikant pirminio aliuminio oksido (boksito) procesą arba antrinis aliuminio perdirbimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodais C24.42, C24.53 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([127]) Apskaičiuojamas pagal Reglamentą (ES) 2019/331.

([128]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

([129]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų, susijusių su pilkojo cemento klinkeriu, medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., padaugintą iš klinkerio ir cemento santykio (0,65), nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

([130]) 2013 m. kovo 26 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2013/163, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų pateikiamos cemento, kalkių ir magnio oksido gamybos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados (OL L 100, 2013 4 9, p. 1).

([131]) Žr. geriausių prieinamų gamybos būdų informacinį dokumentą (GPGB informacinis dokumentas) „Ekonominiai klausimai ir poveikis aplinkos terpėms“(2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/ecm_bref_0706.pdf).

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([132]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([133]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([134]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([135]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([136]);

([132]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([133]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([134]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([135]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/-.

([136]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą gaminamas vienas iš šių dalykų: (a) pirminis aliuminis, kai ekonominė veikla atitinka du iš toliau nurodytų kriterijų iki 2025 m. ir visus toliau nurodytus kriterijus ([137]) po 2025 m.: i) išmetamas ŠESD kiekis neviršija 1,604 ([138]) tCO_2e vienai pagaminto aliuminio tonai ([139]): ii) netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra ne didesnis nei 270g CO_2e/kWh; iii) vykstant gamybos procesui suvartojamos elektros energijos kiekis neviršija 15,5 MWh/t Al; (b) antrinis aliuminis.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant spalvotųjų metalų pramonės šakų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas ([140]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.9. **Geležies ir plieno gamyba**

Veiklos aprašymas

Geležies ir plieno gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais C24.10, C24.20, C24.31, C24.32, C24.33, C24.34, C24.51 ir C24.52, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([137]) Sujungti į vieną ribą, kurios rezultatas yra tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio suma, apskaičiuota kaip duomenų, surinktų nustatant 2021–2026 m. ES ATLPS pramonės santykinius taršos rodiklius, medianinė vertė ir taikant santykinių rodiklių nustatymo metodą, išdėstytą Direktyvoje 2003/87/EB, bei svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus, taikomas elektros gamybai (270gCO2e/kWh), padaugintas iš vidutinės aliuminio gamybos energijos vartojimo efektyvumo vertės (15,5 MWh/t Al).

([138]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

([139]) Pagamintas aliuminis yra neapdorotas skystas nelegiruotas aliuminis, pagamintas elektrolizės būdu.

([140]) 2016 m. birželio 13 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/1032, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES nustatomos spalvotųjų metalų pramonės šakų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados (OL L 174, 2016 6 30, p. 32).

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([141]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([142]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([143]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([144]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([145]);

([141]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([142]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([143]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([144]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([145]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	

1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą gaminamas vienas iš šių dalykų:
	
	(a) geležis ir plienas, kai išmetamas ŠESD kiekis ([146]), iš jo atėmus išmetamųjų teršalų kiekį, priskiriamą išmetamųjų dujų gamybai pagal Reglamento (ES) 2019/331 VII priedo 10.1.5 punkto a papunktį, neviršija šių skirtingiems gamybos proceso etapams taikomų verčių:
	
	i) išlydytas metalas = 1,443 ([147]) tCO_2e/t produkto;
	
	ii) sukepintoji rūda = 0,242 ([148]) tCO_2e/t produkto;
	
	iii) koksas (išskyrus lignito koksą) = 0,237 ([149]) tCO_2e/t produkto;
	
	iv) ketaus liejinys = 0,390 ([150]) tCO_2e/t produkto;
	
	v) elektrinio lanko krosnies (ELK) gausiai legiruotas plienas = 0,360 ([151]) tCO_2e/t produkto;
	
	vi) elektrinio lanko krosnies (ELK) nelegiruotasis plienas = 0,276 ([152]) tCO_2e/t produkto;
	
	(b) plienas elektrinio lanko krosnyse (ELK), kuriose gaminamas ELK nelegiruotasis plienas arba ELK gausiai legiruotas plienas, kaip apibrėžta Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2019/331, kai plieno laužo sąnaudos, palyginti su produkto išeiga, sudaro:
	
	i) bent 70 proc. gausiai legiruoto plieno gamybos atveju;
	
	ii) bent 90 proc. nelegiruotojo plieno gamybos atveju.

([146]) Apskaičiuojamas pagal Reglamentą (ES) 2019/331.

([147]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

([148]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

([149]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

([150]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

([151]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

([152]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl geležies ir plieno gamybos ([153]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.10. **Vandenilio gamyba**

Veiklos aprašymas

Vandenilio ir vandenilinių sintetinių degalų gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C20.11 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

([153]) 2012 m. vasario 28 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2012/135/ES, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl geležies ir plieno gamybos (OL L 70, 2012 3 8, p. 63).

▼B

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([154]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([155]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([156]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([157]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([158]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Veikla atitinka reikalavimą, kad per gyvavimo ciklą išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimas būtų 70 proc., palyginti su santykine 94g CO_2e/MJ lyginamojo iškastinio kuro verte, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 ([159]) 25 straipsnio 2 dalyje ir V priede. Per gyvavimo ciklą sumažėjęs išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 28 straipsnio 5 dalyje nurodytą metodiką arba pagal ISO 14067:2018 ([160]) arba ISO 140641:2018 ([161]) standartą. Nustatytas per gyvavimo ciklą išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimas tikrinamas, kai taikoma, pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 30 straipsnį arba jį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.

([154]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([155]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([156]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([157]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([158]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([159]) 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

([160]) ISO standartas 14067:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([161]) ISO standartas 14064-1:2018, Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant: (a) geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl chloro ir šarmų gamybos ([162]) ir geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje ([163]); (b) išvadas dėl naftos ir dujų perdirbimo geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) ([164]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.11. **Suodžių gamyba**

Veiklos aprašymas

Suodžių gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C20.13 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

([162]) Įgyvendinimo sprendimas 2013/732/ES.
([163]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902.
([164]) Įgyvendinimo sprendimas 2014/738/ES.

▼B

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([165]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([166]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([167]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([168]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([169]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykstant suodžių gamybos procesui išmetamas ŠESD kiekis ([170]) yra mažesnis nei 1,615 ([171]) t CO_2 produkto tonai.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma

([165]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([166]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([167]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([168]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([169]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([170]) Apskaičiuojamas pagal Reglamentą (ES) 2019/331.

([171]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

▼B

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant: (a) geriausių prieinamų gamybos būdų informacinį dokumentą (GPGB informacinis dokumentas), skirtą kietų ir kt. neorganinių medžiagų gamybos dideliais kiekiais pramonei ([172]); (b) geriausių prieinamų gamybos būdų GPGB išvadas dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje ([173]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.12. **Natrio karbonato gamyba**

Veiklos aprašymas

Natrio karbonato (kalcinuotosios sodos, anglies rūgšties, dinatrio druskos) gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C20.13 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

([172]) Geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) informacinis dokumentas, skirtas kietų ir kt. neorganinių medžiagų gamybos dideliais kiekiais pramonei, (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).

([173]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902.

▼B

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([174]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([175]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([176]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([177]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([178]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant natrio karbonato gamybos procesus išmetamas ŠESD kiekis ([179]) yra mažesnis nei 0,866 ([180]) t CO_2 produkto tonai.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant:

([174]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([175]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([176]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([177]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([178]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([179]) Apskaičiuojamas pagal Reglamentą (ES) 2019/331.

([180]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

▼B

	(a) geriausių prieinamų gamybos būdų informacinį dokumentą (GPGB informacinis dokumentas), skirtą kietų ir kt. neorganinių medžiagų gamybos dideliais kiekiais pramonei ([181]); (b) geriausių prieinamų gamybos būdų GPGB išvadas dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje ([182]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.13. **Chloro gamyba**

Veiklos aprašymas

Chloro gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C20.13 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([183]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

([181]) Geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) informacinis dokumentas, skirtas kietų ir kt. neorganinių medžiagų gamybos dideliais kiekiais pramonei, (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).

([182]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902.

([183]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

▼B

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([184]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([185]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([186]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([187]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Elektros energijos suvartojimas elektrolizės ir chloro apdorojimo tikslais yra ne didesnis kaip 2,45 MWh vienai chloro tonai. Gaminant chloro gamybai naudojamą elektros energiją vidutinis per gyvavimo ciklą tiesiogiai išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis yra ne didesnis nei 270 g CO_2e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant: (a) geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl chloro ir šarmų gamybos ([188]); (b) geriausių prieinamų gamybos būdų GPGB išvadas dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje ([189]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.

([184]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([185]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([186]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([187]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([188]) Įgyvendinimo sprendimas 2013/732/ES.

([189]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902.

▼M2

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼B

3.14. **Pagrindinių organinių cheminių medžiagų gamyba**

Veiklos aprašymas

Šių medžiagų gamyba:

a) didelės vertės cheminių medžiagų (DVChM):

i) acetileno;

ii) etileno;

iii) propileno;

iv) butadieno;

b) aromatinių angliavandenilių:

i) alkilbenzenų mišinių, alkilnaftalenų mišinių, išskyrus priskiriamus suderintosios klasifikacijos (HS) 2707 arba 2902 pozicijoms;

ii) cikloheksano;

iii) benzeno

iv) tolueno;

v) o-ksileno;

vi) p-ksileno;

vii) m-ksileno ir ksileno izomerų mišinių;

viii) etilbenzeno;

ix) kumeno;

x) bifenilo, terfenilų, viniltoluenų, kitų ciklinių angliavandenilių, išskyrus ciklanus, ciklenus, cikloterpenus, benzeną, tolueną, ksilenus, stireną, etilbenzeną, kumeną, naftaleną, antraceną;

xi) benzolo (benzeno), toluolo (tolueno) ir ksilolo (ksilenų);

xii) naftaleno ir kitų aromatinių angliavandenilių mišinių (išskyrus benzolą, toluolą, ksilolą);

c) vinilchlorido;

d) stireno;

e) etileno oksido;

f) monoetilenglikolio;

g) adipo rūgšties.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C20.14 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([190]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([191]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([192]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([193]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([194]);

([190]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([191]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([192]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([193]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([194]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykstant organinių cheminių medžiagų gamybos procesams išmetamas ŠESD kiekis ([195]) yra mažesnis nei: (a) dideliais kiekiais gaminamų cheminių medžiagų atveju: [0,851 ([196])] tCO_2e/t DVCM; (b) aromatinių angliavandenilių atveju: 0,0300 ([197]) tCO_2e tonai sudėtinės svertinės išeigos; (c) vinilchlorido atveju: 0,268 ([198]) tCO_2e/t vinilchlorido; (d) stireno atveju: 0,564 ([199]) tCO_2e/t stireno; (e) etileno oksido arba etileno glikolių atveju: 0,489 ([200]) tCO_2e/t etileno oksido arba etileno glikolio; (f) adipo rūgšties atveju: 0,76 ([201]) tCO_2e/t adipo rūgšties. Jei į taikymo sritį patenkančios organinės cheminės medžiagos visiškai arba iš dalies gaminamos iš atsinaujinančiųjų žaliavų, per gyvavimo ciklą visiškai arba iš dalies iš atsinaujinančiųjų žaliavų pagamintų cheminių medžiagų išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei ŠESD kiekis, kurį per gyvavimo ciklą išmeta iš iškastinio kuro žaliavų pagaminta lygiavertė cheminė medžiaga. Gaminant pagrindines chemines medžiagas naudojama pirminės formos biomasė iš žemės ūkio išteklių atitinka kriterijus, nustatytus Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 dalyse. Gaminant pagrindines organines chemines medžiagas naudojama miško biomasė atitinka kriterijus, nustatytus tos direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

([195]) Apskaičiuojamas pagal Reglamentą (ES) 2019/331.

([196]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

([197]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

([198]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

([199]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

([200]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

([201]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

▼B

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant: (a) geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl organinių cheminių medžiagų gamybos dideliais kiekiais ([202]); (b) geriausių prieinamų gamybos būdų GPGB išvadas dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje ([203]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.15. **Amoniako gamyba**

Veiklos aprašymas

Amoniako gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C20.15 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

([202]) 2017 m. lapkričio 21 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/2117, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl organinių cheminių medžiagų gamybos dideliais kiekiais (OL L 323, 2017 12 7, p. 1).

([203]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902.

▼B

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([204]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([205]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([206]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([207]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([208]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų: (a) gaminant amoniaką išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis ([209]) yra mažesnis nei 1,948 ([210]) t CO_2e amoniako tonai; (b) amoniakas atgaunamas iš nuotekų.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant:

([204]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([205]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([206]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([207]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([208]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([209]) Apskaičiuojamas pagal Reglamentą (ES) 2019/331.

([210]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

▼B

	(a) dideliais kiekiais gaminamų neorganinių medžiagų – amoniako, rūgščių ir trąšų – geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniame dokumente ([211]); (b) geriausių prieinamų gamybos būdų GPGB išvadas dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje ([212]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.16. **Azoto rūgšties gamyba**

Veiklos aprašymas

Azoto rūgšties gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C20.15 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([213]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

([211]) Dideliais kiekiais gaminamų neorganinių medžiagų – amoniako, rūgščių ir trąšų – geriausių prieinamų gamybos būdų informacinis dokumentas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).

([212]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902.

([213]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

▼B

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([214]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([215]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([216]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([217]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Gaminant azoto rūgštį išmetamas ŠESD kiekis ([218]) yra mažesnis nei 0,184 ([219]) t CO_2e azoto rūgšties tonai.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant: (a) dideliais kiekiais gaminamų neorganinių medžiagų – amoniako, rūgščių ir trąšų – geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniame dokumente ([220]); (b) geriausių prieinamų gamybos būdų GPGB išvadas dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje ([221]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.

([214]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([215]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([216]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([217]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([218]) Apskaičiuojamas pagal Reglamentą (ES) 2019/331.

([219]) Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianinę vertę (t CO_2 ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

([220]) Dideliais kiekiais gaminamų neorganinių medžiagų – amoniako, rūgščių ir trąšų – geriausių prieinamų gamybos būdų informacinis dokumentas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).

([221]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902.

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

3.17. **Pirminių plastikų gamyba**

Veiklos aprašymas

Dervų, plastikų medžiagų, nevulkanizuojamų termoplastinių elastomerų gamyba, maišymas ir dervos mišinių ruošimas pagal užsakymą, taip pat ne pagal užsakymą gaminamų sintetinių dervų gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C20.16 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([222]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([223]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([224]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

([222]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([223]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([224]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([225]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([226]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Pirminis plastikas yra vienas iš šių plastikų: (a) plastikas, pagamintas vien tik mechaniškai perdirbant plastiko atliekas; (b) kai mechaninis perdirbimas nėra įmanomas, plastikas, pagamintas vien tik chemiškai perdirbant plastiko atliekas, kai per pagaminto plastiko gyvavimo ciklą išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, išskyrus apskaičiuotą naudą iš kuro gamybos, yra mažesnis už šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, išmetamą per lygiaverčio pirminio plastiko, pagaminto iš iškastinio kuro žaliavų, gyvavimo ciklą. Per gyvavimo ciklą išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis apskaičiuojamas pagal Rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ISO 14067:2018 ([227]) arba ISO 14064-1:2018 ([228]) standartą. Nustatytą per gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis. (c) plastikas, pagamintas vien tik arba iš dalies iš atsinaujinančiųjų žaliavų ([229]), jei vien tik arba iš dalies iš atsinaujinančiųjų žaliavų pagaminto pirminio plastiko per gyvavimo ciklą išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis yra mažesnis nei šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kurį per visą gyvavimo ciklą išmeta lygiavertis pirminis plastikas, pagamintas iš iškastinio kuro žaliavų. Per gyvavimo ciklą išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis apskaičiuojamas pagal Rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ISO 14067:2018 arba ISO 14064-1:2018 standartą. Nustatytą per gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis. Vykdant pirminių plastikų gamybos veiklą naudojama biomasė iš žemės ūkio išteklių atitinka Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus kriterijus. Vykdant pirminių plastikų gamybos veiklą naudojama miško biomasė atitinka tos direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus kriterijus.

([225]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([226]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([227]) ISO standartas 14067:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ (https://www.iso.org/standard/71206.html).

([228]) ISO standartas 14064-1:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo“ (https://www.iso.org/standard/66453.html).

([229]) Atsinaujinančiosios žaliavos – tai biomasė, pramoninės biologinės atliekos arba komunalinės biologinės atliekos.

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant: (a) geriausių prieinamų gamybos būdų informacinį dokumentą (GPGB informacinis dokumentas), skirtą polimerų gamybai ([230]); (b) geriausių prieinamų gamybos būdų GPGB išvadas dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje ([231]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4. ENERGETIKA

4.1. **Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, gaminančių elektrą naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją, statyba arba eksploatavimas.

Kai veikla yra neatsiejama šio priedo 7.6 skirsnyje nurodytos veiklos „Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas“ dalis, taikomi 7.6 skirsnyje nustatyti techninės analizės kriterijai.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais D35.11 ir F42.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

([230]) Geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) informacinis dokumentas, skirtas polimerų gamybai (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/pol_bref_0807.pdf).

([231]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902.

▼B

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([232]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([233]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([234]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([235]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([236]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant šią veiklą įvertinama, ar yra galimybė naudoti itin patvarią ir perdirbamą įrangą bei komponentus, kuriuos lengva išmontuoti ir atnaujinti, ir, kai įmanoma, jie naudojami.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

([232]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([233]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([234]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([235]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([236]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

4.2. **Elektros energijos gamyba naudojant saulės energijos koncentravimo technologiją**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose elektros energija gaminama naudojant saulės energijos koncentravimo technologiją, statyba arba eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais D35.11 ir F42.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([237]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([238]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([239]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

([237]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([238]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([239]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([240]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([241]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant šią veiklą įvertinama, ar yra galimybė naudoti itin patvarią ir perdirbamą įrangą bei komponentus, kuriuos lengva išmontuoti ir atnaujinti, ir, kai įmanoma, jie naudojami.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.3. **Elektros energijos gamyba iš vėjo energijos**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose elektros energija gaminama iš vėjo energijos, statyba arba eksploatavimas.

Kai veikla yra neatsiejama šio priedo 7.6 skirsnyje nurodytos veiklos „Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas“ dalis, taikomi 7.6 skirsnyje nustatyti techninės analizės kriterijai.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais D35.11 ir F42.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

([240]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([241]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([242]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([243]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([244]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([245]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([246]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma

([242]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([243]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([244]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([245]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([246]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Jūros vėjo elektrinės statybos veikla netrukdo pasiekti gerą aplinkos būklę, kaip nustatyta Direktyvoje 2008/56/EB, pagal kurią reikalaujama imtis tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias su tos direktyvos I priede nustatytu 11 deskriptoriumi (triukšmas/energija) susijusiam poveikiui arba tas poveikis būtų sušvelnintas, ir kaip nustatyta Sprendime (ES) 2017/848 tam deskriptoriui taikomų atitinkamų kriterijų ir metodologinių standartų atžvilgiu.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant šią veiklą įvertinama, ar yra galimybė naudoti itin patvarią ir perdirbamą įrangą bei komponentus, kuriuos lengva išmontuoti ir atnaujinti, ir, kai įmanoma, jie naudojami.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus ([247]). Jūros vėjo elektrinės atveju veikla netrukdo pasiekti gerą aplinkos būklę, kaip nustatyta Direktyvoje 2008/56/EB, pagal kurią reikalaujama imtis tinkamų priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią su tos direktyvos I priede nustatytais deskriptoriais Nr. 1 (biologinė įvairovė) ir Nr. 6 (jūros dugno vientisumas) susijusiam poveikiui arba tą poveikį sušvelninti, ir kaip nustatyta Sprendime (ES) 2017/848 tam deskriptoriui taikomų atitinkamų kriterijų ir metodologinių standartų atžvilgiu.

4.4. **Elektros energijos gamyba naudojant vandenynų energijos technologijas**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose elektros energija gaminama iš vandenynų energijos, statyba arba eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais D35.11 ir F42.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

([247]) Šio kriterijaus įgyvendinimo praktinės gairės pateiktos Europos Komisijos pranešime C(2020) 7730 *final* „Rekomendacinis dokumentas dėl vėjo energetikos plėtros ir ES gamtos apsaugos teisės aktų“(2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/wind_farms_lt.pdf).

▼B

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([248]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([249]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([250]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([251]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([252]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla netrukdo pasiekti gerą aplinkos būklę, kaip nustatyta Direktyvoje 2008/56/EB, pagal kurią reikalaujama imtis tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias su tos direktyvos I priede nustatytu 11 deskriptoriumi (triukšmas/energija) susijusiam poveikiui arba tas poveikis būtų sušvelnintas, laikantis Sprendime (ES) 2017/848 nustatytų tam deskriptoriui taikomų atitinkamų kriterijų ir metodologinių standartų.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant šią veiklą įvertinama, ar yra galimybė naudoti itin patvarią ir perdirbamą įrangą bei komponentus, kuriuos lengva išmontuoti ir atnaujinti, ir, kai įmanoma, jie naudojami.

([248]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([249]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([250]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([251]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([252]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Taikomos priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti neapaugančiųjų dažų ir biocidų toksinę taršą, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 528/2012, kuriuo Sąjungos teisėje įgyvendinama 2001 m. spalio 5 d. priimta Tarptautinė konvencija dėl laivuose naudojamų žalingų apsaugos nuo užsiteršimo sistemų kontrolės.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Veikla netrukdo pasiekti gerą aplinkos būklę, kaip nustatyta Direktyvoje 2008/56/EB, pagal kurią reikalaujama imtis tinkamų priemonių, kas būtų užkirstas kelias su tos direktyvos I priede nustatytu 1 deskriptoriumi (biologinė įvairovė) susijusiam poveikiui arba tas poveikis būtų sušvelnintas, laikantis Sprendime (ES) 2017/848 nustatytų tiems deskriptoriams taikomų atitinkamų kriterijų ir metodologinių standartų.

4.5. **Elektros energijos gamyba iš hidroenergijos**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose elektros energija gaminama iš hidroenergijos, statyba arba eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais D35.11 ir F42.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([253]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

([253]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

▼B

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([254]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([255]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([256]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([257]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO_2e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	1. Veikla atitinka Direktyvos 2000/60/EB nuostatas, visų pirma tos direktyvos 4 straipsnyje nustatytus reikalavimus. 2. Esamų hidroelektrinių eksploatavimo, įskaitant atnaujinimo veiklą, kuria siekiama padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos arba energijos kaupimo potencialą, atveju veikla atitinka šiuos kriterijus: 2.1. pagal Direktyvą 2000/60/EB, visų pirma tos direktyvos 4 ir 11 straipsnius, siekiant sumažinti neigiamą poveikį vandeniui, taip pat saugomoms buveinėms ir nuo vandens tiesiogiai priklausančioms rūšims, įgyvendintos visos techniškai įmanomos ir ekologiniu atžvilgiu svarbios poveikio švelninimo priemonės; 2.2. atitinkamais atvejais, priklausomai nuo natūraliai paveiktuose vandens telkiniuose esančių ekosistemų, priemonės apima: (a) priemones, kuriomis užtikrinama žuvų migracija pasroviui ir prieš srovę (pvz., žuvims nekenkiančios turbinos, žuvų nukreipimo konstrukcijos, šiuolaikinės visiškai funkcionalios žuvų pralaidos, priemonės, kurias taikant žuvų migracijos arba neršto laikotarpiu sustabdomas turbinų naudojimas ir vandens išleidimas arba sumažinamas jų mastas);

([254]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([255]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([256]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([257]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(b) priemones, kuriomis užtikrinamas minimalus ekologinis srautas (įskaitant greitų trumpalaikių srauto svyravimų arba operacijų hidroelektrinės pikinės apkrovos metu mažinimą) ir nuosėdų srautas;

(c) buveinių apsaugos arba gerinimo priemones;

2.3. Šių priemonių veiksmingumo stebėsena siejama su leidimo, kuriame nustatomos sąlygos, kuriomis siekiama užtikrinti gerą paveikto vandens telkinio būklę arba potencialą, išdavimu.

3. Naujų hidroelektrinių statybos atveju veikla atitinka šiuos kriterijus:

3.1. pagal Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnį, visų pirma jo 7 dalį, prieš pradedant statybą atliekamas projekto poveikio vertinimas, kuriuo siekiama įvertinti visą jo galimą poveikį tame pačiame upės baseino rajone esančių vandens telkinių būklei ir galimą poveikį saugomoms buveinėms bei tiesiogiai nuo vandens priklausančioms rūšims, atsižvelgiant į konkrečius migracijos koridorius, laisvai tekančias upes ar ekosistemas arti netrikdomų gamtinių sąlygų.

Vertinimas grindžiamas naujausiais, išsamiais ir tiksliais duomenimis, įskaitant stebėsenos duomenis, susijusius su biologinės kokybės elementais, kurie yra ypač jautrūs hidromorfologiniams pokyčiams, ir numatoma vandens telkinio būkle dėl naujos veiklos, palyginti su dabartine.

Visų pirma įvertinamas šio naujo projekto ir kitos upės baseino rajone esančios arba planuojamos infrastruktūros sudėtinis poveikis;

3.2. remiantis tuo poveikio vertinimu nustatyta, kad elektrinės projektas parengtas taip, kad jos technine koncepcija, vietos parinkimu ir poveikio švelninimo priemonėmis užtikrinta jos atitiktis vienam iš šių reikalavimų:

a) elektrinė nei pablogina su ja susijusio vandens telkinio geros būklės arba potencialo, nei trukdo pasiekti jo gerą būklę arba potencialą;

b) jei kyla rizika, kad elektrinė gali pabloginti konkretaus su ja susijusio vandens telkinio gerą būklę arba potencialą arba sutrukdyti pasiekti jo gerą būklę arba potencialą, toks pablogėjimas nėra reikšmingas ir yra pagrįstas išsamia sąnaudų ir naudos analize, įrodančia abu iš toliau nurodytų dalykų:

   i) tai, kad yra svarbių viešojo intereso priežasčių arba tai, kad nauda, kurią tikimasi gauti iš planuojamos hidroelektrinės, yra didesnė už žalą, kurią patiria aplinka ir visuomenė dėl prastėjančios vandens telkinio būklės;

   ii) tai, kad dėl techninių galimybių ar neproporcingų išlaidų svarbaus viešojo intereso arba naudos, kurią tikimasi gauti iš elektrinės, negalima užtikrinti alternatyviomis priemonėmis, kurios padėtų pasiekti geresnį aplinkosauginį rezultatą (pvz., esamų hidroelektrinių atnaujinimas ar upės tęstinumo netrikdančių technologijų naudojimas);

▼B

	3.3. siekiant sumažinti neigiamą poveikį vandens telkiniui, taip pat saugomoms buveinėms ir nuo vandens tiesiogiai priklausančioms rūšims, įgyvendintos visos techniškai įmanomos ir ekologiniu atžvilgiu svarbios poveikio švelninimo priemonės. Atitinkamais atvejais, priklausomai nuo natūraliai paveiktuose vandens telkiniuose esančių ekosistemų, poveikio švelninimo priemonės apima: (a) priemones, kuriomis užtikrinama žuvų migracija pasroviui ir prieš srovę (pvz., žuvims nekenkiančios turbinos, žuvų nukreipimo konstrukcijos, šiuolaikinės visiškai funkcionalios žuvų pralaidos, priemonės, kurias taikant žuvų migracijos arba neršto laikotarpiu sustabdomas turbinų naudojimas ir vandens išleidimas arba sumažinamas jų mastas); (b) priemones, kuriomis užtikrinamas minimalus ekologinis srautas (įskaitant greitų trumpalaikių srauto svyravimų arba operacijų hidroelektrinės pikinės apkrovos metu mažinimą) ir nuosėdų srautas; (c) buveinių apsaugos arba gerinimo priemones; Šių priemonių veiksmingumo stebėsena siejama su leidimo, kuriame nustatomos sąlygos, kuriomis siekiama užtikrinti gerą paveikto vandens telkinio būklę arba potencialą, išdavimu. 3.4. Įrenginys nėra nuolatinė kliūtis pasiekti kurio nors tame pačiame upės baseino rajone esančio vandens telkinio gerą būklę ir (arba) potencialą. 3.5. be pirmiau nurodytų poveikio švelninimo priemonių, kai tinkama, taip pat įgyvendinamos kompensacinės priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad dėl projekto tame pačiame upės baseino rajone esantys vandens telkiniai nebūtų dar labiau suskaidyti. Tai pasiekiama atkuriant tęstinumą tame pačiame upės baseino rajone taip, kad būtų kompensuotas tęstinumo sutrikimas, kurį gali sukelti planuojama hidroelektrinė. Kompensavimas pradedamas prieš įgyvendinant projektą.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus ([258]).

4.6. **Elektros energijos gamyba iš geoterminės energijos**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose elektros energija gaminama iš geoterminės energijos, statyba arba eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais D35.11 ir F42.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([258]) Praktinės gairės pateiktos Komisijos pranešime C/2018/2619 „Rekomendacinis dokumentas dėl hidroenergetikos reikalavimų, susijusių su ES gamtos apsaugos teisės aktais“ (OL C 213, 2018 6 18, p. 1).

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([259]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([260]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([261]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([262]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([263]);

([259]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([260]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([261]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([262]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([263]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO_2e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Didelės entalpijos geoterminės energijos sistemų eksploatacijos atveju įdiegtos taršos mažinimo sistemos, kuriomis siekiama sumažinti išmetamųjų teršalų kiekio lygį ir taip užtikrinti, kad nebūtų trukdoma pasiekti ribines oro kokybės vertes, nustatytas Direktyvoje 2004/107/EB ir Direktyvoje 2008/50/EB.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.7. **Elektros energijos gamyba naudojant atsinaujinantįjį neiškastinį dujinį ir skystąjį kurą**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose šiluma arba vėsuma gaminama naudojant atsinaujinantįjį dujinį ir skystąjį kurą, statyba ir eksploatavimas. Ši veikla neapima elektros gamybos, vykdomos naudojant tik biodujas ir skystuosius bioproduktus (žr. šio priedo 4.8 skirsnį).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais D35.11 ir F42.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

▼B

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([264]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([265]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([266]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([267]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([268]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO_2e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma

([264]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([265]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([266]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([267]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([268]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių ([269]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė nei GPGB išvadose nustatytos ribinės vertės, taikomos dideliems kurą deginantiems įrenginiams, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.8. **Elektros energijos gamyba iš bioenergijos**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose elektros energija gaminama tik iš biomasės, biodujų arba skystųjų bioproduktų, neįskaitant elektros energijos gamybos, kurią vykdant iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintas kuras maišomas su biodujomis arba skystaisiais bioproduktais (žr. šio priedo 4.7 skirsnį), statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu D35.11 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

([269]) 2017 m. liepos 31 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1442, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl didelių kurą deginančių įrenginių (OL L 212, 2017 8 17, p. 1).

▼B

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([270]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([271]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([272]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([273]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([274]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
2) Klimato kaitos švelninimas	Veikla atitinka su tvarumu, išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimu ir efektyvumu susijusius reikalavimus, nustatytus Direktyvos 2018/2001 29 straipsnyje.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Įrenginių, kuriems taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES ([275]), išmetamų teršalų kiekis neviršija lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių ([276]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.

([270]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([271]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([272]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([273]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([274]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([275]) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).

([276]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1442.

▼B

	Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė nei GPGB išvadose nustatytos ribinės vertės, taikomos dideliems kurą deginantiems įrenginiams, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes. Jei įrenginiai yra zonose arba zonų dalyse, kurios neatitinka Direktyvoje 2008/50/EB nustatytų oro kokybės ribinių verčių, taikomos priemonės, kuriomis siekiama sumažinti išmetamųjų teršalų kiekio lygį, atsižvelgiant į keitimosi informacija rezultatus ([277]), kuriuos Komisija skelbia pagal Direktyvos (ES) 2015/2193 6 straipsnio 9 ir 10 dalis. Anaerobinio organinių medžiagų skaidymo atveju, kai pagamintas degazuotasis substratas naudojamas kaip trąša arba dirvožemį gerinanti medžiaga tiesiogiai arba po kompostavimo ar bet kokio kitokio apdorojimo, jis atitinka tręšiamųjų medžiagų reikalavimus, nustatytus Reglamento (ES) 2019/1009 II priedo 4 ir 5 sudedamųjų medžiagų kategorijose (SMK), arba nacionalinėse taisyklėse dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų. Anaerobinio skaidymo įrenginiuose, kuriuose per dieną apdorojama daugiau kaip 100 tonų medžiagos, į orą ir vandenį išmetamų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl atliekų apdorojimo ([278]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.9. **Elektros energijos perdavimas ir skirstymas**

Veiklos aprašymas

Perdavimo sistemų, kuriomis elektros energija perduodama sujungta itin aukštos ir aukštos įtampos sistema, statyba ir eksploatavimas.

Skirstymo sistemų, kuriomis elektros energija perduodama aukštos, vidutinės ir žemos įtampos skirstymo sistemomis, statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais D35.12 ir D35.13, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

([277]) Galutinėje technologijų ataskaitoje, parengtoje keičiantis informacija su valstybėmis narėmis, atitinkamomis pramonės šakomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis, pateikiama techninė informacija apie geriausias turimas technologijas, naudojamas vidutinio dydžio kurą deginančiuose įrenginiuose siekiant sumažinti jų poveikį aplinkai, ir apie išmetamų teršalų kiekio lygius, pasiekiamus taikant geriausias turimas ir besiformuojančias technologijas, bei susijusias išlaidas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4c c0-9679-08d929afda59/ details).

([278]) 2018 m. rugpjūčio 10 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl atliekų apdorojimo (OL L 208, 2018 8 17, p. 38).

▼B

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([279]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([280]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([281]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([282]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([283]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Infrastruktūra nėra skirta tam, kad būtų sukurta tiesioginė jungtis arba išplėsta esama tiesioginė jungtis su elektrine, kurioje tiesiogiai išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis yra didesnis nei 270 g CO_2e/kWh.

([279]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([280]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([281]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([282]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([283]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Parengtas atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis naudojimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje pagal atliekų hierarchiją, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Antžeminės aukštos įtampos linijos: (a) statybvietėse veikla vykdoma laikantis Tarptautinės finansų korporacijos (TFK) bendrųjų aplinkos, sveikatos ir saugos gairių principų ([284]). (b) veikla atitinka taikomas normas ir taisykles, kuriomis siekiama apriboti elektromagnetinės spinduliuotės poveikį žmonių sveikatai, įskaitant Sąjungoje vykdomai veiklai taikomą Tarybos rekomendaciją dėl elektromagnetinių laukų (0 Hz–300 Ghz) poveikio žmonėms apribojimo ([285]) ir trečiosiose šalyse vykdomai veiklai taikomas 1998 m. Tarptautinės apsaugos nuo nejonizuojančiosios spinduliuotės komisijos (ICNIRP) gaires ([286]). Vykdant veiklą polichlorintieji bifenilai (PCB) nenaudojami.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus ([287]).

4.10. **Elektros energijos kaupimas**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, kuriuose elektros energija saugoma ir vėliau elektros energijos pavidalu grąžinama, statyba ir eksploatavimas. Ši veikla apima hidroenergijos akumuliavimą.

Kai veikla yra neatsiejama šio priedo 7.6 skirsnyje nurodytos veiklos „Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas“ dalis, taikomi 7.6 skirsnyje nustatyti techninės analizės kriterijai.

Šios kategorijos ekonominei veiklai nėra suteiktas specialus NACE kodas pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

([284]) 2007 m. balandžio 30 d. Aplinkos, sveikatos ir saugos gairės (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/29f5137d-6e17-4660-b1f9-02bf561935e5/Final%2B-%2BGeneral%2BEHS%2BGuidelines.pdf?MOD= AJPERES&CVID=jOWim3p).

([285]) 1999 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendacija dėl elektromagnetinių laukų (0 Hz–300 GHz) poveikio žmonėms apribojimo (1999/519/EB) (OL L 199, 1999 7 30, p.59).

([286]) 1998 m. ICNIRP gairės dėl laike kintančių elektrinių, magnetinių ir elektromagnetinių laukų (iki 300 ghz) poveikio apribojimo (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.icnirp.org/cms/upload/publications/ICNIRPemfgdl.pdf).

([287]) Šio kriterijaus įgyvendinimo praktinės gairės pateiktos Europos Komisijos pranešime C(2018)2620 „Energijos perdavimo infrastruktūra ir ES gamtos teisės aktai“ (OL C 213, 2018 6 18, p. 62).

▼B

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([288]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([289]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([290]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([291]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([292]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma

([288]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([289]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([290]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([291]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([292]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Su vandens telkiniu (upe) nesujungtos hidroakumuliacinės kaupimo sistemos atveju veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. Su vandens telkiniu (upe) sujungtos hidroakumuliacinės kaupimo sistemos atveju veikla atitinka 4.5 skirsnyje („Elektros gamyba iš hidroenergijos“) nurodytus reikšmingos žalos tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui ir apsaugai nedarymo kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Parengtas atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis naudojimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje pagal atliekų hierarchiją, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.11. **Šiluminės energijos kaupimas**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, kuriuose šiluminė energija saugoma ir vėliau grąžinama kaip šiluminė energija arba kiti energijos vektoriai, statyba ir eksploatavimas.

Kai veikla yra neatsiejama šio priedo 7.6 skirsnyje nurodytos veiklos „Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas“ dalis, taikomi 7.6 skirsnyje nustatyti techninės analizės kriterijai.

Šios kategorijos ekonominei veiklai nėra suteiktas specialus NACE kodas pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

▼B

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([293]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([294]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([295]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([296]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([297]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Šiluminės energijos kaupimo vandeningajame sluoksnyje atveju veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Parengtas atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis naudojimas, atnaujinimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus.

([293]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([294]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([295]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([296]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([297]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.12. **Vandenilio kaupimas**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, kuriuose vandenilis saugomas ir vėliau grąžinamas, statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominei veiklai nėra suteiktas specialus NACE kodas, nurodomas statistiniame ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriuje, nustatytame Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([298]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([299]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([300]) ar mokėjimo modeliais.

([298]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([299]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([300]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([301]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([302]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Parengtas atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis naudojimas, atnaujinimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Tuo atveju, kai kaupiama daugiau kaip penkios tonos, veikla atitinka Direktyvą 2012/18/ES.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.13. **Naudoti transporte skirtų biodujų ir biodegalų bei skystųjų bioproduktų gamyba**

Veiklos aprašymas

Naudoti transporte skirtų biodujų ir biodegalų bei skystųjų bioproduktų gamyba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu D35.21 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

([301]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([302]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([303]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([304]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([305]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([306]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([307]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Veikla atitinka su tvarumu, išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimu ir efektyvumu susijusius reikalavimus, nustatytus Direktyvos 2018/2001 29 straipsnyje.

([303]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([304]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([305]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([306]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([307]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Biodujų gamybos atveju degazuotojo substrato saugykla uždengiama dujoms nepralaidžia dangčiu. Anaerobinio skaidymo įrenginiuose, kuriuose per dieną apdorojama daugiau kaip 100 tonų medžiagos, į orą ir vandenį išmetamų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl atliekų apdorojimo ([308]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Anaerobinio organinių medžiagų skaidymo atveju, kai pagamintas degazuotasis substratas naudojamas kaip trąša arba dirvožemį gerinanti medžiaga tiesiogiai arba po kompostavimo ar bet kokio kitokio apdorojimo, jis atitinka tręšiamųjų medžiagų reikalavimus, nustatytus Reglamento (ES) 2019/1009 II priedo 4 ir 5 sudedamųjų medžiagų kategorijose (SMK), taikomose degazuotajam substratui, arba atitinkamai 3 SMK, taikomoje kompostui, arba nacionalinėse taisyklėse dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.14. **Atsinaujinančiųjų ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų perdavimo ir skirstymo tinklai**

Veiklos aprašymas

Dujų tinklų pertvarkymas, jų paskirties keitimas arba modifikavimas iš atsinaujinančiųjų ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų perdavimo ir skirstymo tikslais.

Vandenilio ir kitų mažo anglies dioksido pėdsako dujų transportavimui skirtų perdavimo ir skirstymo vamzdynų tiesimas arba eksploatavimas.

▼M2

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keletu NACE kodų, visų pirma kodais D35.22, F42.21 ir H49.50, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

([308]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

▼B

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([309]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([310]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([311]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([312]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([313]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
▼M2	
1) Klimato kaitos švelninimas	Dėl pertvarkymo, paskirties keitimo arba modifikavimo dujų perdavimo ir skirstymo pajėgumai nepadidėja. Dėl pertvarkymo, paskirties keitimo arba modifikavimo tinklų gyvavimo trukmė nepailgėja tiek, kad būtų ilgesnė už numatytą gyvavimo trukmę iki pertvarkymo, paskirties keitimo arba modifikavimo, nebent tinklas yra skirtas vandeniliui arba kitoms mažo anglies dioksido pėdsako dujoms.

([309]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([310]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([311]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([312]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([313]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Ventiliatoriai, kompresoriai, siurbliai ir kita naudojama įranga, kuriai taikoma Direktyva 2009/125/EB, atitinkamais atvejais atitinka energijos vartojimo efektyvumo etiketės aukščiausios klasės reikalavimus ir toje direktyvoje nustatytas įgyvendinimo taisykles ir yra laikomi geriausia turima technologija.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.15. **Centralizuotas šildymas ir (arba) vėsinimas**

Veiklos aprašymas

Vamzdynų ir susijusios šildymo ir vėsinimo paskirstymo infrastruktūros tiesimas, atnaujinimas ir eksploatavimas, baigiant prie pastotės arba šilumokaičio.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu D35.30 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([314]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

([314]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

▼B

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([315]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([316]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([317]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([318]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Ventiliatoriai, kompresoriai, siurbliai ir kita naudojama įranga, kuriai taikoma Direktyva 2009/125/EB, atitinkamais atvejais atitinka energijos vartojimo efektyvumo etiketės aukščiausios klasės reikalavimus, kitais atžvilgiais atitinka toje direktyvoje nustatytas įgyvendinimo taisykles ir yra laikoma geriausia turima technologija.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.16. **Elektrinių šilumos siurblių įrengimas ir eksploatavimas**

Veiklos aprašymas

Elektrinių šilumos siurblių įrengimas ir eksploatavimas.

Kai veikla yra neatsiejama šio priedo 7.6 skirsnyje nurodytos veiklos „Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas“ dalis, taikomi 7.6 skirsnyje nustatyti techninės analizės kriterijai.

([315]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([316]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([317]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([318]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais D35.30, F43.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([319]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([320]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([321]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([322]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([323]);

([319]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([320]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([321]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([322]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([323]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant šią veiklą įvertinama, ar yra galimybė naudoti itin patvarią ir perdirbamą įrangą bei komponentus, kuriuos lengva išmontuoti ir atnaujinti, ir, kai įmanoma, jie naudojami. Parengtas atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis naudojimas, atnaujinimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Šilumos siurblių „oras–oras“, kurių nominalioji galia yra 12 kW arba mažesnė, patalpų ir lauko garso galios lygiai yra mažesni už Reglamente (ES) Nr. 206/2012 nustatytą ribinę vertę.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

4.17. **Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant saulės energiją**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, bendrai gaminančių elektros energiją ir šilumą arba vėsumą iš saulės energijos, statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais D35.11 ir D35.30, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

▼B

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([324]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([325]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([326]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([327]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([328]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma

([324]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([325]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([326]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([327]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([328]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant šią veiklą įvertinama, ar yra galimybė naudoti itin patvarią ir perdirbamą įrangą bei komponentus, kuriuos lengva išmontuoti ir atnaujinti, ir, kai įmanoma, jie naudojami.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.18. **Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant geoterminę energiją**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, bendrai gaminančių šilumą arba vėsumą ir elektros energiją iš geoterminės energijos, statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais D35.11 ir D35.30, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([329]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

([329]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

▼B

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([330]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([331]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([332]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([333]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO_2e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Didelės entalpijos geoterminės energijos sistemų eksploatacijos atveju įdiegtos taršos mažinimo sistemos, kuriomis siekiama sumažinti išmetamųjų teršalų kiekio lygį ir taip užtikrinti, kad nebūtų trukdoma pasiekti ribines oro kokybės vertes, nustatytas Direktyvose 2004/107/EB ir 2008/50/EB.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.19. **Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant atsinaujinantįjį neiškastinį dujinį ir skystąjį kurą**

Veiklos aprašymas

Šilumos gamybos įrenginių, kuriuose šiluma arba vėsuma ir elektros energija bendrai gaminamos naudojant atsinaujinantįjį dujinį ir skystąjį kurą, statyba ir eksploatavimas. Ši veikla neapima bendros šilumos arba vėsumos ir elektros gamybos, vykdomos naudojant tik biodujas ir skystuosius bioproduktus (žr. šio priedo 4.20 skirsnį).

([330]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([331]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([332]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([333]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais D35.11 ir D35.30, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([334]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([335]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([336]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([337]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([338]);

([334]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([335]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([336]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([337]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([338]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO_2e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių ([339]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė nei GPGB išvadose nustatytos ribinės vertės, taikomos dideliems kurą deginantiems įrenginiams, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.20. **Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant bioenergiją**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, kuriuose bendrai gaminama šiluma arba vėsuma ir elektros energija naudojant tik biomasę, biodujas arba skystuosius bioproduktus, neįskaitant kogeneracijos, kurią vykdant iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintas kuras maišomas su biodujomis arba skystaisiais bioproduktais (žr. šio priedo 4.19 skirsnį), statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais D35.11 ir D35.30, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

([339]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1442.

▼B

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([340]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([341]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([342]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([343]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([344]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Veikla atitinka su tvarumu, išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimu ir efektyvumu susijusius reikalavimus, nustatytus Direktyvos 2018/2001 29 straipsnyje.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma

([340]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([341]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([342]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([343]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([344]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Įrenginių, kuriems taikoma Direktyva 2010/75/ES, išmetamų teršalų kiekis neviršija teršalų išmetimo lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių ([345]), kartu užtikrinant, kad nebūtų reikšmingo poveikio kitoms aplinkos terpėms. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė nei GPGB išvadose nustatytos ribinės vertės, taikomos dideliems kurą deginantiems įrenginiams, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes. Jei įrenginiai yra zonose arba zonų dalyse, kurios neatitinka Direktyvoje 2008/50/EB nustatytų oro kokybės ribinių verčių, atsižvelgiama į keitimosi informacija rezultatus ([346]), kuriuos Komisija skelbia pagal Direktyvos (ES) 2015/2193 6 straipsnio 9 ir 10 dalis. Anaerobinio organinių medžiagų skaidymo atveju, kai pagamintas degazuotasis substratas naudojamas kaip trąša arba dirvožemį gerinanti medžiaga tiesiogiai arba po kompostavimo ar bet kokio kitokio apdorojimo, jis atitinka tręšiamųjų medžiagų reikalavimus, nustatytus Reglamento (ES) 2019/1009 II priedo 4 ir 5 sudedamųjų medžiagų kategorijose (SMK), arba nacionalinėse taisyklėse dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų. Anaerobinio skaidymo įrenginiuose, kuriuose per dieną apdorojama daugiau kaip 100 tonų medžiagos, į orą ir vandenį išmetamų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl atliekų apdorojimo ([347]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.21. **Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant saulės šiluminę energiją**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, kuriuose šiluma arba vėsuma gaminama naudojant saulės šiluminės energijos technologiją, statyba ir eksploatavimas.

Kai veikla yra neatsiejama šio priedo 7.6 skirsnyje nurodytos veiklos „Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas“ dalis, taikomi 7.6 skirsnyje nustatyti techninės analizės kriterijai.

([345]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1442.

([346]) Galutinėje technologijų ataskaitoje, parengtoje keičiantis informacija su valstybėmis narėmis, atitinkamomis pramonės šakomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis, pateikiama techninė informacija apie geriausias turimas technologijas, naudojamas vidutinio dydžio kurą deginančiuose įrenginiuose siekiant sumažinti jų poveikį aplinkai, ir apie išmetamų teršalų kiekio lygius, pasiekiamus taikant geriausias turimas ir besiformuojančias technologijas, bei susijusias išlaidas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4c c0-9679-08d929afda59/details).

([347]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

▼B

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu D35.30 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([348]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([349]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([350]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([351]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([352]);

([348]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([349]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([350]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([351]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([352]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant šią veiklą įvertinama, ar yra galimybė naudoti itin patvarią ir perdirbamą įrangą bei komponentus, kuriuos lengva išmontuoti ir atnaujinti, ir, kai įmanoma, jie naudojami.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.22. **Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant geoterminę energiją**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, gaminančių šilumą arba vėsumą iš geoterminės energijos, statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu D35.30 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

▼B

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([353]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([354]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([355]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([356]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([357]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO_2e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Didelės entalpijos geoterminės energijos sistemų eksploatacijos atveju įdiegtos taršos mažinimo sistemos, kuriomis siekiama sumažinti išmetamųjų teršalų kiekio lygį ir taip užtikrinti, kad nebūtų trukdoma pasiekti ribines oro kokybės vertes, nustatytas Direktyvose 2004/107/EB ir 2008/50/EB.

([353]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([354]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([355]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([356]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([357]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.23. **Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant atsinaujinantįjį neiškastinį dujinį ir skystąjį kurą**

Veiklos aprašymas

Šilumos gamybos įrenginių, kuriuose šiluma arba vėsuma gaminama naudojant atsinaujinantįjį dujinį ir skystąjį kurą, statyba ir eksploatavimas. Ši veikla neapima šilumos arba vėsumos gamybos naudojant tik biodujas ir skystuosius bioproduktus (žr. šio priedo 4.24 skirsnį).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu D35.30 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([358]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([359]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([360]) ar mokėjimo modeliais.

([358]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([359]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([360]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([361]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([362]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO_2e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių ([363]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dideliems kurą deginantiems įrenginiams nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.24. **Šilumos arba vėsumos gamyba iš bioenergijos**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, kuriuose šiluma arba vėsuma gaminama naudojant tik biomasę, biodujas arba skystuosius bioproduktus, neįskaitant šilumos arba vėsumos gamybos, kurią vykdant iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintas kuras maišomas su biodujomis arba skystaisiais bioproduktais (žr. šio priedo 4.23 skirsnį), statyba ir eksploatavimas.

([361]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([362]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([363]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1442.

▼B

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu D35.30 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([364]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([365]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([366]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([367]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([368]);

([364]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([365]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([366]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([367]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([368]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Veikla atitinka su tvarumu, išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimu ir efektyvumu susijusius reikalavimus, nustatytus Direktyvos 2018/2001 29 straipsnyje.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Įrenginių, kuriems taikoma Direktyva 2010/75/ES, išmetamų teršalų kiekis neviršija teršalų išmetimo lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių ([369]), kartu užtikrinant, kad nebūtų reikšmingo poveikio kitoms aplinkos terpėms. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė nei GPGB išvadose nustatytos ribinės vertės, taikomos dideliems kurą deginantiems įrenginiams, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes. Jei įrenginiai yra zonose arba zonų dalyse, kurios neatitinka Direktyvoje 2008/50/EB nustatytų oro kokybės ribinių verčių, atsižvelgiama į keitimosi informacija rezultatus ([370]), kuriuos Komisija skelbia pagal Direktyvos (ES) 2015/2193 6 straipsnio 9 ir 10 dalis. Anaerobinio organinių medžiagų skaidymo atveju, kai pagamintas degazuotasis substratas naudojamas kaip trąša arba dirvožemį gerinanti medžiaga tiesiogiai arba po kompostavimo ar bet kokio kitokio apdorojimo, jis atitinka tręšiamųjų medžiagų reikalavimus, nustatytus Reglamento (ES) 2019/1009 II priedo 4 ir 5 sudedamųjų medžiagų kategorijose (SMK), arba nacionalinėse taisyklėse dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų. Anaerobinio skaidymo įrenginiuose, kuriuose per dieną apdorojama daugiau kaip 100 tonų medžiagos, į orą ir vandenį išmetamų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl atliekų apdorojimo ([371]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.

([369]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1442.

([370]) Galutinėje technologijų ataskaitoje, parengtoje keičiantis informacija su valstybėmis narėmis, atitinkamomis pramonės šakomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis, pateikiama techninė informacija apie geriausias turimas technologijas, naudojamas vidutinio dydžio kurą deginančiuose įrenginiuose siekiant sumažinti jų poveikį aplinkai, ir apie išmetamų teršalų kiekio lygius, pasiekiamus taikant geriausias turimas ir besiformuojančias technologijas, bei susijusias išlaidas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4c c0-9679-08d929afda59/details).

([371]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.25. **Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant atliekinę šilumą**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, kuriuose šiluma arba vėsuma gaminama naudojant atliekinę šilumą, statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu D35.30 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([372]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([373]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([374]) ar mokėjimo modeliais.

([372]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([373]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([374]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([375]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([376]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdant šią veiklą įvertinama, ar yra galimybė naudoti itin patvarią ir perdirbamą įrangą bei komponentus, kuriuos lengva išmontuoti ir atnaujinti, ir, kai įmanoma, jie naudojami.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Siurbliai ir naudojama įranga, kuriai taikomas ekologinis projektavimas ir energijos vartojimo efektyvumo ženklinimas, atitinkamais atvejais atitinka Reglamente (ES) 2017/1369 nustatytus energijos vartojimo efektyvumo etiketės aukščiausios klasės reikalavimus ir įgyvendinimo reglamentus pagal Direktyvą 2009/125/EB ir yra laikoma geriausia turima technologija.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼M1

4.26. **Pažangiųjų technologijų, naudojamų energijai gaminti taikant branduolinius procesus, kuriems vykstant per branduolinio kuro ciklą susidaro kuo mažesnis atliekų kiekis, ikiprekybiniai etapai**

Veiklos aprašymas

Valstybių narių kompetentingų institucijų pagal taikytiną nacionalinę teisę licencijuotų inovatyvių elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose energija gaminama taikant branduolinius procesus, kuriems vykstant per branduolinio kuro ciklą susidaro kuo mažesnis atliekų kiekis, moksliniai tyrimai, plėtra, demonstravimas ir įrengimas.

([375]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([376]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼M1

Šiai veiklai priskiriami NACE kodai M72 ir M72.1 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([377]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([378]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([379]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([380]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([381]);

([377]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([378]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([379]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([380]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami „kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas ([priėmimo data] redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([381]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/249 *final*).

▼M1

c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

5. Veikla atitinka Euratomo sutarties ir jos pagrindu priimtų teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2013/59/Euratomas, Direktyvos 2009/71/Euratomas ir Direktyvos 2011/70/Euratomas, taip pat taikytinų pagal SESV 192 straipsnį priimtų Sąjungos aplinkos teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2011/92/ES ir Direktyvos 2000/60/EB, nuostatas.

6. Veikla atitinka nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva 2009/71/Euratomas, be kita ko, kiek tai susiję su Sąjungos branduolinių elektrinių atsparumo ekstremaliems gamtiniams pavojams, įskaitant žemės drebėjimus, vertinimu atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis. Todėl veikla vykdoma teritorijoje valstybės narės, kurioje branduolinio įrenginio eksploatuotojas:

a) pateikė branduolinės saugos įrodymų, kurių apimtis ir išsamumas atitinka galimą branduoliniam įrenginiui ir jo aikštelei aktualaus pavojaus dydį ir pobūdį (Direktyvos 2009/71/Euratomas 6 straipsnio b punktas);

b) ėmėsi pakopinės apsaugos priemonių siekdamas, *inter alia*, užtikrinti, kad būtų kuo labiau sumažintas ekstremalių išorinių gamtinių ir netyčinių žmogaus sukeltų pavojų poveikis (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8b straipsnio 1 dalies a punktas);

c) teikdamas licencijos branduolinei elektrinei statyti arba eksploatuoti paraišką atliko tinkamą branduolinio įrenginio aikštelės ir paties branduolinio įrenginio vertinimą (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8c straipsnio a punktas).

Veikla atitinka Direktyvos 2009/71/Euratomas reikalavimus, įgyvendinamus pagal naujausias tarptautines TATENA ir WENRA gaires, kuriomis prisidedama prie naujų ir esamų branduolinių elektrinių atsparumo ir pajėgumo atsilaikyti prieš ekstremalius gamtinius pavojus, įskaitant potvynius ir ekstremalias oro sąlygas, didinimo.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO_2e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.Su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens trūkumo prevencija susijusi aplinkos būklės blogėjimo rizika nustatoma ir šalinama pagal vandens naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Siekdami apriboti šilumines anomalijas, susijusias su atliekinės šilumos išleidimu, toliau nuo jūros esančių branduolinių elektrinių, kuriose vykstant tiesiasrovio šlapiojo aušinimo procesui vanduo imamas iš upės ar ežero, eksploatuotojai reguliuoja: a) didžiausią priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūrą po sumaišymo ir b) didžiausią išleidžiamo aušinimo vandens ir priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūros skirtumą. Temperatūra reguliuojama pagal individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, arba pagal ES reglamentavimo sistemoje nustatytas ribines vertes.

▼M1

	Veikla atitinka Pramonės fondo klasių (IFC) standartus. Branduolinė veikla vykdoma laikantis reikalavimų dėl žmonėms vartoti skirto vandens, nustatytų Direktyvoje 2000/60/EB ir Direktyvoje 2013/51/Euratomas, kuria nustatomi plačiosios visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimai, susiję su žmonėms vartoti skirtame vandenyje esančiomis radioaktyviosiomis medžiagomis.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Parengtas neradioaktyviųjų ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis tokių atliekų naudojimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje pagal atliekų hierarchiją, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Vadovaujantis Direktyva 2011/70/Euratomas ir laikantis Direktyvoje 2013/59/Euratomas nustatytų radiacinės saugos reikalavimų užtikrinama, kad eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapais susidarytų kuo mažiau radioaktyviųjų atliekų ir kuo daugiau nekontroliuojamųjų medžiagų. Taikoma finansavimo schema, kuria užtikrinamas tinkamas visos eksploatavimo nutraukimo veiklos ir panaudoto branduolinio kuro bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymo finansavimas pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Rekomendaciją 2006/851/Euratomas. Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Atitinkami šio skirsnio elementai įtraukti į valstybių narių ataskaitas, teikiamas Komisijai pagal Direktyvos 2011/70/Euratomas 14 straipsnio 1 dalį.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Neradioaktyvių išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių. Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Branduolinių elektrinių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes. Į orą, vandens telkinius ir gruntą (dirvožemį) išleidžiamas radioaktyviųjų medžiagų kiekis atitinka individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, ir (arba) nacionalines ribines vertes, nustatytas pagal Direktyvą 2013/51/Euratomas ir Direktyvą 2013/59/Euratomas. Panaudotas branduolinis kuras ir radioaktyviosios atliekos saugiai ir atsakingai tvarkomos pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Direktyvą 2013/59/Euratomas. Turima projektui įgyvendinti tinkamų laikino saugojimo pajėgumų ir parengti nacionaliniai dėjimo į atliekyną planai, kuriais užtikrinama, kad laikino saugojimo trukmė būtų kuo trumpesnė, laikantis Direktyvos 2011/70/Euratomas nuostatos, pagal kurią radioaktyviųjų atliekų saugojimas, įskaitant ilgalaikį saugojimą, laikomas ne dėjimo į atliekyną alternatyva, o laikinu sprendimu.

▼M1

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Kai taikytina, atliktas pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėse arba šalia jų (įskaitant „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės teritorijas, taip pat kitas saugomas teritorijas) esančių aikštelių ir (arba) vykdomų operacijų, kurios, tikėtina, gali daryti didelį poveikį pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėms, atitinkamas vertinimas ir, remiantis jo išvadomis, įgyvendintos būtinos poveikio švelninimo priemonės. Aikštelės ir (arba) operacijos neturi daryti neigiamo poveikio saugomose teritorijose esančių buveinių ar rūšių apsaugos būklei.

4.27. **Naujų branduolinių elektrinių, kuriose elektros energija ir (arba) šiluma gaminama (be kita ko, vandenilio gamybos reikmėms) naudojant geriausias turimas technologijas, statyba ir saugus eksploatavimas**

Veiklos aprašymas

Naujų branduolinių įrenginių, kurių statybos leidimą valstybių narių kompetentingos institucijos pagal taikytiną nacionalinę teisę išdavė iki 2045 m. ir kuriuose elektros energija arba technologinė šiluma gaminama, be kita ko, centralizuoto šilumos tiekimo ar pramoninių procesų, pvz., vandenilio gamybos, reikmėms (toliau – nauji branduoliniai įrenginiai), statyba ir saugus eksploatavimas, taip pat jų saugos didinimas.

Šiai veiklai priskiriami NACE kodai D35.11 ir F42.22 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

▼M1

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([382]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([383]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([384]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([385]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([386]);

c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

5. Veikla atitinka Euratomo sutarties ir jos pagrindu priimtų teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2013/59/Euratomas, Direktyvos 2009/71/Euratomas ir Direktyvos 2011/70/Euratomas, taip pat taikytinų pagal SESV 192 straipsnį priimtų Sąjungos aplinkos teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2011/92/ES ir Direktyvos 2000/60/EB, nuostatas.

6. Veikla atitinka nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva 2009/71/Euratomas, be kita ko, kiek tai susiję su Sąjungos branduolinių elektrinių atsparumo ekstremaliems gamtiniams pavojams, įskaitant žemės drebėjimus, vertinimu atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis. Todėl veikla vykdoma teritorijoje valstybės narės, kurioje branduolinio įrenginio eksploatuotojas:

a) pateikė branduolinės saugos įrodymų, kurių apimtis ir išsamumas atitinka galimą branduoliniam įrenginiui ir jo aikštelei aktualaus pavojaus dydį ir pobūdį (Direktyvos 2009/71/Euratomas 6 straipsnio b punktas);

([382]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([383]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([384]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([385]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami „kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas ([priėmimo data] redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([386]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/249 *final*).

▼M1

b) ėmėsi pakopinės apsaugos priemonių siekdamas, *inter alia*, užtikrinti, kad būtų kuo labiau sumažintas ekstremalių išorinių gamtinių ir netyčinių žmogaus sukeltų pavojų poveikis (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8b straipsnio 1 dalies a punktas);

c) teikdamas licencijos branduolinei elektrinei statyti arba eksploatuoti paraišką atliko tinkamą branduolinio įrenginio aikštelės ir paties branduolinio įrenginio vertinimą (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8c straipsnio a punktas).

Veikla atitinka Direktyvos 2009/71/Euratomas reikalavimus, įgyvendinamus pagal naujausias tarptautines TATENA ir WENRA gaires, kuriomis prisidedama prie naujų ir esamų branduolinių elektrinių atsparumo ir pajėgumo atsilaikyti prieš ekstremalius gamtinius pavojus, įskaitant potvynius ir ekstremalias oro sąlygas, didinimo.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO_2e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.Su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens trūkumo prevencija susijusi aplinkos būklės blogėjimo rizika nustatoma ir šalinama pagal vandens naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Siekdami apriboti šilumines anomalijas, susijusias su atliekinės šilumos išleidimu, toliau nuo jūros esančių branduolinių elektrinių, kuriose vykstant tiesiasrovio šlapiojo aušinimo procesui vanduo imamas iš upės ar ežero, eksploatuotojai reguliuoja: a) didžiausią priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūrą po sumaišymo ir b) didžiausią išleidžiamo aušinimo vandens ir priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūros skirtumą. Temperatūra reguliuojama pagal individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, ir (arba) pagal ES reglamentavimo sistemoje nustatytas ribines vertes. Veikla atitinka Pramonės fondo klasių (IFC) standartus. Branduolinė veikla vykdoma laikantis reikalavimų dėl žmonėms vartoti skirto vandens, nustatytų Direktyvoje 2000/60/EB ir Direktyvoje 2013/51/Euratomas, kuria nustatomi plačiosios visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimai, susiję su žmonėms vartoti skirtame vandenyje esančiomis radioaktyviosiomis medžiagomis.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Parengtas neradioaktyviųjų ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis tokių atliekų naudojimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje pagal atliekų hierarchiją, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Vadovaujantis Direktyva 2011/70/Euratomas ir laikantis Direktyvoje 2013/59/Euratomas nustatytų radiacinės saugos reikalavimų užtikrinama, kad eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapais susidarytų kuo mažiau radioaktyviųjų atliekų ir kuo daugiau nekontroliuojamųjų medžiagų.

▼M1

	Taikoma finansavimo schema, kuria užtikrinamas tinkamas visos eksploatavimo nutraukimo veiklos ir panaudoto branduolinio kuro bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymo finansavimas pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Rekomendaciją 2006/851/Euratomas. Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Atitinkami šio skirsnio elementai įtraukti į valstybių narių ataskaitas, teikiamas Komisijai pagal Direktyvos 2011/70/Euratomas 14 straipsnio 1 dalį.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Neradioaktyvių išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių. Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Branduolinių elektrinių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes. Į orą, vandens telkinius ir gruntą (dirvožemį) išleidžiamas radioaktyviųjų medžiagų kiekis atitinka individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, ir (arba) nacionalines ribines vertes, nustatytas pagal Direktyvą 2013/51/Euratomas ir Direktyvą 2013/59/Euratomas. Panaudotas branduolinis kuras ir radioaktyviosios atliekos saugiai ir atsakingai tvarkomos pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Direktyvą 2013/59/Euratomas. Turima projektui įgyvendinti tinkamų laikino saugojimo pajėgumų ir parengti nacionaliniai dėjimo į atliekyną planai, kuriais užtikrinama, kad laikino saugojimo trukmė būtų kuo trumpesnė, laikantis Direktyvos 2011/70/Euratomas nuostatos, pagal kurią radioaktyviųjų atliekų saugojimas, įskaitant ilgalaikį saugojimą, laikomas ne dėjimo į atliekyną alternatyva, o laikinu sprendimu.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Kai taikytina, atliktas pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėse arba šalia jų (įskaitant „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės teritorijas, taip pat kitas saugomas teritorijas) esančių aikštelių ir (arba) vykdomų operacijų, kurios, tikėtina, gali daryti didelį poveikį pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėms, atitinkamas vertinimas ir, remiantis jo išvadomis, įgyvendintos būtinos poveikio švelninimo priemonės. Aikštelės ir (arba) operacijos neturi daryti neigiamo poveikio saugomose teritorijose esančių buveinių ar rūšių apsaugos būklei.

▼M1

4.28. **Elektros energijos gamyba iš branduolinės energijos esamuose įrenginiuose**

Veiklos aprašymas

Esamų branduolinių įrenginių, kuriuose elektros energija arba šiluma gaminama iš branduolinės energijos (toliau – branduolinės elektrinės), modifikacija siekiant pratęsti jų saugaus eksploatavimo laiką, kurios leidimą valstybių narių kompetentingos institucijos pagal taikytiną nacionalinę teisę išdavė iki 2040 m.

Šiai veiklai priskiriami NACE kodai D35.11 ir F42.2 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([387]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([388]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([389]) ar mokėjimo modeliais.

([387]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([388]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([389]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼M1

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([390]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([391]);

c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

5. Veikla atitinka Euratomo sutarties ir jos pagrindu priimtų teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2013/59/Euratomas, Direktyvos 2009/71/Euratomas ir Direktyvos 2011/70/Euratomas, taip pat taikytinų pagal SESV 192 straipsnį priimtų Sąjungos aplinkos teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2011/92/ES ir Direktyvos 2000/60/EB, nuostatas.

6. Veikla atitinka nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva 2009/71/Euratomas, be kita ko, kiek tai susiję su Sąjungos branduolinių elektrinių atsparumo ekstremaliems gamtiniams pavojams, įskaitant žemės drebėjimus, vertinimu atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis. Todėl veikla vykdoma teritorijoje valstybės narės, kurioje branduolinio įrenginio eksploatuotojas:

   a) pateikė branduolinės saugos įrodymų, kurių apimtis ir išsamumas atitinka galimą branduoliniam įrenginiui ir jo aikštelei aktualaus pavojaus dydį ir pobūdį (Direktyvos 2009/71/Euratomas 6 straipsnio b punktas);

   b) ėmėsi pakopinės apsaugos priemonių siekdamas, *inter alia*, užtikrinti, kad būtų kuo labiau sumažintas ekstremalių išorinių gamtinių ir netyčinių žmogaus sukeltų pavojų poveikis (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8b straipsnio 1 dalies a punktas);

   c) teikdamas licencijos branduolinei elektrinei statyti arba eksploatuoti paraišką atliko tinkamą branduolinio įrenginio aikštelės ir paties branduolinio įrenginio vertinimą (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8c straipsnio a punktas).

Veikla atitinka Direktyvos 2009/71/Euratomas reikalavimus, įgyvendinamus pagal naujausias tarptautines TATENA ir WENRA gaires, kuriomis prisidedama prie naujų ir esamų branduolinių elektrinių atsparumo ir pajėgumo atsilaikyti prieš ekstremalius gamtinius pavojus, įskaitant potvynius ir ekstremalias oro sąlygas, didinimo.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO_2e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. Su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens trūkumo prevencija susijusi aplinkos būklės blogėjimo rizika nustatoma ir šalinama pagal vandens naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.

([390]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami „kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas ([priėmimo data] redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([391]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/249 *final*).

▼M1

	Siekdami apriboti šilumines anomalijas, susijusias su atliekinės šilumos išleidimu, toliau nuo jūros esančių branduolinių elektrinių, kuriose vykstant tiesiasrovio šlapiojo aušinimo procesui vanduo imamas iš upės ar ežero, eksploatuotojai reguliuoja: a) didžiausią priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūrą po sumaišymo ir b) didžiausią išleidžiamo aušinimo vandens ir priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūros skirtumą. Temperatūra reguliuojama pagal individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, arba pagal Sąjungos teisėje nustatytas ribines vertes. Veikla atitinka Pramonės fondo klasių (IFC) standartus. Branduolinė veikla vykdoma laikantis reikalavimų dėl žmonėms vartoti skirto vandens, nustatytų Direktyvoje 2000/60/EB ir Direktyvoje 2013/51/Euratomas, kuria nustatomi plačiosios visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimai, susiję su žmonėms vartoti skirtame vandenyje esančiomis radioaktyviosiomis medžiagomis.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Parengtas neradioaktyviųjų ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis tokių atliekų naudojimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje pagal atliekų hierarchiją, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Vadovaujantis Direktyva 2011/70/Euratomas ir laikantis Direktyvoje 2013/59/Euratomas nustatytų radiacinės saugos reikalavimų užtikrinama, kad eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapais susidarytų kuo mažiau radioaktyviųjų atliekų ir kuo daugiau nekontroliuojamųjų medžiagų. Taikoma finansavimo schema, kuria užtikrinamas tinkamas visos eksploatavimo nutraukimo veiklos ir panaudoto branduolinio kuro bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymo finansavimas pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Rekomendaciją 2006/851/Euratomas. Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Atitinkami šio skirsnio elementai įtraukti į valstybių narių ataskaitas, teikiamas Komisijai pagal Direktyvos 2011/70/Euratomas 14 straipsnio 1 dalį.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Neradioaktyvių išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių. Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Branduolinių elektrinių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.

▼M1

	Į orą, vandens telkinius ir gruntą (dirvožemį) išleidžiamas radioaktyviųjų medžiagų kiekis atitinka individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, ir (arba) nacionalines ribines vertes, nustatytas pagal Direktyvą 2013/51/Euratomas ir Direktyvą 2013/59/Euratomas. Panaudotas branduolinis kuras ir radioaktyviosios atliekos saugiai ir atsakingai tvarkomos pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Direktyvą 2013/59/Euratomas. Turima projektui įgyvendinti tinkamų laikino saugojimo pajėgumų ir parengti nacionaliniai dėjimo į atliekyną planai, kuriais užtikrinama, kad laikino saugojimo trukmė būtų kuo trumpesnė, laikantis Direktyvos 2011/70/Euratomas nuostatos, pagal kurią radioaktyviųjų atliekų saugojimas, įskaitant ilgalaikį saugojimą, laikomas ne dėjimo į atliekyną alternatyva, o laikinu sprendimu.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Kai taikytina, atliktas pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėse arba šalia jų (įskaitant „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės teritorijas, taip pat kitas saugomas teritorijas) esančių aikštelių ir (arba) vykdomų operacijų, kurios, tikėtina, gali daryti didelį poveikį pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėms, atitinkamas vertinimas ir, remiantis jo išvadomis, įgyvendintos būtinos poveikio švelninimo priemonės. Aikštelės ir (arba) operacijos neturi daryti neigiamo poveikio saugomose teritorijose esančių buveinių ar rūšių apsaugos būklei.

4.29. **Elektros energijos gamyba iš iškastinio dujinio kuro**

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose elektros energija gaminama iš iškastinio dujinio kuro ir kurie atitinka I priedo 4.29 skirsnio 1 punkto a papunktyje nustatytus kriterijus, statyba arba eksploatavimas. Ši veikla neapima elektros energijos gamybos tik iš atsinaujinančiojo neiškastinio dujinio ir skystojo kuro, nurodyto I priedo 4.7 skirsnyje, ir biodujų bei skystųjų bioproduktų, nurodytų I priedo 4.8 skirsnyje.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais D35.11 ir F42.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

▼M1

a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([392]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([393]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([394]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([395]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([396]);

c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

([392]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([393]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([394]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([395]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami „kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas ([priėmimo data] redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([396]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/249 *final*).

▼M1

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO_2e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių. Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.30. **Didelio naudingumo bendra šilumos ir (arba) vėsumos ir elektros energijos gamyba naudojant iškastinį dujinį kurą**

Veiklos aprašymas

Bendros šilumos ir (arba) vėsumos ir elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose naudojamas iškastinis dujinis kuras ir kurie atitinka I priedo 4.30 skirsnio 1 punkto a papunktyje nustatytus kriterijus, statyba, atnaujinimas ir eksploatavimas. Ši veikla neapima didelio naudingumo bendros šilumos ir (arba) vėsumos ir elektros energijos gamybos tik iš atsinaujinančiojo neiškastinio dujinio ir skystojo kuro, nurodyto I priedo 4.19 skirsnyje, ir biodujų bei skystųjų bioproduktų, nurodytų I priedo 4.20 skirsnyje.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys gali būti siejamos su NACE kodais D35.11 ir D35.30 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

▼M1

b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([397]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([398]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([399]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([400]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([401]);

c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO_2e/kWh.

([397]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([398]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([399]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([400]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami „kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas ([priėmimo data] redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([401]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/249 *final*).

▼M1

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių. Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.31. **Šilumos ir (arba) vėsumos gamyba iš iškastinio dujinio kuro efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemoje**

Veiklos aprašymas

Šilumos gamybos įrenginių, kuriuose šilumai ir (arba) vėsumai gaminti naudojamas iškastinis dujinis kuras, kurie prijungti prie Direktyvos 2012/27/ES 2 straipsnio 41 punkte apibrėžto efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemos ir kurie atitinka I priedo 4.31 skirsnio 1 punkto a papunktyje nustatytus kriterijus, statyba, atnaujinimas ir eksploatavimas. Ši veikla neapima šilumos ir (arba) vėsumos gamybos efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemoje tik iš atsinaujinančiojo neiškastinio dujinio ir skystojo kuro, nurodyto I priedo 4.23 skirsnyje, ir biodujų bei skystųjų bioproduktų, nurodytų I priedo 4.24 skirsnyje.

Šiai veiklai priskiriamas NACE kodas D35.30 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

▼M1

b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([402]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([403]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([404]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([405]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([406]);

c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO_2e/kWh.

([402]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([403]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([404]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([405]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami „kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas ([priėmimo data] redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([406]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/249 *final*).

▼M1

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių. Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼B

5. VANDENTIEKA, KANALIZACIJA, ATLIEKŲ TVARKYMAS, VALYMO VEIKLA

5.1. **Vandens surinkimo, valymo ir tiekimo sistemų statyba, išplėtimas ir eksploatavimas**

Veiklos aprašymas

Vandens surinkimo, valymo ir tiekimo sistemų statyba, plėtra ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E36.00 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

▼B

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([407]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([408]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([409]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([410]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([411]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma

([407]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([408]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([409]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([410]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([411]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

5.2. **Vandens surinkimo, valymo ir tiekimo sistemų atnaujinimas**

Veiklos aprašymas

Vandens surinkimo, valymo ir tiekimo sistemų atnaujinimas, įskaitant vandens surinkimo, valymo ir skirstymo infrastruktūros atnaujinimą namų ūkių ir pramonės reikmėms. Vykdant veiklą renkamo, valomo arba tiekiamo vandens srauto dydis iš esmės nepakinta.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E36.00 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([412]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([413]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([414]) ar mokėjimo modeliais.

([412]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([413]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([414]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([415]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([416]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

5.3. **Nuotekų surinkimo ir valymo sistemų statyba, išplėtimas ir eksploatavimas**

Veiklos aprašymas

Centralizuotų nuotekų sistemų, įskaitant surinkimą (kanalizacijos tinklą) ir valymą, statyba, išplėtimas ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E37.00 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

([415]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([416]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([417]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([418]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([419]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([420]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([421]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Yra atliktas iš centralizuotos nuotekų sistemos, apimančios nuotekų surinkimą (kanalizacijos tinklą) ir valymą, tiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio vertinimas ([422]). Pareikalavus rezultatai atskleidžiami investuotojams ir klientams.

([417]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([418]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([419]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([420]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([421]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([422]) Pavyzdžiui, pagal IPCC nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gaires, taikomas nuotekų valymo veiklai (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf).

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. Kai nuotekos valomos tiek, kad jas būtų galima pakartotinai panaudoti drėkinimui žemės ūkyje, apibrėžti ir įgyvendinti būtini rizikos valdymo veiksmai, siekiant išvengti neigiamo poveikio aplinkai ([423]).
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Nuotekų išleidimas į priimančiuosius vandenis atitinka Direktyvoje 91/271/EEB nustatytus reikalavimus, arba nacionalines nuostatas, kuriomis nustatomi didžiausi leidžiami su nuotekomis į priimančiuosius vandenis išleidžiamų teršalų kiekiai. Įgyvendintos atitinkamos priemonės, kuriomis siekiama išvengti pernelyg didelio paviršinių nuotekų nutekėjimo iš nuotekų surinkimo sistemos ir jį sumažinti ir kurios gali apimti gamtos procesais pagrįstus sprendimus, atskiras paviršinių nuotekų surinkimo sistemas, sulaikymo rezervuarus ir pirmojo nuplaunamojo vandens valymą. Nuotekų dumblas naudojamas laikantis Direktyvos 86/278/EEB arba taip, kaip reikalaujama nacionalinėje teisėje, susijusioje su dumblo paskleidimu dirvos paviršiuje ar kitokiu naudojimu ant dirvožemio arba dirvožemyje.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

5.4. **Nuotekų surinkimo ir valymo sistemų atnaujinimas**

Veiklos aprašymas

Centralizuotų nuotekų sistemų, įskaitant surinkimą (kanalizacijos tinklą) ir valymą, atnaujinimas. Vykdant veiklą nuotekų sistemoje renkamo ar valomo vandens srauto ar apkrovos dydis iš esmės nepakinta.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu E37.00 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

([423]) Kaip nurodyta 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų (OL L 177, 2020 6 5, p. 32) II priede.

▼B

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([424]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([425]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([426]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([427]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([428]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Yra atliktas iš centralizuotos nuotekų sistemos, apimančios nuotekų surinkimą (kanalizacijos tinklą) ir valymą, tiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio vertinimas ([429]). Pareikalavus rezultatai atskleidžiami investuotojams ir klientams.

([424]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([425]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([426]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([427]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([428]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([429]) Pavyzdžiui, pagal IPCC nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos gaires, taikomas nuotekų valymo veiklai (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf).

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. Kai nuotekos valomos tiek, kad jas būtų galima pakartotinai panaudoti drėkinimui žemės ūkyje, apibrėžti ir įgyvendinti būtini rizikos valdymo veiksmai, siekiant išvengti neigiamo poveikio aplinkai ([430]).
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Nuotekų išleidimas į priimančiuosius vandenis atitinka Direktyvoje 91/271/EEB nustatytus reikalavimus, arba nacionalines nuostatas, kuriomis nustatomi didžiausi leidžiami su nuotekomis į priimančiuosius vandenis išleidžiamų teršalų kiekiai. Įgyvendintos atitinkamos priemonės, kuriomis siekiama išvengti pernelyg didelio paviršinių nuotekų nutekėjimo iš nuotekų surinkimo sistemos ir jį sumažinti ir kurios gali apimti gamtos procesais pagrįstus sprendimus, atskiras paviršinių nuotekų surinkimo sistemas, sulaikymo rezervuarus ir pirmojo nuplaunamojo vandens valymą. Nuotekų dumblas naudojamas laikantis Direktyvos 86/278/EEB arba taip, kaip reikalaujama nacionalinėje teisėje, susijusioje su dumblo paskleidimu dirvos paviršiuje ar kitokiu naudojimu ant dirvožemio arba dirvožemyje.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

5.5. **Susidarymo vietoje atskirtų nepavojingų atliekų rinkimas ir vežimas**

Veiklos aprašymas

Atskiras vienos rūšies arba į bendrą grupę sujungtų nepavojingų atliekų rinkimas ir vežimas ([431]) siekiant paruošti jas pakartotiniam naudojimui arba perdirbimui.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu E38.11 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

([430]) Kaip nurodyta 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų (OL L 177, 2020 6 5, p. 32) II priede.

([431]) Sąjungoje veikla atitinka Direktyvos 2008/98/EB 10 straipsnio 3 dalį ir nacionalinius teisės aktus bei atliekų tvarkymo planus.

▼B

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([432]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([433]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([434]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([435]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([436]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

([432]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([433]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([434]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([435]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([436]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Atskirai surinktos atliekų frakcijos atliekų saugojimo ir perdavimo įrenginiuose nemaišomos su kitomis atliekomis ar skirtingas savybes turinčiomis medžiagomis.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

5.6. **Anaerobinis nuotekų dumblo skaidymas**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, skirtų nuotekų dumblui valyti anaerobinio skaidymo būdu, atitinkamai gaminant ir naudojant biodujas ar chemines medžiagas, statyba ir eksploatavimas.

▼M2

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E37.00 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

▼B

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([437]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([438]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([439]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([440]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([441]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Parengtas metano nuotėkio įrenginyje stebėsenos planas.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su anaerobiniam atliekų apdorojimui taikomais geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl atliekų apdorojimo ([442]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kai gautąjį degazuotąjį substratą ketinama naudoti kaip trąšas arba dirvožemį gerinančias medžiagas, apie azoto kiekį jame (su ± 25 proc. paklaida) pranešama pirkėjui arba už degazuotojo substrato pašalinimą atsakingam subjektui.

([437]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([438]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([439]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([440]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([441]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([442]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

5.7. **Anaerobinis biologinių atliekų skaidymas**

Veiklos aprašymas

Specialių įrenginių, skirtų atskirai surenkamoms biologinėms atliekoms apdoroti anaerobinio skaidymo būdu ([443]), atitinkamai gaminant ir naudojant biodujas ir degazuotąjį substratą arba chemines medžiagas, statyba arba eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E38.21 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([444]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([445]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([446]) ar mokėjimo modeliais.

([443]) Kaip apibrėžta Direktyvos 2008/98/EB 3 straipsnio 4 punkte.

([444]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([445]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([446]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([447]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([448]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Parengtas stebėsenos ir nenumatytų atvejų planas, siekiant kuo labiau sumažinti metano nuotėkį įrenginyje.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Anaerobinio skaidymo įrenginiuose, kuriuose per dieną apdorojama daugiau kaip 100 tonų medžiagos, į orą ir vandenį išmetamų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl atliekų apdorojimo ([449]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Pagamintas degazuotasis substratas atitinka tręšiamosioms medžiagoms taikomus reikalavimus, nustatytus atitinkamai Reglamento (ES) 2019/1009 II priedo 4 ir 5 sudedamųjų medžiagų kategorijose (SMK), taikomose degazuotajam substratui, arba 3 SMK, taikomoje kompostui, arba nacionalinėse taisyklėse dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų. Apie azoto kiekį (su ± 25 proc. paklaida) degazuotajame substrate, kuris yra naudojamas kaip trąša arba dirvožemį gerinanti medžiaga, pranešama pirkėjui arba už degazuotojo substrato pašalinimą atsakingam subjektui.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

([447]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([448]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([449]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

▼B

5.8. **Biologinių atliekų kompostavimas**

Veiklos aprašymas

Specialių įrenginių, skirtų atskirai surenkamoms biologinėms atliekoms apdoroti kompostuojant (aerobinis skaidymas), taip gaminant ir naudojant kompostą, statyba arba eksploatavimas ([835]).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E38.21 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([451]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([452]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([453]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

([835]) Biologinių atliekų sąvoka apibrėžta Direktyvos 2008/98/EB 3 straipsnio 4 punkte.

([451]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([452]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([453]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([454]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([455]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Kompostavimo įrenginiuose, kuriuose per dieną apdorojama daugiau kaip 75 tonų medžiagos, į orą ir vandenį išmetamų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su anaerobiniam atliekų apdorojimui taikomais geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl atliekų apdorojimo ([456]). Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Statybvietėje įdiegta sistema, neleidžianti filtratui patekti į požeminį vandenį. Pagamintas kompostas atitinka tręšiamosioms medžiagoms taikomus reikalavimus, nustatytus Reglamento (ES) 2019/1009 II priedo sudedamųjų medžiagų 3 kategorijoje (SMK), arba nacionalines taisykles dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų arba dirvožemį gerinančių medžiagų.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

5.9. **Medžiagų atgavimas iš nepavojingų atliekų**

Veiklos aprašymas

Įrenginių, skirtų atskirai surinktų nepavojingų atliekų srautų rūšiavimui ir perdirbimui į antrines žaliavas, susijusiam su mechaniniu pakartotiniu apdorojimu, bet ne užpildymo tikslais, statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E38.32 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([454]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([455]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([456]) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([457]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([458]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([459]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([460]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([461]);

([457]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([458]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([459]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([460]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([461]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

5.10. **Sąvartyno dujų surinkimas ir naudojimas**

Veiklos aprašymas

Sąvartyno dujų surinkimo ir panaudojimo infrastruktūros ([462]) įrengimas ir eksploatavimas stacionariai uždaruose sąvartynuose ar sąvartyno sekcijose, naudojant naujus arba papildomus specialius techninius įrenginius ir įrangą, sumontuotus vykstant arba pasibaigus sąvartyno sekcijos uždarymui.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu E38.21 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

([462]) Sąvartyno sąvoka apibrėžta 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyvos 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų (OL L 182, 1999 7 16, p. 1) 2 straipsnio g punkte.

▼B

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([463]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([464]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([465]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([466]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([467]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Parengtas metano nuotėkio įrenginyje stebėsenos planas.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma

([463]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([464]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([465]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([466]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([467]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Seni sąvartynai, kuriuose įrengta sąvartyno dujų surinkimo sistema, visam laikui uždaromi, valomi ir vėliau prižiūrimi laikantis šių taisyklių: (a) Direktyvos 1999/31/EB I priede nustatytų bendrųjų reikalavimų; (b) tos direktyvos III priede nustatytų kontrolės ir stebėsenos procedūrų.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

5.11. **CO_2 transportavimas**

Veiklos aprašymas

Surinkto CO_2 transportavimas naudojant visų rūšių transportavimo priemones, CO_2 transportavimo vamzdynų tiesimas ir eksploatavimas ir dujų tinklų modifikavimas, jeigu pagrindinis šios veiklos tikslas yra surinkto CO_2 integravimas ir jeigu:

(a) transportuojant CO_2 iš įrenginio, kuriame jis surenkamas, į įpurškimo vietą CO_2 nuotėkis yra ne didesnis kaip 0,5 proc. to transportuojamo CO_2 masės;

(b) CO_2 pristatomas į nuolatinę CO_2 saugyklą, atitinkančią CO_2 požeminiam geologiniam saugojimui taikomus kriterijus, nustatytus šio priedo 5.12 skirsnyje arba į kitų rūšių transportavimo priemones, kuriomis CO_2 pristatomas į tuos kriterijus atitinkančią nuolatinę CO_2 saugyklą;

(c) naudojamos tinkamos nuotėkio aptikimo sistemos ir yra parengtas stebėsenos planas, o ataskaitą tikrina nepriklausoma trečioji šalis;

(d) veikla gali apimti turto, kuriuo padidinamas esamo tinklo lankstumas ir pagerinamas jo valdymas, įrengimą.

Ši veikla galėtų būti siejama su keliais NACE kodais, visų pirma kodais F42.21 ir H49.50, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

▼B

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([468]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([469]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([470]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([471]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([472]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Parengtas CO_2 nutekėjimo stebėsenos planas.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma

([468]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([469]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([470]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([471]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([472]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

5.12. **Požeminis nuolatinis geologinis CO_2 saugojimas**

Veiklos aprašymas

Nuolatinis surinkto CO_2 saugojimas atitinkamose požeminėse geologinėse formacijose.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu E39.00 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([473]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([474]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([475]) ar mokėjimo modeliais.

([473]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([474]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([475]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([476]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([477]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Parengtas CO_2 nutekėjimo stebėsenos planas.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka Direktyvą 2009/31/EB.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

▼M2

5.13. **Gėlinimas**

Veiklos aprašymas

Gėlinimo įrenginių statyba, eksploatavimas, modernizavimas, plėtimas ir atnaujinimas siekiant gaminti vandenį, skirstomą geriamojo vandens tiekimo sistemose.

Ši ekonominė veikla apima jūros arba sūroko vandens ėmimą, pirminį valymą (pvz., valymą, skirtą teršalams, susiformavusiems nešvarumams arba apžaloms pašalinti), pagrindinį valymą (pvz., atvirkštinį osmosą naudojant membraninę technologiją), baigiamąjį valymą (dezinfekciją ir kondicionavimą) ir išvalyto vandens saugojimą. Ši ekonominė veikla taip pat apima druskingo vandens (nereikalingo vandens) šalinimą gilia-vandeniais vamzdžiais ar ištekėjimo kanalais, užtikrinant atskiedimą, arba kitais išleidimo būdais, jei įrenginiai yra toliau nuo jūros (pvz., sūroko vandens gėlinimo atveju).

Ekonominė veikla gali būti susijusi su įvairaus druskingumo lygio vande-nimis, kurie negali būti apibūdinami kaip gėlas vanduo, kaip apibrėžta Direktyvos 2000/60/EB II priede.

([476]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaiz-džiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([477]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼M2

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E36.00 ir F42.9, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Jei šios kategorijos ekonominė veikla atitinka 5 punkte nustatytą svaraus prisidėjimo kriterijų, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kurių iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams tos veiklos numatytosios trukmės laikotarpiu;

b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek ta su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

a) veiklos, kurios numatoma trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant bent mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([478]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([479]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([480]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

([478]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([479]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2023 m. birželio 27 d. redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([480]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM(2013) 249 *final*).

▼M2

b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([481]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([482]);

c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

d) yra stebimi ir vertinami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

5. Kad veikla būtų laikoma Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudarančia veikla, ekonominės veiklos vykdytojas esamos ir būsimos su klimatu susijusios rizikos vertinime, apimančiame netikrumą ir grindžiamame patikimais duomenimis, įrodo, kad vykdant veiklą sukuriama technologija, produktas, paslauga, informacija arba praktika arba yra skatinama juos naudoti, siekiant vieno iš toliau išvardytų pagrindinių tikslų:

a) padidinti kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygį;

b) prisidėti prie kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos prisitaikymo arba pritaikymo pastangų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Gėlinimo įrenginių išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis neviršija 1 080 g CO_2e vienam kubiniam metrui pagaminto gėlo vandens (įskaitant valymus, pumpavimą ir druskingo vandens šalinimą bei tuo susijusį energijos suvartojimą).
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Siekiant, kad būtų pasiekta gera vandens išteklių būklė ir geras ekologinis potencialas, apibrėžti Reglamento (ES) 2020/852 2 straipsnio 22 ir 23 punktuose, konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais nustatyta ir pašalinta aplinkos būklės blogėjimo rizika, susijusi su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens stygiaus vengimu, laikantis Direktyvos 2000/60/EB ([483]) ir galimai paveiktam vandens telkiniui ar telkiniams skirto pagal tą direktyvą parengto vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo plano. Projektui leidimą suteikė kompetentinga institucija pagal integruoto vandens išteklių valdymo sistemą, visų pirma atsižvelgusi į visas kitas perspektyvias vandens tiekimo galimybes, vandens paklausos valdymą ir efektyvumo didinimo priemones, po konsultacijos su vandens išteklių valdymo institucijomis.

([481]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2023 m. birželio 27 d. redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([482]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM(2013) 249 *final*).

([483]) Trečiosiose šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama lygiaverčių tikslų užtikrinti gerą vandens išteklių būklę ir gerą ekologinį potencialą, taikant lygiavertes procedūrines ir esmines taisykles, t. y. pagal vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kuriuo užtikrinama, kad 1) būtų įvertintas veiklos poveikis nustatytai galimai paveikto vandens telkinio ar telkinių būklei arba ekologiniam potencialui ir 2) būtų išvengta geros būklės ir (arba) ekologinio potencialo prastėjimo arba jam būtų užkirstas kelias, o kai tai neįmanoma, 3) jis būtų pagrįstas tuo, kad nėra geresnių aplinkosauginių alternatyvų, kurios nebūtų neproporcingai brangios arba techniškai neįgyvendinamos, ir kad yra imtasi visų praktiškai įgyvendinamų priemonių, kuriomis siekiama sušvelninti neigiamą poveikį vandens telkinio būklei.

▼M2

	Pagal nacionalinės teisės aktus atliekamas poveikio aplinkai vertinimas arba analizė, į kuriuos įtraukiamas poveikio gėlam vandeniui ir jūrų vandenims vertinimas pagal direktyvas 2000/60/EB ir 2008/56/EB. Veikla netrukdo pasiekti geros jūrų vandenų aplinkos būklės arba nepablogina padėties jūrų vandenyse, kurių aplinkos būklė jau yra gera, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 2 straipsnio 21 punkte ir nurodyta Direktyvoje 2008/56/EB, kuria visų pirma reikalaujama imtis tinkamų priemonių siekiant užkirsti kelią poveikiui, susijusiam su tos direktyvos I priede nustatytais deskriptoriais, arba jį sušvelninti, atsižvelgiant į Sprendime (ES) 2017/848 nustatytus tiems deskriptoriams taikomus atitinkamus kriterijus ir metodologinius standartus. Veikla atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/89/ES ([484]). Siekdami apriboti šilumines anomalijas, susijusias su atliekinės šilumos išleidimu, gėlinimo įrenginių operatoriai reguliuoja: a) didžiausią priimančiojo jūros vandens telkinio temperatūrą po sumaišymo; b) didžiausią išleidžiamo sūraus vandens ir priimančiojo jūros vandens telkinio temperatūros skirtumą. Temperatūra reguliuojama pagal Sąjungos ir nacionalinėje teisėje nustatytas ribines vertes.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Druskingas vanduo šalinamas remiantis poveikio aplinkai tyrimu, įskaitant konkrečiai vietai skirtą poveikio, susijusio su druskingo vandens išleidimu į jūrą, vertinimą, atsižvelgiant į šiuos elementus: a) vietos pirminės būklės, pvz., jūros vandens kokybės, topografijos, hidrodinaminių savybių ir jūrų ekosistemų, aprašymą ir supratimą remiantis vietoje atliekamais matavimais ir tyrimais; b) druskingo vandens išleidimo poveikio analizę, pagrįstą išleisto druskingo vandens pasklidimo modeliavimu ir laboratoriniu toksiškumo testavimu, siekiant nustatyti saugias išleidimo sąlygas, atsižvelgiant į druskos koncentraciją, bendrą šarmingumą, temperatūrą ir toksiškų metalų kiekį. Reikalaujamas vertinimo detalumo lygis turi būti tinkamas pagal gėlinimo įrenginio dydį, procesą ir regeneravimo apimtis, taip pat jo vietą.

([484]) 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/89/ES, kuria nustatoma jūrinių teritorijų planavimo sistema (OL L 257, 2014 8 28, p. 135).

▼M2

	Poveikio aplinkai tyrimas parodo, kad druskingo vandens išleidimas nepablogina ekosistemos vientisumo. Remiantis poveikio aplinkai tyrimu, vykdant šią veiklą taikomi saugaus druskingo vandens išleidimo kriterijai, įskaitant konkrečiai vietai taikomus minimalaus druskingo vandens atskiedimo tikslus, grindžiamus tinkamu vietos vandens sąlygų, ekosistemų, rūšių ir buveinių apibūdinimu, siekiant sumažinti galimą neigiamą druskingo vandens pašalinimo poveikį.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Atliktas poveikio aplinkai vertinimas (PAV) arba analizė ([485]) pagal atitinkamus PAV reglamentuojančius nacionalinės teisės aktus ([486]). Jei buvo atliktas poveikio aplinkai vertinimas, prireikus aplinkos apsaugos tikslais įgyvendinamos poveikio švelninimo ir atkuriamosios bei kompensuojamosios priemonės. Remiantis veiklos poveikio vertinimu, kuriame atsižvelgiama į geriausias turimas žinias, veikla nedaro reikšmingo poveikio saugomoms teritorijoms (UNESCO pasaulio paveldo objektams, pagrindinėms biologinės įvairovės teritorijoms, taip pat kitoms saugomoms teritorijoms, kurios nėra „Natura 2000“ teritorijos) ir saugomoms rūšims ([487]).

▼B

6. TRANSPORTAS

6.1. **Keleivinis tarpmiestinis geležinkelių transportas**

Veiklos aprašymas

Keleivinio transporto priemonių, naudojančių geležinkelio riedmenis didelę geografinę teritoriją apimančiuose magistraliniuose tinkluose, pirkimas, finansavimas, nuoma, išperkamoji nuoma ir eksploatavimas, keleivių vežimas tarpmiestinio susisiekimo geležinkeliais ir miegamųjų vagonų arba restorano restoranų eksploatavimas kaip integruota geležinkelio įmonės veikla.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais H49.10, N77.39, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

([485]) Procedūra, pagal kurią kompetentinga institucija nustato, ar turi būti atliekamas Direktyvos 2011/92/ES II priede išvardytų projektų poveikio aplinkai vertinimas (kaip nurodyta tos direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje).

([486]) Trečiosiose šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, pagal kuriuos reikalaujama atlikti poveikio aplinkai vertinimą arba analizę, pvz., pagal TFK veiklos standartą Nr. 1 „Aplinkos ir socialinės rizikos vertinimas ir valdymas“.

([487]) Trečiosiose šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama apsaugoti natūralias buveines, laukinę fauną ir florą ir pagal kuriuos reikalaujama atlikti 1) analizės procedūrą, siekiant nustatyti, ar konkrečios veiklos atveju reikia atlikti jos galimo poveikio saugomoms buveinėms ir rūšims vertinimą; 2) tokį tinkamą vertinimą, kai atlikus analizę nustatoma, kad jį reikia atlikti, pvz., TFK veiklos standartą Nr. 6 „Biologinės įvairovės apsauga ir tvarus gyvųjų gamtos išteklių valdymas.“

▼B

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([478]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([479]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([480]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([481]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([482]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma

([478]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([479]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([480]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([481]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([482]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos priemonės atliekoms tvarkyti pagal atliekų hierarchiją, visų pirma techninės priežiūros metu.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Geležinkelių lokomotyvams varyti skirti varikliai ir varikliniams vagonams varyti skirti varikliai atitinka Reglamento (ES) 2016/1628 II priede nustatytas išmetamųjų teršalų kiekio ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.2. **Krovininis geležinkelių transportas**

Veiklos aprašymas

Krovininio transporto, naudojamo magistralinių geležinkelių tinkluose, taip pat trumpųjų linijų krovininių gabenimui skirtuose geležinkeliuose, pirkimas, finansavimas, išperkamoji nuoma, nuoma ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais H49.20 ir N77.39, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([483]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

([483]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

▼B

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([484]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([485]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([486]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([487]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Traukiniai ir vagonai nėra skirti iškastiniam kurui gabenti.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos priemonės atliekoms tvarkyti pagal atliekų hierarchiją, visų pirma techninės priežiūros metu.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Geležinkelių lokomotyvams varyti skirti varikliai ir varikliniams vagonams varyti skirti varikliai atitinka Reglamento (ES) 2016/1628 II priede nustatytas išmetamųjų teršalų kiekio ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.3. **Miesto ir priemiestinis transportas, keleivinis kelių transportas**

Veiklos aprašymas

Keleivinio miesto ir priemiestinio transporto priemonių ir keleivinių kelių transporto priemonių pirkimas, finansavimas, išperkamoji nuoma, nuoma ir eksploatavimas.

Motorinių transporto priemonių atveju veikla apima M2 arba M3 kategorijos transporto priemonių eksploatavimą pagal Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalį keleivių vežimo tikslu.

([484]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([485]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([486]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([487]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys gali apimti vežimą įvairių rūšių sausumos transportu, pvz., autobusu, tramvajumi, troleibusu, metro ir estakadiniais geležinkeliais. Ši veikla taip pat apima iš miesto į oro uostą arba į stotį vedančias linijas, taip pat funikulieriaus geležinkelių bei pakabinamųjų lynų kelių eksploatavimą, kai jie yra miesto ar priemiestinio tranzito sistemų dalis.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšims taip pat priskiriamos reguliarios vežimo tolimojo susisiekimo autobusais paslaugos, užsakomieji reisai, ekskursijos ir kitos nemaršrutinio vežimo tolimojo susisiekimo autobusais paslaugos, oro uosto švytuoklinio maršruto autobusų, mokyklinių autobusų ir darbuotojams vežti skirtų autobusų eksploatavimą.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais H49.31, H49.3.9, N77.39 ir N77.11, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([488]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([489]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([490]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

([488]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([489]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([490]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([491]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([492]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma ([493])
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos priemonės atliekoms tvarkyti pagal atliekų hierarchiją tiek transporto priemonių parko naudojimo etapu (techninė priežiūra), tiek jo gyvavimo ciklo pabaigoje, be kita ko, pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką (visų pirma jų svarbiausias žaliavas).
▼M2 5) Taršos prevencija ir kontrolė	M kategorijos kelių transporto priemonių atveju padangos atitinka aukščiausios netuščios klasės padangoms taikomus išorinio riedėjimo triukšmo reikalavimus ir dviejų aukščiausių netuščių klasių padangoms taikomą riedėjimo varžos koeficientą (darantį įtaką energijos vartojimo efektyvumui), nustatytą Reglamente (ES) 2020/740, kurį taip pat galima patikrinti Europos gaminių energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo duomenų bazėje (EPREL). Kai taikytina, transporto priemonės atitinka naujausio taikomo sunkiųjų transporto priemonių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamų teršalų kiekį etapo (euro 6) reikalavimus, nustatytus pagal Reglamentą (EB) Nr. 595/2009.
▼B 6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.4. **Mikromobilumo priemonių eksploatavimas, dviračių transporto logistika**

Veiklos aprašymas

Mikromobilumo priemonių ar transporto įrenginių, varomų naudotojo fiziniu aktyvumu, netaršiu varikliu arba netaršaus variklio ir fizinio aktyvumo deriniu, pardavimas, pirkimas, išperkamoji nuoma, nuoma ir eksploatavimas. Ši veikla apima krovinių vežimo krovininiais dviračiais paslaugų teikimą.

([491]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([492]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([493]) Reikalaujama, kad transporto priemonės atitiktų šiame skirsnyje nurodytus reikšmingos žalos taršos prevencijai ir kontrolei nedarymo kriterijus, be kita ko, susijusius su išmetamo CO_2 kiekio lygiais.

▼B

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais N77.11 ir N77.21, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([494]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([495]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([496]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([497]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([498]);

([494]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([495]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([496]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([497]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([498]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos priemonės atliekoms tvarkyti pagal atliekų hierarchiją tiek naudojimo etapu (techninė priežiūra), tiek gyvavimo ciklo pabaigoje, be kita ko, pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką (visų pirma jų svarbiausias žaliavas).
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

▼M2

6.5. **Vežimas motociklais, lengvaisiais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis**

▼B

Veiklos aprašymas

▼M2

M1 ([509]), N1 ([510]) kategorijų transporto priemonių, kurioms taikomas Reglamentas (EB) Nr. 715/2007, arba L kategorijos transporto priemonių (dviračių ir triračių transporto priemonių ir keturračių) ([511]) pirkimas, finansavimas, nuoma, išperkamoji nuoma ir eksploatavimas.

▼B

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais H49.32, H49.39 ir N77.11, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

([509]) Kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktyje.
([510]) Kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktyje.
([511]) Kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalyje.

▼B

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([512]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([513]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([514]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([515]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([516]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	M1 ir N1 kategorijų transporto priemonių savitasis išmetamas CO_2 kiekis, apibrėžtas Reglamento (ES) 2019/631 3 straipsnio 1 dalies h punkte, neviršija visam parkui taikomų CO_2 išmetimo normų ([517]).

([512]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([513]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([514]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([515]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([516]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([517]) Reikalaujama, kad transporto priemonės atitiktų šiame skirsnyje nurodytus reikšmingos žalos taršos prevencijai ir kontrolei nedarymo kriterijus, be kita ko, susijusius su išmetamo CO_2 kiekio lygiais.

▼B

	Visam parkui taikomos CO_2 išmetimo normos, į kurias turi būti atsižvelgta, yra: (a) iki 2024 m. gruodžio 31 d.: i) NEDC teršalų išmetimo normos yra tokios, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2019/631 1 straipsnio 2 ir 3 dalyse: 95 g CO_2/km M1 kategorijos transporto priemonių atveju ir 147 g CO_2/km N1 kategorijos transporto priemonių atveju; ii) viso ES transporto priemonių parko WLTP 2021 m. tikslinė vertė („tikslas2021“) nurodyta Reglamento (ES) 2019/631 I priedo A dalies 6.0 punkte M1 kategorijos transporto priemonėms ir B dalies 6.0 punkte N1 kategorijos transporto priemonėms. Kol atitinkama visam ES transporto priemonių parkui taikoma 2021 m. tikslinė vertė („tikslas2021“) bus paskelbta, toms M1 ir N1 kategorijų transporto priemonėms, kurių išmetamas CO_2 kiekis nustatomas tik pagal WLTP bandymų procedūrą, bus taikomas atitinkamai 1,21 ir 1,24 perskaičiavimo koeficientas, kad būtų atsižvelgta į perėjimą nuo NEDC prie WLTP, kurį pritaikius gaunama 115 g CO_2/km WLTP vertė, taikoma M1 kategorijos transporto priemonėms, ir 182 g CO_2/km vertė, taikoma N1 kategorijos transporto priemonėms; (b) nuo 2025 m. sausio 1 d. išmetimo normos yra tokios, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2019/631 1 straipsnio 4 dalyje.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	M1 ir N1 kategorijų transporto priemonės pagamintos taip, kad: (a) mažiausiai 85 proc. jų masės tinka pakartotinai naudoti arba perdirbti; (b) mažiausiai 95 proc. jų masės tinka pakartotinai naudoti arba atgauti (atnaujinti ([518])). Taikomos priemonės atliekoms tvarkyti pagal atliekų hierarchiją tiek transporto priemonių parko naudojimo etapu (priežiūra), tiek jo gyvavimo ciklo pabaigoje, be kita ko, pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką (visų pirma jų svarbiausias žaliavas).

▼M2

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Transporto priemonės atitinka naujausio taikomo lengvųjų transporto priemonių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamų teršalų kiekį etapo (euro 6) ([519]) reikalavimus, nustatytus pagal Reglamentą (EB) Nr. 715/2007. Transporto priemonės atitinka Direktyvos 2009/33/EB priedo 2 lentelėje nustatytas netaršių lengvųjų transporto priemonių išmetamų teršalų kiekio ribines vertes. M kategorijų kelių transporto priemonių atveju padangos atitinka aukščiausios netuščios klasės padangoms taikomus išorinio riedėjimo triukšmo reikalavimus ir dviejų aukščiausių netuščių klasių padangoms taikomą riedėjimo varžos koeficientą (darantį įtaką energijos vartojimo efektyvumui), nustatytą Reglamente (ES) 2020/740, kurį taip pat galima patikrinti Europos gaminių energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo duomenų bazėje (EPREL). Transporto priemonės atitinka Reglamentą (ES) Nr. 540/2014.

([518]) Kaip nustatyta Direktyvos 2005/64/EB I priede.

([519]) Komisijos reglamentas (ES) 2018/1832.

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.6. **Krovininio kelių transporto paslaugos**

Veiklos aprašymas

N1, N2 ([520]) arba N3 ([521]) kategorijų transporto priemonių, kurioms taikomi EURO VI ([522]) E etapo arba vėlesnio etapo reikalavimai, pirkimas, finansavimas, išperkamoji nuoma, nuoma ir eksploatavimas krovininio kelių transporto paslaugų teikimo tikslu.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais H49.4.1, H53.10, H53.20 ir N77.12, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

([520]) Kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktyje.
([521]) Kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/858 4 straipsnio 1 dalies b punkto iii papunktyje.
([522]) Kaip nustatyta Reglamente (EB) 595/2009.

▼B

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([523]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([524]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([525]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([526]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([527]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	1. Transporto priemonės nėra skirtos iškastiniam kurui gabenti. 2. N2 ir N3 kategorijų transporto priemonių, kurioms taikomas Reglamentas (ES) 2019/1242, savitasis tiesiogiai išmetamo CO_2 kiekis yra ne didesnis už visų tam pogrupiui priskiriamų transporto priemonių išmetamo CO_2 kiekio atskaitos vertę, apibrėžtą to reglamento 3 straipsnyje ([528]).
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma

([523]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([524]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([525]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([526]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([527]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([528]) Reikalaujama, kad visos transporto priemonės atitiktų šiame skirsnyje nurodytus reikšmingos žalos taršos prevencijai ir kontrolei nedarymo kriterijus, be kita ko, susijusius su išmetamo CO_2 kiekio lygiais.

▼B

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	N1, N2 ir N3 kategorijų transporto priemonės pagamintos taip, kad: (a) mažiausiai 85 proc. jų masės tinka pakartotinai naudoti arba perdirbti; (b) mažiausiai 95 proc. jų masės tinka pakartotinai naudoti arba atgauti (atnaujinti ([529])). Taikomos priemonės atliekoms tvarkyti pagal atliekų hierarchiją tiek transporto priemonių parko naudojimo etapu (priežiūra), tiek jo gyvavimo ciklo pabaigoje, be kita ko, pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroniką (visų pirma jų svarbiausias žaliavas).

▼M2

5) Taršos prevencija ir kontrolė	M kategorijų kelių transporto priemonių atveju padangos atitinka aukščiausios netuščios klasės padangoms taikomus išorinio riedėjimo triukšmo reikalavimus ir dviejų aukščiausių netuščių klasių padangoms taikomą riedėjimo varžos koeficientą (darantį įtaką energijos vartojimo efektyvumui), nustatytą Reglamente (ES) 2020/740, kurį taip pat galima patikrinti Europos gaminių energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo duomenų bazėje (EPREL). Transporto priemonės atitinka naujausio taikomo sunkiųjų transporto priemonių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamų teršalų kiekį etapo (euro 6) ([530]) reikalavimus, nustatytus pagal Reglamentą (EB) Nr. 595/2009. Transporto priemonės atitinka Reglamentą (ES) Nr. 540/2014.

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.7. **Keleivinis vidaus vandenų transportas**

Veiklos aprašymas

Keleiviams vežti vidaus vandenyse skirtų laivų, kurie netinka jūrų transportui, pirkimas, finansavimas, išperkamoji nuoma, nuoma ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodu H50.30, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

([529]) Kaip nurodyta Direktyvos 2005/64/EB I priede.

([530]) 2011 m. gegužės 25 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 582/2011, kuriuo įgyvendinamos ir iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 595/2009 nuostatos, susijusios su sunkiųjų transporto priemonių išmetamų teršalų kiekiu (Euro VI), bei iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/46/EB I ir III priedai (OL L 167, 2011 6 25, p. 1).

▼B

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([531]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([532]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([533]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([534]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([535]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

([531]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([532]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([533]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([534]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([535]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos priemonės atliekoms tvarkyti pagal atliekų hierarchiją tiek laivo naudojimo etapu, tiek jo gyvavimo ciklo pabaigoje, įskaitant laivuose esančių pavojingų medžiagų kontrolę ir tvarkymą bei saugaus jų perdirbimo užtikrinimą. Baterijomis varomų transporto priemonių atveju tos priemonės apima baterijų ir elektronikos, įskaitant jų svarbiausias žaliavas, pakartotinį naudojimą ir perdirbimą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Laivuose esantys varikliai atitinka Reglamento (ES) 2016/1628 II priede nustatytas išmetamųjų teršalų kiekio ribines vertes (įskaitant laivus, atitinkančius tas ribines vertes be patvirtinto tipo sprendimų, pvz., taikant papildomą apdorojimą).
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.8. **Krovininis vidaus vandenų transportas**

Veiklos aprašymas

Kroviniams vežti vidaus vandenyse skirtų laivų, kurie netinka jūrų transportui, pirkimas, finansavimas, išperkamoji nuoma, nuoma ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodu H50.4, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

▼B

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([536]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([537]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([538]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([539]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([540]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Laivai nėra skirti iškastiniam kurui gabenti.

([536]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([537]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([538]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([539]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([540]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos priemonės atliekoms tvarkyti pagal atliekų hierarchiją tiek laivo naudojimo etapu, tiek jo gyvavimo ciklo pabaigoje, įskaitant laivuose esančių pavojingų medžiagų kontrolę ir tvarkymą bei saugaus jų perdirbimo užtikrinimą. Baterijomis varomų transporto priemonių atveju tos priemonės apima baterijų ir elektronikos, įskaitant jų svarbiausias žaliavas, pakartotinį naudojimą ir perdirbimą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Laivai atitinka Reglamento (ES) 2016/1628 II priede nustatytas išmetamųjų teršalų kiekio ribines vertes (įskaitant laivus, atitinkančius tas ribines vertes be patvirtinto tipo sprendimų, pvz., taikant papildomą apdorojimą).
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.9. **Vidaus vandenų keleivinio ir krovininio transporto priemonių modifikavimas**

Veiklos aprašymas

Kroviniams arba keleiviams vežti vidaus vandenyse skirtų laivų, kurie netinka jūrų transportui, modifikavimas ir modernizavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais H50.4, H50.30 ir C33.15, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

▼B

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([541]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([542]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([543]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([544]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([545]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Laivai nėra skirti iškastiniam kurui gabenti.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos priemonės atliekoms tvarkyti pagal atliekų hierarchiją tiek laivo naudojimo etapu, tiek jo gyvavimo ciklo pabaigoje, įskaitant laivuose esančių pavojingų medžiagų kontrolę ir tvarkymą bei saugaus jų perdirbimo užtikrinimą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Laivai atitinka Reglamento (ES) 2016/1628 II priede nustatytas išmetamųjų teršalų kiekio ribines vertes (įskaitant laivus, atitinkančius tas ribines vertes be patvirtinto tipo sprendimų, pvz., taikant papildomą apdorojimą).

([541]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([542]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([543]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([544]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([545]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

6.10. **Krovininis jūrų ir pakrančių vandens transportas, uosto operacijoms ir pagalbinei veiklai skirti laivai**

Veiklos aprašymas

Laivų, skirtų ir pritaikytų kroviniams arba bendrai kroviniams ir keleiviams vežti jūrų arba pakrančių vandenyse reguliariais ir nereguliariais reisais, pirkimas, finansavimas, frachtavimas (su įgula arba be jos) ir eksploatavimas. Uosto operacijoms ir pagalbinei veiklai vykdyti reikalingų laivų, pvz., vilkikų, švartavimosi, locmanų, gelbėjimo laivų ir ledlaužių, pirkimas, finansavimas, nuoma ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais H50.2, H52.22 ir N77.34, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([546]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([547]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([548]) ar mokėjimo modeliais.

([546]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([547]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([548]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([549]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([550]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Laivai nėra skirti iškastiniam kurui gabenti.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos priemonės atliekoms tvarkyti pagal atliekų hierarchiją tiek laivo naudojimo etapu, tiek jo gyvavimo ciklo pabaigoje. Baterijomis varomų transporto priemonių atveju tos priemonės apima baterijų ir elektronikos, įskaitant jų svarbiausias žaliavas, pakartotinį naudojimą ir perdirbimą. Esamų didesnės nei 500 t bendrosios registrinės talpos laivų ir juos pakeičiančių naujų laivų atveju veikla atitinka Reglamento (ES) Nr. 1257/2013 reikalavimus, susijusius su laive esančių pavojingų medžiagų sąrašu. Laužui skirti laivai perdirbami kompleksuose, įtrauktuose į Laivų perdirbimo kompleksų europinį sąrašą, nustatytą Komisijos sprendimu 2016/2323. Veikla atitinka Direktyvos (ES) 2019/883 nuostatas dėl jūrų aplinkos apsaugos nuo neigiamo laivų atliekų išmetimo poveikio. Laivas eksploatuojamas laikantis IMO MARPOL konvencijos V priedo, visų pirma siekiant sumažinti laive susidarančių ir teisėtai išleidžiamų atliekų kiekį, tvariai ir aplinkai tinkamu būdu tvarkant atliekas.

([549]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([550]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Kalbant apie išmetamo sieros oksidų ir kietųjų dalelių kiekio mažinimą, laivai laikosi Direktyvos (ES) 2016/802 ir IMO MARPOL konvencijos VI priedo 14 taisyklės ([551]). Sieros kiekis degaluose neviršija 0,5 proc. masės (pasaulinė sieros kiekio riba) ir 0,1 proc. masės išmetamųjų teršalų kontrolės zonoje, kurią IMO nustatė Šiaurės ir Baltijos jūrose ([552]). Išmetamo azoto oksidų (NO_x) kiekio atžvilgiu laivai laikosi IMO MARPOL konvencijos VI priedo 13 taisyklės ([553]). II pakopos NO_x reikalavimas taikomas laivams, pastatytiems po 2011 m. Tik eksploatuojant išmetamųjų NO_x teršalų kontrolės zonose, nustatytose pagal IMO taisykles, laivai, pastatyti po 2016 m. sausio 1 d., atitinka griežtesnius variklių reikalavimus (III pakopa), kuriais mažinamas išmetamas NO_x kiekis ([554]). Išleidžiamos srutinės ir buitinės nuotekos atitinka IMO MARPOL konvencijos IV priedą. Taikomos priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti neapaugančiųjų dažų ir biocidų toksinę taršą, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 528/2012, kuriuo Sąjungos teisėje įgyvendinama 2001 m. spalio 5 d. priimta Tarptautinė konvencija dėl laivuose naudojamų žalingų apsaugos nuo užsiteršimo sistemų kontrolės.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Balastinis vanduo, kuriame yra nevietinių vandens organizmų, nėra išleidžiamas, kaip reikalaujama Tarptautinėje konvencijoje dėl laivuose naudojamų balastinių vandenų ir nuosėdų valdymo ir kontrolės. Įdiegtos priemonės, kuriomis užkertamas kelias nevietinių rūšių introdukcijai dėl laivų korpusų ir nišų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais, atsižvelgiant į IMO gaires dėl laivų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais ([555]). Triukšmas ir vibracija ribojami naudojant triukšmą mažinančius sraigtus, korpuso dizainą ar laivo įrangą, vadovaujantis rekomendacijomis, pateiktomis IMO povandeninio triukšmo mažinimo gairėse ([556]). Sąjungoje veikla netrukdo pasiekti gerą aplinkos būklę, kaip nustatyta Direktyvoje 2008/56/EB, pagal kurią reikalaujama imtis tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias su tos direktyvos I priede nustatytais deskriptoriais Nr. 1 (biologinė įvairovė), 2 (nevietinės rūšys), 6 (jūros dugno vientisumas), 8 (teršalai), 10 (jūrą teršiančios šiukšlės), 11 (triukšmas/energija) susijusiam poveikiui arba tas poveikis būtų sušvelnintas, laikantis Komisijos sprendime (ES) 2017/848 nustatytų tiems deskriptoriams taikomų atitinkamų kriterijų ir metodologinių standartų.

([551]) (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Sulphur-oxides-(SO_x)-%E2%80%93-Regulation-14.aspx).

([552]) Kalbant apie išmetamųjų teršalų kontrolės zonoje taikomų reikalavimų taikymo srities išplėtimą, įtraukiant į ją kitas ES jūras, su Vidužemio jūra besiribojančios šalys svarsto klausimą dėl atitinkamos išmetamųjų teršalų kontrolės zonos steigimo remiantis Barselonos konvencijos teisiniu pagrindu.

([553]) (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Nitrogen-oxides-(NOx)-–-Regulation-13.aspx°.

([554]) Sąjungos jūrose reikalavimas taikomas nuo 2021 m. (Baltijos ir Šiaurės jūrose).

([555]) IMO gairės dėl laivų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais kontrolės ir valdymo siekiant sumažinti invazinių vandens rūšių perdavimą, rezoliucija MEPC.207(62).

([556]) IMO gairės dėl komercinės laivybos sukeliamo povandeninio triukšmo mažinimo siekiant spręsti žalingo poveikio gyviesiems jūros ištekliams klausimą (MEPC.1/Circ.833).

▼B

6.11. **Keleivinis jūrų ir pakrančių vandens transportas**

Veiklos aprašymas

Laivų, skirtų ir pritaikytų keleiviams vežti jūrų arba pakrančių vandenyse reguliariais ir nereguliariais reisais, pirkimas, finansavimas, frachtavimas (su įgula arba be jos) ir eksploatavimas. Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšims taip pat priskiriamas keltų eksploatavimas, vandens taksi paslaugų teikimas ir ekskursijų rengimas, kruizinių laivų bei laivų, kuriais rengiamos pažintinės kelionės, eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais H50.10, N77.21 ir N77.34, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([557]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([558]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([559]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

([557]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([558]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([559]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([560]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([561]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos priemonės atliekoms tvarkyti pagal atliekų hierarchiją tiek laivo naudojimo etapu, tiek jo gyvavimo ciklo pabaigoje. Baterijomis varomų transporto priemonių atveju tos priemonės apima baterijų ir elektronikos, įskaitant jų svarbiausias žaliavas, pakartotinį naudojimą ir perdirbimą. Esamų didesnės nei 500 t bendrosios registrinės talpos laivų ir juos pakeičiančių naujų laivų atveju veikla atitinka Reglamento (ES) Nr. 1257/2013 reikalavimą, susijusį su pavojingų medžiagų sąrašu. Laužui skirti laivai perdirbami kompleksuose, įtrauktuose į Laivų perdirbimo kompleksų europinį sąrašą, nustatytą Komisijos sprendimu 2016/2323. Veikla atitinka Direktyvos (ES) 2019/883 nuostatas dėl jūrų aplinkos apsaugos nuo neigiamo laivų atliekų išmetimo poveikio. Laivas eksploatuojamas laikantis IMO MARPOL konvencijos V priedo, visų pirma siekiant sumažinti laive susidarančių ir teisėtai išleidžiamų atliekų kiekį, tvariai ir aplinkai tinkamu būdu tvarkant atliekas.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Kalbant apie išmetamo sieros oksidų ir kietųjų dalelių kiekio mažinimą, laivai laikosi Direktyvos (ES) 2016/802 ir IMO MARPOL konvencijos VI priedo 14 taisyklės. Sieros kiekis degaluose neviršija 0,5 proc. masės (pasaulinė sieros kiekio riba) ir 0,1 proc. masės išmetamųjų teršalų kontrolės zonoje, kurią IMO nustatė Šiaurės ir Baltijos jūrose ([562]).

([560]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([561]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([562]) Kalbant apie išmetamųjų teršalų kontrolės zonoje taikomų reikalavimų taikymo srities išplėtimą, įtraukiant į ją kitas ES jūras, su Viduržemio jūra besiribojančios šalys svarsto klausimą dėl atitinkamos išmetamųjų teršalų kontrolės zonos steigimo remiantis Barselonos konvencijos teisiniu pagrindu.

▼B

	Išmetamo azoto oksidų (NO_x) kiekio atžvilgiu laivai laikosi IMO MARPOL konvencijos VI priedo 13 taisyklės. II pakopos NO_x reikalavimas taikomas laivams, pastatytiems po 2011 m. Tik eksploatuojant išmetamųjų NO_x teršalų kontrolės zonose, nustatytose pagal IMO taisykles, laivai, pastatyti po 2016 m. sausio 1 d., atitinka griežtesnius variklių reikalavimus (III pakopa), kuriais mažinamas išmetamas NO_x kiekis ([563]). Išleidžiamos srutinės ir buitinės nuotekos atitinka IMO MARPOL konvencijos IV priedą. Taikomos priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti neapaugančiųjų dažų ir biocidų toksinę taršą, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 528/2012, kuriuo Sąjungos teisėje įgyvendinama 2001 m. spalio 5 d. priimta Tarptautinė konvencija dėl laivuose naudojamų žalingų apsaugos nuo užsiteršimo sistemų kontrolės.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Balastinis vanduo, kuriame yra nevietinių vandens organizmų, nėra išleidžiamas, kaip reikalaujama Tarptautinėje konvencijoje dėl laivuose naudojamų balastinių vandenų ir nuosėdų valdymo ir kontrolės. Įdiegtos priemonės, kuriomis užkertamas kelias nevietinių rūšių introdukcijai dėl laivų korpusų ir nišų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais, atsižvelgiant į IMO gaires dėl laivų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais ([564]). Triukšmas ir vibracija ribojami naudojant triukšmą mažinančius sraigtus, korpuso dizainą ar laivo įrangą, vadovaujantis rekomendacijomis, pateiktomis IMO povandeninio triukšmo mažinimo gairėse ([565]). Sąjungoje veikla netrukdo pasiekti gerą aplinkos būklę, kaip nustatyta Direktyvoje 2008/56/EB, pagal kurią reikalaujama imtis tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias su tos direktyvos I priede nustatytais deskriptoriais Nr. 1 (biologinė įvairovė), 2 (nevietinės rūšys), 6 (jūros dugno vientisumas), 8 (teršalai), 10 (jūrą teršiančios šiukšlės), 11 (triukšmas/energija) susijusiam poveikiui arba tas poveikis būtų sušvelnintas, laikantis Komisijos sprendime (ES) 2017/848 nustatytų tiems deskriptoriams taikomų atitinkamų kriterijų ir metodologinių standartų.

6.12. **Krovininio ir keleivinio jūrų ir pakrančių vandens transporto priemonių modifikavimas**

Veiklos aprašymas

Laivų, skirtų ir pritaikytų kroviniams arba keleiviams vežti jūrų arba pakrančių vandenyse, ir uostų operacijoms bei pagalbinei veiklai atlikti reikalingų laivų, pvz., vilkikų, švartavimosi, locmanų, gelbėjimo laivų ir ledlaužių, modifikavimas ir modernizavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodais H50.10, H50.2, H52.22, C33.15, N77.21 ir N.77.34 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([563]) Sąjungos jūrose reikalavimas taikomas nuo 2021 m. (Baltijos ir Šiaurės jūrose).

([564]) IMO gairės dėl laivų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais kontrolės ir valdymo siekiant sumažinti invazinių vandens rūšių perdavimą, rezoliucija MEPC.207(62).

([565]) IMO gairės dėl komercinės laivybos sukeliamo povandeninio triukšmo mažinimo siekiant spręsti žalingo poveikio gyviesiems jūros ištekliams klausimą (MEPC.1/Circ.833).

▼B

Techninės analizės kriterijai

▼M2

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

▼B

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([566]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([567]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([568]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([569]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([570]);

([566]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([567]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([568]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([569]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([570]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

▼M2 1) Klimato kaitos švelninimas	Laivai nėra skirti iškastiniam kurui gabenti.
▼B 3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Taikomos priemonės atliekoms tvarkyti pagal atliekų hierarchiją tiek laivo naudojimo etapu, tiek jo gyvavimo ciklo pabaigoje. Baterijomis varomų transporto priemonių atveju tos priemonės apima baterijų ir elektronikos, įskaitant jų svarbiausias žaliavas, pakartotinį naudojimą ir perdirbimą. Esamų didesnės nei 500 t bendrosios registrinės talpos laivų ir juos pakeičiančių naujų laivų atveju veikla atitinka Reglamento (ES) Nr. 1257/2013 reikalavimus, susijusius su pavojingų medžiagų sąrašu. Laužui skirti laivai perdirbami kompleksuose, įtrauktuose į Laivų perdirbimo kompleksų europinį sąrašą, nustatytą Komisijos sprendimu 2016/2323. Veikla atitinka Direktyvos (ES) 2019/883 nuostatas dėl jūrų aplinkos apsaugos nuo neigiamo laivų atliekų išmetimo poveikio. Laivas eksploatuojamas laikantis IMO MARPOL konvencijos V priedo, visų pirma siekiant sumažinti laive susidarančių ir teisėtai išleidžiamų atliekų kiekį, tvariai ir aplinkai tinkamu būdu tvarkant atliekas.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Kalbant apie išmetamo sieros oksidų ir kietųjų dalelių kiekio mažinimą, laivai laikosi Direktyvos (ES) 2016/802 ir IMO MARPOL konvencijos VI priedo 14 taisyklės. Sieros kiekis degaluose neviršija 0,5 proc. masės (pasaulinė sieros kiekio riba) ir 0,1 proc. masės išmetamųjų teršalų kontrolės zonoje, kurią IMO nustatė Šiaurės ir Baltijos jūrose ([571]). Išmetamo azoto oksidų (NO_x) kiekio atžvilgiu laivai laikosi IMO MARPOL konvencijos VI priedo 13 taisyklės. II pakopos NO_x reikalavimas taikomas laivams, pastatytiems po 2011 m. Tik eksploatuojant išmetamųjų NO_x teršalų kontrolės zonose, nustatytose pagal IMO taisykles, laivai, pastatyti po 2016 m. sausio 1 d., atitinka griežtesnius variklių reikalavimus (III pakopa), kuriais mažinamas išmetamas NO_x kiekis ([572]).

([571]) Kalbant apie išmetamųjų teršalų kontrolės zonoje taikomų reikalavimų taikymo srities išplėtimą, įtraukiant į ją kitas ES jūras, su Vidužemio jūra besiribojančios šalys svarsto klausimą dėl atitinkamos išmetamųjų teršalų kontrolės zonos steigimo remiantis Barselonos konvencijos teisiniu pagrindu.

([572]) Sąjungos jūrose reikalavimas taikomas nuo 2021 m. (Baltijos ir Šiaurės jūrose).

▼B

	Išleidžiamos srutinės ir buitinės nuotekos atitinka IMO MARPOL konvencijos IV priedą. Taikomos priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti neapaugančiųjų dažų ir biocidų toksinę taršą, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 528/2012, kuriuo Sąjungos teisėje įgyvendinama 2001 m. spalio 5 d. priimta Tarptautinė konvencija dėl laivuose naudojamų žalingų apsaugos nuo užsiteršimo sistemų kontrolės.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Balastinis vanduo, kuriame yra nevietinių vandens organizmų, nėra išleidžiamas, kaip reikalaujama Tarptautinėje konvencijoje dėl laivuose naudojamų balastinių vandenų ir nuosėdų valdymo ir kontrolės. Įdiegtos priemonės, kuriomis užkertamas kelias nevietinių rūšių introdukcijai dėl laivų korpusų ir nišų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais, atsižvelgiant į IMO gaires dėl laivų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais ([573]). Triukšmas ir vibracija ribojami naudojant triukšmą mažinančius sraigtus, korpuso dizainą ar laivo įrangą, vadovaujantis rekomendacijomis, pateiktomis IMO povandeninio triukšmo mažinimo gairėse ([574]). Sąjungoje veikla netrukdo pasiekti gerą aplinkos būklę, kaip nustatyta Direktyvoje 2008/56/EB, pagal kurią reikalaujama imtis tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias su tos direktyvos I priede nustatytais deskriptoriais Nr. 1 (biologinė įvairovė), 2 (nevietinės rūšys), 6 (jūros dugno vientisumas), 8 (teršalai), 10 (jūrą teršiančios šiukšlės), 11 (triukšmas/energija) susijusiam poveikiui arba tas poveikis būtų sušvelnintas, laikantis Komisijos sprendime (ES) 2017/848 nustatytų tiems deskriptoriams taikomų atitinkamų kriterijų ir metodologinių standartų.

6.13. **Mikromobilumo infrastruktūra, dviračių transporto logistika**

Veiklos aprašymas

Mikromobilumo priemonių infrastruktūros statyba, modernizavimas, techninė priežiūra ir eksploatavimas, įskaitant kelių, greitkelių tiltų ir tunelių bei kitos infrastruktūros, skirtos pėstiesiems ir dviratininkams judėti su elektrine pagalba arba be jos, statyba.

▼M2

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais F42.11, F42.12, F42.13, F43.21, M71.12 ir M71.20, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

([573]) IMO gairės dėl laivų apaugimo biologinės kilmės nešvarumais kontrolės ir valdymo siekiant sumažinti invazinių vandens rūšių perdavimą, rezoliucija MEPC.207(62).

([574]) IMO gairės dėl komercinės laivybos sukeliamo povandeninio triukšmo mažinimo siekiant spręsti žalingo poveikio gyviesiems jūros ištekliams klausimą (MEPC.1/Circ.833).

▼B

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([575]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([576]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([577]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([578]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([579]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

([575]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([576]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([577]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([578]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([579]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Ne mažiau kaip 70 proc. (pagal svorį) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje nurodytas natūraliai susidarančias medžiagas) paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ([580]). Veiklos vykdytojai riboja atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu, vadovaudamiesi ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolu ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus gamybos būdus bei griaudami selektyviai, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingąsias medžiagas, taip pat palengvinti pakartotinį naudojimą ir aukštos kokybės perdirbimą selektyviai šalinant medžiagas ir naudojant turimas statybos ir griovimo atliekų rūšiavimo sistemas.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas atliekant statybos ar techninės priežiūros darbus keliamas triukšmas ir susidarantis dulkių bei išmetamųjų teršalų kiekis.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

6.14. **Geležinkelių transporto infrastruktūra**

Veiklos aprašymas

Geležinkelių ir požeminių kelių, taip pat tiltų ir tunelių, stočių, terminalų, geležinkelių infrastruktūros objektų ([581]), saugos ir eismo valdymo sistemų statyba, modernizavimas, eksploatavimas ir techninė priežiūra, įskaitant architektūrinių, inžinerijos, projektavimo, pastatų tikrinimo ir apžiūros, stebėjimo ir kartografavimo bei kitų paslaugų teikimą, taip pat visų rūšių medžiagų ir produktų fizinių, cheminių ir kitų analitinių bandymų atlikimą.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais F42.12, F42.13, M71.12, M71.20, F43.21 ir H52.21, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

([580]) ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([581]) Pagal Direktyvos 34/2012/ES 3 straipsnio 11 punktą.

▼B

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([582]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([583]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([584]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([585]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([586]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Infrastruktūra nėra skirta iškastiniam kurui gabenti arba kaupti. Naujos arba kapitališkai renovuojamos infrastruktūros atveju yra užtikrintas infrastruktūros klimatosauginis tinkamumas, taikant tinkamą klimatosauginio tinkamumo užtikrinimo praktiką, apimančią anglies dioksido pėdsako nustatymą ir aiškiai nustatytus šešėlinius anglies dioksido kaštus. Nustatomas 1–3 išmetamųjų teršalų anglies dioksido pėdsakas ir įrodoma, kad dėl infrastruktūros nebus išmestas papildomas santykinis šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, apskaičiuojamas remiantis konservatyviomis prielaidomis, vertėmis ir procedūromis.

([582]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([583]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([584]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([585]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([586]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Ne mažiau kaip 70 proc. (pagal svorį) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje nurodytas natūraliai susidarančias medžiagas) paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ([587]). Veiklos vykdytojai riboja atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu, vadovaudamiesi ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolu ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus gamybos būdus bei griaudami selektyviai, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingąsias medžiagas, taip pat palengvinti pakartotinį naudojimą ir aukštos kokybės perdirbimą selektyviai šalinant medžiagas ir naudojant turimas statybos ir griovimo atliekų rūšiavimo sistemas.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Tam tikrais atvejais, atsižvelgiant į paveiktos teritorijos jautrumą, visų pirma atsižvelgiant į gyventojų, kuriems daromas poveikis, skaičių, naudojant infrastruktūrą sukeliamas triukšmas ir vibracija švelninami atvirais grioviais, sienos užtvaromis ar kitomis priemonėmis ir jie atitinka Direktyvą 2002/49/EB. Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas atliekant statybos ar techninės priežiūros darbus keliamas triukšmas ir susidarantis dulkių bei išmetamųjų teršalų kiekis.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

6.15. **Infrastruktūra, sudaranti sąlygas kelių transportui ir viešajam transportui**

Veiklos aprašymas

Automagistralių, gatvių, kelių, kitų transporto priemonių kelių ir pėsčiųjų takų tiesimas, modernizavimas, techninė priežiūra ir eksploatacija, gatvių, kelių, greitkelių, tiltų ar tunelių paviršiaus darbai ir aerodromų takų tiesimas, įskaitant architektūrinių, inžinerijos, projektavimo, pastatų tikrinimo ir apžiūros, stebėjimo ir kartografavimo bei kitų paslaugų teikimą, taip pat visų rūšių medžiagų ir produktų fizinių, cheminių ir kitų analitinių bandymų atlikimą, bet ši veikla neapima gatvių apšvietimo ir elektrinių signalų įrengimo.

▼M2

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti klasifikuojamos keletu NACE kodų, visų pirma kodais F42.11, F42.13, M71.12 ir M71.20, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

([587]) ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

▼B

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([588]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([589]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([590]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([591]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([592]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

([588]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([589]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([590]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([591]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([592]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Infrastruktūra nėra skirta iškastiniam kurui gabenti arba kaupti. Naujos arba kapitališkai renovuojamos infrastruktūros atveju yra užtikrintas infrastruktūros klimatosauginis tinkamumas, taikant tinkamą klimatosauginio tinkamumo užtikrinimo praktiką, apimančią anglies dioksido pėdsako nustatymą ir aiškiai nustatytus šešėlinius anglies dioksido kaštus. Nustatomas 1–3 išmetamųjų teršalų anglies dioksido pėdsakas ir įrodoma, kad dėl infrastruktūros nebus išmestas papildomas santykinis šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, apskaičiuojamas remiantis konservatyviomis prielaidomis, vertėmis ir procedūromis.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Ne mažiau kaip 70 proc. (pagal svorį) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje nurodytas natūraliai susidarančias medžiagas) paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ([593]). Veiklos vykdytojai riboja atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu, vadovaudamiesi ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolu ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus gamybos būdus bei griaudami selektyviai, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingąsias medžiagas, taip pat palengvinti pakartotinį naudojimą ir aukštos kokybės perdirbimą selektyviai šalinant medžiagas ir naudojant turimas statybos ir griovimo atliekų rūšiavimo sistemas.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Atitinkamais atvejais triukšmas ir vibracija, susiję su infrastruktūros naudojimu, mažinami įrengiant atvirus griovius, sienų užtvaras ar kitas priemones ir atitinka Direktyvą 2002/49/EB. Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas atliekant statybos ar techninės priežiūros darbus keliamas triukšmas ir susidarantis dulkių bei išmetamųjų teršalų kiekis.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Atitinkamais atvejais prižiūrint augmeniją prie kelių transporto infrastruktūros užtikrinama, kad neišplistų invazinės rūšys. Siekiant išvengti susidūrimų su laukiniais gyvūnais, įgyvendintos poveikio švelninimo priemonės.

6.16. **Vandens transporto infrastruktūra**

Veiklos aprašymas

Vandens kelių, uostų ir upių statinių, pramoginių laivų uostų (valčių prieplaukų), šliuzų, užtvankų, pylimų ir kt. statyba, techninė priežiūra ir eksploatavimas, įskaitant architektūrinių, inžinerijos, projektavimo, pastatų tikrinimo ir apžiūros, stebėjimo ir kartografavimo bei kitų paslaugų teikimą, taip pat visų rūšių medžiagų ir produktų fizinių, cheminių ir kitų analitinių bandymų atlikimą, bet ši veikla neapima inžinerinių statinių projektų vadybos.

([593]) ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

▼B

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšims nepriskiriamas vandens kelių dugno gilinimas.

▼M2

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais F42.91, M71.12 ir M71.20, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([594]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([595]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([596]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

([594]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([595]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([596]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([597]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([598]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Infrastruktūra nėra skirta iškastiniam kurui gabenti arba kaupti. Naujos arba kapitališkai renovuojamos infrastruktūros atveju yra užtikrintas infrastruktūros klimatosauginis tinkamumas, taikant tinkamą klimatosauginio tinkamumo užtikrinimo praktiką, apimančią anglies dioksido pėdsako nustatymą ir aiškiai nustatytus šešėlinius anglies dioksido kaštus. Nustatomas 1–3 išmetamųjų teršalų anglies dioksido pėdsakas ir įrodoma, kad dėl infrastruktūros nebus išmestas papildomas santykinis šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, apskaičiuojamas remiantis konservatyviomis prielaidomis, vertėmis ir procedūromis.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka Direktyvos 2000/60/EB nuostatas, visų pirma tos direktyvos 4 straipsnyje nustatytus reikalavimus. Pagal Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnį, visų pirma jo 7 dalį, prieš pradedant atnaujinimą arba statybą atliekamas projekto poveikio vertinimas, kuriuo siekiama įvertinti visą jo galimą poveikį tame pačiame upės baseino rajone esančių vandens telkinių būklei ir galimą poveikį saugomoms buveinėms bei tiesiogiai nuo vandens priklausančioms rūšims, visų pirma atsižvelgiant į migracijos koridorius, laisvai tekančias upes ar ekosistemas arti netrikdomų gamtinių sąlygų. Vertinimas grindžiamas naujausiais, išsamiais ir tiksliais duomenimis, įskaitant stebėsenos duomenis, susijusius su biologinės kokybės elementais, kurie yra ypač jautrūs hidromorfologiniams pokyčiams, ir numatoma vandens telkinio būkle dėl naujos veiklos, palyginti su dabartine. Visų pirma įvertinamas šio naujo projekto ir kitos upės baseino rajone esančios arba planuojamos infrastruktūros sudėtinis poveikis; Remiantis tuo poveikio vertinimu nustatyta, kad projektas parengtas taip, kad jo koncepcija, vietos parinkimu ir poveikio švelninimo priemonėmis užtikrinta jo atitiktis vienam iš šių reikalavimų: (a) projektas nei pablogina su juo susijusio vandens telkinio geros būklės arba potencialo, nei trukdo pasiekti jo gerą būklę arba potencialą;

([597]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([598]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(b) jei kyla rizika, kad projektas gali pabloginti konkretaus su juo susijusio vandens telkinio gerą būklę arba potencialą arba sutrukdyti pasiekti jo gerą būklę arba potencialą, toks pablogėjimas nėra reikšmingas ir yra pagrįstas išsamia sąnaudų ir naudos analize, įrodančia abu iš toliau nurodytų dalykų:

i) tai, kad yra svarbių viešojo intereso priežasčių arba tai, kad su klimato kaitos švelninimu arba prisitaikymu prie klimato kaitos susijusi nauda, kurią tikimasi gauti iš planuojamo laivybos infrastruktūros projekto, yra didesnė už žalą, kurią patirs aplinka ir visuomenė dėl prastėjančios vandens telkinio būklės;

ii) tai, kad dėl techninių galimybių ar neproporcingų išlaidų svarbaus viešojo intereso arba naudos, kurią tikimasi gauti iš veiklos, negalima užtikrinti alternatyviomis priemonėmis, kurios padėtų pasiekti geresnį aplinkosauginį rezultatą (pvz., gamtos procesais pagrįstas sprendimas, alternatyvi įgyvendinimo vieta, esamos infrastruktūros atkūrimas arba rekonstravimas ar upės nepertraukiamumą netrikdančių technologijų naudojimas).

siekiant sumažinti neigiamą poveikį vandens telkiniui, taip pat saugomoms buveinėms ir nuo vandens tiesiogiai priklausančioms rūšims, įgyvendintos visos techniškai įmanomos ir ekologiniu atžvilgiu svarbios poveikio švelninimo priemonės.

Atitinkamais atvejais, priklausomai nuo natūraliai paveiktuose vandens telkiniuose esančių ekosistemų, poveikio švelninimo priemonės apima:

(a) priemones, kuriomis užtikrinamos netrikdomam nepertraukiamumui kuo artimesnės sąlygos (įskaitant priemones, kuriomis užtikrinamas išilginis ir skersinis nepertraukiamumas, mažiausias gamtosauginis debitas ir nuosėdų srautas);

(b) priemones, kuriomis siekiama apsaugoti arba pagerinti vandens gyvūnų rūšių morfologines sąlygas ir buveines;

(c) priemones, kuriomis siekiama sumažinti neigiamą eutrofikacijos poveikį.

Šių priemonių veiksmingumo stebėsena siejama su leidimo, kuriame nustatomos sąlygos, kuriomis siekiama užtikrinti gerą paveikto vandens telkinio būklę arba potencialą, išdavimu.

Projektas nėra nuolatinė kliūtis pasiekti kurio nors tame pačiame upės baseino rajone esančio vandens telkinio gerą būklę ir (arba) potencialą.

Be pirmiau nurodytų poveikio švelninimo priemonių, kai tinkama, taip pat įgyvendinamos kompensacinės priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad dėl projekto bendra tame pačiame upės baseino rajone esančių vandens telkinių būklė nesuprastėtų. Tai pasiekiama atkuriant (išilginį arba skersinį) tęstinumą tame pačiame upės baseino rajone taip, kad būtų kompensuotas tęstinumo sutrikimas, kurį gali sukelti planuojamas navigacijos infrastruktūros projektas. Kompensavimas pradedamas prieš įgyvendinant projektą.

▼B

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Ne mažiau kaip 70 proc. (pagal svorį) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje nurodytas natūraliai susidarančias medžiagas) paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ([599]). Veiklos vykdytojai riboja atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu, vadovaudamiesi ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolu ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus gamybos būdus bei griaudami selektyviai, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingąsias medžiagas, taip pat palengvinti pakartotinį naudojimą ir aukštos kokybės perdirbimą selektyviai šalinant medžiagas ir naudojant turimas statybos ir griovimo atliekų rūšiavimo sistemas.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas triukšmas, vibracija, dulkių ir teršalų kiekis atliekant tvarkomuosius statybos darbus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

6.17. **Oro uostų infrastruktūra**

Veiklos aprašymas

Infrastruktūros, reikalingos iš variklio CO_2 neišmetantiems orlaiviams eksploatuoti arba netaršiai paties oro uosto veiklai, taip pat infrastruktūros, reikalingos elektros energijai iš stacionarių antžeminių šaltinių ir kondicionuotam orui tiekti stovintiems orlaiviams, statyba, modernizavimas ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti klasifikuojamos keletu NACE kodų, visų pirma kodais F41.20 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

([599]) ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

▼B

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([600]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([601]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([602]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([603]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([604]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Infrastruktūra nėra skirta iškastiniam kurui gabenti arba kaupti. Naujos arba kapitališkai renovuojamos infrastruktūros atveju yra užtikrintas infrastruktūros klimatosauginis tinkamumas, taikant tinkamą klimatosauginio tinkamumo užtikrinimo praktiką, apimančią anglies dioksido pėdsako nustatymą ir aiškiai nustatytus šešėlinius anglies dioksido kaštus. Nustatomas 1–3 išmetamųjų teršalų anglies dioksido pėdsakas ir įrodoma, kad dėl infrastruktūros nebus išmestas papildomas santykinis šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, apskaičiuojamas remiantis konservatyviomis prielaidomis, vertėmis ir procedūromis.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

([600]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([601]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([602]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([603]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([604]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Ne mažiau kaip 70 proc. (pagal svorį) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje nurodytas natūraliai susidarančias medžiagas) paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ([605]). Veiklos vykdytojai riboja atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu, vadovaudamiesi ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolu ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus gamybos būdus bei griaudami selektyviai, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingąsias medžiagas, taip pat palengvinti pakartotinį naudojimą ir aukštos kokybės perdirbimą selektyviai šalinant medžiagas ir naudojant turimas statybos ir griovimo atliekų rūšiavimo sistemas.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas triukšmas, vibracija, dulkių ir teršalų kiekis atliekant tvarkomuosius statybos darbus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

7. STATYBA IR NEKILNOJAMASIS TURTAS

7.1. **Naujų pastatų statyba**

Veiklos aprašymas

Gyvenamųjų ir negyvenamųjų pastatų statybų plėtra sutelkiant finansines, technines ir fizines priemones vėliau parduoti skirtų pastatų projektams įgyvendinti, taip pat išbaigtų gyvenamųjų arba negyvenamųjų pastatų statyba savo sąskaita siekiant juos parduoti arba jų statyba už atlygį ar pagal sutartį.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais F41.1 ir F41.2, įskaitant ir veiklos rūšis, kurioms priskirtas kodas F43, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

([605]) ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

▼B

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([596]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([607]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([608]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([609]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([610]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Pastatas nėra skirtas iškastiniam kurui gauti, kaupti, gabenti arba gaminti. Pastato pirminės energijos poreikis ([611]), pagal kurį nustatomas pastato energinis naudingumas po statybos, neviršija energijos beveik nevartojančiam pastatui taikomos ribinės vertės reikalavimo, nustatyto nacionaliniame reglamente, kuriuo įgyvendinama Direktyva 2010/31/ES. Energinis naudingumas sertifikuojamas naudojant pastato, kaip jis faktiškai pastatytas, energinio naudingumo sertifikatą;

([596]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([607]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([608]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([609]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([610]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

([611]) Apskaičiuotas energijos kiekis, reikalingas su įprastu pastato naudojimu susijusiam energijos poreikiui patenkinti, išreikštas bendro pirminės energijos suvartojimo skaitiniu rodikliu (kWh/m^2 per metus), pagrįstas atitinkama nacionaline skaičiavimo metodika ir nurodytas energinio naudingumo sertifikate.

▼B

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Pagal šio reglamento I priedo E priedėlyje nustatytas techninės specifikacijas Sąjungos gaminių duomenų lapuose, pastatų sertifikatuose arba esamų gaminių etiketėse patvirtinamas nurodytas toliau išvardytų vandens sistemų, jei jos įrengtos, išskyrus įrenginius gyvenamųjų pastatų vienetuose, vandens suvartojimas: (a) rankoms plauti skirtų čiaupų ir virtuvės čiaupų didžiausias vandens srautas yra 6 litrai/min.; (b) dušų didžiausias vandens srautas yra 8 litrai/min.; (c) klozetų, įskaitant komplektus, dubenis ir nuplaunamojo vandens bakus, didžiausias nuplaunamojo vandens tūris yra 6 litrai, o didžiausias vidutinis nuplaunamojo vandens tūris – 3,5 litro; (d) pisuaruose suvartojama ne daugiau kaip 2 litrai vienam dubeniui per valandą. Nuplaunamuosiuose pisuaruose suvartojama ne daugiau kaip 1 litras nuplaunamojo vandens. Kad būtų išvengta statybos aikštelės poveikio, veikla vykdoma laikantis šio priedo B priedėlyje nustatytų kriterijų.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Ne mažiau kaip 70 proc. (pagal svorį) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje nurodytas natūraliai susidarančias medžiagas) paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ([612]). Veiklos vykdytojai riboja atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu, vadovaudamiesi ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolu ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus gamybos būdus bei griaudami selektyviai, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingąsias medžiagas, taip pat palengvinti pakartotinį naudojimą ir aukštos kokybės perdirbimą selektyviai šalinant medžiagas ir naudojant turimas statybos ir griovimo atliekų rūšiavimo sistemas. Pastatų projektavimas ir statybos metodai padeda užtikrinti žiedišKumą ir, remiantis ISO 20887 standartu ([613]) arba kitais pastatų ardymo ar pritaikomumo vertinimo standartais, parodyti, kaip jie suprojektuoti taip, kad pastatai efektyviau naudotų išteklius, būtų pritaikomi, lankstūs ir išmontuojami, kad juos būtų galima pakartotinai panaudoti ir perdirbti.

▼M2

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Statyboje naudojami statybos elementai ir medžiagos atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.

([612]) ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([613]) ISO 20887:2020, *Sustainability in buildings and civil engineering works - Design for disassembly and adaptability - Principles, requirements and guidance* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/69370.html).

▼M2

	Statyboje naudojami statybos elementai ir medžiagos, su kuriais pastate esantys žmonės gali liestis ([614]), išskiria mažiau kaip 0,06 mg formaldehido vienam bandymų kameros oro m^3, atliekant bandymą Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priede nurodytomis sąlygomis, ir mažiau kaip 0,001 mg kitų 1A ir 1B kategorijų kancerogeninių lakiųjų organinių junginių vienam bandymų kameros oro m^3, atliekant bandymą pagal CEN/EN 16516 ([615]) arba ISO 16000–3 ([616]) standartą arba taikant kitas lygiavertes standartizuotas bandymo sąlygas ir nustatymo metodus ([617]). Jeigu nauja statyba vyksta galimai užterštame sklype (urbanistinėje dykroje), buvo atliktas tyrimas, pvz., taikant ISO 18400 standartą ([618]), siekiant nustatyti, ar jame nėra teršalų. Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas atliekant statybos ar techninės priežiūros darbus keliamas triukšmas ir susidarantis dulkių bei išmetamųjų teršalų kiekis.

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Nauja statyba nėra vykdoma kurioje nors iš šių vietų: (a) ariamojoje ir pasėlių žemėje, pasižyminčioje vidutiniu arba dideliu dirvožemio derlingumo lygiu ir po žeme esančia biologine įvairove, kaip nurodyta ES LUCAS tyrime ([619]); (b) pripažintos didelės biologinės įvairovės vertės plyno lauko žemėje ir žemėje, kuri yra nykstančių rūšių (floros ir faunos), įtrauktų į Europos raudonąją knygą ([620]) arba IUCN raudonąją knygą ([621]), buveinė; (c) žemė atitinka nacionaliniame šiltnamio efektą sukeliančių dujų inventoriuje naudojamą miško apibrėžtį, arba, jei jos nėra – FAO miško apibrėžtį ([622]).

7.2. **Esamų pastatų renovacija**

Veiklos aprašymas

Statybos ir civilinės inžinerijos darbai arba pasiruošimas jiems.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais F41 ir F43, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([614]) Taikoma dažams ir lakams, lubų plokštėms, grindų dangoms (įskaitant susijusius klijus ir sandariklius), vidaus izoliacijai ir vidaus paviršių apdorojimui, pvz., apsaugai nuo drėgmės ir pelėsio, skirtoms medžiagoms.

([615]) CEN/TS 16516: 2013 m., „Statybos produktai. Pavojingų medžiagų išleidimo vertinimas. Išsiskyrimo į patalpų orą nustatymas“.

([616]) ISO 16000-3:2011, *Indoor air – Part 3: Determination of formaldehyde and other carbonyl compounds in indoor air and test chamber air – Active sampling method*.

([617]) Išmetamo kancerogeninių lakiųjų organinių junginių kiekio ribinės vertės susijusios su 28 dienų bandymo laikotarpiui.

([618]) ISO 18400 serija, skirta dirvožemio kokybei (*Soil quality – Sampling*).

([619]) JRC ESDCA, LUCAS: *Land Use and Coverage Area frame Survey* (liet. žemės dangos ir žemės naudojimo statistinis tyrimas) (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://esdac.jrc.ec.europa.eu/projects/lucas).

([620]) IUCN, *IUCN Europos raudonoji nykstančių rūšių knyga (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija):* https://www.iucn.org/regions/europe/our-work/biodiversity-conservation/european-red-list-threatened-species).

([621]) IUCN, *IUCN raudonoji nykstančių rūšių knyga (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija):* https://www.iucnredlist.org).

([622]) Didesnio nei 0,5 hektaro ploto žemė, kurioje auga aukštesni kaip 5 metrų aukščio medžiai ir medžių lajos danga užima daugiau kaip 10 proc. arba kurioje medžiai gali pasiekti šias ribas *in situ*. Ji neapima žemės, kuri daugiausia naudojama žemės ūkio ar miesto reikmėms.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([623]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([624]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([625]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([626]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([627]);

([623]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([624]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([625]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([626]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([627]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Pastatas nėra skirtas iškastiniam kurui gauti, kaupti, gabenti arba gaminti.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Pagal šio reglamento I priedo E priedėlyje nustatytas technines specifikacijas Sąjungos gaminių duomenų lapuose, pastatų sertifikatuose arba esamų gaminių etiketėse patvirtinamas nurodytas toliau išvardytų vandens sistemų, jei jos įrengtos atliekant renovacijos darbus, išskyrus gyvenamojo pastato vieneto renovacijos darbus, vandens suvartojimas: (a) rankoms plauti skirtų čiaupų ir virtuvės čiaupų didžiausias vandens srautas yra 6 litrai/min.; (b) dušų didžiausias vandens srautas yra 8 litrai/min.; (c) klozetų, įskaitant komplektus, dubenis ir nuplaunamojo vandens bakus, didžiausias nuplaunamojo vandens tūris yra 6 litrai, o didžiausias vidutinis nuplaunamojo vandens tūris – 3,5 litro; (d) pisuaruose suvartojama ne daugiau kaip 2 litrai vienam dubeniui per valandą. Nuplaunamuosiuose pisuaruose suvartojama ne daugiau kaip 1 litras nuplaunamojo vandens.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Ne mažiau kaip 70 proc. (pagal svorį) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje nurodytas natūraliai susidarančias medžiagas) paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ([628]). Veiklos vykdytojai riboja atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu, vadovaudamiesi ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolu ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus gamybos būdus bei griaudami selektyviai, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingąsias medžiagas, taip pat palengvinti pakartotinį naudojimą ir aukštos kokybės perdirbimą selektyviai šalinant medžiagas ir naudojant turimas statybos ir griovimo atliekų rūšiavimo sistemas. Pastatų projektavimas ir statybos metodai padeda užtikrinti žiediškumą ir, remiantis ISO 20887 standartu ([629]) arba kitais pastatų ardymo ar pritaikomumo vertinimo standartais, parodyti, kaip jie suprojektuoti taip, kad pastatai efektyviau naudotų išteklius, būtų pritaikomi, lankstūs ir išmontuojami, kad juos būtų galima pakartotinai panaudoti ir perdirbti.

([628]) ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolas ((2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([629]) ISO 20887:2020, *Sustainability in buildings and civil engineering works - Design for disassembly and adaptability - Principles, requirements and guidance* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/69370.html).

▼M2

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Statyboje naudojami statybos elementai ir medžiagos atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Atliekant pastato renovaciją naudojami statybos elementai ir medžiagos, su kuriais pastate esantys žmonės gali liestis ([630]), išskiria mažiau kaip 0,06 mg formaldehido vienam bandymų kameros oro m^3, atliekant bandymą Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priede nurodytomis sąlygomis, ir mažiau kaip 0,001 mg 1A ir 1B kategorijų kancerogeninių lakiųjų organinių junginių vienam bandymų kameros oro m^3, atliekant bandymą pagal CEN/EN 16516 ([631]) arba ISO 16000–3:2011 ([632]) standartą arba taikant kitas lygiavertes standartizuotas bandymo sąlygas ir nustatymo metodus ([633]). Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas atliekant statybos ar techninės priežiūros darbus keliamas triukšmas ir susidarantis dulkių bei išmetamųjų teršalų kiekis.

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

7.3. **Efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas**

Veiklos aprašymas

Individualios renovacijos priemonės, apimančios efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimą, techninę priežiūrą arba remontą. ►M3 Šios kategorijos veiklą sudaro viena iš toliau nurodytų atskirų priemonių, jei jos atitinka minimalius reikalavimus, nustatytus atskiriems komponentams ir sistemoms taikomose nacionalinėse priemonėse, kuriomis įgyvendinama Direktyva 2010/31/ES, ir, kai taikoma, pasiekia bent dvi aukščiausias netuščias energijos vartojimo efektyvumo klases pagal Reglamentą (ES) 2017/1369 ir deleguotuosius aktus, priimtus pagal tą reglamentą: ◄

(a) esamų apvalkalo komponentų, pvz., išorinių sienų (įskaitant žaliąsias sienas), stogų (įskaitant žaliuosius stogus), pastolių, rūsių ir žemutinių grindų, izoliacijos įdėjimas (įskaitant sandarumo užtikrinimo priemones, priemones šiluminių tiltų ir pastolių poveikiui mažinti) ir pastato apvalkalo izoliacijai įdėti skirti produktai (įskaitant mechanines tvirtinimo detales ir klijus);

(b) esamų langų pakeitimas naujais didesnio energinio naudingumo langais;

(c) esamų išorinių durų pakeitimas naujomis didesnio energinio naudingumo durimis;

(d) energiją taupančių šviesos šaltinių įrengimas ir pakeitimas naujais;

(e) šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo bei vandens šildymo sistemų, įskaitant su centralizuoto šilumos tiekimo paslaugomis susijusią įrangą, įrengimas, pakeitimas naujomis, techninė priežiūra ir remontas naudojant itin našias technologijas;

([630]) Taikoma dažams ir lakams, lubų plokštėms, grindų dangoms (įskaitant susijusius klijus ir sandariklius), vidaus izoliacijai ir vidaus paviršių apdorojimui, pvz., apsaugai nuo drėgmės ir pelėsio, skirtoms medžiagoms.

([631]) CEN/TS 16516: 2013 m., „Statybos produktai. Pavojingų medžiagų išleidimo vertinimas. Išsiskyrimo į patalpų orą nustatymas“.

([632]) ISO 16000-3:2011, *Indoor air – Part 3: Determination of formaldehyde and other carbonyl compounds in indoor air and test chamber air — Active sampling method* (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.iso.org/standard/51812.html).

([633]) Išmetamo kancerogeninių lakiųjų organinių junginių kiekio ribinės vertės susijusios su 28 dienų bandymo laikotarpiu.

▼B

(f) mažai vandens ir energijos naudojančios virtuvės ir sanitarinių mazgų vandens tiekimo įrangos, atitinkančios šio reglamento I priedo A priedėlyje nustatytas technines specifikacijas, įrengimas, o dušo sprendimų atveju dušo maišytuvų, išleidimo angų ir čiaupų didžiausias vandens srautas yra ne didesnis kaip 6 l/min. ir tai liudija Sąjungos rinkoje naudojama etiketė.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, S95.21, S95.22, C33.12, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([634]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([635]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([636]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

([634]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([635]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([636]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([637]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([638]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

▼M2 1) Klimato kaitos švelninimas	Pastatas nėra skirtas iškastiniam kurui gauti, kaupti, gabenti arba gaminti.
▼B 3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Statybos elementai ir medžiagos atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Jei į esamą pastato apvalkalą įdedama šiluminė izoliacija, pagal nacionalinę teisę statinio apžiūrą atlieka kompetentingas specialistas, mokantis atlikti asbesto nustatymo tyrimą. Bet kokį apkalos sluoksnio, kuriame yra arba gali būti asbesto, išardymą, sulaužymą arba mechaninį gręžimą ar veržimą arba izoliacinių plokščių, plytelių ir kitų asbesto turinčių medžiagų pašalinimą pagal nacionalinę teisę atlieka tinkamai parengti darbuotojai, kurių sveikata stebima prieš darbus, jų atlikimo laikotarpiu ir po jų.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

7.4. **Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas**

Veiklos aprašymas

Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose, techninė priežiūra ir remontas

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 arba C28, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([637]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([638]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([639]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([640]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([641]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([642]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([643]);

([639]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([640]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([641]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([642]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([643]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
▼M2 1) Klimato kaitos švelninimas	Pastatas nėra skirtas iškastiniam kurui gauti, kaupti, gabenti arba gaminti.
▼B 3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

7.5. **Pastatų energinio naudingumo matavimo, reguliavimo ir kontrolės prietaisų ir įrenginių įrengimas, techninė priežiūra ir remontas**

Veiklos aprašymas

Pastatų energinio naudingumo matavimo, reguliavimo ir kontrolės prietaisų ir įrenginių įrengimo, techninės priežiūros ir remonto veikla, kurią sudaro viena iš šių priemonių:

(a) zoninių termostatų, pažangiųjų termostatų sistemų ir jutiklių įrangos, įskaitant judesio ir dienos šviesos reguliavimą, įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

(b) pastato automatizavimo ir kontrolės sistemų, pastatų energijos valdymo sistemų, apšvietimo kontrolės sistemų ir energijos valdymo sistemų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

(c) pažangiųjų dujų, šilumos, vėsumos ir elektros energijos skaitiklių įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

(d) fasado ir stogo elementų su saulės šviesos laidumo arba saulės energijos reguliavimo funkcija, įskaitant elementus, kurie palaiko augmenijos augimą, įrengimas, techninė priežiūra ir remontas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais F42, F43, M71 ir C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

▼B

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([644]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([645]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([646]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([647]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([648]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

([644]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([645]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([646]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([647]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([648]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
▼M2 1) Klimato kaitos švelninimas	Pastatas nėra skirtas iškastiniam kurui gauti, kaupti, gabenti arba gaminti.
▼B 3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

7.6. **Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas**

Veiklos aprašymas

Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimo, techninės priežiūros ir remonto veikla vietoje, kurią sudaro viena iš toliau nurodytų atskirų priemonių, jei jos įrengtos vietoje kaip techninės pastato sistemos:

(a) fotovoltinės saulės energijos sistemos ir pagalbinės techninės įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

(b) saulės kolektorių karštam vandeniui ruošti ir pagalbinės techninės įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

(c) šilumos siurblių, kuriais prisidedama prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos šilumos ir vėsumos srityje tikslų įgyvendinimo pagal Direktyvą (ES) 2018/2001, ir pagalbinės techninės įrangos įrengimas, techninė priežiūra, remontas ir modernizavimas;

(d) vėjo jėgainių ir pagalbinės techninės įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

(e) pratakių saulės energijos kolektorių ir pagalbinės techninės įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

(f) šiluminės arba elektros energijos kaupimo įrenginių ir pagalbinės techninės įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

(g) didelio naudingumo labai mažų kogeneracinių (šilumos ir elektros energijos gamybos) jėgainių įrengimas, techninė priežiūra ir remontas;

(h) šilumokaičių ir (arba) regeneravimo sistemų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 arba C28, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([649]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([650]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([651]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([652]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([653]);

([649]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([650]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([651]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([652]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([653]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

▼M2 1) Klimato kaitos švelninimas	Pastatas nėra skirtas iškastiniam kurui gauti, kaupti, gabenti arba gaminti.
▼B 3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

7.7. **Pastatų įsigijimas ir nuosavybė**

Veiklos aprašymas

Nekilnojamojo turto pirkimas ir naudojimasis tuo nekilnojamuoju turtu.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu L68 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

▼B

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([654]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([655]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([656]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([657]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([658]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Pastatas nėra skirtas iškastiniam kurui gauti, kaupti, gabenti arba gaminti. Iki 2020 m. gruodžio 31 d. pastatytų pastatų atveju pastatas turi bent C klasės energinio naudingumo sertifikatą. Kaip alternatyva, pastatas yra tarp 30 proc. našiausių nacionalinio arba regioninio pastatų fondo pastatų pagal funkcinį pirminės energijos poreikį, ir tai pagrįsta tinkamais įrodymais, kuriuose atitinkamo turto energinis naudingumas bent jau palyginamas su nacionalinio arba regioninio iki 2020 m. gruodžio 31 d. pastatytų pastatų fondo energiniu naudingumu ir bent jau skiriami gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai.

([654]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([655]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([656]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([657]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([658]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

	Po 2020 m. gruodžio 31 d. pastatytų pastatų atveju pastato pirminės energijos poreikis ([659]), pagal kurį nustatomas pastato energinis naudingumas po statybos, neviršija energijos beveik nevartojančiam pastatui taikomos reikalavimų ribos, nustatytos nacionaliniame reglamente, kuriuo įgyvendinama Direktyva 2010/31/ES. Energinis naudingumas sertifikuojamas naudojant pastato, kaip jis faktiškai pastatytas, energinio naudingumo sertifikatą;
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

8. INFORMACIJA IR RYŠIAI

8.1. **Duomenų apdorojimas, priegloba ir susijusi veikla**

Veiklos aprašymas

Įvairių duomenų saugojimas, manipuliavimas jais, duomenų valdymas, judėjimas, kontrolė, rodymas ekrane, komutavimas, keitimasis duomenimis, perdavimas ar priėmimas duomenų centruose ([660]), įskaitant tinklo paribio kompiuteriją.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu J63.1.1 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

([659]) Apskaičiuotas energijos kiekis, reikalingas su įprastu pastato naudojimu susijusiam energijos poreikiui patenkinti, išreikštas bendro pirminės energijos suvartojimo skaitiniu rodikliu (kWh/m^2 per metus), pagrįstas atitinkama nacionaline skaičiavimo metodika ir nurodytas energinio naudingumo sertifikate.

([660]) Duomenų centrai apima šią įrangą: IRT įrangą ir paslaugas; vėsinimo įrangą; duomenų centro energijos tiekimo įrangą; duomenų centro energijos skirstymo įrangą; duomenų centro pastatą; stebėsenos sistemas.

▼B

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([661]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([662]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([663]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([664]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([665]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

([661]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([662]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([663]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([664]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([665]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant šią veiklą parodyta, kad labai stengtasi įdiegti atitinkamą praktiką, kuri naujausios redakcijos Europos duomenų centro energijos vartojimo efektyvumo elgesio kodekse ([666]) arba CENCENELEC dokumente CLC TR50600-99-1 „Duomenų centro įrenginiai ir infrastruktūros. 99-1 dalis. Rekomenduojama energijos naudojimo valdymo praktika“ ([667]) nurodoma kaip „įgyvendintina praktika“ (angl. *expected practices*), ir kad yra įdiegta visa įgyvendintina praktika, kuriai pagal naujausios redakcijos Europos duomenų centro energijos vartojimo efektyvumo elgesio kodeksą priskirta didžiausia vertė 5.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Naudojama įranga atitinka serveriams ir duomenų saugojimo produktams taikomus Direktyvos 2009/125/EB reikalavimus. Naudojamoje įrangoje nėra Direktyvos 2011/65/ES II priede išvardytų ribojamų medžiagų, išskyrus atvejus, kai homogeninių medžiagų koncentracijos vertės pagal masę neviršija tame priede nurodytų didžiausių verčių. Parengtas atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus elektros ir elektroninės įrangos perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje, be kita ko, sudarant sutartis su perdirbimo partneriais, į tai atsižvelgiant finansinėse prognozėse ar oficialiuose projekto dokumentuose. Pasibaigus įrangos naudojimo laikui, ji parengiama pakartotiniam naudojimui, atliekų naudojimui ar perdirbimui arba tinkamai apdorojama, be kita ko, pašalinant visus skysčius ir atliekant ir atrankinį apdorojimą pagal Direktyvos 2012/19/ES VII priedą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

([666]) Naujausios redakcijos Europos duomenų centro energijos vartojimo efektyvumo elgesio kodeksas yra naujausios redakcijos kodeksas, paskelbtas Jungtinio tyrimų centro Europos energijos vartojimo efektyvumo platformos (E3P) svetainėje, https://e3p.jrc.ec.europa.eu/communities/data-centres-code-conduct, kuriam nustatytas šešių mėnesių pereinamasis laikotarpis, prasidedantis kodekso paskelbimo dieną (2021 m. redakcijos kodeksą galima rasti šiuo adresu: https://e3p.jrc.ec.europa.eu/publications/2021-best-practice-guidelines-eu-code-conduct-data-centre-energy-efficiency).

([667]) Dokumentą 2019 m. liepos 1 d. paskelbė Europos standartizacijos komitetas (CEN) ir Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetas (CENELEC), (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://www.cenelec.eu/dyn/www/f?p=104:110:508227404055501::::FSP_ORG_ID,FSP_PROJECT,FSP_LANG_ID:1258297,65095,25).

▼B

8.2. **Kompiuterių programavimo, konsultacinė ir susijusi veikla**

Veiklos aprašymas

Informacinių technologijų srities ekspertinių žinių teikimas: programinės įrangos kūrimas, modifikavimas, testavimas ir priežiūra; kompiuterių sistemų, kuriose integruota kompiuterių techninė ir programinė įranga bei ryšių technologijos, planavimas ir projektavimas; užsakovo kompiuterių sistemų arba duomenų apdorojimo įrenginių valdymas ir eksploatavimas vietoje; kita profesionali ir techninė su kompiuteriais susijusi veikla.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu J62 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([668]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([669]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([670]) ar mokėjimo modeliais.

([668]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([669]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([670]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([671]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([672]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

8.3. **Programų rengimas ir transliavimas**

Veiklos aprašymas

Programų rengimo ir transliavimo veikla apima turinio, tokio kaip pramoginės, naujienų, pokalbių ir panašios radijo bei televizijos laidos ir duomenų perdavimo programos, įskaitant duomenų transliavimą, kuris paprastai yra integruotas į radijo arba televizijos laidų transliavimą, kūrimą ar to turinio platinimo teisės įsigijimą ir paskesnį jo transliavimą. Transliavimas gali būti atliekamas naudojant įvairias technologijas: oru, per palydovą, kabeliniais tinklais arba internetu. Ši veikla taip pat apima ribotam abonentų skaičiui skirtų programų (riboto formato, tokių kaip naujienos, sporto žinios, švietimo ir jaunimui skirtos programos) gamybą už abonentinį mokestį arba užmokestį trečiajai šaliai paskesnio transliavimo plačiajai visuomenei tikslais.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu J60 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([671]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([672]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

Jei šios kategorijos ekonominė veikla atitinka 5 punkte nustatytą svaraus prisidėjimo kriterijų, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([673]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([674]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([675]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([676]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([677]);

([673]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([674]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([675]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([676]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([677]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

5. Kad veikla būtų laikoma Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudarančia veikla, ekonominės veiklos vykdytojas esamos ir būsimos su klimatu susijusios rizikos vertinime, apimančiame netikrumą ir grindžiamame patikimais duomenimis, įrodo, kad vykdant veiklą sukuriama technologija, produktas, paslauga, informacija arba praktika arba yra skatinama juos naudoti, siekiant vieno iš toliau išvardytų pagrindinių tikslų:

(a) padidinti kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygį;

(b) prisidėti prie kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos prisitaikymo arba pritaikymo pastangų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

▼M2

8.4. **Programinė įranga, padedanti valdyti su klimatu susijusią fizinę riziką ir prisitaikyti prie jos**

Veiklos aprašymas

Programinės įrangos kūrimo arba programavimo veikla, kuria siekiama tiekti programinę įrangą, skirtą:

a) klimato rizikai prognozuoti, numatyti ir stebėti;

b) naudoti ankstyvojo perspėjimo apie su klimatu susijusią riziką sistemose;

c) su klimatu susijusiai rizikai valdyti.

Ši ekonominė veikla neapima programinės įrangos kūrimo ir programavimo, kurie yra inžinierinės veiklos ir susijusio techninio konsultavimo, skirtų padėti prisitaikyti prie klimato kaitos (žr. šio priedo 9.1 skirsnį), dalis, kurie yra rinkos etapui artimi moksliniai tyrimai, plėtra ir inovacijos (žr. šio priedo 9.2 skirsnį) ir kurie yra konsultavimo su klimatu susijusios fizinės rizikos valdymo ir prisitaikymo prie jos klausimais (žr. šio priedo 9.3 skirsnį) dalis.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu J62.01 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

▼M2

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią veiklą pašalinamos informacinės, technologinės arba su pajėgumais susijusios prisitaikymo kliūtys.

2. Vykdant veiklą naudojama metodika ir duomenys, kurie:

a) yra grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir kuriuose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([678]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([679]) ar mokėjimo modeliais;

b) yra suderinami su prisitaikymo prie klimato kaitos, su klimatu susijusios rizikos valdymo ir nelaimių rizikos mažinimo standartais ir gairėmis, įskaitant, pvz., EN ISO 14090 ([680]) dėl klimato poveikio supratimo ir neaiškumų ir šių aspektų naudojimo priimant sprendimus, standartą EN ISO 14091 ([681]) dėl su klimatu susijusio pažeidžiamumo, poveikio ir rizikos vertinimo, Išsamaus su klimato kaita susijusios rizikos vertinimo ir numatymo technines gaires ([682]) ir Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programą ([683]).

3. Sukurta programinė įranga:

a) yra skirta padėti valdyti su klimatu susijusią fizinę riziką, susijusią su šio priedo A priedėlyje išvardytais pavojais;

b) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

c) kiek įmanoma, pirmenybę teikia gamtos procesais pagrįstiems sprendimams ([684]);

d) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo strategijomis ir planais;

e) yra stebima ir vertinama pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų.

([678]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([679]) Pavyzdžiui, programos „Copernicus“ paslaugos ir Europos Komisijos valdoma „Galileo“ išankstinio įspėjimo paslauga.

([680]) ISO standartas 14090:2019 „Prisitaikymas prie klimato kaitos. Principai, reikalavimai ir gairės“ (2023 m. birželio 27 d.redakcija: https://www.iso.org/standard/68507.html).

([681]) ISO standartas 14091:2021 „Prisitaikymas prie klimato kaitos. Pažeidžiamumo, poveikio ir rizikos vertinimo gairės“ (2023 m. birželio 27 d. redakcija: https://www.iso.org/standard/68508.html).

([682]) Technical Guidance on Comprehensive Risk Assessment and Planning in the Context of Climate Change: https://www.undrr.org/publication/technical-guidance-comprehensive-risk-assessment-and-planning-context-climate-change .

([683]) 2015–2030 m. Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programa: https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030.

([684]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2023 m. birželio 27 d. redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

▼M2

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

▼B

9. PROFESINĖ, MOKSLINĖ IR TECHNINĖ VEIKLA

9.1. **Inžinerijos veikla ir su ja susijusios techninės konsultacijos prisitaikymo prie klimato kaitos klausimais**

Veiklos aprašymas

Inžinerijos veikla ir su ja susijusios techninės konsultacijos prisitaikymo prie klimato kaitos klausimais

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu M71.12 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/20061 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

Šia ekonomine veikla dažniausiai siekiama teikti konsultacijas, kurios padeda pasiekti, kad vienos ar kelių rūšių ekonominė veikla, kuriai taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, atitiktų tuos atitinkamus svarus prisidėjimo prisitaikant prie klimato kaitos kriterijus ir kartu būtų laikomasi atitinkamų reikšmingos žalos nedarymo kitiems aplinkos tikslams kriterijų.

Ekonominė veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

(a) yra taikomi pažangiausi modeliavimo metodai:

i) kuriais tinkamai atspindima su klimatu susijusi rizika;

ii) kurie nėra pagrįsti tik istorinėmis tendencijomis;

iii) į kuriuos yra integruoti perspektyviniai scenarijai;

▼B

(b) yra plėtojami klimato modeliai ir prognozės, paslaugos ir poveikio vertinimai, geriausiais turimais mokslo duomenimis grindžiama pažeidžiamumo ir rizikos analizė ir susijusios metodikos, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ir moksliniais recenzuotais leidiniais.

Vykdant šią ekonominę veiklą pašalinamos informacinės, finansinės, technologinės ir su pajėgumais susijusios prisitaikymo kliūtys.

Potencialas sumažinti reikšmingą poveikį dėl rizikos, susijusios su klimatu, yra nustatomas atliekant patikimą su klimatu susijusios rizikos tikslinės ekonominės veiklos srityje vertinimą.

Vykdant veiklą architektūrinio projektavimo srityje atsižvelgiama į klimatosauginio tinkamumo užtikrinimo gaires ir su klimatu susijusių pavojų modeliavimą ir ja sudaromos sąlygos pritaikyti prie klimato kaitos statybos veiklą ir infrastruktūrą, įskaitant statybos kodeksus ir integruotas valdymo sistemas.

Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([685]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([686]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Veikla nėra vykdoma iškastinio kuro gavybos ar gabenimo tikslais.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma

([685]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([686]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

9.2. **Rinkos etapui artimi moksliniai tyrimai, technologinė plėtra ir inovacijos**

Veiklos aprašymas

Prisitaikymui prie klimato kaitos skirtų sprendimų, procesų, technologijų, veiklos modelių ir kitų produktų tyrimai, taikomieji tyrimai ir eksperimentinė plėtra.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu M72, o mokslinių tyrimų veikla, kuri yra sudėtinė ekonominės veiklos, kuriai taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, dalis – kituose šio priedo skirsniuose nurodytais NACE kodais pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą tiriami, naujinami arba kuriami sprendimai, technologijos, produktai ar veiklos modeliai, įskaitant gamtos procesais pagrįstus ir gamtos įkvėptus sprendimus ([687]), skirtus sudaryti sąlygas tam, kad vienos ar kelių rūšių ekonominė veikla, kuriai taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, atitiktų tam tikrus svaraus prisidėjimo prisitaikant prie klimato kaitos kriterijus ir taip būtų padidintas jos atsparumas klimato kaitos poveikiui, kartu laikantis atitinkamų reikšmingos žalos nedarymo kitiems aplinkos tikslams kriterijų.

2. Tais atvejais, kai tiriama, kuriama arba naujinama technologija, produktas ar kitas sprendimas jau sudaro sąlygas šiame priede nurodytai vienos ar kelių rūšių veiklai atitikti jai taikomus techninės analizės kriterijus, susijusius su svariu prisidėjimu, vykdant tyrimo, kūrimo ir naujinimo veiklą siekiama pateikti technologijas, produktus ar kitus sprendimus, turinčius naujų reikšmingų pranašumų, tokių kaip, pvz., didesnis veiksmingumas ar mažesnės sąnaudos.

3. Vykdant šią ekonominę veiklą pašalinamos informacinės, finansinės, technologinės ir su pajėgumais susijusios prisitaikymo kliūtys, taikant naujus arba patobulintus sprendimus, technologijas, produktus, procesus ar veiklos modelius, įskaitant gamtos procesais pagrįstus sprendimus.

4. Ekonominė veikla gali padėti sumažinti reikšmingą poveikį dėl su klimatu susijusios rizikos, nustatytos atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos kitos ekonominės veiklos srityje vertinimą, nes ją vykdant yra kuriami, tiriami arba naujinami sprendimai, technologijos, produktai, procesai ar veiklos modeliai, kurių potencialas padėti sumažinti riziką buvo įrodytas bent veiklos aplinkoje ([688]) ikikomerciniu etapu ir toliau pagrįstas bent vienu iš šių elementų:

(a) su sprendimu, technologija, produktu, procesu ar veiklos modeliu susijusiu pirmą kartą naudojamu ne senesniu nei 10 metų patentu;

([687]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en).

([688]) Atitinka bent 7-ą technologinės parengties lygį (TPL) pagal programos „Horizontas 2020“ 2016–2017 m. DARBO PROGRAMOS bendrųjų priedų G priedą, p. 29, ir tenkina bent svaraus prisidėjimo prisitaikant prie klimato kaitos kriterijų, taikomą tikslinėms veiklos rūšims.

▼B

(b) su sprendimu, technologija, produktu, procesu ar veiklos modeliu susijusiomis kitų formų intelektinės nuosavybės teisėmis, tokiomis kaip, pvz., komercinės paslaptys, prekių ženklai ar autorių teisės;

(c) iš kompetentingos institucijos gautu leidimu naudoti su sprendimu, technologija, produktu, procesu ar veiklos modeliu susijusios parodomosios veiklos aikštelę parodomojo projekto trukmės laikotarpiu.

4. Vykdant ekonominę veiklą naudojamos pažangiausios klimato prognozės ir poveikio vertinimas, geriausiais turimais mokslo duomenimis grindžiama pažeidžiamumo ir rizikos analizė ir susijusios metodikos, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ir moksliniais recenzuotais leidiniais kaip lyginamąja vykdant veiklą kuriamų sprendimų, technologijų, produktų, procesų ar veiklos modelių analize.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Veikla nėra vykdoma iškastinio kuro gavybos, gabenimo ar naudojimo tikslais.Prognozuojamas naudojant tiriamą technologiją, produktą ar kitą sprendimą per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis nedaro neigiamo poveikio išmetamo ŠESD kiekio mažinimo tikslams pagal Paryžiaus susitarimą ir nėra kliūtis diegti klimato poveikio švelninimo sprendimus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Yra įvertinta ir pašalinta bet kokia galima rizika, kurią tiriama technologija, produktas ar kitas sprendimas gali kelti gerai vandens telkinių, įskaitant paviršinį ir požeminį vandenį, būklei arba geram ekologiniam jų potencialui arba gerai jūrų vandenų aplinkos būklei.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Yra įvertinta ir pašalinta bet kokia galima rizika, kurią tiriama technologija, produktas ar kitas sprendimas gali kelti žiedinės ekonomikos tikslams, atsižvelgiant į galimos reikšmingos žalos rūšis, nurodytas Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnio 1 dalies d punkte.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Yra įvertinta ir pašalinta bet kokia galima rizika, kad labai padidės į orą, vandenį arba žemę išmetamas teršalų kiekis, kurią tiriama technologija, produktas ar kitas sprendimas gali kelti.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Yra įvertinta ir pašalinta bet kokia galima rizika, kurią tiriama technologija, produktas ar kitas sprendimas gali kelti gerai ekosistemų būklei ar jų atsparumui arba buveinių ir rūšių, įskaitant Sąjungos svarbos buveines ir rūšis, išsaugojimo būklei.

▼M2

9.3. **Konsultavimas dėl su klimatu susijusios fizinės rizikos valdymo ir prisitaikymo prie jos**

Veiklos aprašymas

Konsultacinių paslaugų, padedančių įmonėms arba organizacijoms valdyti su klimatu susijusią fizinę riziką, teikimas arba užsakymas.

Ši ekonominė veikla vykdoma siekiant bent vieno iš šių tikslų:

▼M2

a) klimato poveikio, pažeidžiamumo dėl klimato kaitos ar su klimatu susijusios rizikos vertinimų teikimas arba pagalba juos rengiant;

b) su klimatu susijusios fizinės rizikos valdymo strategijų, planų ar priemonių rengimas, įgyvendinimas, stebėsena ar vertinimas.

Ši ekonominė veikla neapima techninio konsultavimo, kuris yra susijęs su prisitaikyti prie klimato kaitos skirta inžinierine veikla (žr. šio priedo 9.1 skirsnį), rinkos etapui artimais moksliniais tyrimais, plėtra ir inovacijomis (žr. šio priedo 9.2 skirsnį), ir konsultavimo, kuris yra programinės įrangos, padedančios valdyti su klimatu susijusią fizinę riziką, kūrimo ar programavimo (žr. šio priedo 8.4 skirsnį) dalis.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu M74.90 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią veiklą pašalinamos informacinės, technologinės arba su pajėgumais susijusios prisitaikymo kliūtys.

2. Vykdant veiklą naudojama metodika ir duomenys, kurie:

a) yra grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir kuriuose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([689]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([690]) ar mokėjimo modeliais;

b) yra suderinami su prisitaikymo prie klimato kaitos, su klimatu susijusios rizikos valdymo ir nelaimių rizikos mažinimo standartais ir gairėmis, įskaitant, pvz., EN ISO 14090:2019 ([691]) dėl klimato poveikio supratimo ir neaiškumų ir šių aspektų naudojimo priimant sprendimus, standartą ISO 14091:2021 ([692]) dėl su klimatu susijusio pažeidžiamumo, poveikio ir rizikos vertinimo, Išsamaus su klimato kaita susijusio rizikos vertinimo ir planavimo technines gaires ([693]) ir Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programą ([694]).

3. Rengiami klimato rizikos valdymo strategijos, planai ir priemonės:

([689]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([690]) Pavyzdžiui, programos „Copernicus“ paslaugos ir Europos Komisijos valdoma „Galileo“ išankstinio įspėjimo paslauga.

([691]) ISO standartas 14090:2019 „Prisitaikymas prie klimato kaitos. Principai, reikalavimai ir gairės“ (2023 m. birželio 27 d.redakcija: https://www.iso.org/standard/68507.html).

([692]) ISO standartas 14091:2021 „Prisitaikymas prie klimato kaitos. Pažeidžiamumo, poveikio ir rizikos vertinimo gairės“ (2023 m. birželio 27 d. redakcija: https://www.iso.org/standard/68508.html).

([693]) Technical Guidance on Comprehensive Risk Assessment and Planning in the Context of Climate Change: https://www.undrr.org/publication/technical-guidance-comprehensive-risk-assessment-and-planning-context-climate-change .

([694]) 2015–2030 m. Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programa: https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030.

▼M2

a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([695]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([696]);

c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo strategijomis ir planais;

d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Veikla nėra susijusi su iškastinio kuro gavybos, laikymo, transportavimo arba gamybos įrenginiais.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

▼B

10. FINANSINĖ IR DRAUDIMO VEIKLA

10.1. **Ne gyvybės draudimas: su klimatu susijusios rizikos draudimas**

Veiklos aprašymas

Vykdant veiklą teikiamos toliau nurodytos draudimo paslaugos (išskyrus gyvybės draudimą), apibrėžtos 2014 m. spalio 10 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 ([697]) I priede, susijusios su šio priedo A priedėlyje nurodytų su klimatu susijusios rizikos rūšių draudimu:

(a) medicininių išlaidų draudimas;

(b) pajamų apsaugos draudimas;

(c) nelaimingų atsitikimų darbe draudimas;

(d) variklinių transporto priemonių draudimas civilinės atsakomybės draudimu;

(e) kitas transporto priemonių draudimas;

([695]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2023 m. birželio 27 d. redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([696]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM(2013) 249 *final*).

([697]) 2014 m. spalio 10 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/35, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II), (OL L 12, 2015 1 17, p. 1.)

▼B

(f) jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas;

(g) draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui;

(h) pagalba.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu K65.12 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. *Pirmavimas klimato rizikos modeliavimo ir vertinimo srityje:*

1.1. Draudimo veiklos srityje taikomi pažangiausi modeliavimo metodai:

(a) kuriais tinkamai atspindima su klimatu susijusi rizika;

(b) kurie nėra pagrįsti tik istorine tendencija;

(c) į kuriuos yra integruoti perspektyviniai scenarijai;

1.2. Draudikas viešai atskleidžia, kaip vykdant draudimo veiklą atsižvelgiama į klimato kaitos riziką.

1.3. Išskyrus įstatymais nustatytus apribojimus, taikomus sutartinėms sąlygoms ir draudimo įmokoms, vykdant draudimo veiklą pateikiamos paskatos mažinti riziką, nustatant (išankstines) rizikos draudimo sąlygas ir atliekant rizikos kainos signalo vaidmenį. Šio punkto tikslais sumažintos (galimai remiantis pagalbine informacija apie įgyvendinamus arba galimus veiksmus) įmokos arba atskaitytinos sumos draudėjams, kurie saugo turtą arba veiklą nuo gaivalinių katastrofų daromos žalos, gali būti laikomos paskata mažinti riziką.

1.4. Po draudžiamojo su klimato rizika susijusio įvykio draudikas pateikia informaciją apie sąlygas, kuriomis vykdant draudimo veiklą teikiamas draudimas galėtų būti atnaujintas arba išlaikytas, visų pirma tuo atžvilgiu apie naudą statyti geriau.

2. *Produkto struktūra*

2.1. Draudimo produktais, parduodamais vykdant draudimo veiklą, pateikiamas rizika grindžiamas atlygis už draudėjų įgyvendinamus prevencijos veiksmus.

Šio punkto tikslu tais atvejais, kai draudėjas yra investavęs į prisitaikymo priemones, mažesnės įmokos gali būti laikomos rizika grindžiamu atlygiu už draudėjų įgyvendinamus prevencijos veiksmus.

Nukrypstant nuo šio punkto, tais atvejais, kai dėl įstatymais nustatytų apribojimų, taikomų sutartinėms sąlygoms ir draudimo įmokoms, draudimo arba perdraudimo įmonė negali pateikti rizika grindžiamo atlygio, draudimo produktais klientams gali būti pateikiamos su turtu, veikla arba asmenimis susijusios priemonės, kuriomis padedama išvengti gaivalinių katastrofų arba nuo jų apsisaugoti. Tai gali būti informacijos apie su klimatu susijusią riziką ir prevencijos priemones, kurių klientai galėtų imtis, bei konsultacijų šiais klausimais teikimas klientams.

▼B

2.2. Tokių produktų platinimo strategija apima priemones, kuriomis užtikrinama, kad draudėjai būtų informuoti apie prevencijos priemonių, kurių jie galėtų imtis, tinkamumą draudimo sąlygoms, įskaitant bet kokį tokių priemonių poveikį draudimo apimties ar įmokų lygiui.

3. *Novatoriški draudimo sprendimai:*

3.1. Draudimo produktais, parduodamais vykdant draudimo veiklą, siūlomas su klimatu susijusios rizikos draudimas ([698]), kai to reikia atsižvelgiant į draudėjų reikalavimus ir poreikius.

3.2. Priklausomai nuo pavienių klientų reikalavimų ir poreikių, produktai gali apimti konkrečius rizikos perleidimo sprendimus, tokius kaip, pvz., apsauga nuo veiklos pertraukimo, veiklos pertraukimo nenumatytais atvejais, kitų su nefizine žala susijusių nuostolių veiksnių, pakopinio poveikio ir rizikos veiksnių tarpusavio priklausomumo (antrinė rizika), pakopinio sąveikaujančių natūralių ir technologinių pavojų, ypatingos svarbos infrastruktūros veikimo sutrikimų.

4. *Dalijimasis duomenimis*

4.1. Deramai atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 ([699]), didelė su draudiko veikla susijusių duomenų apie nuostolius dalis analitinių tyrimų tikslais nemokamai pateikiama vienai ar kelioms valdžios institucijoms. Tos valdžios institucijos pareiškia, kad naudos duomenis geresnio regiono, šalies ar tarptautinės visuomenės prisitaikymo prie klimato kaitos tikslais, o draudikas pateikia duomenis, kurie yra pakankamai išsamūs tam, kad atitinkamos valdžios institucijos juos galėtų naudoti pagal deklaruotą paskirtį.

4.2. Kai draudikas dar nesidalija su valdžios institucija tokiais duomenimis pirmiau nurodytu tikslu, jis yra paskelbęs apie ketinimą nemokamai pateikti savo duomenis suinteresuotoms trečiosioms šalims ir yra nurodęs, kokiomis sąlygomis tokiais duomenimis galima dalytis. Ta ketinimų dalytis turimais duomenimis deklaracija yra lengvai prieinama, be kita ko, draudiko interneto svetainėje, atitinkamoms valdžios institucijoms.

5. *Aukšto lygio aptarnavimas po nelaimės*

Vykdant draudimo veiklą ir reikalavimai išmokėti nuolatines draudimo išmokas, ir reikalavimai išmokėti draudimo išmokas įvykus didelio masto nuostolių įvykiams, kuriuos lėmė su klimatu susijusi rizika, yra klientų atžvilgiu sąžiningai nagrinėjami laikantis taikytinos teisės ir pastaruoju metu įvykusių didelio nuostolio įvykių atveju šių reikalavimų pažeidimų nebuvo. Informacija apie procedūras, susijusias su papildomomis priemonėmis, didelio masto nuostolio įvykių atveju yra viešai skelbiama.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Ši veikla neapima iškastinio kuro gavybos, kaupimo, gabenimo ar gamybos veiklos draudimo ar tokiems tikslams skirtų transporto priemonių, nuosavybės ar kitokio turto draudimo.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

([698]) Žr. A priedėlį.

([699]) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), (OL L 119, 2016 5 4, p. 1.)

▼B

10.2. **Perdraudimas**

Veiklos aprašymas

Draudiko perdraudikui perduotas rizikos, kylančios dėl šio priedo A priedėlyje nurodytos su klimatu susijusios rizikos, draudimas. Draudimo aprėptis nustatoma draudiko ir perdraudiko sutartyje, kurioje nurodomi su perduodama rizika susiję draudikų produktai (pagrindiniai produktai). Rengiant arba sudarant draudiko ir perdraudiko sutartinį susitarimą gali dalyvauti perdraudimo tarpininkas ([700]).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu K65.20 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. *Pirmavimas klimato rizikos modeliavimo ir vertinimo srityje:*

1.1. Draudimo veiklos srityje taikomi pažangiausi modeliavimo metodai:

(a) kurie naudojami tam, kad nustatant įmokų lygį būtų tinkamai atsižvelgta į poziciją, pavojų ir pažeidžiamumą klimato kaitos rizikos atžvilgiu, taip pat į draudiko draudėjo įgyvendinamus veiksmus, kuriais jis siekia apsaugoti nuo tos rizikos apdraustą turtą arba veiklą, jeigu draudikas teikia tokią informaciją perdraudikui;

(b) kurie nėra pagrįsti tik istorine tendencija;

(c) į kuriuos yra integruoti perspektyviniai scenarijai;

1.2. Perdraudikas viešai atskleidžia, kaip vykdant perdraudimo veiklą yra atsižvelgiama į riziką, kurią lemia su klimatu susijusi rizika.

2. *Sąlygas sudarančių ne gyvybės perdraudimo produktų kūrimo ir teikimo rėmimas*

2.1. Pagrindiniai perdraudimo veiklos produktai apima rizikos, kurią lemia su klimatu susijusi rizika, draudimą ir rizika grindžiamą atlygį už draudiko draudėjų įgyvendinamus prevencijos veiksmus, teikiamą nepažeidžiant įstatymais nustatytų apribojimų, taikomų sutartinėms sąlygoms ir draudimo įmokoms.

2.2. Perdraudimo veikla atitinka vieną arba kelis toliau nurodytus kriterijus:

(a) kai to pageidauja draudikas, kuriant pagrindinį produktą perdraudikas tiesiogiai arba per perdraudimo tarpininką bendradarbiauja su draudiku:

i) aptardamas galimus perdraudimo sprendimus, kuriuos jis pageidauja pasiūlyti to produkto atžvilgiu. Galutinis produktas pateikiamas rinkai naudojant vieną iš perdraudimo sprendimų, kurie buvo aptarti su perdraudiku produkto kūrimo etapu;

ii) teikdamas duomenis arba kitas technines konsultacijas, kad draudikas galėtų nustatyti rizikos, kurią lemia su klimatu susijusi rizika, draudimo kainą ir rizika grindžiamo atlygio už draudiko draudėjų įgyvendinamus prevencijos veiksmus dydį;

([700]) Kaip apibrėžta 2016 m. sausio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/97 dėl draudimo produktų platinimo (OL L 26, 2016 5 2, p. 19) 2 straipsnio 5 punkte.

▼B

(b) draudikas veikiausiai sumažintų pagrindiniu produktu teikiamo draudimo apimtį arba jį nutrauktų, jeigu nebūtų sudaryta perdraudimo sutartis ar panaši perdraudimo sutartis;

(c) bendradarbiaudamas su draudiku arba perdraudimo tarpininku perdraudikas teikia duomenis ir (arba) kitas technines konsultacijas, kad draudikas galėtų pasiūlyti rizikos, kurią lemia su klimatu susijusi rizika, draudimą, o draudimas apimtų rizika grindžiamą atlygį už draudiko draudėjų įgyvendinamus prevencijos veiksmus.

2.3. Kai perdraudimo produktas taikomas pagrindinių produktų portfelio lygiu, 2.1 punkto taikymo tikslu tik dalis perdraudimo veiklos pagrindinių produktų gali apimti rizikos, kurią lemia su klimatu susijusi rizika, draudimą ir rizika grindžiamą atlygį už draudiko draudėjų įgyvendinamus prevencijos veiksmus. Tokiu atveju perdraudikas gali nustatyti su tais pagrindiniais produktais susijusių perdraudimo įmokų dalį.

3. *Novatoriški perdraudimo sprendimai*

3.1. Vykdant perdraudimo veiklą parduodamais perdraudimo produktais siūlomas rizikos, kurią lemia su klimatu susijusi rizika, draudimas, jeigu to reikia atsižvelgiant į pagrindiniais produktais grindžiamus draudiko klientų reikalavimus ir poreikius. Tokiais draudimo produktais tinkamai atsižvelgiama į rizika grindžiamą atlygį už draudiko draudėjų įgyvendinamus prevencijos veiksmus.

3.2. Priklausomai nuo pavienių draudiko klientų reikalavimų ir poreikių, perdraudimo produktai gali apimti konkrečius rizikos perleidimo sprendimus, kurie gali apimti apsaugą nuo veiklos pertraukimo, veiklos pertraukimo nenumatytais atvejais, kitų su nefizine žala susijusių nuostolių veiksnių, pakopinio poveikio ir rizikos veiksnių tarpusavio priklausomumo (antrinė rizika), pakopinio sąveikaujančių natūralių ir technologinių pavojų ar ypatingos svarbos infrastruktūros veikimo sutrikimų.

4. *Dalijimasis duomenimis*

4.1. Deramai atsižvelgiant į Reglamentą (ES) 2016/679, didelė su perdraudiko veikla susijusių duomenų apie nuostolius dalis analitinių tyrimų tikslais nemokamai pateikiama vienai ar kelioms valdžios institucijoms. Tos valdžios institucijos pareiškia, kad naudos duomenis geresnio regiono, šalies ar tarptautinės visuomenės prisitaikymo prie klimato kaitos tikslais, o perdraudikas pateikia duomenis, kurie yra pakankamai išsamūs tam, kad atitinkamos valdžios institucijos juos galėtų naudoti pagal deklaruotą paskirtį.

4.2. Kai draudikas dar nesidalija su valdžios institucija tokiais duomenimis pirmiau nurodytu tikslu, jis yra paskelbęs apie ketinimą nemokamai pateikti savo duomenis suinteresuotoms trečiosioms šalims ir yra nurodęs, kokiomis sąlygomis tokiais duomenimis galima dalytis. Ta ketinimų dalytis turimais duomenimis deklaracija yra lengvai prieinama, be kita ko, draudiko interneto svetainėje, atitinkamoms valdžios institucijoms.

5. *Aukšto lygio aptarnavimas po nelaimės*

Vykdant perdraudimo veiklą ir reikalavimai išmokėti nuolatines draudimo išmokas, ir reikalavimai išmokėti draudimo išmokas įvykus didelio masto nuostolių įvykiams, kuriuos lėmė su klimatu susijusi rizika, yra klientų atžvilgiu sąžiningai nagrinėjami laikantis taikytinos teisės ir pastaruoju metu įvykusių didelio nuostolio įvykių atveju šių reikalavimų pažeidimų nebuvo. Atitinkamais atvejais perdraudikas padeda draudikui arba perdraudimo tarpininkui nagrinėti su pagrindiniu produktu susijusius reikalavimus. Informacija apie procedūras, susijusias su papildomomis priemonėmis, kurias taiko perdraudikas didelio masto nuostolio įvykių atveju, yra viešai skelbiama.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Perdraudimo veikla neapima iškastinio kuro gavybos, kaupimo, gabenimo ar gamybos veiklos draudimo ar tokiems tikslams skirtų transporto priemonių, nuosavybės ar kitokio turto draudimo perdavimo.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma

▼B

5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

11. ŠVIETIMAS

Veiklos aprašymas

Valstybinis arba privatus bet kurio lygmens švietimas ar bet kurios profesijos mokymas. Mokymas gali būti organizuojamas žodžiu ar raštu, taip pat per radiją, televiziją, internetu ar susirašinėjant. Veikla apima skirtingų tradicinės švietimo sistemos įstaigų įgyvendinamą švietimą įvairiais jo lygiais, taip pat suaugusiųjų mokymą ir raštingumo programas, įskaitant atitinkamų lygių karo mokyklas, akademijas ir kalėjimų mokyklas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu P85 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Jei šios kategorijos ekonominė veikla atitinka 5 punkte nustatytą svaraus prisidėjimo kriterijų, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([701]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

([701]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

▼B

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([702]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([703]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([704]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([705]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

5. Kad veikla būtų laikoma Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudarančia veikla, ekonominės veiklos vykdytojas esamos ir būsimos su klimatu susijusios rizikos vertinime, apimančiame netikrumą ir grindžiamame patikimais duomenimis, įrodo, kad vykdant veiklą sukuriama technologija, produktas, paslauga, informacija arba praktika arba yra skatinama juos naudoti, siekiant vieno iš toliau išvardytų pagrindinių tikslų:

(a) padidinti kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygį;

(b) prisidėti prie kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos prisitaikymo arba pritaikymo pastangų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

([702]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([703]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([704]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([705]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

12. ŽMONIŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪRA IR SOCIALINIS DARBAS

12.1. **Kita stacionarinė globos veikla**

Veiklos aprašymas

Stacionarinė globa, derinama su slauga ir priežiūra arba su kitos rūšies gyventojams reikalinga globa. Patogumų užtikrinimas sudaro didelę gamybos proceso dalį, o teikiama globa yra sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų derinys, kuriame didelė dalis sveikatos priežiūros paslaugų yra tam tikros lygio slaugos paslaugos.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu Q87 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([706]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([707]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([708]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

([706]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([707]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([708]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

▼B

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([709]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([710]);

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Yra parengtas atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas 1) saugus ir aplinkai tinkamas pavojingųjų atliekų (visų pirma nuodingų ar infekuotų atliekų) ir vaistų tvarkymas ir 2) nepavojingų atliekų pakartotinis naudojimas arba perdirbimas kuo didesniu mastu, be kita ko, pagal sutartinius susitarimus su atliekų tvarkymo partneriais.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

13. MENINĖ, PRAMOGINĖ IR POILSIO ORGANIZAVIMO VEIKLA

13.1. **Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla**

Veiklos aprašymas

Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla apima jos vartotojų kultūrinius ir pramoginius interesus tenkinančių paslaugų teikimą. Veikla apima visuomenei skirtų gyvų pasirodymų, renginių ar ekspozicijų rengimą, reklamavimą ir dalyvavimą juose, taip pat meninių, kūrybinių ar techninių įgūdžių teikimą kuriant meno kūrinus ir gyvus pasirodymus. Šiai veiklai nėra priskiriama visų rūšių muziejų, botanikos ir zoologijos sodų veikla, istorinių vietų išsaugojimo bei gamtos rezervatų ir draustinių veikla, azartinių žaidimų ir lažybų organizavimo veikla bei sporto, pramogų ir poilsio organizavimo veikla.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu R90 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

([709]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([710]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

Jei šios kategorijos ekonominė veikla atitinka 5 punkte nustatytą svaraus prisidėjimo kriterijų, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([711]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([712]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([713]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([714]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([715]);

([711]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([712]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([713]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([714]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([715]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

5. Kad veikla būtų laikoma Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudarančia veikla, ekonominės veiklos vykdytojas esamos ir būsimos su klimatu susijusios rizikos vertinime, apimančiame netikrumą ir grindžiamame patikimais duomenimis, įrodo, kad vykdant veiklą sukuriama technologija, produktas, paslauga, informacija arba praktika arba yra skatinama juos naudoti, siekiant vieno iš toliau išvardytų pagrindinių tikslų:

(a) padidinti kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygį;

(b) prisidėti prie kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos prisitaikymo arba pritaikymo pastangų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

13.2. **Bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrinė veikla**

Veiklos aprašymas

Bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrinė veikla apima bibliotekų ir archyvų veiklą, visų rūšių muziejų, botanikos bei zoologijos sodų ir istorinių vietų eksploatavimą ir gamtos rezervatų veiklą. Ši veikla taip pat apima istorinės, kultūrinės ir mokymo svarbos objektų, vietų ir gamtos stebuklų (pvz., pasaulinio paveldo vietų ir kt.) išsaugojimą ir rodymą. Šiai veiklai nėra priskiriama sporto, pramogų ir poilsio organizavimo veikla, tokia kaip paplūdimių ar rekreacijos parkų eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu R91 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Jei šios kategorijos ekonominė veikla atitinka 5 punkte nustatytą svaraus prisidėjimo kriterijų, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([716]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([717]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([718]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([719]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([720]);

([716]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([717]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([718]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([719]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([720]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

5. Kad veikla būtų laikoma Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudarančia veikla, ekonominės veiklos vykdytojas esamos ir būsimos su klimatu susijusios rizikos vertinime, apimančiame netikrumą ir grindžiamame patikimais duomenimis, įrodo, kad vykdant veiklą sukuriama technologija, produktas, paslauga, informacija arba praktika arba yra skatinama juos naudoti, siekiant vieno iš toliau išvardytų pagrindinių tikslų:

(a) padidinti kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygį;

(b) prisidėti prie kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos prisitaikymo arba pritaikymo pastangų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai	
1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

13.3. **Kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų gamyba, garso įrašymo ir muzikos įrašų leidybos veikla**

Veiklos aprašymas

Kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų gamyba, garso įrašymo ir muzikos įrašų leidybos veikla apima vaidybinių ir nevaidybinių kino filmų, skirtų tiesiogiai rodyti kino teatruose ar transliuoti per televiziją, gamybą juostose, vaizdajuostėse ar diskuose, pagalbinę veiklą, tokią kaip filmų montavimas, iškarpymas ar dubliavimas, kino filmų platinimą ir kitą filmų gamybą kitiems sektoriams, taip pat kino filmų ar kitos filmų produkcijos demonstravimą. Ši veikla taip pat apima kino filmų ar kitos filmų produkcijos platinimo teisių įsigijimą ar pardavimą. Šios veiklos rūšims taip pat priskiriama garso įrašymo veikla, įskaitant garso įrašų originalų gamybą, jų išleidimą, reklamą ir platinimą, muzikos leidybą bei garso įrašų paslaugas studijoje ar kitur.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu J59 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Jei šios kategorijos ekonominė veikla atitinka 5 punkte nustatytą svaraus prisidėjimo kriterijų, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

▼B

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

(a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

(b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

(c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

(a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

(b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([721]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([722]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių ([723]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

(a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

(b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([724]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([725]);

([721]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([722]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([723]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([724]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2021 m. birželio 4 d. versija) redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([725]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

▼B

(c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

(d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

(e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

5. Kad veikla būtų laikoma Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodoma sąlygas sudarančia veikla, ekonominės veiklos vykdytojas esamos ir būsimos su klimatu susijusios rizikos vertinime, apimančiame netikrumą ir grindžiamame patikimais duomenimis, įrodo, kad vykdant veiklą sukuriama technologija, produktas, paslauga, informacija arba praktika arba yra skatinama juos naudoti, siekiant toliau išvardytų pagrindinių tikslų:

(a) padidinti kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygį; arba

(b) prisidėti prie kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos prisitaikymo arba pritaikymo pastangų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

▼M2

14. NELAIMIŲ RIZIKOS VALDYMAS

14.1. **Skubiosios pagalbos paslaugos**

Veiklos aprašymas

1. Skubiosios pagalbos paslaugos, be kita ko:

a) reagavimo į nelaimes koordinavimas, susijęs su vertinimo, koordinavimo ar pasirengimo infrastruktūros ir komandos (-ų), pavyzdžiui, nuolatinių reagavimo į nelaimes koordinavimo centrų arba ekstremaliosios situacijos vietoje veikiančių operacijų koordinavimo centrų, sukūrimu ir veikimu. Reagavimo į ekstremaliąsias situacijas veikla apima vadovavimą, vertinimą ar analizę, planavimą, ryšius ar koordinavimą, komunikaciją ir žiniasklaidos pranešimus;

▼M2

b) sveikatos priežiūros paslaugos, t. y. skubioji pirmoji medicinos pagalba bei pacientų sveikatos priežiūra įvykio vietoje, laikinose lauko ligoninėse, įskaitant karo ligonines arba medicinos įstaigas, kuriose tiek stacionariai, tiek ambulatoriškai gydomi pacientai, nukentėję pavojingoje ekstremaliojoje situacijoje, atsižvelgiant į patvirtintas tarptautines naudojimosi lauko ligoninėmis gaires ([726]). Tai apima:

i) pacientų priėmimą, atrankinę patikrą ir profiliavimą (skirstymą) nelaimės vietoje arba sveikatos priežiūros įstaigoje;

ii) pirmosios medicinos pagalbos suteikimą;

iii) sunkių traumų ir netrauminių ekstremaliųjų sveikatos būklių stabilizavimą ir tolesnį paciento nukreipimą, prireikus parengiant jį vežti į sveikatos priežiūros įstaigą galutiniam gydymui;

iv) pažangų gyvybės palaikymą;

v) ekstremaliosioms sveikatos būklėms reikalingą anesteziją, vizualizavimą, sterilizavimą ir laboratorines bei kraujo perpylimo paslaugas;

vi) pakenkimų kontrolės chirurgiją, bendrąją skubiąją chirurgiją;

vii) optimalią pacientų, patyrusių nesunkią traumą ir netrauminę ekstremaliąją sveiktos būklę, priežiūrą;

viii) nelaimės aukų medicininį evakavimą, be kita ko, transportavimą sausuma, vandeniu ir evakavimą oru;

c) pagalba nelaimės atveju, t. y. *ad hoc* pagalbos po nelaimės veikla vietoje, pvz., evakuacijos centrų steigimas ir valdymas koordinuojant veiklą su esamomis struktūromis, vietos valdžios institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, kol reikalai bus perduoti vietos valdžios institucijoms arba humanitarinėms organizacijoms, taip pat būtiniausių dalykų (pvz., nuo nelaimės nukentėjusiems asmenims skirtų vaistų, maisto, vandens, šiltų drabužių, antklodžių) tiekimas nelaimės metu ir iš karto po jos. Tai apima:

i) laikinųjų pagalbos nelaimės atveju centrų, pvz., bendruomenės evakuacijos centrų, vandens, maisto ir pagalbos priemonių dalijimo vietų ir pan., parengiamąjį paskyrimą ir jų parengties užtikrinimą;

ii) pagalbą tuo atveju, kai vyksta perdavimas, teikiančio personalo mokymą;

([726]) 2020 m. Pasaulio sveikatos organizacijos parengtas klimato kaitos poveikiui atsparių ir aplinkos atžvilgiu tvarių sveikatos priežiūros įstaigų gaires (*WHO guidance for climate resilient and environmentally sustainable health care facilities*), skelbiamas adresu https://www.who.int/publications/i/item/9789240012226 (2020 m. Licencija CC BY-NC-SA 3.0 IGO); Pasaulio sveikatos organizacijos Pažangiųjų ligoninių priemonių rinkinį (*Smart Hospitals Toolkit*), 2017 m. parengtą Amerikos sveikatos organizacijos, skelbiamą adresu https://cdn.who.int/media/docs/default-source/climate-change/smart-hospital-toolkit-paho.pdf.

▼M2

d) paieška ir gelbėjimas, pavyzdžiui, asmenų, ištiktų nelaimės ar atsidūrusių tiesioginiame pavojuje, patekusių į potvynį, aptiktų po griuvėsiais, pasiklydusių, įstrigusių ar izoliuotų be galimybės ar priemonių evakuotis, pasigęstų ir dingusių be žinios sausumoje ar vandenyje, paieška, buvimo vietos nustatymas ir gelbėjimas. Veikla vykdoma vadovaujantis tarptautinėmis gairėmis ([727]). Tai apima:

i) paiešką sausumoje, vandenyje ir ore, be kita ko, naudojant tarnybinius šunis arba techninę paieškos įrangą;

ii) gelbėjimą, įskaitant iškėlimą ir perkėlimą į kitą vietą;

iii) gyvybiškai svarbią pagalbą ir aprūpinimą būtiniausiais dalykais;

iv) įsilaužimą, išdaužimą ir pjovimą;

v) techninį gelbėjimą virvėmis;

vi) sutvirtinimų įrengimą;

e) pavojingųjų medžiagų likvidavimas, pavyzdžiui, jų aptikimas ir izoliavimas, bet tik toje vietoje, kur jos yra, veikiant su pavojingąja medžiaga susijusio incidento metu arba iš karto po jo, siekiant tiesiogiai sumažinti riziką, įskaitant: dirvožemio ir požeminio vandens švarinimą taršos vietoje *in situ* arba *ex situ*, taikant mechaninius, cheminius arba biologinius metodus; pramonės įrenginių ar jų teritorijų, įskaitant atomines elektrines ir jų teritorijas, švarinimą; paviršinio vandens švarinimą ir valymą po atsitiktinio užteršimo, pvz., surenkant teršalus arba naudojant chemines medžiagas; išsiliejusios naftos ir kitų teršalų sausumoje, paviršiniame vandenyje, vandenynuose ir jūrose, įskaitant pakrančių rajonus, šalinimą; asbesto, dažų su švinu ir kitų toksiškų medžiagų šalinimą. Tai apima:

i) cheminės medžiagos identifikavimą ir radiologinio pavojaus aptikimą naudojant rankinę, mobiliąją ir laboratorinę įrangą;

ii) biologinių, cheminių ir radiologinių mėginių rinkimą, tvarkymą ir rengimą išsamesnei analizei kitoje vietoje;

iii) tinkamo mokslinio modelio taikymą pavojui numatyti;

iv) skubų rizikos mažinimą, įskaitant pavojingųjų medžiagų izoliavimą, pavojaus neutralizavimą ir pasirūpinimą vietoje asmenimis, gyvūnais ir įranga arba pavojingųjų medžiagų pašalinimą nuo jų – tai gali apimti skubius žalos ištaisymo veiksmus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/35/EB ([728]) 6 straipsnio 1 dalies a punktą;

([727]) Pavyzdžiui, 2020 m. Tarptautinės paieškos ir gelbėjimo patariamosios grupės (INSARAG) gairių II tomu „Pasirengimas ir reagavimas“ (*Preparedness and response*) ir III tomu „Veiksmų įvykio vietoje vadovas“ (*Operational Field Guidanc*e), parengtais Jungtinių Tautų Humanitarinių reikalų koordinavimo biuro (OCHA) ir skelbiamais adresu www.insarag.org.

([728]) 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti) (OL L 143, 2004 4 30, p. 56).

▼M2

f) gaisrų gesinimas ir gaisrinė sauga, pavyzdžiui, nuolatinių ir pagalbinių ugniagesių brigadų administravimas ir veiksmai gaisrinės saugos ir gaisrų gesinimo srityse ir gaisrų gesinimas sausumoje, ant vandens ir iš oro;

g) techninis apsauginis reagavimas ir pagalba su klimatu susijusio pavojaus atveju, vykdomi ekstremaliojoje situacijoje ir iškart po jos. Tai apima:

i) didelio pajėgumo siurbimą, pvz., vandens išsiurbimą užtvindytose teritorijose ir vandens siurbimą padedant gesinti gaisrus;

ii) vandens valymą, saugojimą ir tiekimą mobiliaisiais vandens valymo ir saugojimo įrenginiais;

iii) reagavimo į ekstremaliąsias situacijas darbuotojų ir reikmenų vežimą;

iv) ekstremaliųjų situacijų ryšių sistemų diegimą, techninę priežiūrą ir eksploatavimą, siekiant užtikrinti ryšį ekstremaliosiose situacijose ir po jų;

v) elektros energijos tiekimo ekstremaliosiose situacijose ir po jų sistemų diegimą, techninę priežiūrą ir eksploatavimą;

vi) potvynių suvaldymą stiprinant esamas struktūras ir statant naujas užtvaras, kad būtų užkirstas kelias tolesniam upių, baseinų, vandens kelių tvinimui kylant vandens lygiui.

2. Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys taip pat apima tiesiogiai su skubiosios pagalbos paslaugomis susijusias pasirengimo ([729]) veiklos rūšis, kaip antai:

a) atitinkamų planų rengimą ir atnaujinimą siekiant užtikrinti pasirengimą reagavimo į ekstremaliąsias situacijas veiksmams;

b) personalo ir ekspertų, taip pat, kai taikytina, savanorių ir tarnybinių gyvūnų mokymą ir gebėjimų stiprinimą;

c) mokymo centrų, naudojamų reagavimo į klimato kaitos keliamus pavojus mokymams, įrengimą;

([729]) Parengtis – išankstiniais veiksmais pasiektas žmogiškųjų ir materialinių išteklių, struktūrų, bendruomenių ir organizacijų pasirengimas ir gebėjimai, kuriais galima užtikrinti veiksmingą greitą reagavimą į nelaimę.

▼M2

d) materialių priemonių, įskaitant modulių dalių ([730]), kaip civilinės saugos pagalbos komponento ([731]) tiesioginiams nelaimės padariniams sušvelninti, įsigijimą, saugojimą, modernizavimą ir techninę priežiūrą;

e) priešgaisrinės signalizacijos ir išankstinio perspėjimo sistemų įsigijimą, įrengimą, remontą, eksploatavimą, techninę priežiūra ir nuotolinį stebėjimą;

f) šviečiamąją ir informuotumo apie nelaimių riziką didinimo veiklą, kurią vykdo bendruomenėje veikiantys skubiosios pagalbos paslaugų teikėjai arba kuri skirta atrinktiems suinteresuotiesiems subjektams ar tikslinėms grupėms.

3. 1 ir 2 punktuose nurodytos ekonominės veiklos rūšys įtraukiamos, jei ta veikla reaguojama į su klimatu susijusias nelaimes arba jų poveikį.

4. Veikla ir turtas, kurių pagrindinis tikslas nėra civilinės skubiosios pagalbos paslaugų teikimas, gali būti įtraukti tik jei jais remiamas civilinis skubusis reagavimas į nelaimes, kurios gali būti laikomos susijusiomis su klimatu.

Prie šios kategorijos ekonominės veiklos nepriskiriama veikla, vykdoma pagal veiklos kategoriją „Potvynių rizikos prevencija ir apsaugos nuo potvynių infrastruktūra“ (žr. šio priedo 14.2 skirsnį).

Prie šios kategorijos ekonominės veiklos nepriskiriama veikla, kurią vykdo ūkio subjektas, atsakingas už žalą aplinkai pagal Direktyvą 2004/35/EB.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais A2.40, B9.10, E39.00, H52.23, N80.20, Q84, O84.25, Q86.10, Q86.90 ir Q88.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Jei šios kategorijos ekonominė veikla atitinka 5 punkte nustatytą svaraus prisidėjimo kriterijų, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

([730]) Šiame priede modulis atitinka Sprendimo Nr. 1313/2013/ES, kuriuo nustatomas Sąjungos civilinės saugos mechanizmas, 4 straipsnio 6 punkte pateiktą apibrėžtį: „savarankiškas ir autonomiškas, iš anksto nustatytai užduočiai ir poreikiams skirtas […] darinys arba […] mobili operacijų komanda, kurią sudaro žmogiškieji ir materialiniai ištekliai ir kurią galima apibūdinti pagal jos gebėjimą teikti pagalbą arba atlikti užduotį (-is)“. Materialiniai ištekliai apima transporto priemones, kurių reikia, kad prireikus būtų galima vykdyti skubią intervenciją. Įvairių rūšių skubiosios pagalbos paslaugų moduliams reikalingų materialių išteklių pavyzdžiai pateikti įgyvendinimo sprendimuose 2014/762/ES ir (ES) 2019/570 (Sąjungos civilinės saugos mechanizmas), pavyzdžiui, materialiniai ištekliai, susiję su gaisrų gesinimu iš oro arba ant žemės, pvz., sraigtasparniai, orlaiviai ir transporto priemonės, gelbėjimo laivai ir medicininio evakavimo oru priemonės.

([731]) Civilinės saugos pagalba – civilinės saugos grupės, ekspertai ar moduliai ir jų įranga, taip pat pagalbos siuntos ar reikmenys tiesioginėms nelaimės pasekmėms sušvelninti. 2014 m. spalio 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo įgyvendinimo taisyklės ir panaikinami Komisijos sprendimai 2004/277/EB, Euratomas ir 2007/606/EB, Euratomas (pranešta dokumentu Nr. C(2014) 7489) (2014/762/ES), 2 straipsnio 2 dalis.

▼M2

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kurių iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams tos veiklos numatytosios trukmės laikotarpiu;

b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek ta su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastuiir numatomai trukmei, t. y.:

a) veiklos, kurios numatoma trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant bent mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([732]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([733]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([734]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([735]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([736]);

([732]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([733]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([734]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([735]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2023 m. birželio 27 d. redakcija: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/environment/nature-based-solutions_en).

([736]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM(2013) 249 *final*).

▼M2

c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

d) yra stebimi ir vertinami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

5. Kad veikla būtų laikoma Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudarančia veikla, ekonominės veiklos vykdytojas esamos ir būsimos su klimatu susijusios rizikos vertinime, apimančiame netikrumą ir grindžiamame patikimais duomenimis, įrodo, kad vykdant veiklą sukuriama technologija, produktas, paslauga, informacija arba praktika arba yra skatinama juos naudoti, siekiant vieno iš toliau išvardytų pagrindinių tikslų:

a) padidinti kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygį;

b) prisidėti prie kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos prisitaikymo arba pritaikymo pastangų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	1. Šios veiklos vykdytojas parengė ir įgyvendino klimato kaitos švelninimo ir aplinkos apsaugos planą, kuriame: a) nurodomas su klimato kaitos švelninimu susijusio jo turto ir veiksmų poveikis klimatui, įskaitant poveikį, kurį daro: i) 1 lygio išmetamas ŠESD kiekis ([737]); ii) 2 lygio išmetamas ŠESD kiekis ([738]); iii) 3 lygio išmetamas ŠESD kiekis ([739]); b) apibrėžiamos būtinos priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti nustatytą žalingą veiklos poveikį klimatui, kartu siekiant pagrindinio skubiosios pagalbos paslaugos tikslo; c) paaiškinama, kokį pagerinimo lygį galima pasiekti įgyvendinant siūlomas priemones, ir pateikiamas tų priemonių įgyvendinimo tvarkaraštis; d) stebimas ir dokumentuojamas nustatytų priemonių įgyvendinimas pagal tvarkaraštį ir pasiektą pagerinimo lygį. 2. Klimato kaitos švelninimo ir aplinkos apsaugos planas:

([737]) 1 lygio išmetamas ŠESD kiekis – iš veiklos vykdytojui nuosavybės teise priklausančių ar jo kontroliuojamų šaltinių tiesiogiai išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, įskaitant sausumos, vandens ir oro skubiosios pagalbos transporto išmetamą ŠESD kiekį.

([738]) 2 lygio išmetamas ŠESD kiekis – šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, netiesiogiai išmetamas gaminant veiklos vykdytojo vartojamą elektros energiją.

([739]) 3 lygio išmetamas ŠESD kiekis – visas netiesiogiai išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, nepriskiriamas 2 lygio išmetamam ŠESD kiekiui. Humanitarinių organizacijų anglies pėdsako apskaičiavimo gaires galima rasti Klimato chartijos svetainės skyriuje „Humanitarinės veiklos išmetamo anglies dioksido skaičiuoklė“ (*Humanitarian Carbon Calculator*) (2023 m.) adresu https://www.climate-charter.org/humanitarian-carbon-calculator/.

▼M2

	a) grindžiamas geriausiais turimais mokslo duomenimis, kurie skelbiami viešai; b) parengtas konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant aplinkos apsaugos institucijas; c) atnaujinamas, jei veiklos charakteristikos ir vykdymas smarkiai pasikeičia ir dėl to pakinta poveikio klimatui ir aplinkai pobūdis arba mastas; d) kiek tai susiję su gaisrų gesinimo veiksmais, atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 517/2014 ([740]) 11 straipsnį.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	1. Šios veiklos vykdytojas parengė ir įgyvendino klimato kaitos švelninimo ir aplinkos apsaugos planą, kuriame: a) nustatomas su vandens ir jūrų išteklių apsauga susijusių jo turto ir veiksmų pagrindinis žalingas poveikis aplinkai, įskaitant poveikį vandens ir jūrų ištekliams teritorijose, įtrauktose į Direktyvos 2000/60/EB 6 straipsnyje nustatytus saugomų teritorijų registrus arba kitas lygiavertes nacionalines ar tarptautines klasifikacijas arba apibrėžtis, įskaitant neigiamą kenksmingųjų medžiagų (kaip antai perfluoralkilintų ir polifluoralkilintų medžiagų (PFAS)), esančių gaisro gesinimo putose, gesinamuosiuose mišiniuose ir antipirenuose, poveikį vandens ištekliams; b) nustatomos būtinos priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti nustatytą žalingą veiklos poveikį aplinkai, kartu siekiant pagrindinio skubiosios pagalbos paslaugos tikslo, į reagavimo į ekstremaliąsias situacijas planavimą įtraukiant tikslinio taikymo (laiku ir paveiktoje teritorijoje) ir įvykdymo reikiamais lygmenimis (jei įmanoma, pirmenybę teikiant fiziniams ar kitiems necheminiams metodams) principus; c) paaiškinama, kokį pagerinimo lygį galima pasiekti įgyvendinant siūlomas priemones, ir pateikiamas tų priemonių įgyvendinimo tvarkaraštis; d) stebimas ir dokumentuojamas nustatytų priemonių įgyvendinimas pagal tvarkaraštį ir pasiektą pagerinimo lygį. 2. Klimato kaitos švelninimo ir aplinkos apsaugos planas: a) grindžiamas geriausiais turimais mokslo duomenimis, kurie skelbiami viešai; b) parengtas konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant aplinkos apsaugos institucijas; c) atnaujinamas, jei veiklos charakteristikos ir vykdymas smarkiai pasikeičia ir dėl to pakinta poveikio klimatui ir aplinkai pobūdis arba mastas.

([740]) 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 517/2014 dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 842/2006 (OL L 150, 2014 5 20, p. 195).

▼M2

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	1. Šios veiklos vykdytojas parengė ir įgyvendino klimato kaitos švelninimo ir aplinkos apsaugos planą, kuriame: a) nustatomas su perėjimu prie žiedinės ekonomikos susijusių jo turto ir veiksmų pagrindinis žalingas poveikis aplinkai, įskaitant poveikį atliekų ([741]) susidarymui, tvarkymui ir apdorojimui, įskaitant neigiamą poveikį, kurį daro didelis ar dažnas vienkartinių neperdirbamų gaminių naudojimas ir netinkamas atliekų (tiek pavojingųjų, tiek nepavojingų) tvarkymas, taip pat cheminių agentų ([742]) bei medicininių atliekų ([743]) laikymas ir šalinimas. b) pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/98/EB ([744]) nustatomos būtinos priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti nustatytą žalingą veiklos poveikį aplinkai, kartu siekiant pagrindinio skubiosios pagalbos paslaugos tikslo, įskaitant priemones, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti nepanaudotų prekių atsargų naikinimą, ir gerąją pramonės praktiką dėl laikinosios infrastruktūros šalinimo, kaip nustatyta ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokole ([745]); c) paaiškinama, kokį pagerinimo lygį galima pasiekti įgyvendinant siūlomas priemones, ir pateikiamas tų priemonių įgyvendinimo tvarkaraštis; d) stebimas ir dokumentuojamas nustatytų priemonių įgyvendinimas pagal tvarkaraštį ir pasiektą pagerinimo lygį. 2. Klimato kaitos švelninimo ir aplinkos apsaugos planas: a) grindžiamas geriausiais turimais mokslo duomenimis, kurie skelbiami viešai; b) parengtas konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant aplinkos apsaugos institucijas; c) atnaujinamas, jei veiklos charakteristikos ir vykdymas smarkiai pasikeičia ir dėl to pakinta poveikio klimatui ir aplinkai pobūdis arba mastas.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	1. Šios veiklos vykdytojas parengė ir įgyvendino klimato kaitos švelninimo ir aplinkos apsaugos planą, kuriame:

([741]) Kaip apibrėžta Komisijos sprendime 2000/532/EB dėl atliekų sąrašo.

([742]) Tokių kaip esantys gaisro gesinimo putose, gesinamuosiuose mišiniuose, antipirenuose.

([743]) Žr. Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus komiteto dokumente „Medicininių atliekų tvarkymas“ (2011 m.) adresu https://www.icrc.org/en/doc/assets/files/publications/icrc-002-4032.pdf.

([744]) 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3).

([745]) ES statybos ir griovimo atliekų protokolas ir gairės. Vidaus rinka, pramonė, verslumas ir MVĮ: https://single-market-economy.ec.europa.eu/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en.

▼M2

	a) nustatomas su taršos prevencija ir kontrole susijusių jo turto ir veiksmų pagrindinis žalingas poveikis aplinkai, įskaitant teršalų išmetimo į orą, vandenį ar žemę, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/75/ES ([746]) 3 straipsnio 2 dalyje, poveikį, įskaitant neigiamą kenksmingųjų medžiagų, esančių gaisro gesinimo putose, gesinamuosiuose mišiniuose ir antipirenuose, poveikį aplinkos taršos lygiui ir neigiamą halonų naudojimo poveikį ozono sluoksniui; b) apibrėžiamos būtinos priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti nustatytą žalingą veiklos poveikį aplinkai, kartu siekiant pagrindinio skubiosios pagalbos paslaugos tikslo; c) paaiškinama, kokį pagerinimo lygį galima pasiekti įgyvendinant siūlomas priemones, ir pateikiamas tų priemonių įgyvendinimo tvarkaraštis; d) stebimas ir dokumentuojamas nustatytų priemonių įgyvendinimas pagal tvarkaraštį ir pasiektą pagerinimo lygį. 2. Klimato kaitos švelninimo ir aplinkos apsaugos planas: a) grindžiamas geriausiais turimais mokslo duomenimis, kurie skaidriai skelbiami; b) parengtas konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant aplinkos apsaugos institucijas; c) atnaujinamas, jei veiklos charakteristikos ir vykdymas smarkiai pasikeičia ir dėl to gali pakisti poveikio klimatui ir aplinkai pobūdis arba mastas; d) kiek tai susiję su gaisrų gesinimo veiksmais, atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1005/2009 ([747]) 13 straipsnį.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	1. Šios veiklos vykdytojas parengė ir įgyvendino klimato kaitos švelninimo ir aplinkos apsaugos planą, kuriame: a) nurodomas su biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimu susijusių jo turto ir veiksmų pagrindinis žalingas poveikis aplinkai, įskaitant poveikį: i) pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijoms, tokioms kaip „Natura 2000“ teritorijos ([749]), nurodytoms Tarybos direktyvos 92/43/EEB 3 straipsnyje, Direktyvos 2009/147/EB 4 straipsnyje ir Direktyvos 2008/56/EB 13 straipsnio 4 dalyje arba kitose lygiavertėse nacionalinėse ar tarptautinėse klasifikacijose ar apibrėžtyse ([750]);

([746]) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).

([747]) 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1005/2009 dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų (OL L 286, 2009 10 31, p. 1).

([749]) Įtrauktos į „Natura 2000“ žiūryklę, žr. Europos aplinkos agentūros „Natura 2000“ tinklo žiūryklę: https://natura2000.eea.europa.eu/ .

([750]) Įskaitant pagalbos nelaimės atveju stovyklų kūrimo ir veiklos poveikį, poveikį itin vertingos biologinės įvairovės teritorijoms dėl netyčinio pavojingųjų medžiagų paskleidimo ar išsiliejimo arba dėl to, kad likviduojant pavojingąsias medžiagas neužtikrinta apsauga.

▼M2

	ii) žemės užėmimui ir žemės užėmimo hierarchijos taikymui, kaip aprašyta 2030 m. ES dirvožemio strategijoje, be kita ko, dėl pagalbos nelaimės atveju stovyklų įsteigimo ir veikimo vidutinės trukmės bei ilguoju laikotarpiais;
	b) apibrėžiamos būtinos priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti nustatytą žalingą veiklos poveikį aplinkai, kartu siekiant pagrindinio skubiosios pagalbos paslaugos tikslo, įskaitant planuojamus veiksmus, kuriais siekiama kuo labiau sumažinti riziką pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijoms, pavyzdžiui, į reagavimo į ekstremaliąsias situacijas planavimą integruojant erdvinę informaciją apie tokias vietoves ir rūpybos principus;
	c) paaiškinama, kokį pagerinimo lygį galima pasiekti įgyvendinant siūlomas priemones, ir pateikiamas tų priemonių įgyvendinimo tvarkaraštis;
	d) stebimas ir dokumentuojamas nustatytų priemonių įgyvendinimas pagal tvarkaraštį ir pasiektą pagerinimo lygį.
	2. Klimato kaitos švelninimo ir aplinkos apsaugos planas:
	a) grindžiamas geriausiais turimais mokslo duomenimis, kurie skelbiami viešai;
	b) parengtas konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant aplinkos apsaugos institucijas;
	c) atnaujinamas, jei veiklos charakteristikos ir vykdymas smarkiai pasikeičia ir dėl to gali pakisti poveikio klimatui ir aplinkai pobūdis arba mastas.

14.2. **Potvynių rizikos prevencija ir apsaugos nuo jų infrastruktūra**

Veiklos aprašymas

Ši veikla susijusi su konstrukcinėmis ([750]) ir nekonstrukcinėmis ([751]) priemonėmis, kuriomis siekiama užkirsti kelią potvyniams ir apsaugoti nuo jų žmones, ekosistemas, kultūros paveldą ir infrastruktūrą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/60/EB ([752]).

1. Konstrukcinės priemonės, kurių imamasi, apima:

a) pylimus, upių krantines;

b) apsauginius jūros pylimus, bangų užtvaras, dambas, bunas ir bangolaužius;

c) integruotuosius ir autonominius buferinius baseinus, skirtus tvinimui sulaikyti ir kontroliuoti natūraliuose ir dirbtiniuose drenavimo tinkluose;

([750]) Įskaitant civilinės inžinerijos objektus.
([751]) Neįskaitant civilinės inžinerijos objektų.
([752]) 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo (OL L 288, 2007 11 6, p. 27).

▼M2

d) tvinimo kontrolės didinant vandens sulaikymo baseinuose pajėgumus priemones, pavyzdžiui, paskirstytuosius buferinius baseinus arba perpildos nuleidimo konstrukcijas;

e) hidraulines konstrukcijas vandens srautui reguliuoti, pvz., siurblines, šliuzus, vartus;

f) nuosėdų kontrolės konstrukcijas.

2. Nekonstrukcinės priemonės, kurių imamasi, apima:

a) informuotumo apie potvynius didinimo kampanijas;

b) potvynių modeliavimą ir prognozavimą, potvynių grėsmės ir rizikos kartografavimą;

c) vietovių, kuriose yra didelė potvynių rizika, teritorinį planavimą, kuriuo siekiama sumažinti potvynių riziką, pavyzdžiui, taikant žemės naudojimo apribojimus ir užtikrinant apsaugos kriterijų laikymąsi taikant statybos kodeksus;

d) išankstinio įspėjimo apie potvynius sistemas.

Ši veikla apima konstrukcinių ir nekonstrukcinių priemonių planavimą, realizavimą, plėtimą, atkūrimą, modernizavimą ir naudojimą.

Prie šios kategorijos ekonominės veiklos nepriskiriamas gamtos procesais pagrįstų potvynių ar sausrų valdymo ir šlapynių atkūrimo plačios apimties priemonių, priskiriamų veiklai „Gamtos procesais pagrįsti potvynių ir sausrų rizikos prevencijos ir apsaugos nuo jų sprendimai“ (žr. Deleguotojo reglamento XXXX/XXX I priedo 3.1 skirsnį). Prie šios veiklos taip pat nepriskiriama vandens transporto infrastruktūra, pvz., vandens keliai, uostai ir prieplaukos (žr. šio priedo 6.16 skirsnį), reagavimas į ekstremaliąsias situacijas potvynio atveju (žr. šio priedo 14.1 skirsnį), konsultavimas su klimatu susijusios fizinės rizikos valdymo ir prisitaikymo prie jos klausimais (žr. šio priedo 9.3 skirsnį) ir programinė įranga, padedanti valdyti su klimatu susijusią fizinę riziką ir prisitaikyti prie jos (žr. 8.4 skirsnį).

Prie šios kategorijos veiklos nepriskiriama integruotųjų vandens sulaikymo konstrukcijų statyba, modifikavimas ar šalinimas, dėl kurių užtvenkiamas vandens srautas, visų pirma hidroenergijos naudojimo ar drėkinimo tikslais.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu F42.91 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Jei šios kategorijos ekonominė veikla atitinka 5 punkte nustatytą svaraus prisidėjimo kriterijų, veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdant šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.

▼M2

2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kurių iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams tos veiklos numatytosios trukmės laikotarpiu;

b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek ta su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;

c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui

ir numatomai trukmei, t. y.:

a) veiklos, kurios numatoma trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant bent mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;

b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus ([753]), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis ([754]), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atviruųjų šaltinių ([755]) ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus ([756]) arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra ([757]);

c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;

d) yra stebimi ir vertinami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

([753]) Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

([754]) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, https://www.ipcc.ch/reports/.

([755]) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

([756]) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2023 m. birželio 27 d. redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([757]) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM(2013) 249 *final*).

▼M2

5. Kad veikla būtų laikoma Reglamento (ES) 2020/852 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlygas sudarančia veikla, ekonominės veiklos vykdytojas esamos ir būsimos su klimatu susijusios rizikos vertinime, apimančiame netikrumą ir grindžiamame patikimais duomenimis, įrodo, kad vykdant veiklą sukuriama technologija, produktas, paslauga, informacija arba praktika arba yra skatinama juos naudoti, siekiant vieno iš toliau išvardytų pagrindinių tikslų:

a) padidinti kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygį;

b) prisidėti prie kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos prisitaikymo arba pritaikymo pastangų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla netrukdo pasiekti geros jūrų vandenų aplinkos būklės arba nepablogina padėties jūrų vandenyse, kurių aplinkos būklė jau yra gera, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 2 straipsnio 21 punkte ir nurodyta Direktyvoje 2008/56/EB, kuria visų pirma reikalaujama imtis tinkamų priemonių siekiant užkirsti kelią poveikiui, susijusiam su tos direktyvos I priede nustatytais deskriptoriais, arba jį sušvelninti, atsižvelgiant į Komisijos sprendime (ES) 2017/848 nustatytus tiems deskriptoriams taikomus atitinkamus kriterijus ir metodologinius standartus. Veikla atitinka Direktyvos 2000/60/EB ([758]) nuostatas, visų pirma visus tos direktyvos 4 straipsnyje nustatytus reikalavimus. pagal Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnį, visų pirma jo 7 dalį, atliekamas projekto poveikio vertinimas, kuriuo siekiama įvertinti visą jo galimą poveikį tame pačiame upės baseino rajone esančių vandens telkinių būklei ir galimą poveikį saugomoms buveinėms bei tiesiogiai nuo vandens priklausančioms rūšims, atsižvelgiant į konkrečius migracijos koridorius, laisvai tekančias upes ar ekosistemas arti netrikdomų gamtinių sąlygų. Vertinimas grindžiamas naujausiais, išsamiais ir tiksliais duomenimis, įskaitant stebėsenos duomenis, susijusius su biologinės kokybės elementais, kurie yra ypač jautrūs hidromorfologiniams pokyčiams, ir numatoma vandens telkinio būkle dėl naujos veiklos, palyginti su dabartine. Vertinime visų pirma nagrinėjamas projekto ir kitos upės baseino rajone esančios arba planuojamos infrastruktūros sudėtinis poveikis; Remiantis tuo poveikio vertinimu nustatyta, kad projektas parengtas taip, kad jo koncepcija, vietos parinkimu ir poveikio švelninimo priemonėmis užtikrinta jo atitiktis vienam iš šių reikalavimų:

([758]) Trečiosiose šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama lygiaverčių tikslų užtikrinti gerą vandens išteklių būklę ir gerą ekologinį potencialą, taikant lygiavertes procedūrines ir esmines taisykles, t. y. pagal vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kuriuo užtikrinama, kad 1) būtų įvertintas veiklos poveikis nustatytai galimai paveikto vandens telkinio ar telkinių būklei arba ekologiniam potencialui ir 2) būtų išvengta geros būklės ir (arba) ekologinio potencialo prastėjimo arba jam būtų užkirstas kelias, o kai tai neįmanoma, 3) jis būtų pagrįstas tuo, kad nėra geresnių aplinkosauginių alternatyvų, kurios nebūtų neproporcingai brangios arba techniškai neįgyvendinamos, ir kad yra imtasi visų praktiškai įgyvendinamų priemonių, kuriomis siekiama sušvelninti neigiamą poveikį vandens telkinio būklei.

▼M2

a) projektas nei pablogina su juo susijusio vandens telkinio geros būklės arba potencialo, nei trukdo pasiekti jo gerą būklę arba potencialą;

b) jei kyla rizika, kad projektas gali pabloginti konkretaus su juo susijusio vandens telkinio gerą būklę arba potencialą arba sutrukdyti pasiekti jo gerą būklę arba potencialą, toks pablogėjimas nėra reikšmingas ir yra pagrįstas išsamia sąnaudų ir naudos analize, įrodančia abu iš toliau nurodytų dalykų:

   i) tai, kad yra svarbių viešojo intereso priežasčių arba tai, kad su klimato kaitos švelninimu arba prisitaikymu prie klimato kaitos susijusi nauda, kurią tikimasi gauti iš planuojamo laivybos infrastruktūros projekto, yra didesnė už žalą, kurią patirs aplinka ir visuomenė dėl prastėjančios vandens telkinio būklės;

   ii) tai, kad dėl techninių galimybių ar neproporcingų išlaidų svarbaus viešojo intereso arba naudos, kurią tikimasi gauti iš veiklos, negalima užtikrinti alternatyviomis priemonėmis, kurios padėtų pasiekti geresnį aplinkosauginį rezultatą (pvz., gamtos procesais pagrįsti sprendimai, alternatyvi įgyvendinimo vieta, esamos infrastruktūros atkūrimas arba rekonstravimas ar upės nepertraukiamumo netrikdančių technologijų naudojimas).

siekiant sumažinti neigiamą poveikį vandens telkiniui, taip pat saugomoms buveinėms ir nuo vandens tiesiogiai priklausančioms rūšims, įgyvendintos visos techniškai įmanomos ir ekologiniu atžvilgiu svarbios poveikio švelninimo priemonės.

Atitinkamais atvejais, priklausomai nuo natūraliai paveiktuose vandens telkiniuose esančių ekosistemų, poveikio švelninimo priemonės apima:

a) priemones, kuriomis užtikrinamos netrikdomam nepertraukiamumui kuo artimesnės sąlygos, įskaitant priemones, kuriomis užtikrinamas išilginis ir skersinis nepertraukiamumas, mažiausias gamtosauginis debitas ir nuosėdų srautas;

b) priemones, kuriomis siekiama apsaugoti arba pagerinti vandens gyvūnų rūšių morfologines sąlygas ir buveines;

c) priemones, kuriomis siekiama sumažinti neigiamą eutrofikacijos poveikį.

Šių priemonių veiksmingumo stebėsena siejama su leidimo, kuriame nustatomos sąlygos, kuriomis siekiama užtikrinti gerą paveikto vandens telkinio būklę arba potencialą, išdavimu.

Projektas nėra nuolatinė kliūtis pasiekti kurio nors tame pačiame upės baseino rajone esančio vandens telkinio gerą būklę ir (arba) potencialą.

Be pirmiau nurodytų poveikio švelninimo priemonių, kai tinkama, taip pat įgyvendinamos kompensacinės priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad dėl projekto bendra tame pačiame upės baseino rajone esančių vandens telkinių būklė nesuprastėtų. Tai pasiekiama atkuriant (išilginį arba skersinį) nepertraukiamumą tame pačiame upės baseino rajone taip, kad būtų kompensuotas tęstinumo sutrikimas, kurį gali sukelti planuojamas navigacijos infrastruktūros projektas. Kompensavimas pradedamas prieš įgyvendinant projektą.

▼M2

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Veiklos vykdytojai riboja atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu ir atsižvelgia į geriausius prieinamus gamybos būdus. Ne mažiau kaip 70 % (pagal svorį) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje nurodytas natūraliai susidarančias medžiagas) paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ([759]). Veiklos vykdytojai griovimą vykdo selektyviai, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingąsias medžiagas, taip pat palengvinti pakartotinį naudojimą ir aukštos kokybės perdirbimą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Įgyvendinamos atitinkamos priemonės, kuriomis siekiama išvengti pavojingo paviršinių nuotekų nutekėjimo iš bendro nuotekų surinkimo sistemos ir jį sumažinti ir kurios gali apimti darnias miestų drenavimo sistemas, atskiras paviršinių nuotekų surinkimo sistemas, sulaikymo rezervuarus ir pirmojo nuplaunamojo vandens valymą.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Be to, turi būti užtikrinama: a) ES dėl „Natura 2000“ teritorijų – kad veikla neturėtų reikšmingo poveikio „Natura 2000“ teritorijoms, atsižvelgiant į jų išsaugojimo tikslus, remiantis tinkamu vertinimu, atliktu pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalį; b) ES, bet kurioje teritorijoje – kad veikla nekenktų pagal Direktyvą 92/43/EEB ir Direktyvą 2009/147/EB saugomų rūšių populiacijų palankios apsaugos būklės atkūrimui arba palaikymui. Veikla taip pat turi nekenkti į Direktyvą 92/43/EEB įtrauktų ir pagal ją saugomų buveinių palankios apsaugos būklės atkūrimui arba palaikymui; c) ES – kad būtų užkertamas kelias invazinių svetimų rūšių introdukcijai arba jų plitimas būtų valdomas pagal Reglamentą (ES) Nr. 1143/2014; d) už ES ribų – kad veikla būtų vykdoma laikantis taikytinos teisės, susijusios su buveinių bei rūšių išsaugojimu ir invazinių svetimų rūšių valdymu.

([759]) ES statybos ir griovimo atliekų protokolas ir gairės. Vidaus rinka, pramonė, verslumas ir MVĮ (europa.eu): https://single-market-economy.ec.europa.eu/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en.

▼B

A priedėlis

SU KLIMATU SUSIJUSIOS RIZIKOS KLASIFIKAVIMAS ([1])

	Susijusi su temperatūra	Susijusi su vėju	Susijusi su vandeniu	Susijusi su kietąja mase
Nuolatinė	Kintanti temperatūra (oro, gėlo vandens, jūros vandens)	Vyraujančio vėjo pokyčiai	Kritulių pobūdžio ir rūšių (lietaus, krušos, sniego/ledo) pokyčiai	Pakrančių erozija
	Šiluminis stresas		Krituliai arba hidrologinis kintamumas	Dirvožemio degradacija
	Temperatūros nepastovumas		Vandenynų rūgštėjimas	Dirvožemio erozija
	Daugiamečio įšalo sluoksnio tirpimas		Sūraus vandens intruzija	Soliflukcija
			Jūros lygio kilimas	
			Vandens stygius	
Ūmi	Karščio banga	Ciklonas, uraganas, taifūnas	Sausra	Lavina
	Šalčio banga/šalna	Audra (įskaitant pūgas, dulkių ir smėlio audras)	Gausūs krituliai (lietus, kruša, sniegas/ledas)	Nuošliauža
	Gamtos gaisras	Tornadas	Potvynis (pakrančių, upių, lietaus, gruntinio vandens)	Smegduobė
			Prieledyninio ežero prasiveržimas	

([1]) Šioje lentelėje pateiktas su klimatu susijusių rizikos rūšių sąrašas nėra baigtinis – jis tik orientacinis dažniausių rizikos rūšių, bent į kurias turi būti atsižvelgiama atliekant su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, sąrašas.

▼B

B priedėlis

BENDRIEJI REIKŠMINGOS ŽALOS TAUSIAM VANDENS IR JŪRŲ IŠTEKLIŲ NAUDOJIMUI IR APSAUGAI NEDARYMO KRITERIJAI

Siekiant, kad būtų pasiekta gera vandens išteklių būklė ir geras ekologinis potencialas, apibrėžti Reglamento (ES) 2020/852 2 straipsnio 22 ir 23 punktuose, konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais nustatyta ir pašalinta aplinkos būklės blogėjimo rizika, susijusi su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens stygiaus vengimu, laikantis Direktyvos 2000/60/EB ([1]) ir galimai paveiktam vandens telkiniui ar telkiniams skirto pagal tą direktyvą parengto vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo plano.

Kai pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas, apimantis poveikio vandens ištekliams vertinimą pagal Direktyvą 2000/60/EB, papildomo poveikio vandens ištekliams vertinimo atlikti nereikia, jeigu nustatyta rizika buvo pašalinta.

►M2 Veikla netrukdo pasiekti geros jūrų vandenų aplinkos būklės arba nepablogina padėties jūrų vandenyse, kurių aplinkos būklė jau yra gera, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/56/EB ([2]) 3 straipsnio 5 punkte, atsižvelgiant į Komisijos sprendime (ES) 2017/848 nustatytus tiems deskriptoriams taikomus atitinkamus kriterijus ir metodologinius standartus. ◄

([1]) Trečiosiose šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama lygiaverčių tikslų užtikrinti gerą vandens išteklių būklę ir gerą ekologinį potencialą, taikant lygiavertes procedūrines ir esmines taisykles, t. y. pagal vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kuriuo užtikrinama, kad 1) būtų įvertintas veiklos poveikis nustatytai galimai paveikto vandens telkinio ar telkinių būklei arba ekologiniam potencialui ir 2) būtų išvengta geros būklės ir (arba) ekologinio potencialo prastėjimo arba jam būtų užkirstas kelias, o kai tai neįmanoma, 3) jis būtų pagrįstas tuo, kad nėra geresnių aplinkosauginių alternatyvų, kurios nebūtų neproporcingai brangios arba techniškai neįgyvendinamos, ir kad yra imtasi visų praktiškai įgyvendinamų priemonių, kuriomis siekiama sušvelninti neigiamą poveikį vandens telkinio būklei.

([2]) Direktyvos 2008/56/EB 3 straipsnio 5 punkte pateiktoje apibrėžtyje visų pirma nustatyta, kad gera aplinkos būklė turi būti nustatoma remiantis tos direktyvos I priede nustatytais kokybiniais deskriptoriais.

▼B

C priedėlis

ENDRIEJI SU CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ NAUDOJIMU IR BUVIMU SUSIJUSIOS REIKŠMINGOS ŽALOS TARŠOS PREVENCIJAI IR KONTROLEI NEDARYMO KRITERIJAI

Vykdant veiklą nėra gaminamos, pateikiamos rinkai ar naudojamos:

a) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Reglamento (ES) 2019/1021 I arba II priede, išskyrus atvejus, kai medžiagos yra kaip netyčia susidaręs teršalų kiekis;

b) gyvsidabris ir gyvsidabrio junginiai, jų mišiniai ir produktai, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2017/852 2 straipsnyje;

c) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Reglamento (EB) 1005/2009 I arba II priede;

d) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Direktyvos 2011/65/ES II priede, išskyrus atvejus, kai yra visapusiškai laikomasi tos direktyvos 4 straipsnio 1 dalies;

e) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Reglamento (EB) 1907/2006 XVII priede, išskyrus atvejus, kai yra visapusiškai laikomasi tame priede nurodytų sąlygų;

►M2 f) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar mišinių arba gaminių sudėtyje esančios medžiagos, kurių koncentracija, išreikšta masės dalimi, viršija 0,1 %, kurios atitinka Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nustatytus kriterijus ir kurios buvo nustatytos pagal to reglamento 59 straipsnio 1 dalį, bent aštuoniolikos mėnesių laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai veiklos vykdytojai įvertina ir dokumentais patvirtina, kad rinkoje nėra kitų tinkamų cheminių medžiagų ar technologijų alternatyvų ir kad tos medžiagos naudojamos kontroliuojamomis sąlygomis ([1]). ◄

►M2 ———————— ◄

►M2 Be to, dėl šios veiklos vykdymo nepradedama gaminti kitų medžiagų, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar mišinių arba gaminių sudėtyje esančios medžiagos, kurių koncentracija, išreikšta masės dalimi, viršija 0,1 % ir kurios atitinka Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatytus priskyrimo vienai iš Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nurodytų pavojingumo klasių arba pavojingumo kategorijų kriterijus, tokių medžiagų neatsiranda galutiniame produkte arba rezultate ir jų nepateikiama rinkai, išskyrus atvejus, kai veiklos vykdytojai įvertina ir dokumentais patvirtina, kad rinkoje nėra kitų tinkamų cheminių medžiagų ar technologijų alternatyvų ir kad tos medžiagos naudojamos kontroliuojamomis sąlygomis ([2])

◄

([1]) Komisija peržiūrės f punkte nurodytų cheminių medžiagų gamybos, tiekimo rinkai arba naudojimo draudimo išimtis, kai paskelbs cheminių medžiagų naudojimo būtinosioms reikmėms horizontaliuosius principus.

([2]) Komisija peržiūrės šioje pastraipoje nurodytų medžiagų gamybos, jų buvimo galutiniame produkte arba rezultate ir jų pateikimo rinkai draudimo išimtis, kai paskelbs cheminių medžiagų naudojimo būtinosioms reikmėms horizontaliuosius principus.

▼B

D priedėlis

BENDRIEJI REIKŠMINGOS ŽALOS BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS IR EKOSISTEMŲ APSAUGAI IR ATKŪRIMUI NEDARYMO KRITERIJAI

Pagal Direktyvą 2011/92/ES ([1]) atliktas poveikio aplinkai vertinimas (PAV) arba analizė ([2]).
Jei buvo atliktas PAV, aplinkos apsaugos tikslais įgyvendintos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensuojamosios priemonės.
Pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėse arba šalia jų (įskaitant „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės teritorijas, taip pat kitas saugomas teritorijas) esančių vietovių ir (arba) vykdomų operacijų atveju atitinkamais atvejais buvo atliktas atitinkamas vertinimas ([3]) ir, remiantis jo išvadomis, įgyvendintos būtinos poveikio švelninimo priemonės ([4]).

([1]) Trečiosiose šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, pagal kuriuos reikalaujama atlikti poveikio aplinkai vertinimą arba analizę, pvz., pagal TFK veiklos standartą Nr. 1 „Aplinkos ir socialinės rizikos vertinimas ir valdymas“.

([2]) Procedūra, pagal kurią kompetentinga institucija nustato, ar turi būti atliekamas Direktyvos 2011/92/ES II priede išvardytų projektų poveikio aplinkai vertinimas (kaip nurodyta tos direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje).

([3]) Pagal direktyvas 2009/147/EB ir 92/43/EEB. Trečiosiose šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama apsaugoti natūralias buveines, laukinę fauną ir florą ir pagal kuriuos reikalaujama atlikti 1) analizės procedūrą, siekiant nustatyti, ar konkrečios veiklos atveju reikia atlikti jos galimo poveikio saugomoms buveinėms ir rūšims vertinimą; 2) tokį tinkamą vertinimą, kai atlikus analizę nustatoma, kad jį reikia atlikti, pvz., TFK veiklos standartą Nr. 6 „Biologinės įvairovės apsauga ir tvarus gyvųjų gamtos išteklių valdymas“.

([4]) Tos priemonės nustatytos siekiant užtikrinti, kad projektas, planas arba veikla neturėtų reikšmingo poveikio saugomos teritorijos apsaugos tikslams.